

**Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie
jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w
sprawach cywilnych i handlowych,**

Dziennik Urzędowy L 012, 16/01/2001 P. 0001 – 0023.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 61 lit. c) i art. 67 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji [1],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego [2],

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego [3],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Wspólnota wyznaczyła sobie za cel utrzymanie i dalszy rozwój obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w którym zagwarantowany jest swobodny przepływ osób. Celem stopniowej budowy tego obszaru Wspólnota między innymi w zakresie współpracy sądowej w sprawach cywilnych musi podejmować środki niezbędne dla należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(2) Różnice pomiędzy przepisami poszczególnych państw o jurysdykcji i uznawaniu orzeczeń utrudniają należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Dlatego nieodzownym jest wydanie przepisów celem ujednolicenia przepisów o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych oraz uproszczenia formalności ze względu na szybkie i nieskomplikowane uznawanie i wykonywanie orzeczeń z Państw Członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem.

(3) Dziedzina ta objęta jest współpracą sądową w sprawach cywilnych w rozumieniu art. 65 Traktatu.

(4) Zgodnie z zapisanymi w art. 5 Traktatu zasadami pomocniczości i proporcjonalności cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w wystarczającym stopniu na poziomie Państw Członkowskich; mogą natomiast zostać osiągnięte lepiej na poziomie wspólnotowym. Niniejsze rozporządzenie ogranicza się do minimum koniecznego dla osiągnięcia tych celów i nie wykracza poza to, co jest do tego niezbędne.

- (5) Na podstawie art. 293 tiret czwarte Traktatu Państw Członkowskie zawarły dnia 27 września 1968 r. Konwencję brukselską o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, której tekst został zmieniony przez Konwencje o przystąpieniu nowych Państw Członkowskich do tej konwencji [4] (dalej zwaną "Konwencją brukselską"). Państwa Członkowskie i Państwa EFTA zawarły dnia 16 września 1988 r. konwencję z Lugano o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, która stanowi konwencję równoległą do Konwencji brukselskiej z 1968 r. Konwencje te były w międzyczasie przedmiotem rewizji; Rada zatwierdziła treść zrewidowanego tekstu. Rezultaty osiągnięte w toku tej rewizji powinny zostać zachowane.
- (6) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych niezbędnym i stosownym jest, aby przepisy o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń zostały określone w drodze aktu wspólnotowego, który będzie wiążący i bezpośrednio stosowany.
- (7) Przedmiotowy zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia powinien rozciągać się, pominąwszy kilka dokładnie określonych dziedzin prawa, na zasadniczą część prawa cywilnego i handlowego.
- (8) Spory prawne podlegające niniejszemu rozporządzeniu muszą mieć łącznik z terytorium jednego spośród Państw Członkowskich związanych tym rozporządzeniem. Wspólne przepisy o jurysdykcji powinny zatem znajdować zastosowanie zasadniczo wtedy, gdy pozwany ma miejsce zamieszkania w jednym z tych Państw Członkowskich.
- (9) Pozwani bez miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim podlegają w ogólności krajowym przepisom o jurysdykcji, obowiązującym na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się sąd, przed który wytoczono powództwo, podczas gdy pozwani mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, które nie jest związane niniejszym rozporządzeniem, nadal podlegają Konwencji brukselskiej.
- (10) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń sądowych orzeczenia wydane w jednym spośród Państw Członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem powinny być uznawane i wykonywane w innym Państwie Członkowskim związanym niniejszym rozporządzeniem, i to również wtedy, gdy dłużnik egzekwowany ma swoje miejsce zamieszkania w państwie trzecim.
- (11) Przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne i powinny zależeć zasadniczo od miejsca zamieszkania pozwanego, a tak ustalona jurysdykcja powinna mieć miejsce zawsze, z wyjątkiem kilku dokładnie określonych przypadków, w których ze względu na przedmiot sporu lub umowę stron uzasadnione jest inne kryterium powiązania.

Siedziba osób prawnych musi być zdefiniowana wprost w rozporządzeniu celem wzmocnienia przejrzystości wspólnych przepisów i uniknięcia konfliktów kompetencyjnych.

(12) Jurysdykcja oparta na łączniku miejsca zamieszkania powinna zostać uzupełniona jurysdykcją opartą na innych łącznikach, które powinny zostać dopuszczone ze względu na ścisły związek pomiędzy sądem a sporem prawnym lub w interesie prawidłowego wymiaru sprawiedliwości.

(13) W sprawach dotyczących ubezpieczenia, umów zawartych pomiędzy konsumentami i z zakresu prawa pracy strona słabsza powinna być chroniona przez przepisy jurysdykcyjne dla niej bardziej korzystne niż przepisy ogólne.

(14) Z zastrzeżeniem jurysdykcji wyłącznych określonych w niniejszym rozporządzeniu musi być przestrzegana swoboda stron w zakresie umownego wyboru jurysdykcji, z wyjątkiem spraw dotyczących ubezpieczenia, umów zawartych pomiędzy konsumentami i z zakresu prawa pracy, w których dopuszczalna jest jedynie ograniczona swoboda stron w zakresie umownego wyboru jurysdykcji.

(15) W interesie zgodnego wymiaru sprawiedliwości należy unikać tak dalece, jak jest to tylko możliwe, równoległych postępowań, aby w dwóch Państwach Członkowskich nie zapadały niezgodne ze sobą orzeczenia. Należy przewidzieć jasną i skuteczną regulację w celu wyjaśnienia kwestii zawisłości sprawy i postępowań pozostających w związku, jak również w celu zapobiegania problemom wynikającym z różnego określenia w poszczególnych państwach momentu, od którego postępowanie uważa się za zawisłe. Dla celów niniejszego rozporządzenia moment ten powinien zostać określony autonomicznie.

(16) Wzajemne zaufanie w wymiar sprawiedliwości w ramach Wspólnoty usprawiedliwia uznawanie orzeczeń wydanych w Państwie Członkowskim z mocy prawa, bez jakiegokolwiek szczególnego postępowania, z wyjątkiem przypadku sporu co do uznania.

(17) Z uwagi na owo wzajemne zaufanie jest również uzasadnionym, aby postępowanie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim przebiegało szybko i skutecznie. Stwierdzenie wykonalności orzeczenia musi więc następować niemal automatycznie, po dokonaniu zwykłego formalnego sprawdzenia przedłożonych dokumentów, bez możliwości uwzględniania przez sąd z urzędu którejkolwiek z przeszkód wykonania orzeczenia przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

(18) Dla zachowania praw dłużnika do obrony musi mieć on jednak możliwość złożenia środka zaskarżenia przeciwko stwierdzeniu wykonalności w postępowaniu, w którym wysłuchane zostają obydwie strony, jeśli uważa, że zachodzi jedna z podstaw odmowy

wykonania. Możliwość złożenia środka zaskarżenia musi istnieć również dla wnioskodawcy, jeśli jego wniosek o stwierdzenie wykonalności został oddalony.

(19) W celu zapewnienia kontynuacji pomiędzy Konwencją brukselską a niniejszym rozporządzeniem powinny być przewidziane przepisy przejściowe. Dotyczy to również wykładni postanowień Konwencji brukselskiej przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Protokół z 1971 r. [5] powinien być nadal stosowany do postępowań, które w momencie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia już się toczą.

(20) Zjednoczone Królestwo i Irlandia poinformowały na piśmie zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, że chciałyby uczestniczyć w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.

(21) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, które dlatego nie jest dla Danii wiążące i nie znajduje w stosunku do niej zastosowania.

(22) Ponieważ w stosunkach pomiędzy Danią a Państwami Członkowskimi związanymi niniejszym rozporządzeniem obowiązuje Konwencja brukselska, Konwencja ta oraz Protokół z 1971 r. będą nadal stosowane w stosunku pomiędzy Danią a Państwami Członkowskimi związanymi niniejszym rozporządzeniem.

(23) Konwencja brukselska obowiązuje również nadal na terytoriach Państw Członkowskich podlegających jej terytorialnemu zakresowi zastosowania i wyłączonych z niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 299 Traktatu.

(24) W interesie spójności należy ponadto przewidzieć, że niniejsze rozporządzenie nie narusza przepisów o jurysdykcji i uznawaniu orzeczeń zawartych w szczególnych aktach prawa wspólnotowego.

(25) W celu zachowania międzynarodowych zobowiązań zaciągniętych przez Państwa Członkowskie niniejsze rozporządzenie nie może wywierać skutków w zakresie zawartych przez Państwa Członkowskie konwencji w sprawach szczególnych.

(26) W celu uwzględnienia odrębności prawa procesowego niektórych Państw Członkowskich podstawowe zasady przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny zostać złagodzone w zakresie, w jakim jest to niezbędne. W tym celu do niniejszego rozporządzenia powinny zostać włączone niektóre postanowienia Protokołu do Konwencji brukselskiej.

(27) W celu umożliwienia prawidłowego przejścia w niektórych dziedzinach, co do których Protokół do Konwencji brukselskiej zawierał postanowienia szczególne, w niniejszym rozporządzeniu przewidziane są na okres przejściowy przepisy, które uwzględniają szczególną sytuację w niektórych Państwach Członkowskich.

(28) Najpóźniej pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przedstawi sprawozdanie o jej stosowaniu. W razie potrzeby Komisja może przy tym przedłożyć także propozycje dostosowawcze.

(29) Załączniki I–IV dotyczące krajowych przepisów o jurysdykcji, sądów lub innych właściwych organów i środków zaskarżenia Komisja będzie zmieniała na podstawie zmian przekazanych przez dane Państwo Członkowskie; zmiany załączników V i VI będą dokonywane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji [6],

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES

Artykuł 1

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, niezależnie od rodzaju sądu. Nie obejmuje ono w szczególności spraw podatkowych, celnych i administracyjnych.

2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- a) stanu cywilnego, zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, jak również ustawowego przedstawicielstwa osób fizycznych, stosunków majątkowych wynikających z małżeństwa, prawa spadkowego włącznie z testamentami;
- b) upadłości, układow i innych podobnych postępowań;
- c) ubezpieczeń społecznych;
- d) sądownictwa polubownego.

3. W niniejszym rozporządzeniu pojęcie "Państwo Członkowskie" oznacza każde Państwo Członkowskie z wyjątkiem Danii.

ROZDZIAŁ II

JURYSDYKCJA

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 2

1. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozporządzenia osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego mogą być pozywane, niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego Państwa Członkowskiego.
2. Do osób, które nie są obywatelami Państwa Członkowskiego, w którym mają miejsce zamieszkania, stosuje się przepisy jurysdykcyjne właściwe dla obywateli tego państwa.

Artykuł 3

1. Osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego Państwa Członkowskiego tylko zgodnie z przepisami sekcji 2–7 niniejszego rozdziału.
2. W szczególności nie mają wobec tych osób zastosowania krajowe przepisy jurysdykcyjne wymienione w załączniku I.

Artykuł 4

1. Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, jurysdykcję sądów każdego Państwa Członkowskiego, z zastrzeżeniem art. 22 i 23, określa prawo tego Państwa.
2. Przeciwnie pozwanemu, który nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, każda osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, niezależnie od posiadanego obywatelstwa, może powoływać się w tym państwie na obowiązujące tam przepisy jurysdykcyjne, w szczególności te, które są wymienione w załączniku I, jak obywatel tego państwa.

Sekcja 2

Jurysdykcja szczególna

Artykuł 5

Osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, może być pozwana w innym Państwie Członkowskim:

- 1) a) jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy - przed sąd miejsca, gdzie zobowiązanie zostało wykonane albo miało być wykonane;
b) w rozumieniu niniejszego przepisu - i o ile co innego nie zostało uzgodnione – miejscem wykonania zobowiązania jest:
 - w przypadku sprzedaży rzeczy ruchomych - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym rzeczy te zgodnie z umową zostały dostarczone albo miały zostać dostarczone;
 - w przypadku świadczenia usług - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone;
- c) jeżeli lit. b) nie ma zastosowania, wówczas stosuje się lit. a);
- 2) w sprawach alimentacyjnych – przed sąd miejsca, gdzie uprawniony do alimentów ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu albo – w wypadku, gdy sprawa alimentacyjna jest rozpoznawana łącznie ze sprawą dotyczącą stanu cywilnego - przed sąd, który ma jurysdykcję do rozpoznania tej sprawy według własnego prawa, chyba że jurysdykcja ta opiera się jedynie na obywatelstwie jednej ze stron;
- 3) jeżeli przedmiotem postępowania jest czyn niedozwolony lub czyn podobny do czynu niedozwolonego albo roszczenia wynikające z takiego czynu - przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę;
- 4) w sprawach roszczeń o odszkodowanie lub przywrócenie stanu poprzedniego, które wynikają z czynu zagrożonego karą - przed sąd karny, do którego wniesiono akt oskarżenia, o ile sąd ten może według swojego prawa rozpoznawać roszczenia cywilnoprawne;
- 5) w sprawach dotyczących sporów wynikających z działalności filii, agencji lub innego oddziału - przed sąd miejsca, gdzie znajduje się filia, agencja lub inny oddział;
- 6) w sprawach, w których występuje w charakterze założyciela, "trustee" lub uposażonego z tytułu "trustu" utworzonego na podstawie ustawy lub czynności prawnej dokonanej w formie pisemnej albo poświadczonej na piśmie - przed sądy Państwa Członkowskiego, na terytorium którego "trust" ma swoją siedzibę;
- 7) w sprawach dotyczących sporu o zapłatę wynagrodzenia za ratownictwo lub udzielenie pomocy dla ładunku lub frachtu, które żądane jest z tytułu działań związanych z ratownictwem lub udzieleniem pomocy, przed sąd, na obszarze właściwości którego ten ładunek lub fracht:
 - a) został zajęty w celu zabezpieczenia zapłaty; lub
 - b) mógł zostać zajęty, lecz złożone zostało poręczenie lub inne zabezpieczenie,

pod warunkiem że przepis ten ma zastosowanie jedynie wówczas, jeżeli twierdzi się, że pozwany ma prawa do ładunku lub frachtu albo że takie prawa miał w czasie działań ratowniczych lub udzielenia pomocy.

Artykuł 6

Osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego może być również pozwana:

- 1) jeżeli pozywa się łącznie kilka osób - przed sąd miejsca, w którym ma miejsce zamieszkania jeden z pozwanych, o ile między sprawami istnieje tak ścisła więź, że pożądane jest ich łącznie rozpoznanie i rozstrzygnięcie w celu uniknięcia wydania w oddzielnych postępowaniach sprzecznych ze sobą orzeczeń;
- 2) w sprawach dotyczących powództwa z tytułu rękojmi i gwarancji lub powództwa interwencyjnego - przed sąd, przed którym toczy się główne postępowanie, chyba że powództwo to zostało wytoczone jedynie w celu wyłączenia tej osoby spod jurysdykcji sądu dla niej właściwego;
- 3) w sprawach dotyczących powództwa wzajemnego, które opiera się na tej samej umowie lub na tym samym stanie faktycznym, na których zostało oparte powództwo główne - przed sąd, w którym zawisło powództwo główne;
- 4) jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy i powództwo może zostać połączone z powództwem przeciwko temu samemu pozwanemu o prawa rzeczowe na nieruchomościach - przed sąd Państwa Członkowskiego, w którym położona jest nieruchomość.

Artykuł 7

Jeżeli na podstawie niniejszego rozporządzenia sąd Państwa Członkowskiego ma jurysdykcję w sprawach dotyczących odpowiedzialności z tytułu używania lub eksploatacji statku, wówczas również w sprawach dotyczących ograniczenia tej odpowiedzialności rozstrzyga ten sąd lub inny sąd wskazany na jego miejsce przez prawo tego państwa.

Sekcja 3

Jurysdykcja w sprawach dotyczących ubezpieczenia

Artykuł 8

Bez uszczerbku dla art. 4 i art. 5 pkt 5 w sprawach dotyczących ubezpieczenia jurysdykcję określa niniejsza sekcja.

Artykuł 9

1. Ubezpieczyciel mający miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego może być pozwany:

- a) przed sądy Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania;
- b) w innym Państwie Członkowskim w przypadku powództw ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia - przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania; lub
- c) jeżeli jest on współubezpieczycielem, przed sąd Państwa Członkowskiego, przed który został pozwany główny ubezpieczyciel.

2. Jeżeli ubezpieczyciel nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w Państwie Członkowskim, to w sporach wynikających z ich działalności jest traktowany tak, jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 10

W odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub ubezpieczenia nieruchomości ubezpieczyciel może być ponadto pozwany przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Tę samą zasadę stosuje się, jeżeli ruchomości i nieruchomości objęte są tą samą umową ubezpieczenia, a powstała na nich szkoda wynika z tego samego zdarzenia.

Artykuł 11

- 1. W odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel może być również pozwany przed sąd, w którym zawisło powództwo poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu, o ile jest to dopuszczalne według prawa tego sądu.
- 2. Przepisy art. 8, 9 i 10 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwo jest dopuszczalne.
- 3. Jeżeli prawo właściwe dla takiego powództwa bezpośredniego przewiduje przypozwanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, to ten sam sąd ma jurysdykcję także wobec tych osób.

Artykuł 12

- 1. Bez uszczerbku dla art. 11 ust. 3 ubezpieczyciel może pozywać tylko przed sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium pozwany ma miejsce zamieszkania, bez względu na to, czy jest on ubezpieczającym, ubezpieczonym czy też uposażonym z tytułu ubezpieczenia.
- 2. Przepisy niniejszej sekcji nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, w którym zgodnie z przepisami niniejszej sekcji zawisło powództwo główne.

Artykuł 13

Od przepisów niniejszej sekcji można odstąpić na podstawie umowy tylko wówczas,

- 1) jeżeli umowa została zawarta po powstaniu sporu; lub

- 2) jeżeli przyznaje ona ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub uposażonemu z tytułu ubezpieczenia uprawnienie do występowania przed sądy inne niż wymienione w niniejszej sekcji; lub
- 3) jeżeli została ona zawarta między ubezpieczającym a ubezpieczycielem, którzy w chwili zawarcia umowy mają miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w tym samym Państwie Członkowskim, celem uzasadnienia jurysdykcji sądów tego Państwa także wówczas, gdy zdarzenie wywołujące szkodę nastąpiło za granicą, chyba że taka umowa nie jest dopuszczalna według prawa tego Państwa; lub
- 4) jeżeli została ona zawarta przez ubezpieczającego, który nie ma miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim, z wyjątkiem ubezpieczenia obowiązkowego lub ubezpieczenia nieruchomości położonej w Państwie Członkowskim; lub
- 5) jeżeli dotyczy ona umowy ubezpieczenia obejmującej jedno lub więcej ryzyk, wymienionych w art. 14.

Artykuł 14

Do zakresu regulacji art. 13 pkt 5 należą następujące ryzyka:

1) wszelkie szkody:

a) w statkach morskich, urządzeniach umieszczonych na wodach przybrzeżnych lub na morzu otwartym albo w statkach powietrznych, wynikłe z ryzyk związanych z ich używaniem w celach gospodarczych;

b) w przewożonych towarach innych niż bagaż pasażerów, jeżeli towary te przewożone są wyłącznie lub częściowo przez te statki morskie lub powietrzne;

2) odpowiedzialność wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem odpowiedzialności za szkody na osobie pasażerów lub za szkody w ich bagażu:

a) wynikająca z używania lub eksploatacji statków morskich, urządzeń lub statków powietrznych, o których mowa w pkt 1 lit. a), chyba że – co dotyczy tych ostatnich - przepisy prawne Państwa Członkowskiego, w którym statek powietrzny został wpisany do rejestru, zakazują zawierania umów dotyczących jurysdykcji w sprawach ubezpieczenia od takich ryzyk;

b) za szkody spowodowane przez przewożone towary podczas przewozu w rozumieniu pkt 1 lit. b);

3) straty finansowe związane z używaniem lub eksploatacją statków morskich, urządzeń lub statków powietrznych, o których mowa w pkt 1 lit. a), w szczególności utrata frachtu lub opłaty czarterowej;

4) jakiegokolwiek dodatkowe ryzyko pozostające w związku z jednym z ryzyk wymienionych w pkt 1–3;

5) nie naruszając pkt 1–4, wszystkie "wielkie ryzyka" według definicji w dyrektywie Rady 73/239/EWG [7], zmienionej dyrektywą Rady 88/357/EWG [8] i 90/618/EWG [9], w obowiązującej każdorazowo wersji.

Sekcja 4

Jurysdykcja w sprawach dotyczących umów zawartych pomiędzy konsumentami

Artykuł 15

1. Jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia z umowy, którą zawarła osoba, konsument, w celu, który nie może być uważany za działalność zawodową lub gospodarczą tej osoby, jurysdykcję określa się na podstawie niniejszej sekcji, bez uszczerbku dla art. 4 oraz art. 5 pkt 5,

a) jeżeli chodzi o umowę sprzedaży na raty rzeczy ruchomych; lub

b) jeżeli chodzi o umowę pożyczki spłacanej ratami lub inną umowę kredytową, która przeznaczona jest do finansowania kupna rzeczy tego rodzaju; lub

c) we wszystkich innych przypadkach, gdy druga strona umowy w Państwie Członkowskim, na terytorium którego konsument ma miejsce zamieszkania, prowadzi działalność zawodową lub gospodarczą lub taką działalność w jakikolwiek sposób kieruje do tego Państwa Członkowskiego lub do kilku państw włącznie z tym Państwem Członkowskim, a umowa wchodzi w zakres tej działalności.

2. Jeżeli kontrahent konsumenta nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w Państwie Członkowskim, to będzie on traktowany w sporach dotyczących ich działalności, tak jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego Państwa.

3. Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do umów przewozu, z wyjątkiem umów podróży przewidujących w zamian za cenę ryczałtową połączone świadczenia przewozu i noclegu.

Artykuł 16

1. Konsument może wytoczyć powództwo przeciwko swemu kontrahentowi albo przed sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ten kontrahent ma miejsce zamieszkania, albo przed sąd miejsca, w którym konsument ma miejsce zamieszkania.

2. Kontrahent może wytoczyć powództwo przeciwko konsumentowi tylko przed sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium konsument ma miejsce zamieszkania.

3. Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, przed którym zgodnie z niniejszą sekcją zawisło powództwo główne.

Artykuł 17

Od przepisów niniejszej sekcji można odstąpić na podstawie umowy tylko wówczas,

1. jeżeli umowa została zawarta po powstaniu sporu; lub
2. jeżeli przyznaje ona konsumentowi uprawnienie do wytaczania powództwa przed sądy inne niż wymienione w niniejszej sekcji; lub
3. jeżeli została ona zawarta między konsumentem a jego kontrahentem, którzy w chwili zawarcia umowy mają miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w tym samym Państwie Członkowskim, a umowa ta uzasadnia jurysdykcję sądów tego Państwa Członkowskiego, chyba że taka umowa nie jest dopuszczalna według prawa tego Państwa Członkowskiego.

Sekcja 5

Jurysdykcja dla indywidualnych umów o pracę

Artykuł 18

1. Jeżeli przedmiotem postępowania jest indywidualna umowa o pracę lub roszczenia z indywidualnej umowy o pracę, jurysdykcję określa się według niniejszej sekcji, bez uszczerbku dla art. 4 i art. 5 pkt 5.
2. Jeżeli pracodawca, z którym pracownik zawarł indywidualną umowę o pracę, nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w Państwie Członkowskim, to będzie traktowany w sporach dotyczących ich działalności, jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 19

Pracodawca mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim może być pozwany:

- 1) przed sądy Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania; lub
- 2) w innym Państwie Członkowskim
 - a) przed sąd miejsca, w którym pracownik zazwyczaj świadczy lub ostatnio zazwyczaj świadczył pracę; lub
 - b) jeżeli pracownik zazwyczaj nie świadczy lub zazwyczaj nie świadczył pracy w jednym i tym samym państwie – przed sąd miejsca, w którym znajduje się albo znajdował się oddział, który pracownika zatrudnił.

Artykuł 20

1. Pracodawca może wytoczyć powództwo tylko przed sądami Państwa Członkowskiego, na terytorium którego pracownik ma miejsce zamieszkania.
2. Przepisy niniejszej sekcji nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, przed którym zgodnie z niniejszą sekcją zawisło powództwo główne.

Artykuł 21

Od przepisów niniejszej sekcji można odstąpić na podstawie umowy tylko wówczas,

- 1) jeżeli umowa została zawarta po powstaniu sporu; lub
- 2) jeżeli przyznaje ona pracownikowi prawo do wytaczania powództwa przed sądy inne niż wymienione w niniejszej sekcji.

Sekcja 6

Jurysdykcja wyłączna

Artykuł 22

Niezależnie od miejsca zamieszkania jurysdykcję wyłączną mają:

- 1) w sprawach, których przedmiotem są prawa rzeczowe na nieruchomościach oraz najem lub dzierżawa nieruchomości - sądy Państwa Członkowskiego, w którym nieruchomość jest położona.

Jednak w sprawach dotyczących najmu lub dzierżawy nieruchomości zawartych na czasowy użytek prywatny, nieprzekraczający sześciu kolejnych miesięcy, jurysdykcję mają również sądy Państwa Członkowskiego, w którym pozwany ma miejsce zamieszkania, jeżeli najemca lub dzierżawca jest osobą fizyczną, a właściciel oraz najemca lub dzierżawca mają miejsce zamieszkania w tym samym Państwie Członkowskim;

- 2) w sprawach, których przedmiotem jest ważność, nieważność lub rozwiązanie spółki lub osoby prawnej albo ważność decyzji ich organów - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium spółka lub osoba prawna ma swoją siedzibę. Przy ustalaniu, gdzie znajduje się siedziba, sąd stosuje przepisy swojego prawa prywatnego międzynarodowego;

- 3) w sprawach, których przedmiotem jest ważność wpisów do rejestrów publicznych - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium rejestry są prowadzone;

- 4) w sprawach, których przedmiotem jest rejestracja lub ważność patentów, znaków towarowych, wzorów i modeli, jak również podobnych praw wymagających zgłoszenia lub zarejestrowania - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wystąpiono ze zgłoszeniem lub o rejestrację albo nastąpiło zgłoszenie lub rejestracja albo na podstawie aktu prawa wspólnotowego lub umowy międzynarodowej uznaje się, że zgłoszenie lub rejestracja nastąpiły.

Bez uszczerbku dla jurysdykcji Europejskiego Urzędu Patentowego zgodnie z Konwencją o przyznawaniu europejskich patentów, podpisaną w Monachium dnia 5 października 1973 r., sądy każdego Państwa Członkowskiego mają, bez względu na miejsca zamieszkania stron, jurysdykcję wyłączną we wszystkich postępowaniach dotyczących przyznania lub ważności europejskiego patentu przyznanego dla tego państwa;

5) w postępowaniach, których przedmiotem jest wykonanie orzeczeń - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonanie powinno nastąpić lub nastąpiło.

Sekcja 7

Umowa dotycząca jurysdykcji

Artykuł 23

1. Jeżeli strony, z których przynajmniej jedna ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, uzgodniły, że sąd lub sądy Państwa Członkowskiego powinny rozstrzygać spór już wynikły albo spór przyszły mogący wynikać z określonego stosunku prawnego, to sąd lub sądy tego Państwa Członkowskiego mają jurysdykcję. Sąd lub sądy tego Państwa Członkowskiego mają jurysdykcję wyłączną, o ile strony nie uzgodniły czego innego. Taka umowa dotycząca jurysdykcji musi być zawarta:

- a) w formie pisemnej lub ustnej potwierdzonej na piśmie; lub
- b) w formie, która odpowiada praktyce przyjętej między stronami; lub
- c) w handlu międzynarodowym – w formie odpowiadającej zwyczajowi handlowemu, który strony znały lub musiały znać i który strony umów tego rodzaju w określonej dziedzinie handlu powszechnie znają i którego stale przestrzegają.

2. Elektroniczne przekazy umożliwiające trwały zapis umowy są zrównane z formą pisemną.

3. Jeżeli taka umowa została zawarta przez strony, z których żadna nie ma miejsca zamieszkania na terytorium któregośkolwiek Państwa Członkowskiego, to sądy innych Państw Członkowskich nie mogą orzekać, chyba że uzgodniony przez strony sąd lub sądy prawomocnie stwierdziły brak swej jurysdykcji.

4. Jeżeli w zawartych na piśmie warunkach powołania "trustu" zostało stwierdzone, że powództwa przeciwko założycielowi, "trustee" lub uposażonemu z tytułu "trustu" rozpoznawać ma sąd lub sądy Państwa Członkowskiego, to ten sąd lub te sądy mają jurysdykcję wyłączną, jeżeli chodzi o stosunki między tymi osobami lub ich prawa lub obowiązki w ramach "trustu".

5. Umowy dotyczące jurysdykcji i odpowiednie przepisy zawarte w warunkach powołania "trustu" nie wywołują skutku prawnego, jeżeli są sprzeczne z przepisami art. 13, 17 i 21 albo jeżeli sądy, których jurysdykcja została wyłączona przez strony w umowie, mają wyłączną jurysdykcję na podstawie art. 22.

Artykuł 24

Jeżeli sąd Państwa Członkowskiego nie ma jurysdykcji na podstawie innych przepisów niniejszego rozporządzenia, uzyskuje on jurysdykcję, jeżeli pozwany przed sądem tym wda się w spór. Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli pozwany wdaje się w spór w tym celu, aby

podnieść zarzut braku jurysdykcji lub jeżeli inny sąd ma na podstawie art. 22 jurysdykcję wyłączną.

Sekcja 8

Badanie jurysdykcji i dopuszczalności postępowania

Artykuł 25

Sąd Państwa Członkowskiego stwierdza z urzędu brak swej jurysdykcji, jeżeli wystąpiono do niego o rozpoznanie sprawy należącej na podstawie art. 22 do wyłącznej jurysdykcji sądu innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 26

1. Jeżeli pozwany, który ma miejsce zamieszkania w jednym Państwie Członkowskim, jest pozwany przed sąd innego Państwa Członkowskiego i nie wdaje się w spór, sąd z urzędu stwierdza brak swej jurysdykcji, jeżeli jego jurysdykcja nie wynika z przepisów niniejszego rozporządzenia.
2. Sąd zawiesza postępowanie do czasu ustalenia, że pozwany miał możliwość uzyskania dokumentu wszczynającego postępowanie albo dokumentu równorzędnego w czasie umożliwiającym mu przygotowanie obrony albo że podjęte zostały wszelkie niezbędne do tego czynności.
3. Przepisy ust. 2 zastępuje się przepisami art. 19 rozporządzenia Rady (WE) nr 1348/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie doręczania dokumentów sądowych lub pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w Państwach Członkowskich [10], jeżeli dokument wszczynający postępowanie albo dokument równorzędny miał być przekazany z jednego Państwa Członkowskiego do innego Państwa Członkowskiego zgodnie z wymienionym rozporządzeniem.
4. Jeżeli przepisy rozporządzenia (WE) nr 1348/2000 nie znajdują zastosowania, obowiązuje art. 15 Konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych, jeżeli dokument wszczynający postępowanie albo dokument równorzędny miał być przekazany zgodnie z tą Konwencją.

Sekcja 9

Zawisłość sprawy - sprawy wiążące się ze sobą

Artykuł 27

1. Jeżeli przed sądami różnych Państw Członkowskich zawisły sprawy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, sąd, przed który wytoczono powództwo później, z urzędu

zawiesza postępowanie do czasu stwierdzenia jurysdykcji sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

2. Jeżeli stwierdzona zostanie jurysdykcja sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo, sąd, przed który wytoczono powództwo później, stwierdza brak swej jurysdykcji na rzecz tego sądu.

Artykuł 28

1. Jeżeli przed sądami różnych Państw Członkowskich zawisłe są sprawy, które pozostają ze sobą w związku, każdy sąd, przed który wytoczono powództwo później, może zawiesić postępowanie.

2. Jeżeli sprawy takie są zawisłe w pierwszej instancji, każdy sąd, przed który wytoczono powództwo później, może na wniosek strony stwierdzić także brak swej jurysdykcji, jeżeli sąd, przed który najpierw wytoczono powództwo, ma jurysdykcję w tych sprawach, a połączenie spraw jest dopuszczalne zgodnie z jego prawem.

3. W rozumieniu niniejszego artykułu uważa się, że sprawy pozostają ze sobą w związku, jeżeli istnieje między nimi tak ścisła więź, że pożądane jest ich łączne rozpoznanie i rozstrzygnięcie w celu uniknięcia wydania w oddzielnych postępowaniach sprzecznych ze sobą orzeczeń.

Artykuł 29

Jeżeli sprawy należą do wyłącznej jurysdykcji kilku sądów, sąd, przed który wytoczono powództwo później, stwierdzi brak swej jurysdykcji na rzecz sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

Artykuł 30

Dla celów niniejszej sekcji przyjmuje się, że powództwo zostało wytoczone przed sąd:

1) w chwili, w której dokument wszczynający postępowanie albo dokument równorzędny został wniesiony do sądu, pod warunkiem że powód nie zaniechał następnie podjęcia czynności, do których podjęcia był obowiązany celem spowodowania doręczenia dokumentu pozwanemu; lub

2) jeżeli doręczenie pozwanemu powinno nastąpić przed wniesieniem dokumentu do sądu – w chwili, w której organ odpowiedzialny za doręczenie otrzymał dokument, pod warunkiem że powód nie zaniechał następnie podjęcia czynności, do których podjęcia był obowiązany celem wniesienia dokumentu do sądu.

Sekcja 10

Środki tymczasowe, włącznie ze środkami zabezpieczającymi

Artykuł 31

Wniosek o zastosowanie środków tymczasowych, włącznie ze środkami zabezpieczającymi, przewidzianych w prawie Państwa Członkowskiego, może zostać wniesiony do sądu tego Państwa także wówczas, gdy na podstawie niniejszego rozporządzenia sprawa główna należy do jurysdykcji sądu innego Państwa Członkowskiego.

ROZDZIAŁ III

UZNAWANIE I WYKONYWANIE

Artykuł 32

W rozumieniu niniejszego rozporządzenia "orzeczenie" oznacza każde orzeczenie wydane przez sąd Państwa Członkowskiego, niezależnie od tego, czy zostanie określone jako wyrok, postanowienie, nakaz zapłaty lub nakaz egzekucyjny, włącznie z postanowieniem w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania wydanym przez urzędnika sądowego.

Sekcja 1

Uznawanie

Artykuł 33

1. Orzeczenia wydane w jednym Państwie Członkowskim są uznawane w innych Państwach Członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania.
2. Jeżeli sporna jest kwestia uznania orzeczenia, wówczas każda ze stron, która powołuje się na uznanie orzeczenia, może w trybie postępowania, o którym mowa w sekcjach 2 i 3 niniejszego rozdziału, wystąpić z wnioskiem o ustalenie, że orzeczenie podlega uznaniu.
3. Jeżeli uznanie jest powoływane w sporze przed sądem Państwa Członkowskiego, a rozstrzygnięcie tego sporu zależy od uznania, sąd ten może rozstrzygać o uznaniu.

Artykuł 34

Orzeczenia nie uznaje się, jeżeli:

- 1) uznanie byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie;
- 2) pozwanemu, który nie wdał się w spór, nie doręczono dokumentu wszczynającego postępowanie lub dokumentu równorzędnego w czasie i w sposób umożliwiających mu przygotowanie obrony, chyba że pozwany nie złożył przeciwko orzeczeniu środka zaskarżenia, chociaż miał do tego możliwość;
- 3) orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym między tymi samymi stronami w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;

4) orzeczenia nie da się pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w innym Państwie Członkowskim albo w państwie trzecim w sporze o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, o ile to wcześniejsze orzeczenie spełnia warunki konieczne do jego uznania w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie.

Artykuł 35

1. Orzeczenia nie uznaje się nadto, jeżeli jest ono sprzeczne z przepisami sekcji 3, 4 i 6 rozdziału II lub w wypadku przewidzianym w art. 72.
2. Przy badaniu podstaw jurysdykcji wymienionych w ust. 1 sąd lub inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, jest związany ustaleniami faktycznymi, na których sąd Państwa Członkowskiego pochodzenia oparł swą jurysdykcję.
3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, jurysdykcja sądu Państwa Członkowskiego pochodzenia nie może być przedmiotem ponownego badania. Przepisy dotyczące jurysdykcji nie należą do porządku publicznego w rozumieniu art. 34 pkt 1.

Artykuł 36

Orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 37

1. Sąd Państwa Członkowskiego, przed którym dochodzi się uznania orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim, może zawiesić postępowanie, jeżeli od orzeczenia został wniesiony zwyczajny środek zaskarżenia.
2. Sąd Państwa Członkowskiego, przed którym dochodzi się uznania orzeczenia wydanego w Irlandii lub Zjednoczonym Królestwie, może zawiesić postępowanie, jeżeli wykonanie orzeczenia zostało tymczasowo wstrzymane w Państwie Członkowskim pochodzenia z powodu wniesienia środka zaskarżenia.

Sekcja 2

Wykonywanie

Artykuł 38

1. Orzeczenia wydane w jednym Państwie Członkowskim i w tym Państwie wykonalne będą wykonywane w innym Państwie Członkowskim, jeżeli ich wykonalność w nim zostanie stwierdzona na wniosek uprawnionego.
2. Jednakże w Zjednoczonym Królestwie orzeczenie takie jest wykonywane w Anglii i Walii, w Szkocji lub w Irlandii Północnej, jeżeli na wniosek uprawnionego zostanie zarejestrowane do wykonania w odnośnej części Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 39

1. Wniosek składa się do sądu albo innego właściwego organu wskazanego w wykazie w załączniku II.
2. Właściwość miejscową określa się na podstawie miejsca zamieszkania dłużnika lub na podstawie miejsca, w którym egzekucja powinna zostać przeprowadzona.

Artykuł 40

1. Do postępowania w sprawie składania wniosku stosuje się prawo Państwa Członkowskiego wykonania.
2. Wnioskodawca wskazuje adres do doręczeń w okręgu sądu, do którego składa wniosek. Jeżeli prawo Państwa Członkowskiego wykonania nie przewiduje wskazywania takiego adresu, wnioskodawca wskazuje pełnomocnika do doręczeń.
3. Do wniosku dołącza się dokumenty wymienione w art. 53.

Artykuł 41

Po spełnieniu formalności przewidzianych w art. 53 następuje niezwłoczne stwierdzenie wykonalności orzeczenia bez badania według art. 34 i 35. Dłużnik w tym stadium postępowania nie ma możliwości złożenia jakiegokolwiek oświadczenia.

Artykuł 42

1. O orzeczeniu wydanym po rozpoznaniu wniosku o stwierdzenie wykonalności wnioskodawca zostaje niezwłocznie zawiadomiony w formie przewidzianej przez prawo Państwa Członkowskiego wykonania.
2. Stwierdzenie wykonalności i, o ile to jeszcze nie nastąpiło, orzeczenie doręcza się dłużnikowi.

Artykuł 43

1. Każda ze stron może wnieść środek zaskarżenia od orzeczenia rozstrzygającego o wniosku o stwierdzenie wykonalności.
2. Środek zaskarżenia wnosi się do sądu wskazanego w wykazie w załączniku III.
3. Środek zaskarżenia jest rozpoznawany zgodnie z przepisami właściwymi dla postępowania, w którym wysłuchane zostają obydwie strony.
4. Jeżeli dłużnik nie wdaje się w spór przed sądem rozpoznającym środek zaskarżenia wnioskodawcy, art. 26 ust. 2–4 stosuje się także, gdy dłużnik nie ma miejsca zamieszkania na terytorium żadnego Państwa Członkowskiego.
5. Środek zaskarżenia przeciwko stwierdzeniu wykonalności należy wnieść w ciągu miesiąca od jego doręczenia. Jeżeli dłużnik ma miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym nastąpiło stwierdzenie wykonalności, termin do wniesienia środka

zaskarżenia wynosi dwa miesiące i biegnie od dnia doręczenia stwierdzenia wykonalności dłużnikowi osobiście lub w jego mieszkaniu. Przedłużenie tego terminu z powodu dużej odległości jest wyłączone.

Artykuł 44

Od orzeczenia wydanego w następstwie wniesienia środka zaskarżenia może być wniesiony tylko środek zaskarżenia zgodnie z załącznikiem IV.

Artykuł 45

1. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia zgodnie z art. 43 albo art. 44 może odmówić stwierdzenia wykonalności albo je uchylić tylko z powodu jednej z przyczyn wymienionych w rt.. 34 i 35. Sąd wydaje orzeczenie niezwłocznie.
2. Orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 46

1. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia zgodnie z art. 43 albo art. 44 może zawiesić postępowanie na wniosek dłużnika, jeżeli w Państwie Członkowskim pochodzenia został wniesiony od orzeczenia zwyczajny środek zaskarżenia lub jeżeli termin do wniesienia takiego środka zaskarżenia jeszcze nie upłynął; w tym ostatnim wypadku sąd może wyznaczyć termin, w którym środek zaskarżenia powinien być wniesiony.
2. Jeżeli orzeczenie zostało wydane w Irlandii lub Zjednoczonym Królestwie, wówczas każdy środek zaskarżenia dopuszczalny w Państwie Członkowskim pochodzenia uważa się za zwyczajny środek zaskarżenia w rozumieniu ust. 1.
3. Sąd może również uzależnić wykonanie od złożenia, określonego przez siebie, zabezpieczenia.

Artykuł 47

1. Jeżeli orzeczenie podlega uznaniu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, nie ma przeszkód dla korzystania przez wnioskodawcę zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego wykonania ze środków tymczasowych, w tym środków zabezpieczających, bez potrzeby stwierdzenia wykonalności zgodnie z art. 41.
2. Stwierdzenie wykonalności uprawnia do stosowania takich środków.
3. W czasie biegu terminu do wniesienia środka zaskarżenia przewidzianego w art. 43 ust. 5 i do chwili rozpoznania środka zaskarżenia nie może być prowadzona z majątku dłużnika egzekucja, z wyjątkiem środków zabezpieczających.

Artykuł 48

1. Jeżeli orzeczenie zagraniczne rozstrzyga o kilku roszczeniach dochodzonych w pozwie i stwierdzenie wykonalności nie może nastąpić co do wszystkich roszczeń, sąd albo inny właściwy organ stwierdza wykonalność co do jednego lub kilku roszczeń.
2. Wnioskodawca może wnosić o stwierdzenie wykonalności jedynie części orzeczenia.

Artykuł 49

Orzeczenia zagraniczne nakazujące płatność okresowej kary pieniężnej są wykonalne w Państwie Członkowskim wykonania tylko wówczas, jeżeli wysokość kary pieniężnej została ostatecznie określona przez sądy Państwa Członkowskiego pochodzenia.

Artykuł 50

Wnioskodawca, któremu w Państwie Członkowskim pochodzenia przyznano całkowitą lub częściową pomoc prawną lub zwolnienie od kosztów i opłat, korzysta w postępowaniu według niniejszego rozdziału z najbardziej dogodnego traktowania w zakresie pomocy prawnej lub zwolnienia od kosztów i opłat, jakie przewiduje prawo Państwa Członkowskiego wykonania.

Artykuł 51

Na stronę, która w jednym Państwie Członkowskim wnosi o wykonanie orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim, nie można z tego powodu, że jest cudzoziemcem lub że nie ma w Państwie Członkowskim wykonania miejsca zamieszkania lub pobytu, nałożyć obowiązku złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu lub depozytu, niezależnie od ich nazwy.

Artykuł 52

W postępowaniu o stwierdzenie wykonalności w Państwie Członkowskim wykonania nie można pobierać żadnych opłat skarbowych lub należności ustalanych od wartości przedmiotu sporu.

Sekcja 3

Przepisy wspólne

Artykuł 53

1. Strona, która powołuje się na uznanie orzeczenia lub wnosi o stwierdzenie wykonalności, zobowiązana jest do przedstawienia odpisu orzeczenia spełniającego warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową.
2. Bez uszczerbku dla art. 55 strona, która wnosi o stwierdzenie wykonalności, zobowiązana jest ponadto do przedstawienia zaświadczenia zgodnie z art. 54.

Artykuł 54

Sąd albo inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym wydane zostało orzeczenie, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika V do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 55

1. Jeżeli zaświadczenie według art. 54 nie zostało przedstawione, sąd albo inny właściwy organ może wyznaczyć termin do jego przedstawienia lub poprzestać na dokumencie równorzędnym albo zwolnić od obowiązku przedstawienia zaświadczenia, jeżeli dalsze wyjaśnianie uzna za niekonieczne.

2. Na żądanie sądu albo innego właściwego organu przedstawia się tłumaczenie dokumentów. Tłumaczenie powinno być uwierzytelnione przez osobę do tego uprawnioną w jednym z Państw Członkowskich.

Artykuł 56

Dokumenty, o których mowa w art. 53 i w art. 55 ust. 2 oraz pełnomocnictwo procesowe, o ile zostało ono udzielone, nie wymagają legalizacji ani innej podobnej formalności.

ROZDZIAŁ IV

DOKUMENTY URZĘDOWE I UGODY SĄDOWE

Artykuł 57

1. Dokumenty urzędowe sporządzone i wykonalne w jednym Państwie Członkowskim będą objęte stwierdzeniem wykonalności w innym Państwie Członkowskim, na wniosek, w postępowaniu według art. 38 i następnych. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia zgodnie z art. 43 albo art. 44 może odmówić stwierdzenia wykonalności albo je uchylić tylko wtedy, jeżeli wykonanie dokumentu urzędowego byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa Członkowskiego wykonania.

2. Za dokumenty urzędowe w rozumieniu ust. 1 będą uważane również zawarte przed organami administracyjnymi albo sporządzone przez te organy porozumienia lub zobowiązania alimentacyjne.

3. Przedstawiony dokument musi spełniać warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową w Państwie Członkowskim, w którym został sporządzony.

4. Przepisy sekcji 3 rozdziału III stosuje się odpowiednio. Właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym dokument urzędowy został sporządzony, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika VI do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 58

Ugody zawarte przed sądem w toku postępowania i wykonalne w Państwie Członkowskim, w którym zostały zawarte, będą wykonywane w Państwie Członkowskim wykonania na tych samych warunkach jak dokumenty urzędowe. Sąd albo inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym ugoda sądowa została zawarta, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika V do niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 59

1. Jeżeli wymaga ustalenia, czy strona ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, którego sądy rozpoznają sprawę, sąd stosuje swoje prawo.
2. Jeżeli strona nie ma miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego sądy rozpoznają sprawę, sąd w celu ustalenia, czy strona ma miejsce zamieszkania w innym Państwie Członkowskim, stosuje prawo tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 60

1. Dla celów stosowania niniejszego rozporządzenia spółki i osoby prawne mają swoje miejsce zamieszkania w miejscu, w którym znajduje się:
 - a) ich statutowa siedziba; lub
 - b) ich główny organ zarządzający; lub
 - c) ich główne przedsiębiorstwo.
2. W przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii pod pojęciem "siedziby statutowej" należy rozumieć registered office lub, jeżeli taki nigdzie nie istnieje – place of incorporation (miejsce uzyskania zdolności prawnej) lub, jeżeli takie nigdzie nie istnieje – miejsce, zgodnie z którego prawem nastąpiło formation (założenie).
3. W celu ustalenia, czy "trust" ma siedzibę w Państwie Członkowskim, przed którego sądami zawisła sprawa, sąd stosuje swoje prawo prywatne międzynarodowe.

Artykuł 61

Bez uszczerbku dla bardziej korzystnych przepisów prawa wewnętrznego osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium jednego Państwa Członkowskiego, które ścigane są z powodu popełnienia przestępstwa nieumyślnego przed sądami karnymi innego Państwa Członkowskiego, którego nie są obywatelami, mogą być reprezentowane przez uprawnione do tego osoby, nawet gdy nie stawiają się osobiście. Jednakże sąd może zarządzić osobiste stawiennictwo; w wypadku niezastosowania się do takiego zarządzenia orzeczenie co do roszczenia ze stosunku prawnego z zakresu prawa cywilnego, wydane bez możliwości obrony

ze strony oskarżonego, nie musi być ani uznane ani wykonane w innych Państwach Członkowskich.

Artykuł 62

W Szwecji w postępowaniach sumarycznych betalningsföreläggande (postępowanie upominawcze) i handräckning (postępowanie pomocnicze) pojęcie "sąd" obejmuje także szwedzki kronofogdemyndighet (urząd egzekucyjny).

Artykuł 63

1. Osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Luksemburga pozwana przed sądem innego Państwa Członkowskiego na podstawie art. 5 pkt 1 może powołać się na brak jurysdykcji tego sądu, jeżeli miejsce przeznaczenia dla dostawy rzeczy ruchomych lub świadczenia usług znajduje się w Luksemburgu.
2. Jeżeli zgodnie z ust. 1 miejsce przeznaczenia dla dostawy rzeczy ruchomych lub świadczenia usług znajduje się w Luksemburgu, wtedy umowa dotycząca jurysdykcji jest skuteczna prawnie tylko wówczas, gdy została przyjęta w formie pisemnej lub ustnej potwierdzonej na piśmie w rozumieniu art. 23 ust. 1 lit. a).
3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do umów o świadczenie usług finansowych.
4. Niniejszy artykuł obowiązuje przez okres sześciu lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 64

1. W sporach pomiędzy kapitanem a członkiem załogi statku morskiego zarejestrowanego w Grecji lub w Portugalii o wynagrodzenie lub pozostałe warunki służby sądy Państwa Członkowskiego badają, czy przedstawiciel dyplomatyczny lub konsularny właściwy dla statku został powiadomiony o sporze. Mogą one rozstrzygać, gdy tylko przedstawiciel został powiadomiony.
2. Niniejszy artykuł obowiązuje przez okres sześciu lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 65

1. Jurysdykcja przewidziana w art. 6 pkt 2 i art. 11 w sprawach dotyczących powództwa z tytułu rękojmi i gwarancji lub powództwa interwencyjnego nie może być realizowana ani w Niemczech, ani w Austrii. Każda osoba mająca miejsce zamieszkania w innym Państwie Członkowskim może być wezwana przed sąd:
 - a) w Niemczech – zgodnie z art. 68 i 72–74 kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung) dotyczących przypozwania;

b) w Austrii – zgodnie z art. 21 kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung) dotyczącego przypozwania.

2. Orzeczenia wydane w innych Państwach Członkowskich na podstawie art. 6 ust. 2 i art. 11 będą uznawane i wykonywane w Niemczech i w Austrii zgodnie z rozdziałem III. Skutki, które orzeczenia wydane w tych państwach wywołują na podstawie ust. 1 wobec osób trzecich, będą uznawane również w innych Państwach Członkowskich.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Artykuł 66

1. Przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie tylko do takich powództw i dokumentów urzędowych, które zostały wytoczone bądź sporządzone po jego wejściu w życie.

2. Jeżeli powództwo zostało wytoczone w Państwie Członkowskim pochodzenia przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, wówczas orzeczenia wydane po tej chwili będą uznawane i zezwoli się na ich wykonanie zgodnie z rozdziałem III:

a) jeżeli powództwo wytoczone zostało w Państwie Członkowskim pochodzenia po tym, jak Konwencja brukselska lub Konwencja lugańska weszła w życie zarówno w Państwie Członkowskim pochodzenia, jak i w Państwie Członkowskim, w którym powoływane jest orzeczenie;

b) we wszystkich innych przypadkach, jeżeli sąd miał jurysdykcję na podstawie przepisów, które są zgodne z przepisami jurysdykcyjnymi rozdziału II lub umowy, która obowiązywała w chwili wytoczenia powództwa pomiędzy Państwem Członkowskim pochodzenia a Państwem Członkowskim, w którym powoływane jest orzeczenie.

ROZDZIAŁ VII

STOSUNEK DO INNYCH AKTÓW PRAWNYCH

Artykuł 67

Niniejsze rozporządzenie nie narusza stosowania przepisów, które regulują jurysdykcję lub uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach szczególnych i które zawarte są we wspólnotowych aktach prawnych lub w prawie poszczególnych Państw Członkowskich, zharmonizowanym w wykonaniu takich aktów.

Artykuł 68

1. Niniejsze rozporządzenie zastępuje w stosunkach pomiędzy Państwami Członkowskimi Konwencję brukselską, z wyjątkiem dotyczącym tych terytoriów Państw Członkowskich,

które objęte są terytorialnym zakresem zastosowania tejże Konwencji i które na podstawie art. 299 Traktatu wyłączone są z zakresu niniejszego rozporządzenia.

2. O ile niniejsze rozporządzenie zastępuje w stosunkach pomiędzy Państwami Członkowskimi postanowienia Konwencji brukselskiej, odesłania do tejże Konwencji uważa się za odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 69

Z zastrzeżeniem art. 66 ust. 2 oraz art. 70 niniejsze rozporządzenie zastępuje w stosunkach pomiędzy Państwami Członkowskimi następujące konwencje i umowy:

- Konwencję pomiędzy Belgią a Francją o jurysdykcji, uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych, podpisaną w Paryżu dnia 8 lipca 1899 r.,
- Konwencję pomiędzy Belgią a Niderlandami o jurysdykcji sądów, upadłości, jak również o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych, podpisaną w Brukseli dnia 28 marca 1925 r.,
- Konwencję pomiędzy Francją a Włochami o wykonywaniu wyroków sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Rzymie dnia 3 czerwca 1930 r.,
- Konwencję pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Republiką Francuską przewidującą wzajemne wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, wraz z Protokołem, podpisaną w Paryżu dnia 18 stycznia 1934 r.,
- Konwencję pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Królestwem Belgii przewidującą wzajemne wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, wraz z Protokołem, podpisaną w Brukseli dnia 2 maja 1934 r.,
- Konwencję pomiędzy Niemcami a Włochami o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Rzymie dnia 9 marca 1936 r.,
- Konwencję pomiędzy Belgią a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych dotyczących zobowiązań alimentacyjnych, podpisaną w Wiedniu dnia 25 października 1957 r.,
- Konwencję pomiędzy Niemcami a Belgią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Bonn dnia 30 czerwca 1958 r.,
- Konwencję pomiędzy Niderlandami a Włochami o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Rzymie dnia 17 kwietnia 1959 r.,

- Konwencję pomiędzy Niemcami a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, ugód oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Wiedniu dnia 6 czerwca 1959 r.,
- Konwencję pomiędzy Belgią a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, orzeczeń arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Wiedniu dnia 16 czerwca 1959 r.,
- Konwencję pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Republiką Federalną Niemiec o wzajemnym uznawaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Bonn dnia 14 lipca 1960 r.;
- Konwencję pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Austrią przewidującą wzajemne uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Wiedniu dnia 14 lipca 1961 r., wraz z Protokołem zmieniającym, podpisanym w Londynie dnia 6 marca 1970 r.;
- Konwencję pomiędzy Grecją a Niemcami o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, ugód oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Atenach dnia 4 listopada 1961 r.
- Konwencję pomiędzy Belgią a Włochami o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Rzymie dnia 6 kwietnia 1962 r.;
- Konwencję pomiędzy Niderlandami a Niemcami o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Hadze dnia 30 sierpnia 1962 r.;
- Konwencję pomiędzy Niderlandami a Austrią o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Hadze dnia 6 lutego 1963 r.;
- Konwencję pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Republiką Włoch o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Rzymie dnia 7 lutego 1964 r., wraz z Protokołem zmieniającym, podpisanym w Rzymie dnia 14 lipca 1970 r.;
- Konwencję pomiędzy Francją a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Wiedniu dnia 15 lipca 1966 r.;

- Konwencję między Zjednoczonym Królestwem a Królestwem Niderlandów przewidującą wzajemne uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych, podpisaną w Hadze dnia 17 listopada 1967 r.;
- Konwencję pomiędzy Hiszpanią a Francją o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Paryżu dnia 28 maja 1969 r.,
- Konwencję pomiędzy Luksemburgiem a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Luksemburgu dnia 29 lipca 1971 r.,
- Konwencję pomiędzy Włochami a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, ugód sądowych oraz aktów notarialnych, podpisaną w Rzymie dnia 16 listopada 1971 r.,
- Konwencję pomiędzy Hiszpanią a Włochami o pomocy prawnej oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Madrycie dnia 22 maja 1973 r.,
- Konwencję pomiędzy Finlandią, Islandią, Norwegią, Szwecją i Danią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych, podpisaną w Kopenhadze dnia 11 października 1977 r.,
- Konwencję pomiędzy Austrią a Szwecją o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych, podpisaną w Sztokholmie dnia 16 września 1982 r.,
- Konwencję pomiędzy Hiszpanią a Republiką Federalną Niemiec o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i ugód oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Bonn dnia 14 listopada 1983 r.,
- Konwencję pomiędzy Austrią a Hiszpanią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, ugód i dokumentów urzędowych podlegających wykonaniu w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Wiedniu dnia 17 lutego 1984 r.,
- Konwencję pomiędzy Finlandią a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych, podpisaną w Wiedniu dnia 17 listopada 1986 r.,
- Umowę pomiędzy Belgią, Niderlandami i Luksemburgiem o jurysdykcji, upadłości, uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych oraz dokumentów urzędowych, podpisaną w Brukseli dnia 24 listopada 1961 r., w zakresie, w jakim obowiązuje,

Artykuł 70

1. Konwencje i umowy wymienione w art. 69 pozostają w mocy w zakresie spraw, do których nie ma zastosowania niniejsze rozporządzenie.

2. Pozostają one także w mocy w stosunku do orzeczeń i dokumentów urzędowych wydanych albo sporządzonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 71

1. Niniejsze rozporządzenie nie narusza konwencji, których Państwa Członkowskie są stronami i które w sprawach szczególnych regulują jurysdykcję, uznawanie lub wykonywanie orzeczeń.

2. Celem zapewnienia jednolitej wykładni ust. 1 ustęp ten będzie stosowany w następujący sposób:

a) niniejsze rozporządzenie nie wyłącza tego, aby sąd Państwa Członkowskiego, które jest stroną konwencji dotyczącej spraw szczególnych, oparł swoją jurysdykcję na takiej konwencji, i to także wówczas, jeżeli pozwany ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, które nie jest stroną takiej konwencji. W każdym wypadku sąd ten stosuje art. 26 niniejszego rozporządzenia;

b) orzeczenia wydane w jednym Państwie Członkowskim przez sąd, który oparł swoją jurysdykcję na konwencji dotyczącej spraw szczególnych, będą uznawane i wykonywane w innych Państwach Członkowskich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Jeżeli Państwo Członkowskie pochodzenia i wezwane Państwo Członkowskie są stronami konwencji dotyczącej spraw szczególnych, która reguluje warunki uznawania i wykonywania orzeczeń, wówczas obowiązują te warunki. W każdym wypadku mogą być stosowane przepisy niniejszego rozporządzenia w zakresie postępowania o uznanie i wykonanie orzeczeń.

Artykuł 72

Niniejsze rozporządzenie nie narusza porozumień, na mocy których Państwa Członkowskie przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia zobowiązały się zgodnie z art. 59 Konwencji brukselskiej do nieuznawania orzeczeń sądów Państwa będącego stroną tej Konwencji przeciwko pozwany mającym miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu na terytorium państwa trzeciego, jeżeli orzeczenia w wypadkach określonych w art. 4 wymienionej Konwencji mogą być wydane tylko na podstawie jurysdykcji przewidzianych w art. 3 ust. 2 wymienionej Konwencji.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 73

Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu najpóźniej pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia sprawozdanie z jego stosowania. W razie potrzeby Komisja może załączyć do tego sprawozdania także propozycje dotyczące dostosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 74

1. Państwa Członkowskie notyfikują Komisji teksty, na podstawie których zmieniane będą wykazy zawarte w załącznikach I–IV. Komisja dostosowuje odpowiednio poszczególne załączniki.

2. Aktualizacje i techniczne dostosowania formularzy zawartych w załącznikach V i VI będą podejmowane zgodnie z postępowaniem doradczym wskazanym w art. 75 ust. 2.

Artykuł 75

1. Komisja będzie wspierana przez Komitet.

2. W przypadku odwołania do niniejszego ustępu obowiązują art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 76

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2002 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w Państwach Członkowskich, zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Brukseli, dnia 22 grudnia 2000 r.

W imieniu Rady

C. Pierret

Przewodniczący

[1] Dz.U. C 376 z 28.12.1999, str. 1.

[2] Opinia wydana dnia 21 września 2000 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

[3] Dz.U. C 117 z 26.4.2000, str. 6.

[4] Dz.U. L 299 z 31.12.1972, str. 32.Dz.U. L 304 z 30.10.1978, str. 1.Dz.U. L 388 z 31.12.1982, str. 1.Dz.U. L 285 z 3.10.1989, str. 1.Dz.U. C 15 z 15.1.1997, str. 1.Patrz tekst jednolity w Dz.U. C 27 z 26.1.1998, str. 1.

[5] Dz.U. L 204 z 2.8.1975, str. 28.Dz.U. L 304 z 30.10.1978, str. 1.Dz.U. L 388 z 31.12.1982, str. 1.Dz.U. L 285 z 3.10.1989, str. 1.Dz.U. C 15 z 15.1.1997, str. 1.Patrz tekst jednolity w Dz.U. C 27 z 26.1.1998, str. 28.

[6] Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

[7] Dz.U. L 228 z 16.8.1973, str. 3. Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 2000/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 181 z 20.7.2000, str. 65).

[8] Dz.U. L 172 z 4.7.1988, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2000/26/WE.

[9] Dz.U. L 330 z 29.11.1990, str. 44.

[10] Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37.

ZAŁĄCZNIK I

Przepisy jurysdykcyjne wskazane w art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 2

Przepisami jurysdykcyjnymi wskazanymi w art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 2 są następujące przepisy:

- w Belgii: art. 15 Kodeksu cywilnego (Code civil/Burgerlijk Wetboek) oraz art. 638 Kodeksu postępowania cywilnego (Code judiciaire/Gerechdelijk Wetboek);
- w Niemczech: art. 23 Kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung);
- w Grecji: art. 40 Kodeksu postępowania cywilnego (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας);
- we Francji: art. 14 i 15 Kodeksu cywilnego (Code civil);
- w Irlandii: przepisy ustalające jurysdykcję na podstawie doręczenia pozwanemu dokumentu wszczynającego postępowanie podczas jego czasowej obecności w Irlandii;
- we Włoszech: art. 3 i 4 ustawy 218 z dnia 31 maja 1995 r.;
- w Luksemburgu: art. 14 i 15 Kodeksu cywilnego (Code civil);
- w Niderlandach: art. 126 ust. 3 i art. 127 Kodeksu postępowania cywilnego (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering);
- w Austrii: art. 99 Ustawy o jurysdykcji sądu (Jurisdiktionsnorm);
- w Portugalii: art. 65 i 65A Kodeksu postępowania cywilnego (Código de Processo Civil) oraz art. 11 Kodeksu pracy (Código de Processo de Trabalho);
- w Finlandii: rozdział 10 sekcja 1 ust. 1 zdanie drugie, trzecie i czwarte Kodeksu postępowania sądowego (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken);
- w Szwecji: rozdział 10 art. 3 ust. 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania sądowego (rättegångsbalken);
- w Zjednoczonym Królestwie: przepisy regulujące jurysdykcję na podstawie:
 - a) doręczenia pozwanemu dokumentu wszczynającego postępowanie podczas jego czasowej obecności w Zjednoczonym Królestwie;

- b) istnienia majątku pozwanego w Zjednoczonym Królestwie; lub
- c) zajęcia przez powoda majątku w Zjednoczonym Królestwie.

ZAŁĄCZNIK II

Wnioski zgodnie z art. 39 należy składać do następujących sądów lub innych właściwych organów:

- w Belgii –

lub

,

lub

,

- w Niemczech – przewodniczący składu sędziowskiego izby

,

- w Grecji –

,

- w Hiszpanii –

,

- we Francji – przewodniczący składu sędziowskiego

,

- w Irlandii – "High Court",

- we Włoszech –

,

- w Luksemburgu – przewodniczący składu sędziowskiego

,

- ,w Niderlandach – przewodniczący składu sędziowskiego

,

- w Austrii –

,

- w Portugalii –

,

- w Finlandii –

,

- w Szwecji –

,

- w Zjednoczonym Królestwie:

a) w Anglii i Walii – "High Court of Justice" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, "Magistrates' Court" za pośrednictwem "Secretary of State"

b) w Szkocji – "Court of Session" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, "Sheriff Court" za pośrednictwem "Secretary of State";

c) w Irlandii Północnej – "High Court of Justice" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, "Magistrates Court" za pośrednictwem "Secretary of State"

d) w Gibraltarze "Supreme Court of Gibraltar" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, do "Magistrates Court" za pośrednictwem "Attorney General of Gibraltar."

ZAŁĄCZNIK III

Środki zaskarżenia zgodnie z art. 43 ust. 2 wnoszą się do następujących sądów Państw Członkowskich:

- w Belgii:

a) dla środka zaskarżenia wnoszonego przez pozwanego "tribunal de première instance" lub "rechtbank van eerste aanleg", lub "erstinstanzliches Gericht",

b) dla środka zaskarżenia wnoszonego przez wnioskodawcę – "Cour d'appel" lub "hof van beroep",

- w Republice Federalnej Niemiec – "Oberlandesgericht",

- w Grecji – "Εφετείο",

- w Hiszpanii – "Audiencia Provincial",

- we Francji – "cour d'appel",

- w Irlandii – "High Court",

- we Włoszech – "corte d'appello",

- w Luksemburgu – "Cour supérieure de Justice" jako instancja odwoławcza w sprawach cywilnych,

- w Niderlandach:

a) dla pozwanego – "arrondissementsrechtbank",

b) dla wnioskodawcy – "gerechtshof",

- w Austrii – "Bezirksgericht",

- w Portugalii – "Tribunal de Relação",

- w Finlandii – "hovioikeus/hovrätt",

- w Szwecji – "Svea hovrätt",

- w Zjednoczonym Królestwie:

- a) w Anglii i Walii – "High Court of Justice" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, "Magistrates Court";
 - b) w Szkocji – "Court of Session" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, "Sheriff Court";
 - c) w Irlandii Północnej – "High Court of Justice" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, "Magistrates Court";
 - d) w Gibraltarze – "Supreme Court of Gibraltar" lub, w wypadku orzeczenia w sprawie alimentacyjnej, "Magistrates Court"
-

ZAŁĄCZNIK IV

Zgodnie z art. 44 mogą być wniesione następujące środki zaskarżenia:

- w Belgii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Włoszech, Luksemburgu i w Niderlandach – skarga kasacyjna,
 - w Niemczech – "Rechtsbeschwerde",
 - w Irlandii – środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych do "Supreme Court";
 - w Austrii – "Revisionsrekurs",
 - w Portugalii – środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych,
 - w Finlandii – środek zaskarżenia do "korkein oikeus/högsta domstolen",
 - w Szwecji – środek zaskarżenia do "Högsta domstolen",
 - w Zjednoczonym Królestwie – jedyny środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych.
-

ZAŁĄCZNIK V

Zaświadczenie zgodnie z art. 54 i 58 rozporządzenia dotyczące orzeczeń sądowych i ugód sądowych

(polski, polacco, Polish, polonais, ...)

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Sąd lub inny właściwy organ, który wystawił niniejsze zaświadczenie

2.1 Nazwa

2.2 Adres

2.3 Tel./faks/e-mail

3. Sąd, który wydał orzeczenie/przed którym zawarta została ugoda sądowa [1]

3.1 Oznaczenie sądu

3.2 Siedziba sądu

4. Orzeczenie/ugoda sądowa [2]

4.1 Data

4.2 Sygnatura akt

4.3 Strony orzeczenia/ugody sądowej [3]

4.3.1 Nazwisko(-a) powoda(-ów)

4.3.2 Nazwisko(-a) pozwanego(-ych)

4.3.3 Ewentualnie nazwisko(-a) innej(-ych) strony(-)

4.4 Data doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie, jeżeli orzeczenie wydane zostało w postępowaniu, w którym pozwany nie wdał się w spór

4.5 Treść wyroku/ugody sądowej [4] w załączeniu do niniejszego zaświadczenia

5. Nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną

Orzeczenie/ugoda sądowa [5] jest wykonalne(-a) w Państwie Członkowskim pochodzenia (art. 38 i 58 rozporządzenia) przeciwko:

Nazwisko:

Sporządzono w ... , data ...

Podpis i/lub pieczęć służbowa ...

[1] Niepotrzebne skreślić.

[2] Niepotrzebne skreślić.

[3] Niepotrzebne skreślić.

[4] Niepotrzebne skreślić.

[5] Niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK VI

Zaświadczenie zgodnie z art. 57 ust. 4 rozporządzenia dotyczące dokumentów urzędowych (polski, polacco, Polish, polonais, ...)

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Właściwy organ, który wystawił niniejsze zaświadczenie

2.1 Nazwa

2.2 Adres

2.3 Tel./faks/e-mail

3. Właściwy organ, który wydał dokument urzędowy

3.1 Organ, który uczestniczył w sporządzaniu dokumentu urzędowego (jeśli dotyczy)

3.1.1 Nazwa i oznaczenie organu

3.1.2 Siedziba organu

3.2 Organ, który zarejestrował dokument urzędowy (jeśli dotyczy)

3.2.1 Rodzaj organu

3.2.2 Siedziba organu

4. Dokument urzędowy

4.1 Oznaczenie dokumentu

4.2 Data

4.2.1 sporządzenia dokumentu

4.2.2 jeśli odmiennie: zarejestrowania dokumentu

4.3 Sygnatura akt

4.4 Strony dokumentu urzędowego

4.4.1 Nazwisko wierzyciela

4.4.2 Nazwisko dłużnika

5. Treść wykonalnego zobowiązania w załączeniu do niniejszego zaświadczenia

Dokument urzędowy jest wykonalny w Państwie Członkowskim pochodzenia przeciwko dłużnikowi (art. 57 ust. 1 rozporządzenia)

Sporządzono w ..., data ...

Podpis i/lub pieczęć służbowa ...

Rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ("doręczanie dokumentów") oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000

Dziennik Urzędowy L 324 , 10/12/2007 P. 0079 - 0120

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 61 lit.

c) i art. 67 ust. 5 tiret drugie,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego [1],

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu [2],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Unia postawiła sobie za cel utrzymanie i rozwój unijnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a w jej obrębie zapewnienie swobodnego przepływu osób. W celu stworzenia takiej przestrzeni Wspólnota przyjmuje między innymi środki z zakresu współpracy sądowej w sprawach cywilnych, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(2) Prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego wymaga poprawy i przyspieszenia przepływu między państwami członkowskimi dokumentów sądowych i pozasądowych dotyczących spraw cywilnych lub handlowych w ramach procedury doręczania tych dokumentów.

(3) W akcie z dnia 26 maja 1997 r. [3] Rada przedstawiła konwencję w sprawie doręczania w państwach członkowskich Unii Europejskiej dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych i zaleciła, by państwa członkowskie przyjęły ją zgodnie ze swoimi przepisami konstytucyjnymi. Konwencja ta nie weszła w życie. Należy jednak nadal mieć na uwadze wyniki negocjacji w sprawie jej zawarcia.

(4) W dniu 29 maja 2000 r. Rada przyjęła rozporządzenie (WE) nr 1348/2000 w sprawie doręczania w państwach członkowskich sądowych i pozasądowych dokumentów w sprawach cywilnych i handlowych [4]. Główna treść tego rozporządzenia opiera się na postanowieniach konwencji.

(5) W dniu 1 października 2004 r. Komisja przyjęła sprawozdanie na temat stosowania rozporządzenia (WE) nr 1348/2000. W sprawozdaniu stwierdzono, że stosowanie rozporządzenia (WE) nr 1348/2000 — od chwili wejścia w życie w 2001 r. — wpłynęło na

ogólną poprawę i przyspieszenie procedury przekazywania dokumentów między państwami członkowskimi i doręczania tych dokumentów, choć niektóre przepisy nie są jeszcze stosowane w sposób w pełni zadowalający.

(6) Skuteczne i szybkie procedury sądowe w sprawach cywilnych wymagają przekazywania dokumentów sądowych i pozasądowych w szybkim i bezpośrednim trybie między wyznaczonymi przez państwa członkowskie organami lokalnymi. Państwa członkowskie mogą wyrazić zamiar wyznaczenia tylko jednej jednostki przekazującej lub przyjmującej dokumenty albo jednej jednostki odpowiedzialnej za obie te funkcje na okres pięciu lat. Decyzja taka może być przedłużana co pięć lat.

(7) Kryterium szybkości przekazu upoważnia do wykorzystania wszelkich właściwych środków, pod warunkiem że spełnione są pewne warunki dotyczące czytelności i wiarygodności otrzymanego dokumentu. Bezpieczeństwo przekazu wymaga, aby do przekazywanego dokumentu dołączyć standardowy formularz, który ma zostać wypełniony w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia lub w innym języku dopuszczonym przez dane państwo członkowskie.

(8) Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do doręczania dokumentów upoważnionemu przedstawicielowi strony w państwie członkowskim, w którym toczy się postępowanie, niezależnie od miejsca zamieszkania tej strony.

(9) Doręczenie dokumentu powinno nastąpić jak najszybciej, a w każdym razie przed upływem miesiąca od dnia jego wpłynięcia do jednostki przyjmującej.

(10) W celu zapewnienia skuteczności niniejszego rozporządzenia możliwość odmowy doręczenia dokumentów powinna zostać ograniczona do sytuacji wyjątkowych.

(11) Aby ułatwić przekazywanie dokumentów między państwami członkowskimi i doręczanie tych dokumentów, należy stosować standardowe formularze załączone do niniejszego rozporządzenia.

(12) Jednostka przyjmująca powinna poinformować odbiorcę na piśmie, wykorzystując w tym celu standardowy formularz, że może on odmówić przyjęcia doręczanego dokumentu w momencie doręczenia lub zwrócić go do jednostki przyjmującej w ciągu tygodnia, jeżeli dokument ten nie został sporządzony w języku, który odbiorca rozumie, lub w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia. Jeżeli adresat skorzystał z prawa do odmowy przyjęcia dokumentu, zasada ta ma również zastosowanie w przypadku kolejnych doręczeń. Niniejsze zasady dotyczące odmowy przyjęcia dokumentu powinny mieć również zastosowanie w przypadku doręczania dokumentów za pośrednictwem przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych, poczty oraz doręczeń bezpośrednich.

Powinno się wprowadzić regulację, zgodnie z którą za doręczenie dokumentu, który został zwrócony, może zostać uznane doręczenie na adres tłumaczenia tego dokumentu.

(13) Szybki przekaz zakłada, że dokument zostanie doręczony w ciągu kilku dni od jego wpłynięcia. Jeżeli jednak po upływie miesiąca dokument nadal nie został doręczony, jednostka przyjmująca powinna powiadomić o tym jednostkę przekazującą. Upływ tego terminu nie powinien wiązać się z koniecznością zwrotu dokumentu do jednostki przekazującej, jeżeli wciąż istnieje możliwość jego doręczenia w rozsądnym terminie.

(14) Jednostka przyjmująca powinna w dalszym ciągu podejmować wszelkie niezbędne działania w celu doręczenia dokumentu również wówczas, gdy doręczenie nie było możliwe w ciągu miesiąca, np. z powodu nieobecności pozwanego w miejscu zamieszkania w czasie urlopu lub z powodu jego nieobecności w miejscu pracy w związku z wyjazdem służbowym. Jednakże ażeby uniknąć sytuacji, w której obowiązek podejmowania działań przez jednostkę przyjmującą w celu doręczenia dokumentu byłby nieograniczony w czasie, jednostka przekazująca powinna mieć możliwość wskazania w standardowym formularzu terminu, po którego upływie doręczenie nie jest już wymagane.

(15) Ze względu na różnice proceduralne między państwami członkowskimi konkretny termin doręczenia może być różny w poszczególnych państwach członkowskich. Z uwagi na tego typu sytuacje oraz potencjalne trudności, jakie się z tym wiążą, niniejsze rozporządzenie powinno określać system, w którym termin doręczenia ustala się na podstawie przepisów obowiązujących w państwie członkowskim, do którego dokument jest adresowany. Jeśli jednak zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, termin który należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, powinien być terminem ustalonym w przepisach tego państwa członkowskiego. Ten system podwójnej daty istnieje jedynie w kilku państwach członkowskich. Państwa członkowskie, które stosują ten system, powiadamiają o tym Komisję, która powinna opublikować tę informację w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz udostępnić ją w ramach europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, utworzonej decyzją Rady 2001/470/WE [5].

(16) W celu ułatwienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości koszty wynikające z czynności urzędnika sądowego lub właściwej osoby na mocy prawa państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, powinny odpowiadać jednorazowej opłacie w stałej wysokości ustalonej uprzednio przez to państwo członkowskie zgodnie z zasadami proporcjonalności i równego traktowania. Wymóg dotyczący jednorazowej opłaty w stałej

wysokości nie powinien uniemożliwiać państwom członkowskim wprowadzenia różnych opłat za różne rodzaje doręczenia, pod warunkiem że państwa te stosują się do tych zasad.

(17) Każde państwo członkowskie powinno mieć prawo do doręczania dokumentów osobom zamieszkałym w innym państwie członkowskim bezpośrednio drogą pocztową — listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub równoważną przesyłką.

(18) Wszystkie osoby mające interes prawny w postępowaniu sądowym powinny mieć możliwość dokonywania doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, innych urzędników lub inne właściwe osoby w państwie członkowskim, do którego adresowane są dokumenty, jeżeli prawo tego państwa członkowskiego zezwala na tego typu bezpośredni sposób doręczania.

(19) Komisja powinna sporządzić podręcznik zawierający informacje odpowiednie do właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia, który powinien zostać udostępniony w ramach europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych. Komisja i państwa członkowskie powinny dołożyć wszelkich starań, aby zawarte w podręczniku informacje były aktualne i kompletne, zwłaszcza jeżeli chodzi o dane kontaktowe jednostek przyjmujących i przekazujących.

(20) Przy ustalaniu okresów i terminów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu powinno się stosować przepisy rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określającego zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów [6].

(21) Środki niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji [7].

(22) W szczególności Komisja powinna uzyskać uprawnienia do aktualizowania zamieszczonych w załącznikach standardowych formularzy lub do wprowadzania do nich zmian technicznych. Ponieważ środki te mają zasięg ogólny i mają służyć zmianie lub skreśleniu innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia, muszą zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE.

(23) W stosunkach między państwami członkowskimi będącymi stronami umów lub porozumień dwustronnych lub wielostronnych, które obejmują ten sam zakres zastosowania, a w szczególności protokołu załączonego do konwencji brukselskiej z dnia 27 września 1968 r. [8] oraz konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. [9], niniejsze rozporządzenie ma pierwszeństwo przed postanowieniami wymienionych aktów. Niniejsze rozporządzenie nie stanowi przeszkody w utrzymywaniu lub zawieraniu przez państwa członkowskie umów lub

porozumień mających na celu przyspieszenie lub uproszczenie przekazywania dokumentów, pod warunkiem że te umowy lub porozumienia są zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

(24) Informacje przekazywane na mocy niniejszego rozporządzenia powinny być objęte odpowiednią ochroną. Kwestia ta jest regulowana dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych [10] oraz dyrektywą 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) [11].

(25) Najpóźniej 1 czerwca 2011 r., a następnie raz na pięć lat Komisja powinna dokonywać przeglądu stosowania niniejszego rozporządzenia i w razie konieczności proponować odpowiednie zmiany.

(26) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą być osiągnięte w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na skalę lub rezultaty działania, można je w większym stopniu osiągnąć na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(27) Aby zwiększyć dostępność i czytelność przepisów, powinno się uchylić rozporządzenie (WE) nr 1348/2000 i zastąpić je niniejszym rozporządzeniem.

(28) Zgodnie z art. 3 protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, który to protokół jest załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo i Irlandia uczestniczą w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.

(29) Zgodnie z art. 1 i 2 protokołu w sprawie stanowiska Danii, który to protokół jest załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani objęta zakresem jego zastosowania,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Zakres zastosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, w sytuacji gdy konieczne jest przekazanie dokumentu sądowego lub pozasądowego z jednego państwa członkowskiego do drugiego, po to by go doręczyć. Rozporządzenie nie obejmuje w szczególności spraw skarbowych, celnych czy administracyjnych ani odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania podczas sprawowania władzy publicznej (*acta iure imperii*).
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania, w przypadku gdy nie jest znany adres osoby, której należy doręczyć dokument.
3. W niniejszym rozporządzeniu termin "państwo członkowskie" oznacza państwa członkowskie z wyjątkiem Danii.

Artykuł 2

Jednostki przekazujące i przyjmujące

1. Każde państwo członkowskie wyznacza urzędników państwowych, organy lub inne osoby, zwane dalej "jednostkami przekazującymi", właściwe do przekazywania dokumentów sądowych lub pozasądowych, które mają zostać doręczone w innym państwie członkowskim.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza urzędników państwowych, organy lub inne osoby, zwane dalej "jednostkami przyjmującymi", właściwe do przyjmowania dokumentów sądowych lub pozasądowych pochodzących z innego państwa członkowskiego.
3. Państwo członkowskie może wyznaczyć jedną jednostkę przekazującą i jedną jednostkę przyjmującą albo jedną jednostkę pełniącą obie te funkcje. Państwa federalne, państwa, w których obowiązuje więcej niż jeden system prawny, oraz państwa posiadające autonomiczne jednostki terytorialne mogą wyznaczyć więcej niż jedną jednostkę. Decyzja o wyznaczeniu jednostki obowiązuje przez okres pięciu lat; jej obowiązywanie może być przedłużane co pięć lat.
4. Każde państwo członkowskie przekazuje Komisji następujące informacje:
 - a) nazwy i adresy jednostek przyjmujących, o których mowa w ust. 2 i 3;
 - b) obszar geograficzny objęty ich właściwością miejscową;
 - c) dostępne sposoby odbioru dokumentów; oraz
 - d) języki, w których można wypełniać standardowy formularz, zawarty w załączniku I.Państwa członkowskie zgłaszają Komisji wszystkie późniejsze zmiany tych informacji.

Artykuł 3

Organ centralny

Każde państwo członkowskie wyznacza organ centralny, który odpowiada za:

- a) udzielanie informacji jednostkom przekazującym;
- b) poszukiwanie rozwiązań w razie trudności przy przekazywaniu dokumentów, które mają zostać doręczone;
- c) przekazywanie — w wyjątkowych wypadkach i na wniosek jednostki przekazującej — wniosku o doręczenie dokumentu właściwej jednostce przyjmującej.

Państwa federalne, państwa, w których obowiązuje więcej niż jeden system prawny, oraz państwa posiadające autonomiczne jednostki terytorialne mogą wyznaczyć więcej niż jeden organ centralny.

ROZDZIAŁ II

DOKUMENTY SĄDOWE

Sekcja 1

Przekazywanie i doręczanie dokumentów sądowych

Artykuł 4

Przekazywanie dokumentów

1. Dokumenty sądowe są przekazywane bezpośrednio i jak najszybciej między jednostkami wyznaczonymi zgodnie z art. 2.
2. Przekazywanie dokumentów, wniosków, potwierdzeń, dowodów odbioru, poświadczeń i wszystkich innych aktów między jednostkami przekazującymi i jednostkami przyjmującymi może odbywać się za pomocą wszelkich właściwych środków, pod warunkiem że treść przyjmowanego dokumentu jest wierna i zgodna z treścią dokumentu, który został wysłany, a wszystkie widniejące na nim wpisy są łatwe do odczytania.
3. Do przekazywanego dokumentu należy dołączyć wniosek sporządzony na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I. Formularz ten musi być wypełniony w języku urzędowym państwa członkowskiego, do którego przekazywane są dokumenty, lub jeżeli w tym państwie członkowskim jest kilka języków urzędowych — w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie, lub w innym języku wskazanym jako dopuszczalny przez to państwo członkowskie. Każde państwo członkowskie wskazuje język urzędowy lub języki urzędowe instytucji Unii Europejskiej inne niż własny, dopuszczone przez nie jako języki, w których może być wypełniony formularz.
4. Przekazywane dokumenty i wszystkie inne przekazywane pisma są zwolnione z konieczności uwierzytelnienia oraz innych równoważnych formalności.

5. Jeżeli jednostka przekazująca chce, by wraz z poświadczeniem, o którym mowa w art. 10, zwrócono jej jeden egzemplarz dokumentu, przesyła dany dokument w dwóch egzemplarzach.

Artykuł 5

Tłumaczenie dokumentów

1. Jednostka przekazująca, której wnioskodawca oddaje dokument do przekazania, poucza wnioskodawcę, że adresat może odmówić przyjęcia dokumentu, jeżeli nie został on sporządzony w jednym z języków, o których mowa w art. 8.
2. Wszelkie koszty związane z tłumaczeniem dokumentu poniesione przed jego przekazaniem pokrywa wnioskodawca, bez uszczerbku dla ewentualnej późniejszej decyzji sądu lub właściwego organu w sprawie obciążenia kosztami.

Artykuł 6

Odbiór dokumentu przez jednostkę przyjmującą

1. Po wpłynięciu dokumentu jednostka przyjmująca przesyła jednostce przekazującej najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od jego wpłynięcia, potwierdzenie odbioru na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.
2. W przypadku gdy wniosek o doręczenie nie może zostać zrealizowany ze względu na niekompletność przekazanych informacji lub dokumentów, jednostka przyjmująca kontaktuje się najszybszym sposobem z jednostką przekazującą w celu uzyskania brakujących informacji lub dokumentów.
3. W przypadku gdy wniosek o doręczenie wyraźnie wykracza poza zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia lub gdy z powodu niezgodności z warunkami formalnymi doręczenie jest niemożliwe, wniosek i dokumenty są zwracane jednostce przekazującej niezwłocznie po ich wpłynięciu wraz z zawiadomieniem o ich zwrocie na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.
4. Jeśli jednostka przyjmująca, która otrzymała dokument do doręczenia, nie jest właściwa miejscowo do dokonania doręczenia, przekazuje go wraz z wnioskiem o doręczenie do właściwej miejscowo jednostki przyjmującej w tym samym państwie członkowskim, jeżeli wniosek spełnia warunki art. 4 ust. 3, i powiadamia o tym fakcie jednostkę przekazującą, wypełniając w tym celu standardowy formularz, zawarty w załączniku I. Właściwa miejscowo jednostka przyjmująca powiadamia jednostkę przekazującą o wpłynięciu dokumentu zgodnie z ust. 1.

Artykuł 7

Doręczanie dokumentów

1. Jednostka przyjmująca doręcza dokument samodzielnie lub zleca jego doręczenie albo zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego są adresowane dokumenty, albo w szczególny sposób wskazany przez jednostkę przekazującą, o ile jest on zgodny z prawem tego państwa członkowskiego.

2. Jednostka przyjmująca podejmuje wszelkie konieczne działania, by dokument został doręczony jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż miesiąc od jego wpłynięcia. Jeśli doręczenie w ciągu miesiąca nie było możliwe, jednostka przyjmująca:

a) powiadamia o tym niezwłocznie jednostkę przekazującą, przesyłając odpowiednią informację na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I i wypełniając go zgodnie z warunkami określonymi w art. 10 ust. 2; oraz

b) w dalszym ciągu podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu doręczenia dokumentu, jeżeli doręczenie w rozsądnym terminie wydaje się możliwe, chyba że jednostka przekazująca wskazała inaczej.

Artykuł 8

Odmowa przyjęcia dokumentu

1. Jednostka przyjmująca informuje adresata na standardowym formularzu, zawartym w załączniku II o możliwości odmowy przyjęcia doręczanego dokumentu w momencie doręczenia lub poprzez zwrócenie go w ciągu tygodnia do jednostki przyjmującej, jeżeli nie został on sporządzony w jednym z języków określonych poniżej ani nie dołączono do niego tłumaczenia na jeden z następujących języków:

a) język, który adresat rozumie;

lub

b) język urzędowy państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, lub jeżeli w tym państwie członkowskim jest kilka języków urzędowych — język urzędowy lub jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie.

2. W przypadku gdy jednostka przyjmująca została powiadomiona, że adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym jednostkę przekazującą, przesyłając w tym celu poświadczenie określone w art. 10, i zwraca jej wniosek oraz dokumenty, które wymagają tłumaczenia.

3. Jeżeli adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, rozwiązaniem takiej sytuacji może być, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, doręczenie adresatowi tłumaczenia dokumentu na jeden z języków określonych w ust. 1. W takim przypadku datą

doręczenia jest data doręczenia dokumentu wraz z jego tłumaczeniem zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego dokument jest adresowany. Jeśli jednak zgodnie z prawem państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, data, którą należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, powinna być datą doręczenia pierwotnego dokumentu, ustaloną zgodnie z art. 9 ust. 2.

4. Ustępy 1, 2 i 3 mają zastosowanie do przewidzianych w sekcji 2 sposobów przekazywania i doręczania dokumentów sądowych.

5. Do celów ust. 1 przedstawiciele dyplomatyczni lub konsularni w przypadku doręczenia zgodnie z art. 13 lub organ albo osoba w przypadku doręczenia zgodnie z art. 14 informują adresata o możliwości odmowy przyjęcia dokumentu oraz o obowiązku przesłania każdego dokumentu, którego przyjęcia odmówił, odpowiednio do takiego przedstawiciela, organu lub osoby.

Artykuł 9

Data doręczenia

1. Nie naruszając art. 8, datę doręczenia dokumentu na podstawie art. 7 określa się zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego taki dokument jest adresowany.

2. Jeśli jednak zgodnie z prawem państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, datą, którą należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, jest data ustalona w przepisach tego państwa członkowskiego.

3. Ustępy 1–2 mają zastosowanie do przewidzianych w sekcji 2 sposobów przekazywania i doręczania dokumentów sądowych.

Artykuł 10

Poświadczenie doręczenia i kopia doręczanego dokumentu

1. Po zakończeniu formalności związanych z doręczeniem dokumentu wystawia się odpowiednie poświadczenie na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I, które jest następnie przesyłane jednostce przekazującej wraz z kopią doręczanego dokumentu, jeśli zastosowanie ma art. 4 ust. 5.

2. Poświadczenie wypełnia się w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, z którego pochodzi dokument, lub w innym języku, który został wskazany przez to państwo członkowskie jako dopuszczalny. Każde państwo członkowskie wskazuje język urzędowy lub języki urzędowe instytucji Unii Europejskiej inne niż własny, dopuszczone przez nie jako języki, w których może być wypełniony formularz.

Artykuł 11

Koszty doręczenia

1. Doręczenie dokumentów sądowych pochodzących z innego państwa członkowskiego nie wiąże się z koniecznością uiszczenia lub zwrotu opłat bądź kosztów za usługi świadczone przez państwo członkowskie, do którego takie dokumenty są adresowane.

2. Wnioskodawca jest jednak zobowiązany do zapłacenia lub zwrotu kosztów związanych z:

a) czynnościami urzędnika sądowego lub innej właściwej osoby na mocy prawa państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty;

b) wykorzystaniem szczególnej formy doręczenia.

Koszty z tytułu czynności urzędnika sądowego lub osoby właściwej z mocy prawa państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, powinny odpowiadać jednorazowej opłacie w stałej wysokości ustalonej uprzednio przez to państwo członkowskie zgodnie z zasadą proporcjonalności i równego traktowania. Państwa członkowskie informują Komisję o wysokości takich stałych opłat.

Sekcja 2

Inne sposoby przekazywania i doręczania dokumentów sądowych

Artykuł 12

Przekazywanie dokumentów drogą konsularną lub dyplomatyczną

W wyjątkowych okolicznościach każde państwo członkowskie, chcąc przekazać jednostkom innego państwa członkowskiego wyznaczonym na mocy art. 2 lub 3 dokumenty sądowe, które mają zostać doręczone, może skorzystać z drogi konsularnej lub dyplomatycznej.

Artykuł 13

Doręczanie dokumentów przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych

1. Każde państwo członkowskie może dokonywać doręczenia dokumentów sądowych osobom przebywającym na terytorium innego państwa członkowskiego bez stosowania jakichkolwiek form przymusu bezpośrednio przez swoich przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych.

2. Każde państwo członkowskie może oświadczyć zgodnie z art. 23 ust. 1, że nie wyraża zgody na ten sposób doręczania na swoim terytorium, chyba że dokumenty mają zostać doręczone obywatelowi państwa członkowskiego, z którego dokumenty pochodzą.

Artykuł 14

Doręczanie drogą pocztową

Każde państwo członkowskie może doręczać dokumenty sądowe osobom zamieszkałym w innym państwie członkowskim bezpośrednio drogą pocztową — listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub równoważną przesyłką.

Artykuł 15

Doręczanie bezpośrednie

Wszystkie osoby mające interes prawny w postępowaniu sądowym mogą dokonywać doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, innych urzędników lub inne właściwe osoby w państwie członkowskim, do którego adresowane są dokumenty, jeżeli prawo tego państwa członkowskiego zezwala na tego typu bezpośredni sposób doręczania.

ROZDZIAŁ III

DOKUMENTY POZASĄDOWE

Artykuł 16

Przekazywanie

Dokumenty pozasądowe mogą być przekazywane do doręczenia w innym państwie członkowskim zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 17

Przepisy wykonawcze

Środki mające służyć zmianie innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia związane z aktualizacją standardowych formularzy zawartych w załącznikach I i II lub z wprowadzaniem do nich zmian technicznych przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 2.

Artykuł 18

Komitet

1. Komisję wspiera komitet.
2. W przypadku wszelkich odesłań do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 5a ust. 1–4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Artykuł 19

Niewdanie się w spór przez pozwanego

1. W przypadku gdy konieczne było przekazanie do doręczenia w innym państwie członkowskim, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, pozwu lub równoważnego dokumentu, a pozwany nie wdał się w spór, orzeczenia nie wydaje się do czasu ustalenia:

a) że dokument został doręczony w sposób przewidziany przez prawo państwa członkowskiego, do którego był adresowany, względem dokumentów wystawionych w postępowaniach krajowych w odniesieniu do osób znajdujących się na terytorium tego państwa; lub

b) że dokument został wręczony osobiście pozwanemu lub oddany w miejscu jego zamieszkania w inny sposób przewidziany w niniejszym rozporządzeniu;

oraz że w każdym z wyżej wymienionych wypadków został doręczony w czasie pozwalającym pozwanemu na obronę.

2. Każde państwo członkowskie może oświadczyć, zgodnie z art. 23 ust. 1, że jego sądy, nie naruszając ust. 1, mogą wydać orzeczenie, nawet jeśli nie otrzymają poświadczenia doręczenia, o ile spełnione są następujące warunki:

a) dokument został przekazany w jeden ze sposobów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;

b) od daty przekazania dokumentu upłynął okres nie krótszy niż sześć miesięcy, który sędzia uznaje w danym przypadku za wystarczająco długi;

c) pomimo należytych starań nie uzyskano żadnego poświadczenia od właściwych władz lub organów państwa członkowskiego, do którego adresowane były dokumenty.

3. W nagłych przypadkach, bez względu na przepisy ust. 1 i 2, sędzia może zarządzić środki tymczasowe lub zabezpieczające.

4. W przypadku gdy konieczne było przekazanie do doręczenia w innym państwie członkowskim, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, pozwu lub równoważnego dokumentu, a przeciw pozwanemu, który nie wdał się w spór, wydano orzeczenie, sędzia może zwolnić pozwanego od skutku upływu terminu odwołania, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

a) pozwany nie z własnej winy nie zapoznał się z dokumentem w czasie umożliwiającym mu podjęcie obrony lub nie dowiedział się o orzeczeniu w czasie umożliwiającym mu złożenie odwołania; oraz

b) środki pozwanego nie wydają się bezpodstawne.

Wniosek o takie zwolnienie należy złożyć w rozsądnym terminie od chwili zapoznania się przez pozwanego z treścią orzeczenia.

Każde państwo członkowskie może oświadczyć, zgodnie z art. 23 ust. 1, że taki wniosek nie zostanie rozpatrzony, jeżeli złożono go po upływie terminu określonego w zawiadomieniu, przy czym termin ten nie może być w żadnym wypadku krótszy niż jeden rok, licząc od dnia wydania orzeczenia.

5. Ustęp 4 nie ma zastosowania do orzeczeń dotyczących statusu lub zdolności prawnych osób.

Artykuł 20

Związek z innymi umowami lub porozumieniami, których stronami są państwa członkowskie

1. W kwestiach objętych zakresem zastosowania niniejszego rozporządzenia jego przepisy są nadrzędne wobec postanowień dwustronnych lub wielostronnych umów lub porozumień zawartych przez państwa członkowskie, a w szczególności wobec art. IV protokołu do konwencji brukselskiej z 1968 r. oraz konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r.

2. Niniejsze rozporządzenie nie stanowi przeszkody w utrzymywaniu lub zawieraniu przez poszczególne państwa członkowskie umów lub porozumień mających na celu przyspieszenie lub uproszczenie przekazywania dokumentów, pod warunkiem że te umowy lub porozumienia są zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

3. Państwa członkowskie przesyłają do Komisji:

- a) kopie zawartych między sobą umów lub porozumień, o których mowa w ust. 2, oraz projekty umów lub porozumień, które zamierzają zawrzeć; oraz
- b) każde wypowiedzenie tych umów lub porozumień oraz wszelkie wprowadzone do nich zmiany.

Artykuł 21

Pomoc prawna

Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na stosowanie art. 23 Konwencji dotyczącej procedury cywilnej z dnia 17 lipca 1905 r., art. 24 Konwencji dotyczącej procedury cywilnej z dnia 1 marca 1954 r. ani art. 13 Konwencji o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych z dnia 25 października 1980 r. w stosunkach między państwami członkowskimi będącymi stronami tych konwencji.

Artykuł 22

Ochrona przekazywanych informacji

1. Informacje, w tym dane osobowe, przekazywane na podstawie niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane przez jednostkę przyjmującą wyłącznie do celów, w jakich zostały przekazane.
2. Jednostki przyjmujące zapewniają poufność tych informacji zgodnie ze swoim prawem krajowym.
3. Ustępy 1 i 2 nie wpływają na przepisy krajowe przyznające osobom, których dotyczą dane, prawo do informacji na temat sposobu wykorzystywania danych przekazanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.
4. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla dyrektyw 95/46/WE i 2002/58/WE.

Artykuł 23

Przekazywanie informacji i publikacja

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje, o których mowa w art. 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15 i 19. Państwa członkowskie informują Komisję o tym, czy zgodnie z ich prawem krajowym dokument należy doręczyć w określonym terminie, o czym mowa w art. 8 ust. 3 i w art. 9 ust. 2.
2. Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej informacje przekazane zgodnie z ust. 1 z wyjątkiem adresów i innych danych kontaktowych jednostek i organów centralnych oraz obszarów geograficznych objętych ich właściwością.
3. Komisja sporządza, a następnie regularnie aktualizuje podręcznik zawierający informacje, o których mowa w ust. 1, i udostępnia go w formie elektronicznej, w szczególności w ramach europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.

Artykuł 24

Przegląd

Najpóźniej 1 czerwca 2011 r., a następnie raz na pięć lat Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie na temat stosowania niniejszego rozporządzenia, zwracając uwagę w szczególności na skuteczność działania jednostek wyznaczonych na mocy art. 2 oraz na stosowanie w praktyce art. 3 lit. c) i art. 9. W razie potrzeby sprawozdaniu towarzyszą wnioski dotyczące dostosowania niniejszego rozporządzenia do zmian w systemie powiadamiania.

Artykuł 25

Uchylenie

1. Rozporządzenie (WE) nr 1348/2000 traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2. Wszelkie odniesienia do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia i odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku

III.

Artykuł 26

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 13 listopada 2008 r., z wyjątkiem art. 23, który stosuje się od dnia 13 sierpnia 2008 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Strasburgu dnia 13 listopada 2007 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

H.-G. Pöttering

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. Lobo Antunes

Przewodniczący

[1] Dz.U. C 88 z 11.4.2006, str. 7.

[2] Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 4 lipca 2006 r. (Dz.U. C 303 E z 13.12.2006, str. 69), wspólne stanowisko Rady z dnia 28 czerwca 2007 r. (Dz.U. C 193 E z 21.8.2007, str. 13) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 października 2007 r.

[3] Dz.U. C 261 z 27.8.1997, str. 1. W dniu, w którym sporządzono tekst konwencji, Rada przyjęła do wiadomości również sprawozdanie wyjaśniające na temat konwencji; znajduje się ono na str. 26 wspomnianego numeru Dziennika Urzędowego.

[4] Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37.

[5] Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 25.

[6] Dz.U. L 124 z 8.6.1971, str. 1.

[7] Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

[8] Konwencja brukselska z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 299 z 31.12.1972, str. 32; wersja skonsolidowana, Dz.U. C 27 z 26.1.1998, str. 1).

[9] Konwencja haska z dnia 15 listopada 1965 r. w sprawie doręczeń zagranicznych dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych.

[10] Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

[11] Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str. 37. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2006/24/WE (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, str. 54).

20071113

ZAŁĄCZNIK I

WNIOSEK O DORĘCZENIE DOKUMENTÓW

(Artykuł 4 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (1))

Numer referencyjny: ...

1. JEDNOSTKA PRZEKAZUJĄCA

1.1. Imię i nazwisko/nazwa:

1.2. Adres:

1.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

1.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

1.2.3. Kraj:

1.3. Telefon:

1.4. Faks (*):

1.5. E-mail (*):

2. JEDNOSTKA PRZYJMUJĄCA

2.1. Imię i nazwisko/nazwa:

2.2. Adres:

2.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

2.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

2.2.3. Kraj:

2.3. Telefon:

2.4. Faks (*):

2.5. E-mail (*):

3. WNIOSKODAWCA

3.1. Imię i nazwisko/nazwa:

3.2. Adres:

3.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

3.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

3.2.3. Kraj:

3.3. Telefon (*):

3.4. Faks (*):

3.5. E-mail (*):

(1) Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

(*) Nieobowiązkowo.

+++++ TIFF +++++

4. ADRESAT

4.1. Imię i nazwisko/nazwa:

4.2. Adres:

4.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

4.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

4.2.3. Kraj:

4.3. Telefon (*):

4.4. Faks (*):

4.5. E-mail (*):

4.6. Numer ewidencyjny/numer ubezpieczenia społecznego/numer identyfikacyjny podmiotu albo jego odpowiednik (*):

5. SPOSÓB DORECZENIA

5.1. Zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty

5.2. W następujący, szczególny sposób:

5.2.1. Jeżeli sposób ten nie jest zgodny z prawem państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, doręczenie powinno zostać zrealizowane zgodnie z prawem tego państwa:

5.2.1.1. Tak

5.2.1.2. Nie

6. DOKUMENT DO DORECZENIA

6.1. Rodzaj dokumentu:

6.1.1. Sądowy

6.1.1.1. Pozew

6.1.1.2. Orzeczenie

6.1.1.3. Odwołanie

6.1.1.4. Inny

6.1.2. Pozasądowy

6.2. Data lub termin, po których upływie doręczenie nie jest już wymagane (*):

... (dzień) ... (miesiąc) ... (rok)

6.3. Język dokumentu:

6.3.1. Oryginał BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV, inny język:

6.3.2. Tłumaczenie (*) BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV, inny język:

6.4. Liczba załączników:

7. EGZEMPLARZ DOKUMENTU DO ZWROTU WRAZ Z POTWIERDZENIEM DORĘCZENIA (art. 4 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007)

7.1. Tak (w takim wypadku dokument, który ma zostać doręczony, należy przesłać w dwóch egzemplarzach)

7.2. Nie

(*) Nieobowiązkowo.

+++++ TIFF +++++

1. Zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 wszelkie działania konieczne do doręczenia dokumentu należy podejmować jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż miesiąc od jego wpłynięcia. Jeśli doręczenie w ciągu miesiąca nie było możliwe, należy o tym powiadomić jednostkę przekazującą, wskazując to w punkcie 13 poświadczenia o doręczeniu bądź braku doręczenia.

2. W przypadku gdy wniosek o doręczenie nie może zostać zrealizowany ze względu na niekompletność przekazanych informacji lub dokumentów, zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 należy skontaktować się jak najszybszym sposobem z jednostką przekazującą w celu uzyskania brakujących informacji lub dokumentów.

Sporządzono w: ...

Data: ...

Podpis lub pieczęć: ...

+++++ TIFF +++++

Numer referencyjny jednostki przekazującej: ...

Numer referencyjny jednostki przyjmującej: ...

POTWIERDZENIE ODBIORU

(Artykuł 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych)

Niniejsze potwierdzenie musi zostać przekazane jak najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od wpłynięcia dokumentu.

8. DATA ODBIORU

Sporządzono w: ...

Data: ...

Podpis i/lub pieczęć: ...

+++++ TIFF +++++

Numer referencyjny jednostki przekazującej: ...

Numer referencyjny jednostki przyjmującej: ...

ZAWIADOMIENIE O ZWROCIE WNIOSKU I DOKUMENTU

(Artykuł 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (1))

Wniosek i dokument należy zwrócić za pokwitowaniem.

9. PRZYCZYNA ZWROTU

9.1. Wniosek wyraźnie nie wchodzi w zakres zastosowania rozporządzenia:

9.1.1. Dokument nie dotyczy sprawy cywilnej ani handlowej.

9.1.2. Wniosek nie dotyczy doręczenia dokumentu z jednego państwa członkowskiego do drugiego.

9.2. Doręczenie nie jest możliwe, ponieważ nie spełniono warunków formalnych:

9.2.1. Dokument nie jest czytelny.

9.2.2. Formularza nie wypełniono we właściwym języku.

9.2.3. Otrzymany dokument nie jest wierną kopią oryginału.

9.2.4. Inne (proszę podać szczegóły):

9.3. Sposób doręczenia nie jest zgodny z prawem przyjmującego państwa członkowskiego (art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007).

Sporządzono w: ...

Data: ...

Podpis lub pieczęć: ...

(1) Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

+++++ TIFF +++++

Numer referencyjny jednostki przekazującej: ...

Numer referencyjny jednostki przyjmującej: ...

**ZAWIADOMIENIE O PRZEKAZANIU WNIOSKU I DOKUMENTU WŁAŚCIWEJ
JEDNOSTCE PRZYJMUJĄCEJ**

(Artykuł 6 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (1))

Wniosek i dokument zostały przekazane następującej, właściwej miejscowo jednostce przyjmującej:

10. WŁAŚCIWA JEDNOSTKA PRZYJMUJĄCA

10.1. Imię i nazwisko/nazwa:

10.2. Adres:

10.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

10.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

10.2.3. Kraj:

10.3. Telefon:

10.4. Faks (*):

10.5. E-mail (*):

Sporządzono w: ...

Data: ...

Podpis lub pieczęć: ...

(1) Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

(*) Nieobowiązkowo.

+++++ TIFF +++++

Numer referencyjny jednostki przekazującej: ...

Numer referencyjny właściwej jednostki przyjmującej: ...

**ZAWIADOMIENIE O WPŁYNIĘCIU DOKUMENTU PRZESYŁANE JEDNOSTCE
PRZEKAZUJĄCEJ PRZEZ WŁAŚCIWĄ MIEJSCOWO JEDNOSTKĘ PRZYJMUJĄCĄ**

(Artykuł 6 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (1))

Niniejsze zawiadomienie musi zostać przekazane jak najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od wpłynięcia dokumentu.

11. DATA WPŁYNIĘCIA

Sporządzono w: ...

Data: ...

Podpis lub pieczęć: ...

(1) Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

+++++ TIFF +++++

Numer referencyjny jednostki przekazującej: ...

Numer referencyjny jednostki przyjmującej: ...

POŚWIADCZENIE DORĘCZENIA ALBO INFORMACJA O NIEMOŻNOŚCI DORĘCZENIA DOKUMENTÓW

(Artykuł 10 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (1))

Doręczenie musi nastąpić jak najszybciej. Jeżeli niemożliwe było doręczenie dokumentu w ciągu miesiąca od dnia jego wpłynięcia, jednostka przyjmująca powiadamia o tym jednostkę przekazującą (art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007)

12. POŚWIADCZENIE DORĘCZENIA

12.1. Data i miejsce doręczenia:

12.2. Dokument został

12.2.1. doręczony zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego jest zaadresowany, a mianowicie:

12.2.1.1. przekazany

12.2.1.1.1. adresatowi

12.2.1.1.2. innej osobie

12.2.1.1.2.1. Imię i nazwisko:

12.2.1.1.2.2. Adres:

12.2.1.1.2.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

12.2.1.1.2.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

12.2.1.1.2.2.3. Kraj:

12.2.1.1.2.3. Związek z adresatem:

członek rodziny ... pracownik ... inny ...

12.2.1.1.3. na adres adresata

- 12.2.1.2. doręczony drogą pocztową
 - 12.2.1.2.1. bez potwierdzenia odbioru
 - 12.2.1.2.2. z załączonym potwierdzeniem odbioru
 - 12.2.1.2.2.1. podpisanym przez adresata
 - 12.2.1.2.2.2. podpisanym przez inną osobę
 - 12.2.1.2.2.2.1. Imię i nazwisko:
 - 12.2.1.2.2.2.2. Adres:
 - 12.2.1.2.2.2.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:
 - 12.2.1.2.2.2.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:
 - 12.2.1.2.2.2.2.3. Kraj:
 - 12.2.1.2.2.2.3. Związek z adresatem:
członek rodziny ... pracownik ... inny

(1) Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

+++++ TIFF +++++

- 12.2.1.3. inny sposób doręczenia (proszę opisać jaki):
- 12.2.2. doręczony w następujący, szczególny sposób (proszę opisać):
- 12.3. Adresat dokumentu został poinformowany pisemnie o przysługującej mu możliwości odmowy przyjęcia dokumentu, jeżeli nie został on sporządzony w języku, który adresat rozumie, ani w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia, lub jeżeli nie dołączono do niego tłumaczenia na taki język.

13. INFORMACJA ZGODNIE Z ART. 7 UST. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007

Nie było możliwe doręczenie dokumentu w ciągu miesiąca od dnia jego wpłynięcia.

14. ODMOWA PRZYJĘCIA DOKUMENTU

Adresat odmówił przyjęcia dokumentu z uwagi na jego język. Dokument jest załączony do niniejszego poświadczenia.

15. PRZYCZYNA NIEDORĘCZENIA DOKUMENTU

- 15.1. Nieznany adres.
- 15.2. Nie można zlokalizować adresata.
- 15.3. Dokumentu nie można było doręczyć przed datą lub w terminie, które wskazano w pkt 6.2.
- 15.4. Inne (proszę określić):

Dokument jest załączony do niniejszego poświadczenia.

Sporządzono w: ...

Data: ...

Podpis i/lub pieczęć: ...

+++++ TIFF +++++

20071113

ZAŁĄCZNIK II

INFORMACJA O PRAWIE ADRESATA DO ODMOWY PRZYJĘCIA DOKUMENTU

Artykuł 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (1))

BG:

Приложеният документ се връчва съгласно Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела.

Можете да откажете да приемете документа, ако не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирате, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването.

Ако желаете да упражните това си право, трябва да откажете да приемете документа по време на самото връчване направо на връчващото документа лице или да го върнете в едноседмичен срок на посочения по-долу адрес, като заявите, че отказвате да го приемете.

АДРЕС:

1. Наименование:

2. Адрес:

2.1. Улица и номер/п.к.:

2.2. Населено място и пощенски код:

2.3. Държава:

3. Телефон.:

4. Факс (*):

5. Адрес за електронна поща (*):

ДЕКЛАРАЦИЯ НА АДРЕСАТА:

Отказвам да приема приложения документ, защото не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирам, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването.

Разбирам следния(те) език(ци):

английски
нидерландски
български
полски
гръцки
португалски
естонски
румънски
ирландски
словашки
латвийски
фински
литовски
френски
малтийски
чешки
немски
шведски
друг

(моля пояснете): ...

Съставено във:

Дата:

Подпис и/или печат: ...

(1) Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

(*) Тази информация не е задължителна.

+++++ TIFF +++++

CS:

Přiložená písemnost je doručována v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech.

Můžete odmítnout přijetí písemnosti, není-li vyhotovena v jazyce, kterému rozumíte, nebo v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků místa doručení nebo k ní není přiložen překlad do jednoho z těchto jazyků.

Přejete-li si využít tohoto práva, musíte odmítnout přijetí písemnosti v okamžiku doručení přímo osobě, která písemnost doručuje, nebo písemnost zaslat zpět na níže uvedenou adresu ve lhůtě jednoho týdne s prohlášením, že tuto písemnost odmítáte převzít.

ADRESA:

1. Jméno:
2. Adresa:
 - 2.1 Ulice a číslo/poštovní přihrádka:
 - 2.2 Místo a poštovní směrovací číslo:
 - 2.3 Země:
3. Telefon:
4. Fax (*):
5. E-mail (*):

PROHLÁŠENÍ ADRESÁTA:

Odmítám přijetí připojené písemnosti, neboť není vyhotovena v jazyce, kterému rozumím, nebo v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků místa doručení, ani k ní není přiložen překlad do jednoho z těchto jazyků.

Rozumím tomuto jazyku (těmto jazykům):

bulharština

litevština

španělština

maďarština

čeština

maltština

němčina

nizozemština

estonština

polština

řečtina

portugalština

angličtina

rumunština

francouzština

slovenština

irština

slovinština

italština

finština

lotyština

švédština

ostatní

prosím upřesněte: ...

Vyhotoveno v:

Dne:

Podpis nebo razítko: ...

(*) Tato položka je volitelná.

+++++ TIFF +++++

Bulgarisch

Litauisch

Spanisch

Ungarisch

Tschechisch

Maltesisch

Deutsch

Niederländisch

Estnisch

Polnisch

Griechisch

Portugiesisch

Englisch

Rumänisch

Französisch

Slowakisch

Irish

Slowenisch

Finnisch

Lettisch

Geschehen zu:

am:

Unterschrift und/oder Stempel: ...

DE:

Die Zustellung des beigefügten Schriftstücks erfolgt im Einklang mit der Verordnung (EG) Nr. 1393/2007 des Europäischen Parlaments und des Rates über die Zustellung gerichtlicher und außergerichtlicher Schriftstücke in Zivil- oder Handelssachen in den Mitgliedstaaten.

Sie können die Annahme dieses Schriftstücks verweigern, wenn es weder in einer Sprache, die Sie verstehen, noch in einer Amtssprache oder einer der Amtssprachen des Zustellungsortes abgefasst ist, oder wenn ihm keine Übersetzung in einer dieser Sprachen beigefügt ist.

Wenn Sie von Ihrem Annahmeverweigerungsrecht Gebrauch machen wollen, müssen Sie dies entweder sofort bei der Zustellung gegenüber der das Schriftstück zustellenden Person erklären oder das Schriftstück binnen einer Woche nach der Zustellung an die nachstehende Anschrift mit der Angabe zurücksenden, dass Sie die Annahme verweigern.

ANSCHRIFT:

1. Name/Bezeichnung:

2. Anschrift:

2.1. Straße und Hausnummer/Postfach:

2.2. PLZ und Ort:

2.3. Staat:

3. Tel.

4. Fax (*)

5. E-Mail (*):

ERKLÄRUNG DES EMPFÄNGERS

Ich verweigere die Annahme des beigefügten Schriftstücks, da es entweder nicht in einer Sprache, die ich verstehe, oder nicht in einer Amtssprache oder einer der Amtssprachen des Zustellungsortes abgefasst ist oder da dem Schriftstück keine Übersetzung in einer dieser Sprachen beigefügt ist.

Ich verstehe die folgende(n) Sprache(n):

Italienisch

Schwedisch

Sonstige

bitte angeben: ...

(*) Angabe freigestellt.

+++++ TIFF +++++

Βουλγαρικά

Λεττονικά

EL:

Το συνημμένο έγγραφο σας επιδίδεται ή κοινοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

Έχετε δικαίωμα να αρνηθείτε την παραλαβή της πράξης εφόσον δεν είναι συνταγμένη ή δεν συνοδεύεται από μετάφραση σε γλώσσα την οποία κατανοείτε ή στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου επίδοσης ή κοινοποίησης.

Εάν επιθυμείτε να ασκήσετε αυτό το δικαίωμα, πρέπει είτε να δηλώσετε την άρνηση παραλαβής κατά τη χρονική στιγμή της επίδοσης ή κοινοποίησης απευθείας στο πρόσωπο που επιδίδει ή κοινοποιεί την πράξη, είτε να την επιστρέψετε εντός μιας εβδομάδας στη διεύθυνση που αναφέρεται κατωτέρω, δηλώνοντας ότι αρνείστε την παραλαβή της.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

1. Όνομα:

2. Διεύθυνση:

2.1. Οδός και αριθμός/ταχυδρομική θυρίδα:

2.2. Τόπος και ταχυδρομικός τομέας:

2.3. Χώρα:

3. Τηλέφωνο:

4. Φαξ (*):

5. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (*):

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ:

Αρνούμαι να παραλάβω την πράξη διότι δεν είναι συνταγμένη ή δεν συνοδεύεται από μετάφραση σε γλώσσα την οποία κατανοώ ή στην επίσημη γλώσσα ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του τόπου επίδοσης ή κοινοποίησης.

Κατανοώ την ακόλουθη/ες γλώσσα/ες:

Ισπανικά

Λιθουανικά

Τσεχικά

Ουγγρικά

Δανικά

Μαλτέζικα

Γερμανικά

Ολλανδικά

Εσθονικά

Πολωνικά

Ελληνικά

Πορτογαλικά

Αγγλικά

Ρουμανικά

Γαλλικά

Σλοβακικά

Ιρλανδικά

Σλοβενικά

Ιταλικά

Σουηδικά

Φινλανδικά

(Παρακαλώ προσδιορίστε):...

Άλλες

Τόπος:

Ημερομηνία:

Υπογραφή ή/και σφραγίδα:...

(*) Προαιρετικό.

+++++ TIFF +++++

Bulgarian

Lithuanian

EN:

The enclosed document is served in accordance with Regulation (EC) No 1393/2007 of the European Parliament and of the Council on the service in the Member States of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters.

You may refuse to accept the document if it is not written in or accompanied by a translation into either a language which you understand or the official language or one of the official languages of the place of service.

If you wish to exercise this right, you must refuse to accept the document at the time of service directly with the person serving the document or return it to the address indicated below within one week stating that you refuse to accept it.

ADDRESS

1. identity
2. address
 - 2.1. street and number/PO box
 - 2.2. place and post code
 - 2.3. country
3. tel.
4. fax (*)
5. e-mail (*)

DECLARATION OF THE ADDRESSEE:

I refuse to accept the document attached hereto because it is not written in or accompanied by a translation into either a language which I understand or the official language or one of the official languages of the place of service.

I understand the following language(s)

Spanish

Hungarian

Czech

Maltese

German

Dutch

Estonian

Polish

Greek

Portuguese

English

Romanian

French

Slovak

Irish

Slovene

Italian

Finnish

Latvian

Swedish

Other

(please specify): ...

Done at:

Date:

Signature and/or stamp: ...

(*) This item is optional.

+++++ TIFF +++++

ES:

El documento adjunto se notifica o traslada de conformidad con el Reglamento (CE) no 1393/2007 del Parlamento Europeo y del Consejo, relativo a la notificación y al traslado en los Estados miembros de documentos judiciales y extrajudiciales en materia civil o mercantil. Puede usted negarse a aceptar el documento si no está redactado en una lengua que usted entienda o en una lengua oficial o una de las lenguas oficiales del lugar de notificación o traslado, o si no va acompañado de una traducción a alguna de esas lenguas.

Si desea usted ejercitar este derecho, debe negarse a aceptar el documento en el momento de la notificación o traslado directamente ante la persona que notifique o traslade el documento o devolverlo a la dirección que se indica a continuación dentro del plazo de una semana, declarando que se niega a aceptarlo.

DIRECCIÓN

1. Nombre:

2. Dirección:

2.1. Calle y número/apartado de correos:

2.2. Lugar y código postal:

2.3. País:

3. Tel.:

4. Fax (*):

5. Dirección electrónica (*):

DECLARACIÓN DEL DESTINATARIO:

Me niego a aceptar el documento adjunto porque no está redactado en una lengua que yo entienda o en la lengua oficial o una de las lenguas oficiales del lugar de notificación o traslado, o por no ir acompañado de una traducción a alguna de esas lenguas.

Las lenguas que entiendo son las siguientes:

búlgaro

lituano

español
húngaro
checo
maltés
alemán
neerlandés
estonio
polaco
griego
portugués
inglés
rumano
francés
eslovaco
irlandés
esloveno
italiano
finés
letón
sueco
Otra

(se ruega precisar): ...

Hecho en:

Fecha:

Firma y/o sello: ...

(*) Punto facultativo.

+++++ TIFF +++++

bulgaria

leedu

hispania

ungari

tšehhi

malta

saksa

hollandi

eesti

poola

kreeka

portugali

inglise

rumeenia

prantsuse

slovaki

iiri

sloveeni

soome

Koht:

Kuupäev:

Allkiri ja/või pitser: ...

ET:

Lisatud dokument toimetatakse kätte vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades.

Te võite keelduda dokumenti vastu võtmast, kui see ei ole koostatud Teile arusaadavas keeles või kättetoimetamiskoha ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest või kui dokumendile ei ole lisatud tõlget ühte nimetatud keeltest.

Kui Te soovite nimetatud õigust kasutada, peate keelduma dokumendi vastuvõtmisest vahetult selle kättetoimetamise ajal, tagastades dokumendi seda kättetoimetavale isikule, või tagastama dokumendi allpool esitatud aadressile ühe nädala jooksul, märkides, et Te keeldute selle vastuvõtmisest.

AADRESS:

1. Nimi:

2. Aadress:

2.1. Tänav ja maja number/postkast:

2.2. Linn/vald ja sihtnumber:

2.3. Riik:

3. Tel:

4. Faks(*):

5. E-post(*):

ADRESSAADI AVALDUS

Keeldun lisatud dokumendi vastuvõtmisest, kuna see ei ole kirjutatud ei mulle arusaadavas keeles ega kättetoimetamiskoha ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest ning dokumendile ei ole lisatud tõlget ühte nimetatud keeltest.

Saan aru järgmis(t)est keel(t)est:

itaalia

läti

rootsi

muu

(palun täpsustada): ...

(*) Ei ole kohustuslik.

+++++ TIFF +++++

bulgaria

liettua

espanja

unkari

tšekki

malta

saksa

hollanti

viro

puola

kreikka

portugali

englanti

romania

ranska

slovakki

iiri

sloveeni

italia

suomi

latvia

ruotsi

muu

FI:

Oheinen asiakirja annetaan tiedoksi oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 mukaisesti.

Voitte kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, jollei se ole kirjoitettu jollakin kielellä, jota ymmärrätte, tai tiedoksiantopaikan virallisella kielellä tai yhdellä niistä, tai jollei mukana ole käännöstä jolleen näistä kielistä.

Jos haluatte käyttää tätä oikeuttanne, teidän on kieltäydyttävä vastaanottamasta asiakirjaa tiedoksiannon yhteydessä ilmoittamalla tästä suoraan asiakirjan toimittavalle henkilölle tai palautettava asiakirja viikon kuluessa jäljempänä olevaan osoitteeseen todeten, että kieltäydytte vastaanottamisesta.

OSOITE:

1. Nimi:

2. Osoite:

2.1. Lähiosoite:

2.2. Postinumero ja postitoimipaikka:

2.3. Maa:

3. Puhelin:

4. Faksi (*):

5. Sähköpostiosoite (*):

VASTAANOTTAJAN ILMOITUS:

Kieltäydyn vastaanottamasta oheista asiakirjaa, koska sitä ei ole kirjoitettu ymmärtämälläni kielellä eikä tiedoksiantopaikan virallisella kielellä tai yhdellä niistä eikä mukana ole käännöstä jolleen näistä kielistä.

Ymmärrän seuraavaa kieltä / seuraavia kieliä:

Paikka:

Päivämäärä:

Allekirjoitus ja/tai leima: ...

(tarkennetaan): ...

(*) Vapaaehtoinen.

+++++ TIFF +++++

FR:

L'acte ci-joint est signifié ou notifié conformément au règlement (CE) no 1393/2007 du Parlement européen et du Conseil du 13 novembre 2007 relatif à la signification et à la notification dans les États membres des actes judiciaires et extrajudiciaires en matière civile ou commerciale.

Vous pouvez refuser de recevoir l'acte s'il n'est pas rédigé ou accompagné d'une traduction dans une langue que vous comprenez ou dans la langue officielle ou l'une des langues officielles du lieu de signification ou de notification.

Si vous souhaitez exercer ce droit de refus, vous devez soit faire part de votre refus de recevoir l'acte au moment de la signification ou de la notification directement à la personne signifiant ou notifiant l'acte, soit le renvoyer à l'adresse indiquée ci-dessous dans un délai d'une semaine en indiquant que vous refusez de le recevoir.

ADRESSE:

1. Nom:

2. Adresse:

3. Téléphone:

2.1. Numéro/boîte postale et rue:

2.2. Localité et code postal

2.3. Pays:

4. Télécopieur (*):

5. Adresse électronique (*):

DÉCLARATION DU DESTINATAIRE

Je, soussigné, refuse de recevoir l'acte ci-joint parce qu'il n'est pas rédigé ou accompagné d'une traduction dans une langue que je comprends ou dans la langue officielle ou l'une des langues officielles du lieu de signification ou de notification.

Je comprends la ou les langues suivantes:

Bulgare

Lituanien

Espagnol

Hongrois

Tchèque

Maltais

Allemand

Néerlandais

Estonien

Polonais

Grec

Portugais

Anglais

Roumain

Français

Slovaque

Irlandais

Slovène

Italien

Finnois

Letton

Suédois

Autre

(préciser): ...

Fait à:

Date:

Signature et/ou cachet: ...

(*) Facultatif.

+++++ TIFF +++++

Bulgáiris

Liotuáinis

Spáinnis

Ungáiris

Seicis

Máltais

Gearmáinis

Ollainnis

Eastóinis

Polainnis

Gréigis

Portaingéilis

Béarla

Rómáinis

Fraincis

Slóvaicis

Gaeilge

Slóivéinis

Iodáilis

Fionlainnis

Laitvis

Sualainnis

GA:

Tá an doiciméad atá faoi iamh á sheirbheáil i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1393/2007 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le doiciméid bhreithiúnacha agus sheachbhreithiúnacha a sheirbheáil sna Ballstáit in ábhair shibhialta nó in ábhair tráchtála.

Féadfaidh tú diúltú glacadh leis an doiciméad mura mbeidh sé scríofa i dteanga a thuigeann tú nó i dteanga oifigiúil nó i gceann de theangacha oifigiúla áit na seirbheála nó mura mbeidh aistriúchán go teanga a thuigeann tú nó go teanga oifigiúil áit na seirbheála nó go ceann de theangacha oifigiúla áit na seirbheála ag gabháil leis.

Más mian leat an ceart seo a fheidhmiú, ní mór duit diúltú glacadh leis an doiciméad as láimh tráth na seirbheála ón duine a sheirbheálann é, nó é a chur ar ais laistigh de sheachtain chuig an seoladh a shonraítear thíos, mar aon le ráiteas go bhfuil tú ag diúltú glacadh leis.

SEOLADH:

1. Ainm:

2. Seoladh:

2.1. Sráid agus uimhir/bosca poist:

2.2. Áit agus cód poist:

2.3. Tír:

3. Teil:

4. Facs (*):

5. Seoladh r-phoist (*):

DEARBHÚ ÓN SEOLAÍ:

Diúltaím glacadh leis an doiciméad atá faoi cheangal leis seo de bharr nach bhfuil sé scríofa i dteanga a thuigim nó i dteanga oifigiúil nó i gceann de theangacha oifigiúla áit na seirbheála agus nach bhfuil aistriúchán go teanga a thuigim nó go teanga oifigiúil áit na seirbheála nó go ceann de theangacha oifigiúla áit na seirbheála ag gabháil leis.

Tuigim an teanga/na teangacha a leanas:

Teanga eile

(sonraigh an teanga, le do thoil): ...

Arna dhéanamh i/sa:

Dáta:

Síniú agus/nó stampa: ...

(*) Tá an sonra seo roghnach.

+++++ TIFF +++++

HU:

A mellékelt iratot a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint kézbesítik.

Önnek joga van megtagadni az irat átvételét, amennyiben az nem az Ön számára érthető nyelven vagy a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelvei egyikén készült, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást.

Amennyiben élni kíván ezzel a jogával, az irat átvételét a kézbesítéskor kell megtagadnia közvetlenül az iratot kézbesítő személynél, vagy egy héten belül vissza kell küldenie azt az alább megjelölt címre, jelezve, hogy megtagadja annak átvételét.

CÍM:

1. Név:

2. Cím:

2.1. Utca és házszám/postafiók:

2.2. Helység és irányítószám:

2.3. Ország:

3. Telefon:

4. Fax (*):

5. E-mail (*):

A CÍMZETT NYILATKOZATA:

Megtagadom a mellékelt dokumentum átvételét, mivel nem az általam értett nyelven vagy a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelvei egyikén készült, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást.

A következő nyelve(ke)t értem:

bolgár

litván

spanyol

magyar

cseh

máltai

német

holland

észt

lengyel

görög

portugál

angol

román

francia

szlovák

ír

szlovén

olasz

finn

lett

svéd

egyéb

(kérjük, nevezze meg): ...

Kelt:

Dátum:

Aláírás és/vagy bélyegző: ...

(*) Ezt a mezőt nem kötelező kitölteni.

+++++ TIFF +++++

IT:

L'atto accluso è notificato o comunicato in conformità del regolamento (CE) n. 1393/2007 del Parlamento europeo e del Consiglio relativo alla notificazione e alla comunicazione negli Stati membri degli atti giudiziari ed extragiudiziali in materia civile e commerciale.

È prevista la facoltà di rifiutare di ricevere l'atto se non è redatto o accompagnato da una traduzione in una lingua compresa dal destinatario oppure nella lingua ufficiale o in una delle lingue ufficiali del luogo di notificazione o di comunicazione.

Chi vuole avvalersi di tale diritto può dichiarare il proprio rifiuto al momento della notificazione o della comunicazione direttamente alla persona che la effettua, oppure può rispedire l'atto entro una settimana all'indirizzo sottoindicato, dichiarando il proprio rifiuto di riceverlo.

INDIRIZZO:

1. Nome:
2. Indirizzo:
 - 2.1. Via e numero/C.P.:
 - 2.2. Luogo e codice postale:
 - 2.3. Paese:
3. Tel.
4. Fax (*)
5. E-mail (*):

DICHIARAZIONE DEL DESTINATARIO

Rifiuto di ricevere l'atto allegato in quanto non è redatto o accompagnato da una traduzione in una lingua da me compresa oppure nella lingua ufficiale o in una delle lingue ufficiali del luogo di notificazione o di comunicazione.

Comprendo le seguenti lingue:

Bulgaro
Lituano
Spagnolo
Ungherese
Ceco
Maltese
Tedesco
Olandese
Estone
Polacco
Greco
Portoghese
Inglese
Rumeno
Francese
Slovacco

Irlandese

Sloveno

Italiano

Finlandese

Lettone

Svedese

Altra

(precisare): ...

Fatto a:

Data:

Firma e/o timbro: ...

(*) Voce facoltativa.

+++++ TIFF +++++

Bulgarų

Lietuvių

Ispanų

Vengrų

Čekų

Maltiečių

Vokiečių

Olandų

Estų

Lenkų

Graikų

Portugalų

Anglų

Rumunų

Prancūzų

Slovakų

Airių

Slovėnų

Suomių

Parengta:

Data:

Parašas ir (arba) antspaudas: ...

LT:

Pridedamas dokumentas įteikiamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse.

Galite atsisakyti priimti šį dokumentą, jeigu jis nėra parengtas kalba, kurią suprantate, ar įteikimo vietos oficialia kalba arba viena iš oficialių kalbų, arba nėra pridėta vertimo į kalbą, kurią suprantate, ar į įteikimo vietos oficialią kalbą arba vieną iš oficialių kalbų.

Jei norite pasinaudoti šia teise, privalote atsisakyti priimti dokumentą jo įteikimo metu tiesiogiai pranešdami apie tai dokumentą įteikiančiam asmeniui arba per vieną savaitę grąžinti jį toliau nurodytu adresu, pareikšdami, kad atsisakote jį priimti.

ADRESAS:

1. Vardas ir pavardė:

2. Adresas:

2.1. Gatvė ir numeris/pašto dėžutė:

2.2. Vieta ir pašto indeksas:

2.3. Valstybė:

3. Telefonas:

4. Faksas (*):

5. El. paštas (*):

ADRESATO PAREIŠKIMAS:

Atsisakau priimti prie šio pareiškimo pridedamą dokumentą, kadangi jis nėra parengtas kalba, kurią suprantu, ar įteikimo vietos oficialia kalba arba viena iš oficialių kalbų, arba nėra pridėta vertimo į kalbą, kurią suprantu, ar į įteikimo vietos oficialią kalbą arba vieną iš oficialių kalbų.

Suprantu šią (-ias) kalbą (-as):

Italų

Latvių

Švedų

Kitas

(prašom nurodyti) ...

(*) Šis įrašas neprivalomas.

+++++ TIFF +++++

LV:

Pievienoto dokumentu izsniedz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs.

Jums ir tiesības atteikties pieņemt dokumentu, ja tas nav iesniegts rakstiski vai tam nav pievienots tulkojums valodā, ko jūs saprotat, vai dokumenta izsniegšanas vietas oficiālajā valodā, vai vienā no oficiālajām valodām.

Ja vēlaties īstenot šīs tiesības, Jums tieši dokumenta izsniedzējam izsniegšanas laikā ir jāatsakās pieņemt dokumentu vai tas jānosūta atpakaļ uz norādīto adresi vienas nedēļas laikā kopā ar paziņojumu, ka esat atteicies to pieņemt.

ADRESE:

1. Vārds, uzvārds vai nosaukums:

2. Adrese:

2.1. Ielas nosaukums un numurs/p.k. Nr.:

2.2. Vieta un pasta kods:

2.3. Valsts:

3. Tālr.:

4. Fakss (*):

5. E-pasta adrese (*):

ADRESĀTA PAZIŅOJUMS:

Es atsakos pieņemt pievienoto dokumentu, jo tas nav uzrakstīts vai tam nav pievienots tulkojums valodā, ko es saprotu, vai dokumenta izsniegšanas oficiālajā valodā, vai vienā no oficiālajām valodām.

Es saprotu šādu(-as) valodu(-as):

bulgāru

lietuviešu

spāņu

ungāru

čehu

maltiešu

vācu

holandiešu

igauņu

poļu

grieķu

portugāļu

angļu

rumāņu

franču

slovāku

īru

slovēņu

itāļu

somu

latviešu

zviedru

citu

(lūdzu, norādiet): ...

Sastādīts:

Datums:

Paraksts un/vai zīmogs: ...

(*) Nav obligāts.

+++++ TIFF +++++

MT:

Id-dokument mehmuz huwa nnotifikat f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1393/2007 tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill dwar is-servizz fl-Istati Membri ta' dokumenti ġudizzjarji u extra-ġudizzjarji fi kwistjonijiet ċivili jew kummerċjali.

Inti tista' tirrifjuta li taċċetta d-dokument jekk dan mhux miktub bi jew m'għandux miegħu traduzzjoni f'wahda mil-lingwi li tifhem int jew bil-lingwa uffiċjali jew wahda mill-lingwi uffiċjali tal-post fejn qed issir in-notifika jew il-komunikazzjoni.

Jekk tixtieq teżerċita dan id-dritt, trid tirrifjuta li taċċetta d-dokument fil-mument li ssir in-notifika u dan trid tagħmlu mal-persuna li tikkunsinnalek id-dokument jew inkella billi tibagħtu lura fl-indirizz li jidher hawn taht fi żmien ġimgħa u tistqarr li int qed tirrifjuta li taċċettah.

INDIRIZZ:

1. Identità:

2. Indirizz:

2.1. Triq u numru/Kaxxa Postali:

2.2. Lokalità u kodiċi postali

2.3. Pajjiż:

3. Tel.

4. Fax (*):

5. Indirizz elettroniku (*):

DIKJARAZZJONI TAD-DESTINATARJU:

Jien nirrifjuta li naċċetta d-dokument mehmuz għaliex mhux miktub bi jew m'għandux miegħu traduzzjoni f' wahda mil-lingwi li nifhem jien jew bil-lingwa uffiċjali tal-post fejn qed issir in-notifika.

Jien nifhem bil-lingwa/lingwi li ġejja/ġejjin:

Bulgaru

Litwan

Spanjol

Ungeriz

Ċek

Malti

Ġermaniż

Olandiż

Estonjan

Pollakk

Grieg

Portugiż

Ingliż

Rumen

Franċiż

Slovakk

Irlandiż

Sloven

Taljan

Finlandiż

Lavjan

Svediż

Oħrajn

jekk jogħġbok speċifika: ...

Magħmul fi:

Data:

Firma u/jew timbru: ...

(*) Dan il-punt mhux obbligatorju.

+++++ TIFF +++++

Bulgaars

Litouws

Spaans

Hongaars

Tsjechisch

Maltees

Duits

Nederlands

Ests

Pools

Grieks

Portugees

Engels

Roemeens

Frans

Slowaaks

NL:

De betekening of kennisgeving van het bijgevoegde stuk is geschied overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken.

U kunt weigeren het stuk in ontvangst te nemen indien het niet gesteld is in of vergezeld gaat van een vertaling, ofwel in een taal die u begrijpt ofwel in de officiële taal/een van de officiële talen van de plaats van betekening of kennisgeving.

Indien u dat recht wenst uit te oefenen, moet u onmiddellijk bij de betekening of kennisgeving van het stuk en rechtstreeks ten aanzien van de persoon die de betekening of kennisgeving verricht de ontvangst ervan weigeren of moet u het stuk binnen een week terugzenden naar het onderstaande adres en verklaren dat u de ontvangst ervan weigert.

ADRES:

1. Naam:

2. Adres:

2.1. Straat + nummer/postbus:

2.2. Postcode + plaats:

2.3. Land:

3. Telefoon:

4. Fax (*):

5. E-mail (*):

VERKLARING VAN DE GEADRESSEERDE:

Ik weiger de ontvangst van het hieraan gehechte stuk, omdat dit niet gesteld is in of vergezeld gaat van een vertaling, ofwel in een taal die ik begrijp ofwel in de officiële taal/een van de officiële talen van de plaats van betekening of kennisgeving.

Ik begrijp de volgende taal (talen):

Iers

Sloveens

Italiaans

Fins

Lets

Zweeds

Overige

gelieve te preciseren: ...

Gedaan te:

Datum:

Ondertekening en/of stempel: ...

(*) Facultatief.

+++++ TIFF +++++

bułgarski

łotewski

hiszpański

węgierski

czeski

maltański

niemiecki

niderlandzki

estoński

polski
grecki
portugalski
angielski
rumuński
francuski
słowacki
irlandzki
słoweński
włoski
fiński
inny

PL:

Załączony dokument jest doręczany zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych

Adresat może odmówić przyjęcia dokumentu, jeżeli nie został on sporządzony w języku, który rozumie, ani w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia lub jeżeli nie dołączono do niego tłumaczenia na taki język.

Jeżeli adresat chce skorzystać z tego prawa, musi odmówić przyjęcia dokumentu w momencie jego doręczenia bezpośrednio w obecności osoby doręczającej lub zwrócić dokument na niżej wskazany adres w terminie tygodnia wraz z oświadczeniem o odmowie przyjęcia.

ADRES:

1. Imię i nazwisko/nazwa:
2. Adres:
 - 2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:
 - 2.2. Miejscowość i kod pocztowy:
 - 2.3. Kraj:
3. Telefon:
4. Faks (*):
5. E-mail (*):

OŚWIADCZENIE ADRESATA

Niniejszym odmawiam przyjęcia załączonego dokumentu, ponieważ nie został on sporządzony w języku, który rozumiem, ani w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia, ani nie dołączono do niego tłumaczenia na taki język.

Rozumiem następujący(-e) język(-i):

proszę określić: ...

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć: ...

(*) Nieobowiązkowo.

+++++ TIFF +++++

PT:

O acto em anexo é citado ou notificado nos termos do Regulamento (CE) n.o 1393/2007 do Parlamento Europeu e do Conselho relativo à citação e à notificação dos actos judiciais e extrajudiciais em matérias civil e comercial nos Estados-Membros.

Tem a possibilidade de recusar a recepção do acto se este não estiver redigido, ou acompanhado de uma tradução, numa língua que compreenda ou na língua oficial ou numa das línguas oficiais do local de citação ou notificação.

Se desejar exercer esse direito, deve recusar o acto no momento da citação ou notificação, directamente junto da pessoa que a ela procede, ou devolvê-lo ao endereço seguidamente indicado, no prazo de uma semana, declarando que recusa aceitá-lo.

ENDEREÇO:

1. Identificação:

2. Endereço:

2.1. Rua + número/caixa postal:

2.2. Localidade + código postal:

2.3. País:

3. Telefone:

4. Fax (*):

5. Correio electrónico (e-mail) (*):

DECLARAÇÃO DO DESTINATÁRIO:

Eu, abaixo assinado(a), recuso aceitar o acto em anexo porque o mesmo não está redigido nem acompanhado de uma tradução numa língua que eu compreenda ou na língua oficial ou numa das línguas oficiais do local de citação ou notificação.

Compreendo a(s) seguinte(s) língua(s):

Búlgaro

Lituano

Espanhol

Húngaro

Checo

Maltês

Alemão

Neerlandês

Estónio

Polaco

Grego

Português

Inglês

Romeno

Francês

Eslovaco

Irlandês

Esloveno

Italiano

Finlandês

Letão

Sueco

Outra

queira precisar: ...

Feito em:

Data:

Assinatura e/ou carimbo: ...

(*) Esta informação é facultativa.

+++++ TIFF +++++

Bulgară

Lituaniană

Spaniolă

Maghiară

Cehă

Malteză

Germană

Olandeză

Estonă

Poloneză

Greacă

Portugheză

Engleză

Română

Franceză

Slovacă

Irlandeză

Slovenă

Italiană

Finlandeză

Letonă

Suedeză

Altele

vă rugăm, precizați: ...

RO:

Documentul anexat este notificat sau comunicat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială.

Puteți refuza primirea actului în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere într-una dintre limbile pe care le înțelegeți sau în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului de notificare sau comunicare.

Dacă doriți să exercitați acest drept, refuzați primirea actului în momentul notificării sau al comunicării, transmițând acest lucru direct persoanei care notifică sau comunică actul, ori returnați actul la adresa indicată mai jos, în termen de o săptămână, precizând că refuzați primirea acestuia.

ADRESĂ:

1. Nume:

2. Adresă:

2.1. Stradă și număr/C.P.:

2.2. Localitate și cod poștal:

2.3. Țara

3. Tel.:

4. Fax (*):

5. E-mail (*):

DECLARAȚIA DESTINATARULUI:

Refuz primirea actului anexat deoarece acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere în una dintre limbile pe care le înțeleg sau în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului de notificare sau comunicare.

Înțeleg următoarea (următoarele) limbă (limbi):

Întocmită la:

Data:

Semnătura și/sau Țampila: ...

(*) Element facultativ.

+++++ TIFF +++++

SK:

Priložená písomnosť sa doručuje v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch.

Túto písomnosť môžete odmietnuť prevziať, ak nie je vyhotovená ani v jazyku, ktorému rozumiete, ani v úradnom jazyku miesta doručenia alebo v jednom z úradných jazykov miesta doručenia, ani k nej nie je pripojený preklad do niektorého z týchto jazykov.

Ak si želáte využiť toto právo, prevzatie písomnosti musíte odmietnuť pri jej doručení priamo osobe, ktorá písomnosť doručuje, alebo písomnosť musíte do jedného týždňa vrátiť na nižšie uvedenú adresu s vyhlásením, že ju odmietate prevziať.

ADRESA:

1. Označenie:

2. Adresa:

2.1. Ulica a číslo/P. O. Box:

2.2. Miesto a PSČ:

2.3. Štát:

3. Tel.:

4. Fax (*):

5. E-mail (*):

VYHLÁSENIE ADRESÁTA:

Odmietam prevziať pripojenú písomnosť, pretože nie je vyhotovená ani v jazyku, ktorému rozumiem, ani v úradnom jazyku miesta doručenia alebo v jednom z úradných jazykov miesta doručenia, ani k nej nie je pripojený preklad do niektorého z týchto jazykov.

Rozumiem tomuto jazyku/týmto jazykom:

bulharčina

litovčina

španielčina

maďarčina

čeština

maltčina

nemčina

holandčina

estónčina

poľština

gréčtina

portugalčina

angličtina

rumunčina

francúzština

slovenčina

írčina

slovinčina

taliančina

fínčina

lotyština

švédčina

iný

(uved'te): ...

V:

Dňa:

Podpis a/alebo odtlačok pečiatky: ...

(*) Tento údaj je nepovinný.

+++++ TIFF +++++

SL:

Priloženo pisanje se vroča v skladu z Uredbo (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah.

Sprejem pisanja lahko zavrnete, če ni sestavljeno v jeziku, ki ga razumete, ali v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov kraja vročitve, oziroma mu ni priložen prevod v enega od teh jezikov.

Če želite uveljaviti to pravico, morate zavrniti sprejem pisanja v trenutku vročitve, in sicer neposredno pri osebi, ki pisanje vroča, ali pisanje vrniti na spodaj navedeni naslov v roku enega tedna z izjavo, da sprejem zavračate.

NASLOV:

1. Ime:

2. Naslov:

2.1 Ulica in številka/poštni predal:

2.2 Kraj in poštna številka:

2.3 Država:

3. Telefon:

4. Faks (*):

5. Elektronska pošta (*):

IZJAVA NASLOVNIKA:

Zavračam sprejem priloženega pisanja, ker ni sestavljeno v jeziku, ki ga razumem, ali v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov kraja vročitve, oziroma mu ni priložen prevod v enega od teh jezikov.

Razumem naslednje jezike:

bolgarščino

litovščino

španščino

madžarščino

češčino

malteščino

nemščino

nizozemščino

estonsščino

poljščino

grščino

portugalščino

angleščino

romunščino

francoščino

slovaščino

irščino

slovenščino

italijanščino

finščino

latvijščino

švedščino

drugo

prosimo, navedite: ...

V:

Datum:

Podpis in/ali žig: ...

(*) Ni obvezno.

+++++ TIFF +++++

SV:

Den bifogade handlingen har delgetts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Ni får vägra att ta emot handlingen om den inte är avfattad på, eller åtföljs av en översättning till, antingen ett språk som ni förstår eller det officiella språket eller något av de officiella språken på delgivningsorten.

Om ni önskar utnyttja denna rättighet, måste ni vägra att emot handlingen vid delgivningen genom att vända er direkt till delgivningsmannen eller genom att återsända handling inom en vecka till nedanstående adress och ange att ni vägrar att ta emot den.

ADRESS

1. Namn:

2. Adress:

2.1 Gatuadress/box:

2.2 Postnummer och ort:

2.3 Land:

3. Tfn

4. Fax (*):

5. E-post (*):

ADRESSATENS FÖRKLARING

Jag vägrar att ta emot bifogade handling eftersom den inte är avfattad på, eller åtföljs av en översättning till, ett språk som jag förstår eller det officiella språket eller något av de officiella språken på delgivningsorten.

Jag förstår följande språk:

Bulgariska

Litauiska

Spanska

Ungerska

Tjeckiska

Maltesiska

Tyska

Nederländska

Estniska

Polska

Grekiska

Portugisiska

Engelska

Rumänska

Franska

Slovakiska

Irländska

Slovenska

Italienska

Finska

Lettiska

Svenska

Annat språk

(ange vilket): ...

(*) Ej obligatorisk.

+++++ TIFF +++++

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel: ...

(*)

Bulgarsk

Litauisk

Spansk

Ungarsk

Tjekkisk

Maltesisk

Tysk

(*) Information zawarte w tym załączniku brzmiały by następująco, jeśli niniejsze rozporządzenie stosowałoby się w Danii:

DA:

Vedlagte dokument forkyndes hermed i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager.

De kan nægte at modtage dokumentet, hvis det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til enten et sprog, som De forstår, eller det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet.

Hvis De ønsker at gøre brug af denne ret, skal De nægte at modtage dokumentet ved forkyndelsen direkte over for den person, der forkynder det, eller returnere det til nedenstående adresse senest en uge efter forkyndelsen med angivelse af, at De nægter at modtage det.

ADRESSE:

1. Navn:

2. Adresse:

2.1. Gade og nummer/postboks:

2.2. Postnummer og bynavn:

2.3. Land:

3. Tlf.:

4. Fax (*):

5. E-mail (*):

ERKLÆRING FRA ADRESSATEN:

Jeg nægter at modtage vedlagte dokument, da det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til et sprog, som jeg forstår, eller det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet.

Jeg forstår følgende sprog:

Nederlandsk

Estisk

Polsk

Græsk

Portugisisk

Engelsk

Rumænsk

Fransk

Slovakisk

Irsk

Slovensk

Italiensk

Finsk

Lettisk

Svensk

Andet:

præciseres: ...

Udfærdiget i:

Den:

Underskrift og/eller stempel: ...

(*) Fakultativt.

+++++ TIFF +++++

20071113

ZALĄCZNIK III

TABELA KORELACJI

Rozporządzenie (WE) nr 1348/2000 | Niniejsze rozporządzenie |

Artykuł 1 ust. 1 | Artykuł 1 ust. 1 pierwsze zdanie |

— | Artykuł 1 ust. 1 drugie zdanie |
Artykuł 1 ust. 2 | Artykuł 1 ust. 2 |
— | Artykuł 1 ust. 3 |
Artykuł 2 | Artykuł 2 |
Artykuł 3 | Artykuł 3 |
Artykuł 4 | Artykuł 4 |
Artykuł 5 | Artykuł 5 |
Artykuł 6 | Artykuł 6 |
Artykuł 7 ust. 1 | Artykuł 7 ust. 1 |
Artykuł 7 ust. 2 pierwsze zdanie | Artykuł 7 ust. 2 pierwsze zdanie |
Artykuł 7 ust. 2 drugie zdanie | Artykuł 7 ust. 2 drugie zdanie wprowadzające i art. 7 ust. 2 lit.
a) |
— | Artykuł 7 ust. 2 lit. b) |
Artykuł 7 ust. 2 trzecie zdanie | — |
Artykuł 8 ust. 1 zdanie wprowadzające | Artykuł 8 ust. 1 zdanie wprowadzające |
Artykuł 8 ust. 1 lit. a) | Artykuł 8 ust. 1 lit. b) |
Artykuł 8 ust. 1 lit. b) | Artykuł 8 ust. 1 lit. a) |
Artykuł 8 ust. 2 | Artykuł 8 ust. 2 |
— | Artykuł 8 ust. 3–5 |
Artykuł 9 ust. 1 i 2 | Artykuł 9 ust. 1 i 2 |
Artykuł 9 ust. 3 | — |
— | Artykuł 9 ust. 3 |
Artykuł 10 | Artykuł 10 |
Artykuł 11 ust. 1 | Artykuł 11 ust. 1 |
Artykuł 11 ust. 2 | Artykuł 11 ust. 2 akapit pierwszy |
— | Artykuł 11 ust. 2 akapit drugi |
Artykuł 12 | Artykuł 12 |
Artykuł 13 | Artykuł 13 |
Artykuł 14 ust. 1 | Artykuł 14 |
Artykuł 14 ust. 2 | — |
Artykuł 15 ust. 1 | Artykuł 15 |
Artykuł 15 ust. 2 | — |
Artykuł 16 | Artykuł 16 |
Artykuł 17 zdanie wprowadzające | Artykuł 17 |

Artykuł 17 lit. a) do c) | — |
Artykuł 18 ust. 1 i 2 | Artykuł 18 ust. 1 i 2 |
Artykuł 18 ust. 3 | — |
Artykuł 19 | Artykuł 19 |
Artykuł 20 | Artykuł 20 |
Artykuł 21 | Artykuł 21 |
Artykuł 22 | Artykuł 22 |
Artykuł 23 ust. 1 | Artykuł 23 ust. 1 zdanie pierwsze |
— | Artykuł 23 ust. 1 drugie zdanie |
Artykuł 23 ust. 2 | Artykuł 23 ust. 2 |
— | Artykuł 23 ust. 3 |
Artykuł 24 | Artykuł 24 |
Artykuł 25 | — |
— | Artykuł 25 |
— | Artykuł 26 |
Załącznik | Załącznik I |
— | Załącznik II |
— | Załącznik III |

Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000

Dziennik Urzędowy L 338, 23/12/2003 P. 0001 - 0029

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 61 lit. c) i art. 67 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji [1],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego [2],

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego [3],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Wspólnota Europejska ustanowiła cel, jakim jest utworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w ramach której zapewniony jest swobodny przepływ osób. W tym celu Wspólnota przyjmuje, między innymi, środki w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych niezbędne dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(2) Rada Europejska w Tampere potwierdziła zasadę wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych jako warunku utworzenia autentycznej przestrzeni sędowniczej, oraz nazwała priorytetowymi prawa do odwiedzin.

(3) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1347/2000 [4] określa zasady rządzące jurysdykcją, uznawaniem i wykonywaniem orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej za dzieci obojga małżonków wydane w toku postępowania sądowego w sprawach małżeńskich. Treść wspomnianego rozporządzenia została w znacznej mierze przejęta z Konwencji z dnia 28 maja 1998 r. w tej samej sprawie [5].

(4) Dnia 3 lipca 2000 r. Francja wystąpiła z inicjatywą rozporządzenia Rady w sprawie wzajemnego wykonywania orzeczeń dotyczących prawa do kontaktów z dzieckiem [6].

(5) W celu zapewnienia równości wszystkich dzieci, niniejsze rozporządzenie obejmuje wszystkie decyzje w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej, wraz ze środkami ochrony dziecka, niezależnie od istnienia związku z postępowaniem w sprawach małżeńskich.

(6) Ponieważ stosowanie zasad dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej często pojawia się w kontekście postępowania sądowego w sprawach małżeńskich, tym bardziej właściwe

jest posiadanie jednego instrumentu dla spraw rozwodowych i odpowiedzialności rodzicielskiej.

(7) Zakres niniejszego rozporządzenia obejmuje sprawy cywilne, niezależnie od rodzaju sądu czy trybunału.

(8) W zakresie orzeczeń dotyczących rozwodu, separacji czy unieważnienia małżeństwa, niniejsze rozporządzenie stosuje się wyłącznie do rozwiązania więzów małżeńskich i nie powinno dotyczyć zagadnień takich jak przyczyny rozwodu, skutki w zakresie prawa własności wynikające z małżeństwa czy wszelkie inne środki dodatkowe.

(9) W zakresie prawa własności przysługującego dziecku, niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane wyłącznie do środków ochrony dziecka, tzn. i) wyznaczenia i działań osoby wykonującej prawa własności w imieniu dziecka, reprezentującej dziecko lub pomagającej mu, oraz ii) zarządzania, zachowania i zbywania majątku dziecka. W tym kontekście, niniejsze rozporządzenie powinno, na przykład, być stosowane w przypadkach, w których rodzice spierają się w zakresie zarządzania majątkiem dziecka. Środków odnoszących się do majątku dziecka niezwiązanych z ochroną dziecka nadal dotyczy rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych [7].

(10) Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do spraw odnoszących się do zabezpieczenia społecznego, środków publicznych o charakterze ogólnym w sprawach edukacji lub zdrowia, ani do decyzji w sprawach prawa azylu i imigracyjnych. Ponadto nie ma zastosowania do ustalenia rodzicielstwa, ponieważ jest to materia odrębna od przyznania odpowiedzialności rodzicielskiej, ani do innych zagadnień związanych ze statusem osób. Co więcej, nie ma zastosowania do środków podejmowanych w wyniku przestępstw popełnionych przez dzieci.

(11) Obowiązek utrzymania dziecka jest wyłączony z zakresu niniejszego rozporządzenia, ponieważ pozostaje on objęty rozporządzeniem Rady nr 44/2001. Sądy właściwe na mocy niniejszego rozporządzenia będą generalnie sądami właściwymi do orzekania w zakresie obowiązku utrzymania dziecka na drodze stosowania art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady nr 44/2001.

(12) Podstawy jurysdykcji w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej ustanowione w niniejszym rozporządzeniu ukształtowane są w świetle najlepszych interesów dziecka, w szczególności na podstawie kryterium bliskości. Oznacza to, że jurysdykcję sprawuje w pierwszym rzędzie Państwo Członkowskie miejsca stałego pobytu dziecka, z

wyjątkiem niektórych przypadków zmiany miejsca pobytu dziecka w zastosowaniu porozumienia między osobami posiadającymi odpowiedzialność rodzicielską.

(13) W interesie dziecka niniejsze rozporządzenie zezwala, na zasadzie wyjątku i pod pewnymi warunkami, aby sąd właściwy przekazał sprawę sądowi innego Państwa Członkowskiego, jeżeli lokalizacja tego sądu pozwala mu lepiej rozpatrzyć sprawę. Jednakże w tym przypadku drugi sąd nie powinien mieć możliwości przekazania sprawy trzeciemu sądowi.

(14) Niniejsze rozporządzenie obowiązuje bez uszczerbku dla stosowania międzynarodowego prawa publicznego dotyczącego immunitetu dyplomatycznego. Jeżeli nie można wykonać jurysdykcji na podstawie niniejszego rozporządzenia ze względu na istnienie immunitetu dyplomatycznego zgodnie z prawem międzynarodowym, jurysdykcję wykonuje się zgodnie z prawem krajowym w Państwie Członkowskim, w którym dana osoba nie cieszy się takim immunitetem.

(15) Do doręczania dokumentów w postępowaniu sądowym wszczętym na podstawie niniejszego rozporządzenia stosuje się rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie doręczania w Państwach Członkowskich sądowych i pozasądowych dokumentów w sprawach cywilnych i handlowych [8].

(16) Niniejsze rozporządzenie nie stanowi przeszkody dla sądów Państw Członkowskich w podejmowaniu środków tymczasowych, wraz ze środkami ochronnymi, w pilnych przypadkach, w odniesieniu do osób lub majątku znajdujących się w tym państwie.

(17) W przypadkach bezprawnego zabrania lub zatrzymania dziecka, powrót dziecka powinien nastąpić bezzwłocznie; w tym celu stosuje się nadal Konwencję haską z dnia 25 października 1980 r., uzupełnioną niniejszym rozporządzeniem, zwłaszcza art. 11. Sądy Państwa Członkowskiego, do którego dziecko zostało bezprawnie zabrane lub w którym dziecko zostało bezprawnie zatrzymane, powinny mieć możliwość sprzeciwienia się powrotowi dziecka w szczególnych, należycie uzasadnionych przypadkach. Jednakże decyzja taka może zostać zastąpiona późniejszą decyzją podjętą przez sąd Państwa Członkowskiego miejsca stałego pobytu dziecka przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem. Jeżeli orzeczenie takie pociąga za sobą powrót dziecka, powinien on mieć miejsce bez wymagania żadnej specjalnej procedury dla uznania i wykonania tego orzeczenia w Państwie Członkowskim, do którego dziecko zostało bezprawnie zabrane lub w którym dziecko zostało bezprawnie zatrzymane.

(18) Jeżeli sąd na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z 1980 r. podjął decyzję, że nie dojdzie do powrotu dziecka, informuje sąd właściwy lub organy centralne Państwa Członkowskiego,

w którym dziecko zwykle zamieszkiwało przed bezprawnym zabránem lub zatrzymaniem. Jeżeli nie wytoczono powództwa w tym Państwie Członkowskim, sąd tego państwa lub organy centralne powiadamiają strony. Obowiązek ten nie stanowi przeszkody dla organu centralnego w powiadomieniu także odpowiednich organów publicznych zgodnie z prawem krajowym.

(19) Wysłuchanie dziecka odgrywa ważną rolę w stosowaniu niniejszego rozporządzenia, chociaż instrument ten nie został zamierzony jako modyfikujący stosowane procedury krajowe.

(20) Wysłuchanie dziecka w innym Państwie Członkowskim może odbyć się na mocy porozumień ustanowionych rozporządzeniem Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych i handlowych [9].

(21) Uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych wydanych w Państwie Członkowskim powinno opierać się na zasadzie wzajemnego zaufania, a przyczyny nieuznania powinny być możliwie najmniej liczne.

(22) Autentyczne dokumenty i ugody między stronami wykonalne w jednym Państwie Członkowskim powinny być traktowane jako odpowiednik "orzeczeń" do celów stosowania zasad dotyczących uznawania i wykonywania.

(23) Rada Europejska w Tampere uznała w swoich konkluzjach (pkt 34), że orzeczenia w dziedzinie postępowania sądowego w sprawach rodzinnych powinny być "automatycznie uznawane w całej Unii bez żadnej przejściowej procedury sądowej lub przyczyn odmowy wykonania". Z tego powodu orzeczenia w sprawie prawa do kontaktów z dzieckiem oraz orzeczenia w sprawie powrotu potwierdzone w Państwie Członkowskim pochodzenia zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia powinny być uznawane i wykonywane we wszystkich Państwach Członkowskich bez wymagania żadnej dalszej procedury. Uzgodnienia dotyczące wykonywania takich orzeczeń nadal podlegają prawu krajowemu.

(24) Świadcstwo wydane dla ułatwienia stosowania orzeczenia nie powinno podlegać środkom odwoławczym. Podlega ono sprostowaniu tylko w przypadku błędu materialnego, czyli wtedy, gdy błędnie odzwierciedla orzeczenie.

(25) Organy centralne powinny współpracować w dziedzinie odpowiedzialności rodzicielskiej zarówno w ogólnym zakresie, jak i w szczególnych przypadkach, wraz ze współpracą mającą na celu wspieranie polubownego rozwiązywania sporów rodzinnych. W tym celu organy centralne uczestniczą w Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych

utworzonej decyzją Rady 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiającą Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych [10].

(26) Komisja powinna zapewnić publiczny dostęp do wykazów sądów i procedur odwoławczych przekazanych przez Państwa Członkowskie i uaktualnia te wykazy.

(27) Środki niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji [11].

(28) Niniejsze rozporządzenie zastępuje rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, które w następstwie tego zostaje uchylone.

(29) Do celów sprawnego funkcjonowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna dokonać przeglądu jego stosowania i zaproponować konieczne zmiany.

(30) Zjednoczone Królestwo oraz Irlandia, zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, wyraziły życzenie przyjęcia i stosowania niniejszego rozporządzenia.

(31) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego instrumentu i dlatego nie podlega zobowiązaniom wynikającym ze stosowania instrumentu, ani nie jest objęta jego stosowaniem.

(32) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą być w stopniu wystarczającym osiągnięte przez Państwa Członkowskie i dlatego mogą być w lepszym stopniu osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjmować środki, zgodnie z zasadą pomocniczości z art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tymże artykule, niniejsze rozporządzenie nie wychodzi poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tych celów.

(33) Niniejsze rozporządzenie przestrzega praw podstawowych i stosuje się do zasad Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Zmierza zwłaszcza do zapewnienia przestrzegania praw podstawowych dziecka zgodnie z art. 24 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES OBOWIĄZYWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Zakres obowiązywania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się, niezależnie od rodzaju sądu lub trybunału, w sprawach cywilnych odnoszących się do:

- a) rozvodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa;
- b) przyznawania, wykonywania, delegacji, ograniczenia lub pozbawienie odpowiedzialności rodzicielskiej.

2. Sprawy określone w ust. 1 lit. b) mogą w szczególności dotyczyć:

- a) prawa do opieki i prawa do kontaktów z dzieckiem;
- b) kurateli i instytucji podobnych;
- c) wyznaczenia i działań osoby lub instytucji, do której należy opieka nad dzieckiem lub jego mieniem, reprezentującej dziecko lub pomagającej mu;
- d) umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczej;
- e) środków ochrony dziecka odnoszących się do zarządzania, zachowania lub dysponowania majątkiem dziecka.

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:

- a) ustalenia lub podważenia relacji rodzic - dziecko;
- b) decyzji w sprawie adopcji, środków przygotowujących do adopcji, unieważnienia lub cofnięcia adopcji;
- c) nazwiska i imion dziecka;
- d) usamodzielnienia;
- e) obowiązku zapewnienia utrzymania;
- f) powiernictwa i dziedziczenia;
- g) środków podejmowanych w wyniku przestępstw popełnionych przez dzieci.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- 1) określenie "sąd" obejmuje wszystkie organy Państw Członkowskich posiadające właściwość w sprawach objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 1;

- 2) określenie "sędzia" oznacza sędziego lub urzędnika posiadającego uprawnienia równoważne do uprawnień sędziego w sprawach objętych zakresem stosowania rozporządzenia;
- 3) określenie "Państwo Członkowskie" oznacza wszystkie Państwa Członkowskie z wyjątkiem Danii;
- 4) określenie "orzeczenie" oznacza orzeczenie o rozwodzie, separacji lub unieważnieniu małżeństwa, jak również orzeczenie dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej, wydane przez sąd Państwa Członkowskiego niezależnie od nazwy orzeczenia, wraz z określeniami wyrok, nakaz lub decyzja.
- 5) określenie "Państwo Członkowskie pochodzenia" oznacza Państwo Członkowskie, w którym wydano orzeczenie, które ma zostać wykonane;
- 6) określenie "Państwo Członkowskie wykonania" oznacza Państwo Członkowskie, w którym orzeczenie ma zostać wykonane;
- 7) określenie "odpowiedzialność rodzicielska" oznacza wszystkie prawa i obowiązki odnoszące się do osoby i majątku dziecka przysługujące osobie fizycznej lub prawnej na mocy orzeczenia sądowego, z mocy prawa lub umowy mającej skutek prawny. Określenie to obejmuje prawo do opieki i prawo do kontaktów z dzieckiem;
- 8) określenie "osoba posiadająca odpowiedzialność rodzicielską" oznacza każdą osobę posiadającą odpowiedzialność rodzicielską za dziecko;
- 9) określenie "prawo do opieki" obejmuje prawa i obowiązki odnoszące się do opieki nad osobą dziecka, w szczególności prawo do ustalania miejsca zamieszkania dziecka;
- 10) określenie "prawo do kontaktów z dzieckiem" obejmuje zwłaszcza prawo do zabrania dziecka w miejsce inne niż jego miejsce stałego pobytu na czas określony;
- 11) określenie "bezprawne zabranie lub zatrzymanie" oznacza takie zabranie lub zatrzymanie dziecka, które:
 - a) zostało dokonane z naruszeniem prawa do opieki nabytego na mocy orzeczenia sądowego, przysługującego z mocy prawa lub umowy mającej skutek prawny zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało przed zabranie lub zatrzymaniem;
 - oraz
 - b) pod warunkiem, że w chwili zabrania lub zatrzymania wykonywano skutecznie prawo do opieki, wspólnie lub samodzielnie, lub byłyby one wykonywane, jeżeli nie nastąpiłoby zabranie lub zatrzymanie. Uznaje się, że opieka wykonywana jest wspólnie wtedy, gdy w wykonaniu orzeczenia lub z mocy prawa, jedna z osób posiadających odpowiedzialność

rodzicielską nie może podejmować decyzji o miejscu zamieszkania dziecka bez zgody innej osoby posiadającej odpowiedzialność rodzicielską.

ROZDZIAŁ II

JURYSDYKCJA

SEKCJA 1

Rozwód, separacja i unieważnienie małżeństwa

Artykuł 3

Właściwość ogólna

1. W sprawach dotyczących rozvodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa, właściwe są sądy Państwa Członkowskiego:

a) na którego terytorium:

- małżonkowie zwykle zamieszkują, lub
 - małżonkowie ostatnio zwykle zamieszkiwali, jeśli jeden z nich nadal tam zamieszkuje, lub
 - pozwany zwykle zamieszkuje, lub
 - w przypadku wspólnego wniosku, którykolwiek z małżonków zwykle zamieszkuje, lub
 - składający wniosek zwykle zamieszkuje, jeśli mieszkał tam przynajmniej rok bezpośrednio przed złożeniem wniosku, lub
 - składający wniosek zwykle zamieszkuje, jeśli mieszkał tam przynajmniej sześć miesięcy bezpośrednio przed złożeniem wniosku i jest albo obywatelem danego Państwa Członkowskiego albo, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, ma tam "miejsce stałego zamieszkania";
- b) którego obywatelami są oboje małżonkowie lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, na którego terytorium mają "miejsce stałego zamieszkania".

2. Do celów niniejszego rozporządzenia, "miejsce stałego zamieszkania" ma takie samo znaczenie, jakie posiada w systemach prawnych Zjednoczonego Królestwa i Irlandii.

Artykuł 4

Powództwo wzajemne

Sąd, w którym toczy się postępowanie sądowe na podstawie art. 3, jest także właściwy do zbadania powództwa wzajemnego, jeśli tylko wchodzi ono w zakres niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 5

Przekształcenie separacji w rozwód

Bez uszczerbku dla przepisów art. 3, sąd Państwa Członkowskiego, który wydał orzeczenie w sprawie separacji, jest także właściwy dla przekształcenia tego orzeczenia w rozwód, jeśli jest to zgodne z prawem obowiązującym w tym Państwie Członkowskim.

Artykuł 6

Jurysdykcja wyłączna na mocy art. 3, 4 i 5

Małżonek, który:

- a) zwykle zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego; lub
 - b) jest obywatelem Państwa Członkowskiego lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, ma "miejsce stałego zamieszkania" na terytorium jednego z tych Państw Członkowskich,
- może być pozwany w innym Państwie Członkowskim wyłącznie zgodnie z przepisami art. 3, 4 i 5.

Artykuł 7

Pozostała jurysdykcja

1. Jeśli żaden sąd Państwa Członkowskiego nie jest właściwy na podstawie artykułów 3, 4 i 5, właściwość ustala się, w każdym Państwie Członkowskim, według przepisów prawa obowiązującego w tym Państwie.
2. W stosunku do pozwanego, który nie zamieszkuje zwykle na terytorium Państwa Członkowskiego i nie jest ani obywatelem Państwa Członkowskiego, ani, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii nie ma "miejsca stałego zamieszkania" w jednym z tych państw, każdy obywatel Państwa Członkowskiego, który zwykle zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego może, tak jak obywatele tego Państwa, skorzystać z zasad jurysdykcji stosowanych w tym Państwie.

SEKCJA 2

Odpowiedzialność rodzicielska

Artykuł 8

Jurysdykcja ogólna

1. Sądy Państwa Członkowskiego są właściwe do orzekania w sprawach odnoszących się do odpowiedzialności rodzicielskiej za dziecko, które zwykle zamieszkuje w tym Państwie Członkowskim w czasie, w którym zostało wytoczone powództwo.
2. Ustęp 1 stosuje się z zastrzeżeniem przepisów art. 9, 10 i 12.

Artykuł 9

Nieprzerwana właściwość poprzedniego miejsca stałego zamieszkania dziecka

1. Jeżeli dziecko przemieszcza się zgodnie z prawem z jednego Państwa Członkowskiego do innego i państwo to staje się miejscem, w którym zwykle zamieszkuje, sądy Państwa Członkowskiego poprzedniego miejsca stałego zamieszkania dziecka, na zasadzie wyjątku od art. 8, utrzymują właściwość na okres trzech miesięcy od zmiany miejsca zamieszkania do celów zmiany orzeczenia w sprawie prawa do kontaktów z dzieckiem wydanego w tym Państwie Członkowskim przed zmianą miejsca zamieszkania dziecka, jeżeli osoba posiadająca prawo do kontaktów z dzieckiem w wykonaniu orzeczenia o prawie do kontaktów z dzieckiem nadal stale przebywa w Państwie Członkowskim poprzedniego miejsca stałego zamieszkania dziecka.
2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli osoba posiadająca prawo do kontaktów z dzieckiem określona w ust. 1 zaakceptowała właściwość sądów Państwa Członkowskiego nowego miejsca stałego zamieszkania dziecka poprzez uczestnictwo w postępowaniu sądowym przed tymi sądami bez podniesienia zarzutu niewłaściwości.

Artykuł 10

Właściwość w przypadku zabrania dziecka

W przypadku bezprawnego zabrania lub zatrzymania dziecka, sądy Państwa Członkowskiego, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem utrzymują swoją właściwość do momentu, w którym dane Państwo Członkowskie nie stanie się miejscem stałego pobytu dziecka oraz:

a) każda osoba, instytucja lub inna organizacja posiadająca prawo do opieki zaaprobowała zabranie lub zatrzymanie;

lub

b) dziecko mieszkało w danym Państwie Członkowskim przez okres co najmniej roku po tym, jak osoba, instytucja czy inna organizacja posiadająca prawo do opieki dowiedziała się lub mogła się dowiedzieć o miejscu zamieszkania dziecka, a dziecko zaadaptowało się do nowych warunków i spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:

i) w ciągu roku od momentu, w którym osoba posiadająca prawo do opieki dowiedziała się lub mogła się dowiedzieć o miejscu zamieszkania dziecka, nie wniesiono o powrót dziecka przed właściwe organy Państwa Członkowskiego, do którego dziecko zabrano lub w którym dziecko zatrzymano;

ii) wniosek o powrót dziecka wniesiony przez osobę posiadającą prawo do opieki nad dzieckiem został wycofany i w terminie określonym w (i) nie wniesiono nowego wniosku (i);

iii) na podstawie art. 11 ust. 7 zamknięto sprawę przed sądem Państwa Członkowskiego, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem;

iv) sąd Państwa Członkowskiego, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem wydał orzeczenie w sprawie o ustalenie prawa do opieki nad dzieckiem, które nie pociąga za sobą powrotu dziecka.

Artykuł 11

Powrót dziecka

1. Jeżeli osoba, instytucja lub inna organizacja mająca prawo do opieki nad dzieckiem składa wniosek do właściwych organów Państwa Członkowskiego o wydanie orzeczenia na podstawie Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę (zwanej dalej "Konwencją haską z 1980 r.") w celu uzyskania powrotu dziecka bezprawnie zabranego do innego Państwa Członkowskiego lub zatrzymanego w innym Państwie Członkowskim inne niż Państwo Członkowskie, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem, stosuje się ust. 2-8.

2. Przy stosowaniu art. 12 i 13 Konwencji haskiej z 1980 r. należy umożliwić wysłuchanie dziecka podczas postępowania sądowego, chyba że uznaje się to za niewłaściwe ze względu na jego wiek lub poziom dojrzałości.

3. Sąd, do którego wniesiono wniosek o powrót dziecka, określony w ust. 1, działa bez zbędnej zwłoki w postępowaniu sądowym dotyczącym wniosku przy użyciu najszybszych procedur dostępnych w prawie krajowym.

Bez uszczerbku dla poprzedzającego akapitu, sąd wydaje orzeczenie nie później niż w ciągu sześciu tygodni od wniesienia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, w których szczególne okoliczności uniemożliwiają dotrzymanie tego terminu.

4. Sąd nie może odmówić powrotu dziecka na podstawie art. 13b Konwencji haskiej z 1980 r., jeżeli ustalono, że zostały poczynione odpowiednie ustalenia w celu zabezpieczenia ochrony dziecka po jego powrocie.

5. Sąd nie może odmówić powrotu dziecka, jeżeli osoba wnioskująca o powrót nie została wysłuchana.

6. Jeżeli sąd wydał nakaz odmawiający powrotu dziecka na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z 1980 r., sąd musi niezwłocznie, bezpośrednio lub poprzez organ centralny, przekazać kopię nakazu sądowego oraz odnośnych dokumentów, w szczególności odpis przesłuchań przed sądem, sądowi właściwemu lub organom centralnym w Państwie

Członkowskim, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem, jak ustalono w prawie krajowym. Właściwy sąd otrzyma wszystkie wspomniane dokumenty w ciągu miesiąca od dnia wydania nakazu odmawiającego powrotu dziecka.

7. Jeżeli jedna ze stron nie wniosła pozwu do sądu w Państwie Członkowskim, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem, sąd lub organ centralny otrzymujące informacje, określone w ust. 6, powiadamiają strony i zapraszają je do złożenia wniosków do sądu, zgodnie z prawem krajowym, w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia, tak aby sąd mógł zbadać kwestię opieki nad dzieckiem.

Bez uszczerbku dla zasad dotyczących jurysdykcji zawartych w niniejszym rozporządzeniu, sąd zamyka sprawę, jeżeli nie otrzymał w terminie żadnych wniosków.

8. Bez względu na orzeczenie o odmowie powrotu dziecka na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z 1980 r., każde następne orzeczenie wymagające powrotu dziecka wydane przez sąd właściwy na podstawie niniejszego rozporządzenia podlega wykonaniu zgodnie z sekcją 4 rozdział III w celu zabezpieczenia powrotu dziecka.

Artykuł 12

Przedłużenie jurysdykcji

1. Sądy Państwa Członkowskiego właściwe na art. 3 do rozpatrzenia powództwa o rozwód, separację lub unieważnienie małżeństwa, są właściwe do orzekania w każdej sprawie odnoszącej się do odpowiedzialności rodzicielskiej związanej z tym powództwem, jeżeli:

a) co najmniej jeden z małżonków posiada odpowiedzialność rodzicielską w stosunku do dziecka;

oraz

b) małżonkowie i osoby posiadające odpowiedzialność rodzicielską zaakceptowały właściwość sądów wyraźnie lub w inny bezsprzeczny sposób, w chwili wniesienia powództwa, i leży to w najlepszym interesie dziecka.

2. Właściwość, określone w ust. 1, ustaje z chwilą, gdy:

a) uprawomocniło się orzeczenie zezwalające na powództwo o rozwód, separację lub unieważnienie małżeństwa lub odmawiające go;

b) w sytuacji, kiedy postępowanie sądowe w odniesieniu do odpowiedzialności rodzicielskiej jeszcze się nie zakończyło z datą określoną w lit. a), orzeczenie w tym postępowaniu sądowym stało się prawomocne; lub

c) postępowanie sądowe określone w lit. a) i b) zostało zakończone z innych przyczyn.

3. Sądy Państwa Członkowskiego są także właściwe w związku z odpowiedzialnością rodzicielską w postępowaniu sądowym innym niż określone w ust. 1, jeżeli:

a) dziecko posiada istotne związki z tym Państwem Członkowskim, zwłaszcza z tego tytułu, że jedna z osób posiadających odpowiedzialność rodzicielską zwykle zamieszkuje w tym Państwie Członkowskim lub dziecko jest obywatelem tego Państwa Członkowskiego;

oraz

b) wszystkie strony postępowania sądowego zaakceptowały właściwość sądów wyraźnie lub w inny bezsprzeczny sposób, w chwili wniesienia powództwa, i leży to w najlepszym interesie dziecka.

4. Jeżeli dziecko zwykle zamieszkuje na terytorium trzeciego państwa, które nie jest Umawiającą się Stroną Konwencji haskiej z dnia 19 października 1996 r. w sprawie jurysdykcji, właściwego prawa, uznawania, wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dziecka, uważa się, że właściwość na mocy niniejszego artykułu jest w interesie dziecka, zwłaszcza jeżeli niemożliwe jest przeprowadzenie postępowania sądowego w danym państwie trzecim.

Artykuł 13

Jurysdykcja w oparciu o obecność dziecka

1. Jeżeli nie można ustalić miejsca stałego zamieszkania dziecka i nie można ustalić właściwości na podstawie art. 12, właściwe do orzekania są sądy Państwa Członkowskiego, w którym dziecko jest obecne.

2. Ustęp 1 stosuje się także do dziecka będącego uchodźcą lub dziecka wysiedlonego z powodu zamieszek mających miejsce w jego kraju.

Artykuł 14

Pozostała jurysdykcja

Jeśli żaden sąd Państwa Członkowskiego nie jest właściwy na podstawie artykułów 8-13, właściwość ustala się, w każdym Państwie Członkowskim, według przepisów prawa obowiązującego w tym Państwie.

Artykuł 15

Przekazanie do sądu lepiej umiejscowionego do rozpatrzenia sprawy

1. Na zasadzie wyjątku, sądy Państwa Członkowskiego właściwe do rozstrzygania w sprawie głównej, jeżeli uznają, że sąd innego Państwa Członkowskiego, z którym dziecko posiada szczególny związek, będzie lepiej umiejscowiony do rozpatrzenia sprawy lub jej szczególnej części, oraz jeżeli leży to w najlepszym interesie dziecka, mogą:

a) zawiesić sprawę lub jej część i zaprosić strony do złożenia wniosku przed sądem innego Państwa Członkowskiego zgodnie z ust. 4; lub

b) zażądać od sądu innego Państwa Członkowskiego przejęcia właściwości zgodnie z ust. 5.

2. Ustęp 1 stosuje się:

a) na wniosek strony; lub

b) z urzędu; lub

c) na wniosek sądu innego Państwa Członkowskiego, z którym dziecko posiada szczególny związek, zgodnie z ust. 3.

Przekazanie dokonane z urzędu lub na wniosek sądu innego Państwa Członkowskiego musi zostać zaakceptowane przez co najmniej jedną ze stron.

3. Uważa się, że dziecko posiada szczególny związek z Państwem Członkowskim, wymienionym w ust. 1, jeżeli to Państwo Członkowskie:

a) stało się miejscem stałego zamieszkania dziecka po wytoczeniu powództwa przed sądem określonym w ust. 1; lub

b) jest poprzednim miejscem stałego zamieszkania dziecka; lub

c) dziecko jest obywatelem tego państwa; lub

d) państwo to jest miejscem stałego zamieszkania osoby posiadającej odpowiedzialność rodzicielską; lub

e) państwo to jest miejscem, gdzie znajduje się majątek dziecka, a sprawa dotyczy środków ochrony dziecka odnoszących się do zarządzania, ochrony i zbytu tego majątku.

4. Sąd Państwa Członkowskiego właściwy do rozstrzygania w sprawie głównej ustala termin wytoczenia powództwa przed sądem innego Państwa Członkowskiego zgodnie z ust. 1.

Jeżeli powództwo nie zostanie wytoczone w wyznaczonym terminie, sąd, przed którym wytoczono powództwo, jest nadal właściwy do orzekania zgodnie z art. 8-14.

5. Sądy innego Państwa Członkowskiego mogą, jeżeli w związku ze szczególnymi okolicznościami sprawy leży to w najlepszym interesie dziecka, zaakceptować właściwość w ciągu sześciu tygodni od daty wytoczenia powództwa zgodnie z ust. 1 lit. a) lub ust. 1 lit. b). W tym przypadku sąd, przed który najpierw wytoczono powództwo, odmawia właściwości. Jeżeli sądy innego Państwa Członkowskiego nie zaakceptują właściwości, sąd, przed który najpierw wytoczono powództwo, jest nadal właściwy do orzekania zgodnie z art. 8-14.

6. Sądy współpracują do celów niniejszego artykułu, bezpośrednio lub poprzez organy centralne wyznaczone na podstawie art. 53.

SEKCJA 3

Przepisy wspólne

Artykuł 16

Wytoczenie powództwa

1. Powództwo uważa się za wytoczone:

a) w czasie, w którym zostało wniesione do sądu pismo wszczynające postępowanie lub dokument równorzędny, pod warunkiem, że powód po dokonaniu tego nie zaniedbał podjąć kroków jakie powinien był podjąć w celu osiągnięcia skutku w postaci doręczenia pisma pozwanemu;

lub

b) jeśli dokument ma być doręczony przed złożeniem go w sądzie, w czasie, kiedy został doręczony organowi odpowiedzialnemu za doręczenie, pod warunkiem, że powód po dokonaniu tego, nie zaniedbał podjąć kroków, jakie powinien był podjąć w celu złożenia tego dokumentu w sądzie.

Artykuł 17

Badanie właściwości

Jeśli wytoczono powództwo przed sądem Państwa Członkowskiego w sprawie, w której sąd ten nie jest właściwy na mocy niniejszego rozporządzenia i w której właściwy jest sąd innego Państwa Członkowskiego na mocy niniejszego rozporządzenia, sąd ten stwierdza z urzędu brak swojej właściwości.

Artykuł 18

Badanie dopuszczalności wszczęcia postępowania

1. Jeżeli pozwany zwykle zamieszkały w państwie innym niż Państwo Członkowskie, w którym wytoczono powództwo, nie wda się w spór, sąd właściwy do orzekania zawiesza postępowanie do czasu ustalenia, że pozwany miał możliwość otrzymania pisma wszczynającego postępowanie albo dokumentu równorzędnego w czasie umożliwiającym mu przygotowanie obrony albo że w tym celu podjęte zostały wszelkie niezbędne czynności.

2. W miejsce przepisów ust. 1 stosuje się przepisy art. 19 rozporządzenia (WE) nr 1348/2000, jeżeli dokument wszczynający postępowanie lub dokument równorzędny musiał być przekazany z jednego Państwa Członkowskiego do innego w trybie wspomnianego rozporządzenia.

3. Jeżeli przepisy rozporządzenia (WE) nr 1348/2000 nie obowiązują, stosuje się art. 15 Konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. w sprawie doręczania za granicą aktów

sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych, o ile dokument wszczynający postępowanie był przekazany w trybie tej konwencji.

Artykuł 19

Zawisłość sporu i powództwa powiązane

1. Jeżeli przed sądami różnych Państw Członkowskich zawisły spory dotyczące rozvodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa, to sąd, przed który wytoczono powództwo później, z urzędu zawiesza postępowanie do czasu stwierdzenia właściwości sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

2. Jeżeli przed sądami różnych Państw Członkowskich zawisły spory dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej odnoszącej się do tego samego dziecka o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, to sąd, przed który wytoczono powództwo później, z urzędu zawiesza postępowanie do czasu stwierdzenia właściwości sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

3. Jeżeli stwierdzona zostanie właściwość sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo, to sąd, przed który wytoczono powództwo później, stwierdza brak swej właściwości na rzecz tego sądu.

W takim przypadku, strona, która podjęła odpowiednie działania przed sądem, przed który wytoczono powództwo później, może podjąć te działania przed sądem, przed który najpierw wytoczono powództwo.

Artykuł 20

Środki tymczasowe i środki zabezpieczające

1. W pilnych przypadkach, przepisy niniejszego rozporządzenia nie stanowią przeszkody dla sądów Państw Członkowskich w ustanawianiu środków tymczasowych, łącznie ze środkami zabezpieczającymi, względem osób lub majątku w tym państwie, przewidzianych prawem tego państwa, nawet jeśli sąd innego Państwa Członkowskiego jest, na mocy niniejszego rozporządzenia, sądem właściwym do rozstrzygnięcia co do istoty sprawy.

2. Środki określone w ust. 1 przestają obowiązywać, gdy sąd Państwa Członkowskiego właściwy na podstawie niniejszego rozporządzenia do rozstrzygnięcia co do istoty sprawy podjął środki, jakie uważa za właściwe.

ROZDZIAŁ III

UZNAWANIE I WYKONYWANIE

SEKCJA 1

Uznawanie

Artykuł 21

Uznawanie orzeczenia

1. Orzeczenia wydane w jednym Państwie Członkowskim są uznawane w innych Państwach Członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania.

2. W szczególności i bez uszczerbku dla ust. 3, nie jest wymagana żadna szczególna procedura dla uaktualnienia ksiąg stanu cywilnego Państwa Członkowskiego na podstawie orzeczenia w sprawie rozwodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa wydanego w innym Państwie Członkowskim, i od którego nie można się odwołać na podstawie prawa obowiązującego w tym Państwie Członkowskim.

3. Bez uszczerbku dla sekcji 4 niniejszego rozdziału, każda ze stron może, zgodnie z procedurami przewidzianymi w sekcji 2 niniejszego rozdziału, składać wniosek o uznanie lub nieuznanie orzeczenia.

Właściwość miejscową sądu umieszczonego w wykazie przekazanym przez każde Państwo Członkowskie Komisji na podstawie art. 68 ustala się na podstawie prawa wewnętrznego Państwa Członkowskiego, w którym toczy się postępowanie w sprawie o uznanie lub nieuznanie orzeczenia.

4. Jeśli uznanie jest wniesione jako sprawa incydentalna przed sądem Państwa Członkowskiego, sąd ten może rozstrzygać o uznaniu.

Artykuł 22

Podstawy nieuznania orzeczeń odnoszących się do rozwodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa

Orzeczenia odnoszącego się do rozwodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa nie uznaje się:

- a) jeżeli uznanie byłoby jawnie sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie;
- b) jeżeli pozwanemu, który nie wdał się w spór, nie doręczono w należyty sposób pisma wszczynającego postępowanie lub dokumentu równorzędnego w czasie umożliwiającym mu przygotowanie obrony, chyba że ustalono, że pozwany uznał orzeczenie w sposób nie budzący wątpliwości;

- c) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym między tymi samymi stronami w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;
- d) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym wcześniej między tymi samymi stronami w innym Państwie Członkowskim lub w państwie nienależącym do Wspólnoty, pod warunkiem, że wcześniejsze orzeczenie spełnia warunki niezbędne dla uznania w tym Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie.

Artykuł 23

Podstawy nieuznania orzeczeń odnoszących się do odpowiedzialności rodzicielskiej

Orzeczenia odnoszącego się do odpowiedzialności rodzicielskiej nie uznaje się:

- a) jeżeli uznanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, uwzględniając interes dziecka;
 - b) jeżeli, z wyjątkiem spraw pilnych, zostało wydane bez wysłuchania dziecka, z pogwałceniem podstawowych zasad obowiązujących w postępowaniu sądowym w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;
 - c) jeżeli pozwanemu, który nie wdał się w spór, nie doręczono w należyty sposób pisma wszczynającego postępowanie lub dokumentu równorzędnego w czasie umożliwiającym mu przygotowanie obrony, chyba że ustalono, że pozwany uznał orzeczenie w sposób nie budzący wątpliwości;
 - d) na wniosek każdego, kto powołuje się, że orzeczenie narusza jego odpowiedzialność rodzicielską, jeżeli zostało wydane bez wysłuchania tej osoby;
 - e) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym później w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;
 - f) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym później w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej w innym Państwie Członkowskim lub w państwie nienależącym do Wspólnoty będącym miejscem stałego pobytu dziecka, pod warunkiem, że orzeczenie późniejsze spełnia warunki niezbędne dla uznania w Państwie Członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;
- lub
- g) jeżeli nie przestrzegano procedury przewidzianej w art. 56.

Artykuł 24

Zakaz ponownego badania właściwości sądu pochodzenia

Właściwość sądu Państwa Członkowskiego pochodzenia nie może być przedmiotem ponownego badania. Do reguł dotyczące właściwości określonych w art. 3-14 nie stosuje się kryterium porządku publicznego przewidzianego w art. 22 lit. a) i art. 23 lit. a).

Artykuł 25

Różnice w stosowanym prawie

Nie można odmówić uznania orzeczenia ze względu na to, że prawo Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, nie zezwala na rozwód, separację lub unieważnienie małżeństwa na podstawie danego stanu faktycznego.

Artykuł 26

Kontrola merytoryczna

Orzeczenie nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 27

Zawieszenie postępowania

1. Sąd Państwa Członkowskiego, w którym wnosi się o uznanie orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim, może zawiesić postępowanie, jeżeli od orzeczenia został wniesiony zwyczajny środek odwoławczy.
2. Sąd Państwa Członkowskiego, w którym wnosi się o uznanie orzeczenia wydanego w Irlandii lub Zjednoczonym Królestwie, może zawiesić postępowanie, jeżeli wykonanie orzeczenia zostało tymczasowo wstrzymane w państwie pochodzenia z powodu wniesienia środka odwoławczego.

SEKCJA 2

Wniosek o stwierdzenie klauzuli wykonalności

Artykuł 28

Orzeczenia podlegające wykonaniu

1. Orzeczenia w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej za dziecko wydane w jednym Państwie Członkowskim i w tym państwie wykonalne oraz które zostały doręczone, są wykonalne w innym Państwie Członkowskim, jeżeli ich wykonalność w nim zostanie stwierdzona na wniosek uprawnionego.
2. Jednakże w Zjednoczonym Królestwie orzeczenie takie jest wykonywane w Anglii i Walii, w Szkocji lub w Irlandii Północnej, jeżeli na wniosek uprawnionego zostanie zarejestrowane do wykonania w odnośnej części Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 29

Właściwość miejscowa

1. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności składa się do sądu znajdującego się w wykazie przesłanym przez każde Państwo Członkowskie Komisji na podstawie art. 68.

2. Właściwość miejscową określa się na podstawie miejsca stałego zamieszkania osoby, przeciwko której składany jest wniosek o wykonanie lub na podstawie miejsca stałego zamieszkania dziecka, którego dotyczy wniosek.

Jeśli żadne z miejsc określonych w pierwszym akapicie nie znajduje się na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiono o wykonanie, właściwy jest sąd, w którego okręgu orzeczenie powinno zostać wykonane.

Artykuł 30

Procedura

1. Do postępowania w sprawie składania wniosku stosuje się prawo Państwa Członkowskiego wykonania.

2. Wnioskodawca wskazuje adres do doręczeń w okręgu sądu, do którego składa wniosek. Jeżeli prawo Państwa Członkowskiego wykonania nie przewiduje wskazywania takiego adresu, wnioskodawca wskazuje pełnomocnika do doręczeń dla oznaczonego procesu.

3. Do wniosku dołącza się dokumenty wymienione w art. 37 i 39.

Artykuł 31

Decyzja sądu

1. Sąd rozpoznający wniosek wydaje orzeczenie niezwłocznie. Osoba, przeciwko której wykonuje się orzeczenie ani dziecko, w tym stadium postępowania nie mają możliwości złożenia jakiegokolwiek oświadczenia.

2. Wniosek może być oddalony tylko z przyczyn wymienionych w art. 22, 23 i 24.

3. Orzeczenie nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 32

Zawiadomienie

O decyzji wydanej po rozpoznaniu wniosku właściwy urzędnik sądowy niezwłocznie zawiadamia wnioskodawcę, zgodnie z procedurą przewidzianą przez prawo Państwa Członkowskiego wykonania.

Artykuł 33

Odwołanie się od klauzuli wykonalności

1. Decyzja w sprawie klauzuli wykonalności może być zaskarżona przez każdą ze stron.

2. Środek odwoławczy wnosi się do sądu znajdującego się w wykazie przekazanym przez każde Państwo Członkowskie Komisji na podstawie art. 68.
3. Postępowanie ze środkiem odwoławczym odbywa się zgodnie z przepisami właściwymi dla postępowania procesowego.
4. Jeżeli środek odwoławczy został wniesiony przez osobę, która wnioskuje o nadanie klauzuli wykonalności, Sąd rozpoznający środek zaskarżenia wysłuchuje osobę, przeciwko której wniesiony został wniosek o wykonanie. Jeżeli ta osoba nie wdaje się w spór, stosuje się przepisy art. 18.
5. Środek odwoławczy od klauzuli wykonalności musi być wniesiony w ciągu miesiąca od jej doręczenia. Jeżeli osoba, przeciwko której wniesiony został wniosek o wykonanie, zwykle zamieszkuje w innym Państwie Członkowskim niż Państwo, w którym klauzula wykonalności została wydana, to termin do wniesienia środka odwoławczego wynosi dwa miesiące i biegnie od dnia jej doręczenia tej osobie, osobiście lub pod jej adresem. Przedłużenie tego terminu z powodu dużej odległości jest wyłączone.

Artykuł 34

Sądy odwoławcze i sposoby zaskarżania orzeczenia

Od orzeczenia wydanego w następstwie wniesienia środka zaskarżenia dopuszczalne są tylko procedury określone w wykazie przekazanym przez każde Państwo Członkowskie Komisji na podstawie art. 68.

Artykuł 35

Zawieszenie postępowania

1. Sąd, do którego wniesiono środek zaskarżenia na podstawie art. 33 lub 34 może zawiesić postępowanie na wniosek strony, przeciwko której wniesiony został wniosek o wykonanie, jeżeli w Państwie Członkowskim pochodzenia został wniesiony od orzeczenia zwyczajny środek zaskarżenia lub jeżeli termin do wniesienia takiego środka zaskarżenia jeszcze nie upłynął. W tym ostatnim wypadku sąd może wyznaczyć termin, w którym środek zaskarżenia powinien być wniesiony.
2. Jeżeli orzeczenie sądowe zostało wydane w Irlandii lub Zjednoczonym Królestwie, to każdy środek odwoławczy dopuszczalny w Państwie Członkowskim pochodzenia uważa się za zwyczajny środek odwoławczy w rozumieniu ust. 1.

Artykuł 36

Częściowe wykonanie

1. Jeżeli orzeczenie rozstrzyga o kilku roszczeniach dochodzonych w pozwie i nie można zezwolić na wykonanie tego orzeczenia w całości, sąd zezwala na jego wykonanie w odniesieniu do jednego lub kilku roszczeń.
2. Wnioskodawca może wnosić o zezwolenie na wykonanie części orzeczenia.

SEKCJA 3

Przepisy wspólne dla sekcji 1 i 2

Artykuł 37

Dokumentacja

1. Strona wnioskująca o uznanie lub nieuznanie orzeczenia lub wnosząca o nadanie klauzuli wykonalności zobowiązana jest do przedstawienia:
 - a) odpisu orzeczenia spełniającego warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową;oraz
 - b) świadectwa, określonego w art. 39.
2. Dodatkowo, w wypadku orzeczenia zaocznego, strona wnioskująca o uznanie lub wnosząca o wydanie klauzuli wykonalności zobowiązana jest do przedstawienia:
 - a) oryginału lub uwierzytelnionego odpisu dokumentu stwierdzającego, że pismo wszczynające postępowanie lub dokument równorzędny został doręczony stronie, która się nie stawiała; lub
 - lub
 - b) dokumentu stwierdzającego, że pozwany zaakceptował orzeczenie w sposób nie budzący wątpliwości.

Artykuł 38

Brak dokumentów

1. Jeżeli dokumenty wymienione w art. 37 ust. 1 lit. b) lub art. 33 ust. 2 nie zostały przedstawione, sąd może wyznaczyć termin do ich przedstawienia lub poprzestać na dokumentach równorzędnych albo zwolnić od obowiązku ich przedstawienia, jeżeli dalsze wyjaśnianie uzna za niekonieczne.
2. Na żądanie sądu przedstawia się tłumaczenie dokumentów. W takim wypadku tłumaczenie powinno być uwierzytelnione przez osobę do tego uprawnioną w jednym z Państw Członkowskich.

Artykuł 39

Świadectwo dotyczące orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz świadectwo dotyczące orzeczeń w sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej

Właściwy sąd lub organ Państwa Członkowskiego pochodzenia, na żądanie zainteresowanej strony, wydaje świadectwo przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku I (orzeczenia w sprawach małżeńskich) lub w załączniku II (orzeczenia w sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej).

SEKCJA 4

Wykonanie niektórych orzeczeń dotyczących prawa do kontaktów z dzieckiem i niektórych orzeczeń pociągających za sobą powrót dziecka

Artykuł 40

Zakres

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do:

a) prawa do kontaktów z dzieckiem;

oraz

b) powrotu dziecka związanego z orzeczeniem wydanym na podstawie art. 11 ust. 8.

2. Przepisy niniejszej sekcji nie stanowią przeszkody dla osoby na której spoczywa odpowiedzialność rodzicielska we wnioskowaniu o uznanie i wykonanie orzeczenia zgodnie z przepisami sekcji 1 i 2 niniejszego rozdziału.

Artykuł 41

Prawo do kontaktów z dzieckiem

1. Prawo do kontaktów z dzieckiem określone w art. 40 ust. 1 lit. a) przyznane w wykonalnym orzeczeniu wydanym w jednym Państwie Członkowskim uznaje się i wykonuje w innym Państwie Członkowskim bez potrzeby nadania klauzuli wykonalności oraz bez możliwości sprzeciwienia się uznaniu, jeżeli orzeczenie uzyskało świadectwo w Państwie Członkowskim pochodzenia zgodnie z ust. 2.

Nawet jeżeli prawo krajowe nie przewiduje wykonalności z mocy prawa orzeczenia przyznającego prawo do kontaktów z dzieckiem, sąd pochodzenia może oświadczyć, że orzeczenie podlega wykonaniu, bez względu na możliwość wniesienia odwołania.

2. Sąd pochodzenia może wydać świadectwo określone w ust. 1 przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku III (świadectwo dotyczące prawa do kontaktów z dzieckiem) wyłącznie jeżeli:

a) orzeczenie zostało wydane zaocznie, a pozwanemu, który nie wdał się w spór, doręczono w należyty sposób pismo wszczynające postępowanie lub dokument równorzędny w czasie i w

sposób umożliwiający mu przygotowanie obrony, lub pozwanemu doręczono dokument, ale niezgodnie z wymienionymi warunkami, niemniej jednak ustalono, że uznał on orzeczenie w sposób nie budzący wątpliwości;

b) wszystkie zainteresowane strony zostały wysłuchane;

oraz

c) dziecko zostało wysłuchane, chyba że uznano to za ze względu na jego wiek i stopień dojrzałości.

Świadcstwo wypełnia się w języku orzeczenia.

3. Jeżeli prawo do kontaktów z dzieckiem dotyczy sytuacji transgranicznej w chwili doręczenia orzeczenia, wydaje się świadectwo z urzędu gdy tylko orzeczenie stanie się wykonalne, nawet jeżeli wykonalne tylko tymczasowo. Jeżeli sytuacja nabiera później charakteru transgranicznego, świadectwo wydaje się na wniosek strony.

Artykuł 42

Powrót dziecka

1. Powrót dziecka określony w art. 40 ust. 1 lit. b) wynikający z wykonalnego orzeczenia wydanego w jednym Państwie Członkowskim uznaje się i wykonuje w innym Państwie Członkowskim bez potrzeby nadania klauzuli wykonalności oraz możliwości sprzeciwienia się uznaniu, jeżeli orzeczenie uzyskało świadectwo w Państwie Członkowskim pochodzenia zgodnie z ust. 2.

Nawet jeżeli prawo krajowe nie przewiduje wykonalności z mocy prawa, bez względu na odwołanie się, orzeczenia wymagającego powrotu dziecka wspomnianego w art. 11 ust. 8, sąd pochodzenia może oświadczyć, że orzeczenie podlega wykonaniu.

2. Sędzia pochodzenia, który wydał orzeczenie określone w art. 40 ust. 1 lit. b) wydaje świadectwo określone w ust. 1 wyłącznie jeżeli:

a) dziecko zostało wysłuchane, chyba że uznano, że byłoby to niewłaściwe uwzględniając jego wiek i poziom dojrzałości;

b) zainteresowane strony zostały wysłuchane; oraz

c) sąd uwzględnił przy wydawaniu orzeczenia przyczyny i dowody leżące u podstaw nakazu wydanego na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z 1980 r.

Jeżeli sąd lub inny organ podejmuje środki zapewniające ochronę dziecka po jego powrocie do państwa miejsca stałego pobytu, świadectwo zawiera szczegóły dotyczące takich środków.

Sąd pochodzenia wydaje wspomniane świadectwo z urzędu przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku IV (świadectwo dotyczące powrotu dziecka (dzieci)).

Świadectwo wypełnia się w języku orzeczenia.

Artykuł 43

Sprostowanie świadectwa

1. Do sprostowania świadectwa stosuje się prawo Państwa Członkowskiego pochodzenia.
2. Przeciwnie wydaniu świadectwa na podstawie art. 41 ust. 1 lub 42 ust. 1 nie przysługują żadne środki odwoławcze.

Artykuł 44

Skutki świadectwa

Świadectwo jest skuteczne wyłącznie w granicach wykonalności orzeczenia.

Artykuł 45

Dokumentacja

1. Strona wnioskująca o wykonanie orzeczenia zobowiązana jest do przedstawienia:
 - a) odpisu orzeczenia spełniającego warunki wymagane do uznania go za posiadające moc dowodową;
oraz
 - b) świadectwa określonego w art. 41 ust. 1 lub art. 42 ust. 1.
2. Do celów niniejszego artykułu:
 - świadectwu określonego w art. 41 ust. 1 towarzyszy tłumaczenie pkt. 12 odnoszącego się do uzgodnień dotyczących wykonywania prawa do kontaktów z dzieckiem,
 - świadectwu określonego w art. 42 ust. 1 towarzyszy tłumaczenie pkt. 14 odnoszącego się do uzgodnień dotyczących stosowania środków podjętych do zapewnienia powrotu dziecka.Tłumaczenia dokonuje się na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych Państwa Członkowskiego wykonania lub na jakikolwiek inny język, który Państwo Członkowskie wykonania wyraźnie zaakceptowało. W takim wypadku tłumaczenie powinno być uwierzytelnione przez osobę do tego uprawnioną w jednym z Państw Członkowskich.

SEKCJA 5

Dokumenty i umowy autentyczne

Artykuł 46

Dokumenty urzędowo sporządzone lub zarejestrowane jako autentyczne i które są wykonalne w jednym Państwie Członkowskim, a także umowy między stronami wykonalne w Państwie Członkowskim, w którym zostały zawarte, uznaje się i wykonuje na takich samych zasadach jak orzeczenia.

SEKCJA 6

Pozostałe przepisy

Artykuł 47

Procedura wykonania

1. Do procedury wykonania stosuje się prawo Państwa Członkowskiego wykonania.
2. Każde orzeczenie wydane przez sąd innego Państwa Członkowskiego i określone jako wykonalne zgodnie z sekcją 2 lub któremu wydano świadectwo zgodnie z przepisami art. 41 ust. 1 lub art. 42 ust. 1 wykonuje się w Państwie Członkowskim wykonania na takich samych warunkach, jakby zostało wydane w tym Państwie Członkowskim.

Nie można wykonać orzeczenia, co do którego wydano świadectwo zgodnie z art. 41 ust. 1 lub art. 42 ust. 1 jeżeli nie da się ono pogodzić z później wydanym wykonalnym orzeczeniem.

Artykuł 48

Uzgodnienia praktyczne dotyczące wykonywania prawa do kontaktów z dzieckiem

1. Sądy Państwa Członkowskiego wykonania mogą podjąć uzgodnienia praktyczne dotyczące organizacji wykonywania prawa do kontaktów z dzieckiem, jeżeli w orzeczeniu wydanym przez sądy Państwa Członkowskiego właściwe dla rozpatrywania sprawy głównej nie zostały umieszczone takie uzgodnienia lub nie są one wystarczające oraz pod warunkiem przestrzegania zasadniczych elementów orzeczenia.
2. Uzgodnienia praktyczne podjęte zgodnie z ust. 1 przestają obowiązywać w zastosowaniu późniejszego orzeczenia wydanego przez sądy Państwa Członkowskiego właściwe do rozstrzygnięcia co do istoty sprawy.

Artykuł 49

Koszty

Przepisy niniejszego rozdziału, z wyjątkiem sekcji 4, mają także zastosowanie do ustalenia wysokości kosztów i opłat postępowania sądowego na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz wykonania wszystkich nakazów dotyczących takich kosztów i opłat.

Artykuł 50

Pomoc prawna

Powód, któremu w Państwie Członkowskim pochodzenia przyznano całkowitą lub częściową pomoc prawną lub zwolnienie od kosztów i opłat, uprawniony jest w postępowaniu określonym w art. 21, 28, 41, 42 i 48 do najbardziej przychylnego traktowania w zakresie udzielania mu pomocy prawnej lub możliwie najwyższego zwolnienia od kosztów i opłat, jakie przewiduje prawo Państwa Członkowskiego wykonania.

Artykuł 51

Kaucja, zastaw lub depozyt

Na stronę, która w jednym z Państw Członkowskich wnosi o wykonanie orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim, nie można nałożyć obowiązku złożenia kaucji albo zastawu na zabezpieczenie kosztów procesu lub depozytu, niezależnie od ich nazwy, z następujących przyczyn:

- a) osoba ta nie zamieszkuje zwykle w Państwie Członkowskim, w którym wnosi o wykonanie; lub
- b) jest obywatelem innego państwa lub, jeżeli o wykonanie wnosi się w Zjednoczonym Królestwie lub Irlandii, nie posiada swojego "miejsca stałego zamieszkania" w jednym z tych Państw Członkowskich.

Artykuł 52

Legalizacja i inne formalności

Dokumenty określone w artykułach 37, 38 i 45 oraz pełnomocnictwo procesowe nie wymagają ani legalizacji, ani innej podobnej formalności.

ROZDZIAŁ IV

WSPÓŁPRACA MIĘDZY ORGANAMI CENTRALNYMI W SPRAWACH Z ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI RODZICIELSKIEJ

Artykuł 53

Wyznaczenie

Każde Państwo Członkowskie wyznacza jeden lub kilka organów centralnych wspierających stosowanie niniejszego rozporządzenia oraz określi właściwość miejscową i rzeczową każdego z nich. Jeżeli Państwo Członkowskie wyznacza więcej niż jeden organ centralny, komunikaty wysyła się bezpośrednio do organu właściwego. Jeżeli komunikat zostanie wysłany do organu niebędącego organem właściwym, organ ten jest zobowiązany do przesłania go do organu właściwego i poinformowania nadawcy.

Artykuł 54

Zadania ogólne

Organy centralne przekazują informacje dotyczące krajowych przepisów prawnych i procedur oraz podejmują środki zmierzające do poprawy stosowania niniejszego rozporządzenia, a także wzmocnienia ich współpracy. W tym celu używa się Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych utworzonej decyzją nr 2001/470/WE.

Artykuł 55

Współpraca w przypadkach charakterystycznych dla spraw z zakresu odpowiedzialności rodzicielskiej

Organy centralne, na wniosek organu centralnego innego Państwa Członkowskiego lub osoby posiadającej odpowiedzialność rodzicielską, współpracują w szczególnych przypadkach dla osiągnięcia celu niniejszego rozporządzenia. W tym celu, działając bezpośrednio lub poprzez władze publiczne albo inne instytucje, podejmują wszelkie właściwe kroki zgodnie z prawem tego Państwa Członkowskiego w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych zmierzające do:

- a) zbierania i wymiany informacji:
 - i) w sprawie sytuacji dziecka;
 - ii) w sprawie trwających postępowań; lub
 - iii) w sprawie podjętych decyzji dotyczących dziecka;
- b) udzielenia informacji i pomocy osobom posiadającym odpowiedzialność rodzicielską wnioskującym o uznanie i wykonanie orzeczeń na ich terytorium, zwłaszcza dotyczących prawa do kontaktów z dzieckiem oraz powrotu dziecka;
- c) ułatwienia komunikacji między sądami, zwłaszcza dla stosowania art. 11 ust. 6 i 7 oraz art. 15;
- d) udzielenia sądom informacji i pomocy niezbędnych do stosowania art. 56; oraz
- e) ułatwiania porozumienia między osobami posiadającymi odpowiedzialność rodzicielską poprzez mediację lub inne środki, oraz ułatwienia współpracy transgranicznej w tym celu.

Artykuł 56

Umieszczenie dziecka w innym Państwie Członkowskim

1. Jeżeli sąd właściwy na podstawie art. 8-15 rozważa umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczej lub w rodzinie zastępczej, a takie umieszczenie miałoby nastąpić w innym Państwie Członkowskim, najpierw zasięga opinii organu centralnego lub innego organu właściwego w innym państwie tam, gdzie w tym Państwie Członkowskim wymagane jest uczestnictwo władz publicznych w wewnętrznych przypadkach umieszczenia dziecka.
2. W państwie wnioskującym, orzeczenie w sprawie umieszczenia określone w ust. 1 może zostać wydane tylko wtedy, gdy właściwe organy państwa, do którego kierowany jest wniosek, wyraziły zgodę na umieszczenie.
3. Procedury konsultacji lub zgody określonych w ust. 1 i 2 reguluje prawo krajowe państwa, do którego kierowany jest wniosek.

4. Jeżeli organ właściwy na mocy art. 8-15 podejmuje decyzję o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej i umieszczenie takie ma nastąpić w innym Państwie Członkowskim, a w innym Państwie Członkowskim nie jest wymagane uczestnictwo władz publicznych w przypadkach krajowego umieszczenia dziecka, informuje o tym organy centralne lub inne organy właściwe w owym innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 57

Metoda pracy

1. Osoba posiadająca odpowiedzialność rodzicielską za dziecko może złożyć do organów centralnych Państwa Członkowskiego swojego miejsca stałego pobytu lub Państwa Członkowskiego, w którym dziecko zwykle zamieszkuje lub jest obecne, wniosek o udzielenie pomocy wymieniony w art. 55. Zasadniczo wniosek zawiera wszelkie dostępne informacje przydatne do jego wykonania. Jeżeli wniosek o udzielenie pomocy dotyczy uznania lub wykonania orzeczenia w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej objętego zakresem niniejszego rozporządzenia, osoba posiadająca odpowiedzialność rodzicielską dołącza odpowiednie świadectwa przewidziane w art. 39, art. 41 ust. 1 lub art. 42 ust. 1.
2. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, jakie języki urzędowe instytucji Wspólnoty inne niż ich własny język urzędowy/ich własne języki urzędowe mogą być używane w dokumentach przekazywanych organom centralnym.
3. Pomoc udzielana przez organy centralne na podstawie art. 55 jest wolna od opłat.
4. Każdy organ centralny sam pokrywa własne koszty.

Artykuł 58

Posiedzenia

1. W celu ułatwienia stosowania niniejszego rozporządzenia, organy centralne zbierają się regularnie.
2. Posiedzenia te zwołuje się zgodnie z decyzją nr 2001/470/WE ustanawiającą Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych.

ROZDZIAŁ V

RELACJE Z INNYMI INSTRUMENTAMI

Artykuł 59

Relacje z innymi instrumentami

1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 60, 63, 64 i ust. 2 niniejszego artykułu, niniejsze rozporządzenie zastępuje, dla Państw Członkowskich, konwencje obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zawarte między dwoma lub więcej Państwami Członkowskimi i odnoszące się do spraw będących przedmiotem niniejszego rozporządzenia.

2. a) Finlandia i Szwecja mogą skorzystać z możliwości oświadczenia, że w miejsce przepisów niniejszego rozporządzenia, do ich wzajemnych stosunków będzie mieć zastosowanie, w całości lub w części, Konwencja z dnia 6 lutego 1931 r. między Danią, Finlandią, Islandią, Norwegią i Szwecją o przepisach międzynarodowego prawa prywatnego w sprawie małżeństwa, adopcji i kurateli, a także jej Protokół Końcowy. Oświadczenia załącza się do niniejszego rozporządzenia i publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Mogą być one wycofane w każdej chwili, w całości lub w części.

b) Przestrzega się zasady niedyskryminacji ze względu na narodowość między obywatelami Unii.

c) Zasady jurysdykcji w jakiegokolwiek umowie zawartej po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia przez Państwa Członkowskie, określone w lit. a) i odnoszącej się do spraw będących przedmiotem niniejszego rozporządzenia, są zgodne z przepisami niniejszego rozporządzenia.

d) orzeczenia wydane przez sąd odpowiadający sądowi określonemu w rozdziale II niniejszego rozporządzenia, w jednym z państw nordyckich, które przekazały oświadczenie, przewidziane w lit. a), są uznawane i wykonywane w innym Państwie Członkowskim na zasadach określonych w rozdziale III niniejszego rozporządzenia.

3. Państwa Członkowskie przesyłają do Komisji:

a) kopię umów i jednolitych tekstów ustaw wdrażających umowy określone w ust. 2 lit. a) i c);

b) wszelkie wypowiedzenia lub zmiany do takich umów lub ustaw.

Artykuł 60

Relacje z niektórymi konwencjami wielostronnymi

W stosunkach między Państwami Członkowskimi niniejsze rozporządzenie ma pierwszeństwo przed następującymi konwencjami, w takim zakresie, w jakim dotyczą one spraw będących przedmiotem niniejszego rozporządzenia:

a) Konwencja haska z dnia 5 października 1961 r. dotycząca uprawnień organów oraz prawa stosowanego w odniesieniu do ochrony nieletnich;

b) Konwencja luksemburska z dnia 8 września 1967 r. w sprawie uznawania decyzji odnoszących się do ważności małżeństw;

c) Konwencja haska z dnia 1 czerwca 1970 r. o uznawaniu rozwodów i separacji;

d) Europejska konwencja z dnia 20 maja 1980 r. o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń dotyczących pieczy nad dzieckiem oraz o przywracaniu pieczy nad dzieckiem;

oraz

e) Konwencja haska z dnia 25 października 1980 r. o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę.

Artykuł 61

Relacje z Konwencją haską z dnia 19 października 1996 r. w sprawie jurysdykcji, właściwego prawa, uznawania, wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dziecka

W odniesieniu do relacji z Konwencją haską z dnia 19 października 1996 r. w sprawie jurysdykcji, właściwego prawa, uznawania, wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dziecka, niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie:

- a) jeżeli dziecko, którego działania prawne dotyczą, zwykle zamieszkuje w Państwie Członkowskim;
- b) w zakresie uznawania i wykonywania orzeczeń wydanych przez sąd jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego, nawet jeżeli dziecko, którego działania prawne dotyczą, ma swoje miejsce stałego pobytu na terytorium państwa trzeciego będącego Umawiającą się Stroną wspomnianej Konwencji.

Artykuł 62

Zakres mocy obowiązującej

1. Umowy i konwencje wymienione w art. 59 ust. 1, art. 60 i 61 są obowiązujące w sprawach, których nie dotyczy niniejsze rozporządzenie.
2. Konwencje, wymienione w art. 60, zwłaszcza Konwencja haska z 1980 r., są obowiązujące między Państwami Członkowskimi będącymi stronami tych konwencji, zgodnie z art. 60.

Artykuł 63

Traktaty ze Stolicą Apostolską

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla Traktatu Międzynarodowego (Konkordatu) między Stolicą Apostolską a Republiką Portugalską, podpisanego w Watykanie 7 maja 1940 r.
2. Decyzje co do nieważności małżeństwa podejmowane na mocy traktatu określonego w ust. 1 uznawane są w Państwach Członkowskich na warunkach ustanowionych w rozdziale III sekcja 1.
3. Przepisy ust. 1 i 2 mają także zastosowanie do następujących Traktatów Międzynarodowych (Konkordatów) ze Stolicą Apostolską:

a) "Concordato lateranense" z dnia 11 lutego 1929 r. między Republiką Włoską a Stolicą Apostolską, zmieniony umową, z Protokołem dodatkowym podpisanym w Rzymie dnia 18 lutego 1984 r.;

b) Umowa między Stolicą Apostolską a Królestwem Hiszpanii w sprawach prawnych z dnia 3 stycznia 1979 r.

4. Uznawanie decyzji, przewidzianej w ust. 2 może być przedmiotem, odpowiednio we Włoszech i w Hiszpanii, takich samych procedur i takich samych kontroli, jakie są stosowane do decyzji sądów kościelnych wydawanych zgodnie z traktatami międzynarodowymi, zawartymi ze Stolicą Apostolską, wymienionymi w ust. 3.

5. Państwa Członkowskie przesyłają do Komisji:

a) kopię traktatów określonych w ust. 1 i 3;

b) wszelkie wypowiedzenia i zmiany do tych traktatów.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Artykuł 64

1. Przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do postępowania sądowego wszczętego po terminie jego stosowania zgodnie z przepisami art. 72, a także do dokumentów urzędowo sporządzonych lub zarejestrowanych jako autentyczne oraz do ugód zawartych między stronami po tym terminie.

2. Orzeczenia wydane po terminie jego stosowania w postępowaniu sądowym wszczętym przed tą datą, lecz po dacie wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1347/2000, są uznawane i wykonywane zgodnie z przepisami rozdziału III niniejszego rozporządzenia, jeżeli właściwość oparto na zasadach zgodnych z zasadami określonymi w rozdziale II lub w rozporządzeniu (WE) nr 1347/2000 albo w konwencji zawartej między Państwem Członkowskim pochodzenia i państwem, do którego kierowany jest wniosek, obowiązującej w momencie wszczęcia postępowania.

3. Orzeczenia wydane przed terminem stosowania niniejszego rozporządzenia w postępowaniu sądowym wszczętym po wejściu w życie rozporządzenia (WE) nr 1347/2000 są uznawane i wykonywane zgodnie z przepisami rozdziału III niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem, że odnoszą się do rozwodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa albo odpowiedzialności rodzicielskiej za dzieci obojga małżonków w postępowaniu sądowym w sprawach małżeńskich.

4. Orzeczenia wydane przed terminem stosowania niniejszego rozporządzenia, lecz po dacie wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1347/2000 w postępowaniu sądowym wszczętym

przed datą wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1347/2000 są uznawane i wykonywane zgodnie z przepisami rozdziału III niniejszego rozporządzenia pod warunkiem, że odnoszą się do rozvodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa albo odpowiedzialności rodzicielskiej za dzieci obojga małżonków w postępowaniu sądowym w sprawach małżeńskich oraz że właściwość oparto na zasadach zgodnych z zasadami określonymi w rozdziale II niniejszego rozporządzenia lub w rozporządzeniu (WE) nr 1347/2000 albo w konwencji zawartej między Państwem Członkowskim pochodzenia i państwem, do którego kierowany jest wniosek obowiązującej w momencie wszczęcia postępowania.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 65

Przegląd

Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2012 r. oraz co pięć kolejnych lat Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno — Społecznemu sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia na podstawie informacji dostarczonych przez Państwa Członkowskie. Sprawozdaniu towarzyszą, w miarę potrzeby, propozycje zmian.

Artykuł 66

Państwa Członkowskie z dwoma lub więcej systemami prawnymi

Dla Państwa Członkowskiego, w którym na różnych jednostkach terytorialnych obowiązują dwa lub więcej systemów prawnych lub zasad dotyczących spraw będących przedmiotem niniejszego rozporządzenia:

- a) każde odniesienie do miejsca stałego pobytu w tym Państwie Członkowskim zawiera odniesienie do miejsca stałego pobytu w jednostce terytorialnej;
- b) każde odniesienie do obywatelstwa, lub w przypadku Zjednoczonego Królestwa do "miejsca stałego zamieszkania", zawiera odniesienie do jednostki terytorialnej określonej prawem tego Państwa;
- c) każde odniesienie do organu Państwa Członkowskiego zawiera odniesienie do organu jednostki terytorialnej otrzymującej wniosek;
- d) każde odniesienie do zasad Państwa Członkowskiego, do którego kierowany jest wniosek, zawiera odniesienie do zasad jednostki terytorialnej, w którym wnioskuje się o właściwość, uznanie lub wykonanie.

Artykuł 67

Informacje w sprawie organów centralnych i akceptowanych języków

Państwa Członkowskie przekazują Komisji w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia:

a) nazwy, adresy i sposoby komunikowania się dla organów centralnych wyznaczonych na podstawie art. 53;

b) informację o tym, jakie języki są akceptowane dla dokumentów przekazywanych organom centralnym na podstawie art. 57 ust. 2;

oraz

c) informację o tym, jakie języki są akceptowane dla świadectw dotyczących prawa do kontaktów z dzieckiem na podstawie art. 45 ust. 2.

Państwa Członkowskie przekazują Komisji wszelkie zmiany tych informacji.

Komisja umożliwia publiczny dostęp do tych informacji.

Artykuł 68

Informacje dotyczące sądów i procedur odwoławczych

Państwa Członkowskie przekazują Komisji wykaz sądów i procedur odwoławczych określony w art. 21, 29, 33 i 34 oraz wszelkie zmiany w tym wykazie.

Komisja uaktualnia te informacje i umożliwia publiczny dostęp do nich poprzez publikacje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz innymi właściwymi sposobami.

Artykuł 69

Zmiany w załącznikach

Wszelkie zmiany w standardowych formularzach zawartych w załącznikach I-IV przyjmuje się zgodnie z procedurą konsultacyjną określoną w art. 70 ust. 2.

Artykuł 70

Komitety

1. Komisja jest wspomagana przez komitet (komitety).
2. W przypadku dokonania odniesienia do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE.
3. Komitety uchwalają swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 71

Uchylenie rozporządzenia (WE) nr 1347/2000

1. Rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 traci moc z terminem stosowania niniejszego rozporządzenia.

2. Wszelkie odniesienia do rozporządzenia (WE) nr 1347/2000 są rozumiane jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą porównawczą zawartą w załączniku V.

Artykuł 72

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dnia 1 sierpnia 2004 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 marca 2005 r., z wyjątkiem art. 67, 68, 69 i 70, które stosuje się od dnia 1 sierpnia 2004 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w Państwach Członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 listopada 2003 r.

W imieniu Rady

R. Castelli

Przewodniczący

[1] Dz.U. C 203 E z 27.8.2002, str. 155.

[2] Opinia wydana dnia 20 września 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

[3] Dz.U. C 61 z 14.3.2003, str. 76.

[4] Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 19.

[5] W czasie przyjmowania rozporządzenia (WE) nr 1347/2000 Rada otrzymała sprawozdanie wyjaśniające dotyczące tej Konwencji przygotowane przez prof. Alegria Borrás (Dz.U. C 221 z 16.7.1998, str. 27).

[6] Dz.U. C 234 z 15.8.2000, str. 7.

[7] Dz.U. L 12 z 16.1.2001, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1496/2002 (Dz.U. L 225 z 22.8.2002, str. 13).

[8] Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37.

[9] Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1.

[10] Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 25.

[11] Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

ZAŁĄCZNIK I

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART. 39 DOTYCZĄCE ORZECZEŃ W SPRAWACH MAŁŻEŃSKICH [1]

1. Państwo Członkowskie pochodzenia
2. Sąd lub organ wydający świadectwo
 - 2.1. Nazwa
 - 2.2. Adres
 - 2.3. Tel./faks/e-mail
3. Związek małżeński
 - 3.1. Żona
 - 3.1.1. Imię i nazwisko
 - 3.1.2. Adres
 - 3.1.3. Państwo i miejsce urodzenia
 - 3.1.4. Data urodzenia
 - 3.2. Mąż
 - 3.2.1. Imię i nazwisko
 - 3.2.2. Adres
 - 3.2.3. Państwo i miejsce urodzenia
 - 3.2.4. Data urodzenia
 - 3.3. Państwo, miejsce (jeżeli znane) oraz data zawarcia związku małżeńskiego
 - 3.3.1. Państwo związku małżeńskiego
 - 3.3.2. Miejsce (jeżeli znane) zawarcia związku małżeńskiego
 - 3.3.3. Data zawarcia związku małżeńskiego
4. Sąd wydający orzeczenie
 - 4.1. Nazwa sądu
 - 4.2. Siedziba
5. Orzeczenie
 - 5.1. Data
 - 5.2. Numer odniesienia
 - 5.3. Rodzaj orzeczenia
 - 5.3.1. Rozwód
 - 5.3.2. Unieważnienie małżeństwa
 - 5.3.3. Separacja
 - 5.4. Czy orzeczenie zostało wydane zaocznie?

5.4.1. Nie

5.4.2. Tak [2]

6. Nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną

7. Czy orzeczenie podlega środkom odwoławczym zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego pochodzenia?

7.1. Nie

7.2. Tak

8. Data, z którą orzeczenie wywołuje skutki prawne w Państwie Członkowskim, w którym wydano orzeczenie

8.1. Rozwód

8.2. Separacja

Sporządzono w ..., dnia ...

Podpis i/lub pieczęć

[1] Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

[2] Należy załączyć dokumenty określone w art. 37 ust. 2.

ZAŁĄCZNIK II

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART 39 DOTYCZĄCE ORZECZEŃ W SPRAWIE
ODPOWIEDZIALNOŚCI RODZICIELSKIEJ [1]

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Sąd lub organ wydający świadectwo

2.1. Nazwa

2.2. Adres

2.3. Tel./Faks/e-mail

3. Osoba (osoby) posiadające prawo do kontaktów z dzieckiem

3.1. Imię i nazwisko

3.2. Adres

3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)

4. Osoby posiadające odpowiedzialność rodzicielską inne niż wskazane w pozycji 3 [2]

4.1. 4.1.1. Imię i nazwisko

4.1.2. Adres

- 4.1.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
- 4.2. 4.2.1. Imię i nazwisko
- 4.2.2. Adres
- 4.2.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
- 4.3. 4.3.1. Imię i nazwisko
- 4.3.2. Adres
- 4.3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
- 5. Sąd wydający orzeczenie
- 5.1. Nazwa sądu
- 5.2. Siedziba
- 6. Orzeczenie
- 6.1. Data
- 6.2. Numer odniesienia:
- 6.3. Czy orzeczenie zostało wydane zaocznie?
- 6.3.1. Nie
- 6.3.2. Tak [3]
- 7. Dzieci, których orzeczenie dotyczy [4]
- 7.1. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 7.2. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 7.3. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 7.4. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 8. Nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną
- 9. Potwierdzenie wykonalności i doręczenia
- 9.1. Czy orzeczenie jest wykonalne zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego pochodzenia?
- 9.1.1. Tak
- 9.1.2. Nie
- 9.2. Czy orzeczenie zostało doręczone stronie, przeciwko której wnosi się o wykonanie?
- 9.2.1. Tak
- 9.2.1.1. Imię i nazwisko strony
- 9.2.1.2. Adres
- 9.2.1.3. Data doręczenia
- 9.2.2. Nie

10. Informacje szczególne na temat orzeczenia w przypadku, gdy wymagane jest "exequatur" na mocy art. 28. Możliwość ta jest przewidziana w art. 40 ust. 2.

10.1. Uzgodnienia praktyczne dotyczące wykonywania prawa do kontaktów z dzieckiem (w zakresie orzeczenia)

10.1.1. Data i godzina

10.1.1.1. Początek

10.1.1.2. Koniec

10.1.2. Miejsce

10.1.3. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej odpowiedzialność rodzicielską

10.1.4. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej prawo do kontaktów z dzieckiem

10.1.5. Wszelkie ograniczenia wykonywania prawa do kontaktów z dzieckiem

11. Informacje szczegółowe o orzeczeniach dotyczących powrotu dziecka w przypadku, kiedy wymagana jest procedura "exequatur" na mocy art. 28. Możliwość ta jest przewidziana w art. 40 ust. 2.

11.1. Orzeczenie pociągające za sobą powrót dziecka

11.2. Osoby, do których dziecko ma powrócić (w zakresie orzeczenia)

11.2.1. Imię i nazwisko

11.2.2. Adres

Sporządzono w ..., dnia ...

Podpis i/lub pieczęć

[1] Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

[2] W przypadku wspólnej opieki nad dzieckiem, osoba wskazana w pozycji 3 może także zostać wskazana w pozycji 4.

[3] Należy załączyć dokumenty określone w art. 37 ust. 2.

[4] Jeżeli orzeczenie dotyczy więcej niż czworga dzieci, proszę użyć drugiego formularza.

ZAŁĄCZNIK III

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART 41 UST. 1 DOTYCZĄCE ORZECZEŃ W SPRAWIE PRAWA DO KONTAKTÓW Z DZIECKIEM [1]

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Sąd lub organ wydający świadectwo

- 2.1. Nazwa
- 2.2. Adres
- 2.3. Tel./faks/e-mail
- 3. Osoba posiadająca prawo do kontaktów z dzieckiem
 - 3.1. Imię i nazwisko
 - 3.2. Adres
 - 3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
- 4. Osoby posiadające odpowiedzialność rodzicielską inne niż wskazane w pozycji 3 [2] [3]
 - 4.1. 4.1.1. Imię i nazwisko
 - 4.1.2. Adres
 - 4.1.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
 - 4.2. 4.2.1. Imię i nazwisko
 - 4.2.2. Adres
 - 4.2.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
 - 4.3. Pozostałe
 - 4.3.1. Imię i nazwisko
 - 4.3.2. Adres
 - 4.3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
- 5. Sąd wydający orzeczenie
 - 5.1. Nazwa sądu
 - 5.2. Siedziba
- 6. Orzeczenie
 - 6.1. Data
 - 6.2. Numer odniesienia
- 7. Dzieci, których orzeczenie dotyczy [4]
 - 7.1. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
 - 7.2. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
 - 7.3. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
 - 7.4. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 8. Czy orzeczenie jest wykonalne w Państwie Członkowskim pochodzenia?
 - 8.1. Tak
 - 8.2. Nie
- 9. Jeżeli orzeczenie zostało wydane zaocznie, osobie, która nie wdała się w spór, doręczono dokument wszczynający postępowanie lub dokument równoważny w czasie umożliwiającym

jej przygotowanie obrony, lub osobie tej doręczono dokument, lecz niezgodnie w tych warunkami, niemniej jednak ustalono, że uznała ona orzeczenie w sposób niebudzący wątpliwości

10. Wszystkie zainteresowane strony zostały wysłuchane

11. Dzieci zostały wysłuchane, chyba że uznano, że byłoby to niewłaściwe ze względu na ich wiek lub stopień dojrzałości

12. Uzgodnienia praktyczne dotyczące wykonywania praw do kontaktów z dzieckiem (w zakresie orzeczenia)

12.1. Data i godzina

12.1.1. Początek

12.1.2. Koniec

12.2. Miejsce

12.3. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej odpowiedzialność rodzicielską

12.4. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej prawo do kontaktów z dzieckiem

12.5. Wszelkie ograniczenia związane z wykonywaniem prawa do kontaktów z dzieckiem

13. Nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną

Sporządzono w ..., dnia ...

Podpis i/lub pieczęć

[1] Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

[2] W przypadku wspólnej opieki nad dzieckiem, osoba wskazana w pozycji 3 może także zostać wskazana w pozycji 4.

[3] Proszę postawić krzyżyk w polu odpowiadającym osobie, przeciwko której wnioskuje się o wykonanie orzeczenia.

[4] Jeżeli orzeczenie dotyczy więcej niż czworga dzieci, proszę użyć drugiego formularza.

ZAŁĄCZNIK IV

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART 42 UST. 1 DOTYCZĄCE POWROTU DZIECKA

[1]

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Sąd lub organ wydający świadectwo

2.1. Nazwa

- 2.2. Adres
- 2.3. Tel./faks/e-mail
- 3. Osoby, do których dziecko ma powrócić (w zakresie orzeczenia)
 - 3.1. Imię i nazwisko
 - 3.2. Adres
 - 3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
- 4. Osoby posiadające odpowiedzialność rodzicielską [2]
 - 4.1. Matka
 - 4.1.1. Imię i nazwisko
 - 4.1.2. Adres (jeżeli znany)
 - 4.1.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
 - 4.2. Ojciec
 - 4.2.1. Imię i nazwisko
 - 4.2.2. Adres (jeżeli znany)
 - 4.2.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
 - 4.3. Pozostałe osoby
 - 4.3.1. Imię i nazwisko
 - 4.3.2. Adres (jeżeli znany)
 - 4.3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)
- 5. Pozwany (tam, gdzie ma to zastosowanie)
 - 5.1. Imię i nazwisko
 - 5.2. Adres (jeżeli znany)
- 6. Sąd wydający orzeczenie
 - 6.1. Nazwa sądu
 - 6.2. Siedziba
- 7. Orzeczenie
 - 7.1. Data
 - 7.2. Numer odniesienia:
- 8. Dzieci, których orzeczenie dotyczy [3]
 - 8.1. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
 - 8.2. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
 - 8.3. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
 - 8.4. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 9. Orzeczenie wymaga powrotu dziecka

10. Czy orzeczenie jest wykonalne w Państwie Członkowskim pochodzenia?

10.1. Tak

10.2. Nie

11. Dzieci zostały wysłuchane, chyba że uznano, że byłoby to niewłaściwe uwzględniając ich wiek lub poziom dojrzałości

12. Wszystkie strony zostały wysłuchane

13. Orzeczenie wymaga powrotu dziecka, a sąd uwzględnił przy wydawaniu orzeczenia przyczyny i dowody leżące u podstaw decyzji wydanej na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę.

14. Tam, gdzie ma to zastosowanie, szczegóły dotyczące środków podjętych przez sądy lub organy do zapewnienia ochrony dziecka po jego powrocie do Państwa Członkowskiego miejsca stałego pobytu

15. Nazwiska stron, którym udzielono pomocy prawnej

Sporządzono w ..., dnia ...

Podpis i/lub pieczęć

[1] Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

[2] Pozycja nieobowiązkowa.

[3] Jeżeli orzeczenie dotyczy więcej niż czworga dzieci, proszę użyć drugiego formularza.

ZAŁĄCZNIK V

TABELA PORÓWNAWCZA Z ROZPORZĄDZENIEM (WE) NR 1347/2000

Artykuły uchylone | Odpowiednie artykuły w nowym tekście |

1 | 1, 2 |

2 | 3 |

3 | 12 |

4 | |

5 | 4 |

6 | 5 |

7 | 6 |

8 | 7 |

9 | 17 |
10 | 18 |
11 | 16, 19 |
12 | 20 |
13 | 2, 49, 46 |
14 | 21 |
15 | 22, 23 |
16 | |
17 | 24 |
18 | 25 |
19 | 26 |
20 | 27 |
21 | 28 |
22 | 21, 29 |
23 | 30 |
24 | 31 |
25 | 32 |
26 | 33 |
27 | 34 |
28 | 35 |
29 | 36 |
30 | 50 |
31 | 51 |
32 | 37 |
33 | 39 |
34 | 38 |
35 | 52 |
36 | 59 |
37 | 60, 61 |
38 | 62 |
39 | |
40 | 63 |
41 | 66 |
42 | 64 |

43 | 65 |

44 | 68, 69 |

45 | 70 |

46 | 72 |

Załącznik I | 68 |

Załącznik II | 68 |

Załącznik III | 68 |

Załącznik IV | Załącznik I |

Załącznik V | Załącznik II |

ZAŁĄCZNIK VI

Oświadczenia Szwecji i Finlandii złożone na podstawie art. 59 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Rady dotyczącego dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

Oświadczenie Szwecji:

Na podstawie art. 59 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Rady dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Szwecja niniejszym oświadcza, że w miejsce przepisów niniejszego rozporządzenia do stosunków między Szwecją i Finlandią będzie mieć w pełni zastosowanie Konwencja z dnia 6 lutego 1931 r. między Danią, Finlandią, Islandią, Norwegią a Szwecją o przepisach międzynarodowego prawa prywatnego w sprawie małżeństwa, adopcji i kurateli, a także jej Protokół Końcowy.

Oświadczenie Finlandii:

Na podstawie art. 59 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Rady dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Finlandia niniejszym oświadcza, że w miejsce przepisów niniejszego rozporządzenia do stosunków między Finlandią i Szwecją będzie mieć w pełni zastosowanie Konwencja z dnia 6 lutego 1931 r. między Danią, Finlandią, Islandią, Norwegią a Szwecją o przepisach międzynarodowego prawa prywatnego w sprawie małżeństwa, adopcji i kurateli, a także jej Protokół Końcowy.

Dyrektywa Rady 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze

Dziennik Urzędowy L 026 , 31/01/2003 P. 0041 - 0047

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 61 lit. c) oraz art. 67,

uwzględniając wniosek Komisji [1],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego [2],

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego [3],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Unia Europejska postawiła sobie za cel utrzymanie i rozwój obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w którym zapewniony jest swobodny przepływ osób. W celu stopniowego tworzenia tego obszaru konieczne jest, aby Wspólnota przyjęła środki dotyczące współpracy sądowej w sprawach cywilnych mających charakter transgraniczny oraz konieczne dla właściwego funkcjonowania wspólnego rynku.

(2) Zgodnie z art. 65 lit. c) Traktatu środki te wiążą się z działaniami na rzecz zniesienia wszelkich przeszkód w celu lepszego funkcjonowania procesów cywilnych, jeśli konieczne także przez promowanie zgodności zasad postępowania cywilnego we wszystkich Państwach Członkowskich.

(3) Rada Europejska w Tampere, która odbyła się w dniach 15 i 16 października 1999 r., wezwała do ustanowienia minimalnych norm zapewniających równy poziom pomocy prawnej w sporach transgranicznych w całej Unii.

(4) Wszystkie Państwa Członkowskie są stronami Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. Zagadnienia odnoszące się do tej dyrektywy powinny być zgodne z konwencją, w szczególności z zasadą równości stron, biorących udział w sporze.

(5) Niniejsza dyrektywa ma na celu zachęcanie do ubiegania się o pomoc prawną w sporach transgranicznych przez osoby, które nie posiadają wystarczających środków, tam gdzie pomoc jest konieczna dla zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Powszechnie uznane prawo dostępu do wymiaru sprawiedliwości zostało także potwierdzone w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

(6) Ani brak środków w posiadaniu strony procesu, bez względu na to, czy występuje jako powód lub pozwany, ani trudności wynikające z transgranicznego charakteru sporu, nie powinny stać na przeszkodzie skutecznemu dostępowi do wymiaru sprawiedliwości.

(7) Jako że cele niniejszej dyrektywy nie mogą być skutecznie osiągnięte przez Państwa Członkowskie działające we własnym zakresie, a zatem mogą być w skuteczny sposób osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki w zgodzie z zasadą pomocniczości, ustanowioną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, ustanowioną w tym artykule, postanowienia niniejszej dyrektywy nie wykraczają poza środki konieczne do osiągnięcia tych celów.

(8) Głównym celem niniejszej dyrektywy jest zagwarantowanie równego poziomu pomocy prawnej w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie pewnych minimalnych wspólnych norm odnoszących się do pomocy prawnej dla tego typu sporów. Dyrektywa Rady jest w tym celu najbardziej odpowiednim instrumentem prawnym.

(9) Niniejszą dyrektywę stosuje się sporów transgranicznych w sprawach cywilnych i handlowych.

(10) Wszystkie osoby biorące udział w sporze cywilnym lub handlowym objętym niniejszą dyrektywą muszą mieć możliwość obrony swoich praw przed sądem, nawet jeśli sytuacja materialna tych osób czyni niemożliwym poniesienie przez nie kosztów procesu. Pomoc prawna jest uważana za właściwą, gdy umożliwia jej beneficjentowi skuteczny dostęp do wymiaru sprawiedliwości na warunkach ustanowionych w niniejszej dyrektywie.

(11) Pomoc prawna powinna obejmować przedprocesową poradę prawną służącą rozstrzygnięciu sporu przed wniesieniem sprawy do sądu, pomoc prawną w trakcie wnoszenia sprawy do sądu oraz reprezentowanie w sądzie, a także pomoc w kosztach procesu lub zwolnienie z powyższych kosztów.

(12) Prawu Państwa Członkowskiego, w którym usytuowany jest sąd lub w którym orzeczenie ma zostać wykonane, pozostawia się, czy koszty procesu mogą obejmować koszty strony przeciwnej nałożone na beneficjenta pomocy prawnej.

(13) Wszyscy obywatele Unii posiadający miejsce stałego zamieszkania, jak i stałego pobytu na terytorium Państwa Członkowskiego, muszą kwalifikować się do pomocy prawnej w sporach transgranicznych, w przypadku spełnienia przez nich warunków przewidzianych w niniejszej dyrektywie. To samo dotyczy obywateli państw trzecich stale i zgodnie z prawem przebywających w Państwie Członkowskim.

(14) Do dyspozycji Państw Członkowskich należy zdefiniowanie progów, powyżej których zakłada się, iż osoba może pokryć koszty procesu na warunkach określonych niniejszą

dyrektywą. Progi te muszą być zdefiniowane w świetle różnych obiektywnych czynników, takich jak dochód, kapitał lub sytuacja rodzinna.

(15) Cel niniejszej dyrektywy nie mógłby być jednak osiągnięty, jeśli wnioskujący o pomoc prawną nie mieliby możliwości udowodnienia, iż nie mogą ponieść kosztów sądowych, nawet jeśli ich środki przekraczają próg zdefiniowany przez Państwo Członkowskie, w którym siedzibę ma sąd. W trakcie oceny, na podstawie której pomoc prawna ma być udzielona, organy Państwa Członkowskiego, w którym siedzibę ma sąd, mogą wziąć pod uwagę informację, czy wnioskodawca spełnia kryteria pod względem zdolności finansowej uprawniające do korzystania z pomocy w Państwie Członkowskim stałego zamieszkania lub stałego pobytu.

(16) Możliwość zastosowania w konkretnym przypadku innych mechanizmów w celu zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości nie jest formą pomocy prawnej. Może to jednak prowadzić do domniemania, iż zainteresowana osoba jest w stanie ponieść koszty procesu, mimo jej niesprzyjającej sytuacji finansowej.

(17) Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość odrzucenia wniosku o pomoc prawną ze względu na jawnie nieuzasadnione działania lub na podstawie istoty sprawy dopóki zagwarantowana jest porada przedprocesowa lub dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Przy podejmowaniu decyzji na podstawie merytorycznych przesłanek wniosku Państwo Członkowskie może odrzucić wniosek, w przypadku gdy wnioskodawca wnosi pozew o zniesławienie i nie poniósł żadnych szkód materialnych lub finansowych lub w przypadku gdy podanie dotyczy skargi wynikającej bezpośrednio z działalności handlowej wnioskodawcy lub działalności na własny rachunek.

(18) Złożoność różnic pomiędzy systemami prawnymi Państw Członkowskich i koszty nieodłącznie związane z transgranicznym wymiarem sporu nie powinny uniemożliwiać dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Pomoc prawna powinna zatem obejmować pokrycie kosztów związanych bezpośrednio z transgranicznym charakterem sporu.

(19) Sądy Państw Członkowskich, rozważając wymóg osobistego stawienia się osoby w sądzie, powinny wziąć pod rozwagę wszelkie korzyści, jakie niosą ze sobą postanowienia rozporządzenia Rady nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych [4].

(20) W przypadku przyznania pomocy prawnej, musi ona obejmować całe postępowanie, włączając koszty związane z wykonaniem orzeczenia; udzielenie wnioskodawcy pomocy prawnej powinno być kontynuowane, w przypadku gdy ma miejsce odwołanie od wyroku

przez beneficjenta pomocy prawnej lub przeciwko niemu, dopóki zostają spełnione warunki dotyczące środków finansowych i istoty sporu.

(21) Pomoc prawna musi zostać przyznana w równym stopniu w przypadku tradycyjnego procesu jak i pozasądowej formy postępowania, takiej jak rozprawa ugodowa, jeśli odwołanie się do niej jest wymagane przez prawo lub nakazane przez sąd.

(22) Pomoc prawna powinna również zostać udzielona w celu wykonania autentycznych instrumentów w innym Państwie Członkowskim, na warunkach zdefiniowanych w niniejszej dyrektywie.

(23) W przypadku udzielenia pomocy prawnej przez Państwo Członkowskie, w którym mieści się sąd lub w którym orzeczenie ma zostać wykonane, wyłączając pomoc przedsporną, gdy wnioskodawca nie zamieszkuje na stałe ani nie przebywa stale na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym mieści się sąd, Państwo Członkowskie musi zastosować własne prawodawstwo, zgodnie z zasadami niniejszej dyrektywy.

(24) Decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia pomocy prawnej powinien podejmować właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym mieści się sąd lub orzeczenie ma zostać wykonane. Dotyczy to zarówno przypadku rozpatrywania sprawy przez sąd pod względem jej istoty, jak i podejmowania decyzji, czy mieści się ona we właściwości sądu.

(25) Współpraca sądowa w sprawach cywilnych pomiędzy Państwami Członkowskimi powinna być zorganizowana w taki sposób, by wspierała informowanie społeczeństwa i kręgów zawodowych oraz służyła uproszczeniu i przyspieszeniu przekazywania wniosków o pomoc prawną pomiędzy Państwami Członkowskimi.

(26) Inspiracją dla ustanowienia w niniejszej dyrektywie mechanizmu powiadamiania oraz przekazywania wniosków był mechanizm przedstawiony w Porozumieniu europejskim w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, podpisanym w Strasburgu w dniu 27 stycznia 1977 r., zwanym dalej "Porozumieniem 1977". Ustanawia się limit czasowy dla przekazywania wniosków o pomoc prawną, nieprzewidziany w Porozumieniu 1977. Stosunkowo krótki okres przyczynia się do lepszego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

(27) Informacja przekazywana zgodnie z niniejszą dyrektywą powinna być chroniona. W związku z obowiązywaniem dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych [5] oraz dyrektywy 97/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych

w sektorze telekomunikacyjnym [6], nie ma potrzeby ustanawiania za pomocą niniejszej dyrektywy szczególnych przepisów dotyczących ochrony danych.

(28) Ustanowienie standardowego formularza wniosku o pomoc prawną oraz o przekazanie wniosku o pomoc prawną w przypadku sporów transgranicznych ułatwi i przyspieszy procedurę.

(29) Ponadto formularze wniosku o pomoc prawną, w tym także krajowe formularze, powinny być bardziej dostępne na szczeblu europejskim, m.in. dzięki systemowi Europejskiej Sieci Sądowej utworzonej na podstawie decyzji 2001/470/WE [7].

(30) Środki konieczne w celu wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji [8].

(31) Należy zaznaczyć, iż ustanowienie minimalnych norm odnoszących się do pomocy prawnej sporach transgranicznych, nie uniemożliwia Państwom Członkowskim przyjęcia bardziej korzystnych rozwiązań dotyczących wnioskodawców i beneficjentów pomocy prawnej.

(32) "Porozumienie 1977" oraz Protokół do Porozumienia podpisany w Moskwie w 2001 r. obowiązuje w stosunkach między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi, które są stroną tego Porozumienia oraz jego Protokołu. Jednakże niniejsza dyrektywa ma pierwszeństwo przed przepisami "Porozumienia 1977" i Protokołu w stosunkach między Państwami Członkowskimi.

(33) Wielka Brytania i Irlandia zgłosiły wolę przystąpienia do niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Wielkiej Brytanii i Irlandii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

(34) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania nie przystępuje do niniejszej dyrektywy, nie jest nią związana i nie jest podmiotem jej stosowania.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Cel i zakres

1. Celem niniejszej dyrektywy jest usprawnienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze.
2. Dyrektywa ma zastosowanie do sporów transgranicznych w sprawach cywilnych i handlowych, bez względu na rodzaj organu sądowego, który ma rozstrzygnąć spór. Stosowanie dyrektywy nie obejmuje w szczególności spraw podatkowych, celnych i administracyjnych.
3. W niniejszej dyrektywie termin "Państwo Członkowskie" oznacza Państwa Członkowskie z wyjątkiem Danii.

Artykuł 2

Spory transgraniczne

1. Do celów niniejszej dyrektywy, spór transgraniczny ma miejsce, w przypadku gdy strona ubiegająca się o pomoc prawną, o jakiej mowa w dyrektywie, stale zamieszkuje lub stale przebywa w Państwie Członkowskim innym od tego, w którym mieści się sąd lub w którym orzeczenie ma być wykonane.
2. Państwo Członkowskie, na którego terenie zamieszkuje strona sporu, jest określone zgodnie z art. 59 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania i orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych [9].
3. Określenia, czy ma miejsce spór transgraniczny, dokonuje się w momencie złożenia wniosku zgodnie z niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ II

PRAWO DO POMOCY PRAWNEJ

Artykuł 3

Prawo do pomocy prawnej

1. Osoby fizyczne biorące udział w sporze, będącym przedmiotem niniejszej dyrektywy, są uprawnione do otrzymania stosownej pomocy prawnej w celu zapewnienia im skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie.
2. Pomoc prawna jest uważana za właściwą, kiedy gwarantuje:

- a) poradę przedsporną, w celu rozstrzygnięcia sporu przed wniesieniem sprawy do sądu;
- b) pomoc prawną i reprezentowanie w sądzie, zwolnienie korzystającego z pomocy prawnej z kosztów sądowych lub pomoc w ich uiszczeniu, w tym kosztów określonych w art. 7 niniejszej dyrektywy, a także związanych z opłaceniem osób uprawnionych przez sąd do dokonywania czynności w trakcie procesu.

W Państwach Członkowskich, w których strona przegrywająca jest obciążona kosztami strony przeciwnej, w przypadku gdy korzystający z pomocy prawnej przegrywa proces, pomoc prawna pokrywa koszty poniesione przez stronę przeciwną, jeżeli pokrywałaby koszty, jakimi obciążony byłby korzystający z pomocy stale zamieszkujący lub przebywający na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym mieści się sąd.

3. Państwa Członkowskie nie zapewniają pomocy prawnej lub reprezentowania w sądzie w przypadku procesów umożliwiających stronom sporu osobiste reprezentowanie interesów, z wyjątkiem przypadków, w których sąd lub inny uprawniony do tego organ postanowi inaczej w celu zapewnienia równości stron lub ze względu na złożoność sprawy.

4. Państwa Członkowskie mogą żądać od korzystających z pomocy prawnej uiszczenia odpowiedniej części kosztów procesu, biorąc pod uwagę warunki określone w art. 5.

5. Państwa Członkowskie mogą stanowić o podejmowaniu przez właściwy organ decyzji o częściowym lub całkowitym zwrocie kosztów przez korzystających z pomocy prawnej, w przypadku gdy ich sytuacja finansowa znacznie się polepszyła lub też, gdy decyzja o przyznaniu pomocy prawnej została podjęta na podstawie nieścisłych informacji udzielonych przez wnioskodawcę.

Artykuł 4

Zasada niedyskryminacji

Państwa Członkowskie przyznają pomoc prawną, kierując się zasadą niedyskryminacji wobec obywateli Unii i osób pochodzących z krajów trzecich, legalnie przebywających na terytorium Państwa Członkowskiego.

ROZDZIAŁ III

WARUNKI I ZAKRES POMOCY PRAWNEJ

Artykuł 5

Warunki dotyczące środków finansowych

1. Państwa Członkowskie przyznają pomoc prawną osobom ujętym w art. 3 ust. 1, które są całkowicie lub częściowo niezdolne do poniesienia kosztów procesu przedstawionych w art. 3 ust. 2 ze względu na ich sytuację ekonomiczną. Pomoc ta ma zapewnić skuteczny dostęp do wymiaru sprawiedliwości.

2. Sytuację ekonomiczną tych osób ocenia kompetentny organ Państwa Członkowskiego, w którym mieści się sąd, mając na uwadze różne obiektywne czynniki, takie jak dochód, kapitał lub sytuacja rodzinna; włączając w to także oszacowanie środków finansowych osób, które są zależne finansowo od wnioskodawcy.
3. Państwa Członkowskie mogą zdefiniować progi, na podstawie których można przypuszczać, iż przekraczający je wnioskodawca może częściowo lub całkowicie pokryć koszty procesu ujęte w art. 3 ust. 2. Progi te są definiowane na podstawie czynników opisanych w ust. 2 niniejszego artykułu.
4. Progi zdefiniowane zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu nie mogą służyć odmowie udzielenia pomocy prawnej wnioskodawcom, którzy je przekroczyli, w przypadku udowodnienia przez nich, iż nie mogą pokryć kosztów procesu ujętych w art. 3 ust. 2, w wyniku różnic kosztów utrzymania pomiędzy Państwami Członkowskimi stałego zamieszkania lub pobytu.
5. Udzielenie pomocy prawnej nie jest konieczne, gdy wnioskodawcy mają zapewniony skuteczny dostęp do innych mechanizmów mogących pokryć koszty procesu opisane w art. 3 ust. 2.

Artykuł 6

Warunki dotyczące istoty sporu

1. Państwa Członkowskie mogą postanowić o możliwości odrzucenia wniosku o pomoc prawną przez właściwe organy, jeśli wnioskodawca ma na celu podjęcie działań, które wydają się oczywiście bezzasadne.
2. Jeśli oferowane jest doradztwo przedsporne, można odmówić lub unieważnić przyznanie dalszej pomocy prawnej na podstawach dotyczących istoty sprawy, dopóki zagwarantowany jest dostęp do wymiaru sprawiedliwości.
3. Przy podejmowaniu decyzji na podstawie treści wniosku oraz bez uszczerbku dla postanowień art. 5 Państwo Członkowskie bierze pod uwagę znaczenie danej sprawy dla wnioskodawcy. Państwo Członkowskie może także wziąć pod uwagę istotę sprawy, w przypadku gdy wnioskodawca wysuwa roszczenie z tytułu szkody na swoim dobrym imieniu lecz nie poniósł żadnych szkód materialnych lub finansowych lub kiedy wniosek dotyczy skargi wpływającej bezpośrednio z działalności handlowej wnioskodawcy lub działalności na własny rachunek.

Artykuł 7

Koszty związane z transgranicznym charakterem sporu

Pomoc prawna przyznawana w Państwie Członkowskim, w którym mieści się sąd, pokrywa wymienione koszty związane bezpośrednio z transgranicznym charakterem sporu:

- a) wykładnię;
- b) tłumaczenie dokumentów żądanych przez sąd lub przez właściwy organ i przedłożonych przez beneficjenta, koniecznych dla rozstrzygnięcia sporu;
- c) koszty podróży, poniesione przez wnioskodawcę, w przypadku konieczności osobistego stawienia się osób związanych z reprezentowaniem interesu wnioskodawcy, wynikającej z prawa Państwa Członkowskiego lub wymaganej przez sąd, na podstawie decyzji sądu stanowiącej o tym, iż odnośna osoba nie może zostać w sposób zadowalający przesłuchana w żaden inny sposób.

Artykuł 8

Koszty pokrywane przez Państwo Członkowskie stałego zamieszkania lub pobytu

Państwo Członkowskie stałego zamieszkania lub pobytu wnioskodawcy zapewnia pomoc prawną, o której mowa w art. 3 ust. 2, obejmującą:

- a) koszty związane z poradą miejscowego prawnika lub innej osoby uprawnionej przez sąd do udzielenia porady prawnej poniesione w tym Państwie Członkowskim do czasu otrzymania wniosku o pomoc prawną przez Państwo Członkowskie, w którym mieści się sąd;
- b) tłumaczenie wniosku oraz koniecznych dokumentów uzasadniających wnioski, w przypadku przekazywania ich do organów tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 9

Kontynuacja udzielania pomocy prawnej

1. Udzielanie pomocy prawnej osobie z niej korzystającej obejmuje w stopniu całkowitym lub częściowym pokrycie kosztów związanych z wykonaniem orzeczenia w Państwie Członkowskim, w którym mieści się sąd.
2. Osobie, która otrzymała pomoc prawną w Państwie Członkowskim będącym siedzibą sądu, udzielana jest pomoc prawna przewidziana przez prawo Państwa Członkowskiego, w którym dochodzi się uznania lub wykonania orzeczenia.
3. Pomoc prawna, o której mowa w art. 5 i 6, jest nadal dostępna w przypadku wnoszenia odwołania przeciwko korzystającemu z pomocy lub przez korzystającego z pomocy.
4. Państwa Członkowskie mogą przyjąć przepisy dotyczące ponownego rozpatrzenia wniosku o pomoc prawną, bez względu na stadium, w którym postępowanie się znajduje, na podstawie

art. 3 ust. 3 i 5, art. 5 i art. 6, włączając w to postępowania, do których odnoszą się ust. 1–3 niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Postępowanie pozasądowe

Pomoc prawna rozciąga się także na postępowania pozasądowe w warunkach określonych w niniejszej dyrektywie, jeśli prawo wymaga od stron ich wykorzystania lub gdy sąd nakaze stronom sporu taki tryb postępowania.

Artykuł 11

Autentyczne instrumenty

Pomoc prawna jest udzielana w celu wykonania autentycznych instrumentów w innym Państwie Członkowskim na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURA

Artykuł 12

Organ przyznający pomoc prawną

Pomoc prawną przyznaje lub odmawia jej właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę sąd, bez uszczerbku dla art. 8.

Artykuł 13

Składanie i przekazywanie wniosków o pomoc prawną

1. Wnioski o pomoc prawną mogą być składane:

- a) właściwemu organowi Państwa Członkowskiego, w którym wnioskodawca stale zamieszkuje lub przebywa (organ przekazujący); lub
- b) właściwemu organowi Państwa Członkowskiego, w którym siedzibę ma sąd lub w którym wykonywane jest orzeczenie (organ otrzymujący).

2. Wnioski o pomoc prawną są wypełniane, a dokumenty uzasadniające wniosek są tłumaczone na:

- a) język urzędowy lub jeden z języków Państwa Członkowskiego, w którym mieści się właściwy organ otrzymujący wniosek, będący jednym z języków instytucji wspólnotowych; lub
- b) inny język, wskazany przez Państwo Członkowskie jako język, który akceptuje, zgodnie z art. 14 ust. 3.

3. Właściwe organy przekazujące mogą podjąć decyzję o odmowie przekazania wniosku w przypadku, w którym wniosek jest w sposób oczywisty:

- a) bezzasadny; lub

b) nie jest objęty zakresem niniejszej dyrektywy.

Warunki, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 stosują się do takich decyzji.

4. Właściwy organ przekazujący pomaga wnioskodawcy w celu zapewnienia, że do wniosku zostały dołączone wszystkie uzasadniające go dokumenty, wymagane dla umożliwienia rozpatrzenia wniosku. Ponadto pomaga wnioskodawcy w zapewnieniu wszystkich koniecznych tłumaczeń dokumentów uzasadniających wniosek, zgodnie z art. 8 lit. b).

Właściwy organ przekazujący przekazuje wniosek właściwemu organowi otrzymującemu w innym Państwie Członkowskim w ciągu 15 dni od otrzymania poprawnie wypełnionego wniosku w jednym z języków określonych w ust. 2 wraz z dokumentami uzasadniającymi wniosek przetłumaczonymi, jeśli to konieczne, na jeden z tych języków.

5. Dokumenty przekazywane zgodnie z dyrektywą są zwolnione od obowiązku legalizacji lub jakichkolwiek równoznacznych formalności.

6. Państwa Członkowskie nie mogą pobierać opłat za usługi świadczone zgodnie z ust. 4. Państwa Członkowskie stałego zamieszkania lub pobytu wnioskodawcy mogą podjąć decyzję o zwróceniu kosztów tłumaczenia poniesionych przez właściwy organ przekazujący w przypadku odrzucenia wniosku przez właściwy organ.

Artykuł 14

Właściwe organy i język

1. Państwa Członkowskie wyznaczają organ lub organy odpowiedzialne za przekazywanie (organy przekazujące) oraz za przyjmowanie wniosków (organy przyjmujące).

2. Każde Państwo Członkowskie przekazuje Komisji informacje dotyczące:

- nazw i adresów organów przyjmujących i przekazujących wnioski, określonych w ust. 1,
- swej właściwości miejscowej,
- sposobów odbioru, którymi dysponują,
- języków, które mogą być użyte do wypełnienia wniosku.

3. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o urzędowym języku lub językach instytucji wspólnotowych, innych niż języki tych państw, które zostały dopuszczone przez właściwy organ do wypełnienia wniosków, zgodnie z niniejszą dyrektywą.

4. Państwa Członkowskie przekazują Komisji informacje określone w ust. 2 i 3 przed dniem 30 listopada 2004 roku. Jakakolwiek późniejsza zmiana powyższych informacji musi zostać przedłożona Komisji nie później niż na dwa miesiące przed wejściem danej zmiany w życie w danym Państwie Członkowskim.

5. Informacje określone w ust. 2 i 3 są publikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 15

Postępowanie dotyczące wniosków

1. Organy krajowe upoważnione do zarządzania wnioskami o pomoc prawną zapewniają, iż wnioskodawca jest w pełni poinformowany o postępowaniu dotyczącym wniosku.
2. W przypadku całkowitego lub częściowego odrzucenia wniosku podawane są powody odrzucenia.
3. Państwa Członkowskie przyjmują przepisy rewizji lub odwołania od decyzji odrzucającej wnioski. Państwa Członkowskie mogą wyłączyć te przypadki, w których wniosek o pomoc prawną jest odrzucony przez sąd lub trybunał, którego rozstrzygnięcia co do istoty sprawy nie podlegają na podstawie przepisów krajowych żadnym środkom zaskarżenia, lub przez sąd odwoławczy.
4. Mimo administracyjnej natury odwołania się od decyzji odmawiającej lub uchylającej pomoc prawną, na mocy art. 5, odwołania te zawsze ostatecznie podlegają weryfikacji sądowej.

Artykuł 16

Wzór formularza

1. W celu ułatwienia przekazywania wniosków ustanawia się standardowy formularz wniosku o pomoc prawną oraz o przekazanie takiego wniosku, zgodnie ze procedurą określoną w art. 17 ust. 2.
 2. Standardowy formularz służący przekazaniu wniosku o pomoc prawną zostanie ustanowiony najpóźniej 30 maja 2003 roku.
- Standardowy formularz wniosku o pomoc prawną zostanie ustanowiony najpóźniej 30 listopada 2004 roku.

ROZDZIAŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 17

Komitety

1. Komisję wspiera Komitet.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu, stosuje się art. 3 i 7 decyzji Rady nr 1999/468/WE.
3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 18

Informacja

Właściwe organy krajowe współpracują ze sobą w celu informowania społeczeństwa oraz kręgów zawodowych, na temat różnych systemów pomocy prawnej, wykorzystując do tego w szczególności Europejską Sieć Sądową ustanowioną zgodnie z decyzją nr 2001/470/WE.

Artykuł 19

Korzystniejsze przepisy

Dyrektywa nie stoi na przeszkodzie przyjmowaniu przez Państwa Członkowskie rozwiązań bardziej korzystnych dla wnioskodawców i korzystających z pomocy prawnej.

Artykuł 20

Stosunek do innych instrumentów

Dyrektywa niniejsza ma pierwszeństwo, w stosunkach pomiędzy Państwami Członkowskimi i w stosunku do jej przedmiotu, przed postanowieniami zawartymi w umowach dwu- i wielostronnych pomiędzy Państwami Członkowskimi, w tym:

- a) w Porozumieniu europejskim w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, podpisanym w Strasburgu w dniu 27 stycznia 1977 r. zmienionym Protokołem do Porozumienia europejskiego w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, podpisanym w Moskwie w 2001 r.;
- b) w Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych.

Artykuł 21

Transpozycja do krajowego porządku prawnego

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż dnia 30 listopada 2004 r., z wyjątkiem art. 3 ust. 2 lit a), którego transpozycja będzie miała miejsce nie później niż 30 maja 2006 r., i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 22

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 23

Adresaci

Dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 stycznia 2003 r.

W imieniu Rady

G. Papandreou

Przewodniczący

[1] Dz.U. C 103 E z 30.4.2002, str. 368.

[2] Opinia wydana dnia 25 września 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

[3] Dz.U. C 221 z 17.9.2002, str. 64.

[4] Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1.

[5] Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31.

[6] Dz.U. L 24 z 30.1.1998, str. 1.

[7] Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 25.

[8] Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

[9] Dz.U. L 12 z 16.1.2001, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1496/2002 (Dz.U. L 225 z 22.8.2002, str. 13).

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 28 stycznia 2002 r.

**w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego
postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych.**

(Dz. U. z dnia 1 marca 2002 r.)

Na podstawie art. 41 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 i Nr 154, poz. 1787) zarządza się, co następuje:

Dział I

Przepisy wstępne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych, w tym:

- 1) uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą,
- 2) sposób wykonywania czynności dotyczących osób korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych oraz czynności z udziałem tych osób,
- 3) czynności związane ze stawiennictwem przed sądami,
- 4) tryb ustalania obywatelstwa,
- 5) szczegółowy tryb występowania o pomoc prawną i udzielania takiej pomocy sądom i innym organom państw obcych,
- 6) szczegółowy tryb występowania o wydanie osób ściganych lub skazanych,
- 7) inne formy współpracy w sprawach karnych.

§ 2. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się, jeżeli przepisy odrębne albo ratyfikowane umowy międzynarodowe regulują czynności sądów powszechnych w sposób odmienny.

Dział II

Przepisy wspólne w sprawach cywilnych i karnych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 3. O wszystkich sprawach, w których stroną jest państwo obce lub jego organy, sądy zawiadamiają Ministra Sprawiedliwości, przesyłając jednocześnie akta sprawy.

§ 4. ⁽¹⁾ Pisma przeznaczone do doręczenia bądź użytku za granicą sporządza się wyłącznie pismem maszynowym, nie używając skrótów nazw aktów prawnych, instytucji lub organów ani innych skrótów.

§ 4¹. ⁽²⁾ Czynności w zakresie obrotu prawnego z zagranicą wykonuje się poza zwykłą kolejnością spraw, w szczególności gdy wniosek został oznaczony przez organ wzywający jako pilny.

§ 5. ⁽³⁾ Występując do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu prawa obcego oraz wyjaśnienie obcej praktyki sądowej lub innych wątpliwości, sąd wskazuje datę, na którą stan prawny winien zostać ustalony, oraz przesyła akta sprawy.

§ 6. Wnioski sądów lub innych organów państw obcych o udzielenie pomocy prawnej wykonują sądy rejonowe w języku polskim.

§ 7. Przekazując wniosek o udzielenie pomocy prawnej sądowi właściwemu, sąd informuje o tym organ wzywający.

§ 8. 1. Jeżeli wniosek o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie odpowiada warunkom formalnym, a w szczególności gdy nie załączono wymaganego tłumaczenia, sąd zwraca wniosek organowi wzywającemu celem uzupełnienia lub występuje o usunięcie braków we wskazanym terminie.

2. ⁽⁴⁾ Jeżeli wykonanie wniosku o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie jest możliwe w całości, nie usunięto jego braków we wskazanym terminie lub odmówiono jego wykonania, sąd zwraca wniosek organowi wzywającemu we właściwym trybie, informując o przyczynach niewykonania wniosku. W przypadku gdy jest to możliwe, należy zaproponować organowi wzywającemu możliwe do przyjęcia dla obu stron sposoby rozwiązania zaistniałego problemu.

3. ⁽⁵⁾ W przypadku gdy prawdopodobne jest, że wniosek o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie będzie wykonany w całości lub w części w terminie wskazanym we wniosku, sąd informuje o tym niezwłocznie organ wzywający.

§ 9. Na życzenie organu wzywającego, lub gdy wynika to z przyjętej praktyki, sąd, który wykonuje wniosek o pomoc prawną, potwierdza przyjęcie wniosku, wskazuje numer telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości, także osobę odpowiedzialną za wykonanie wniosku i adres poczty elektronicznej, oraz udziela innych niezbędnych informacji.

§ 10. 1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej sporządza się w języku polskim.

2. ⁽⁶⁾ Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, ma być wykonany przez sąd lub inny organ państwa obcego, do wniosku dołącza się sporządzone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język urzędowy państwa wezwanego, a jeżeli w państwie wezwanym obowiązuje kilka języków urzędowych, na jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma zostać udzielona pomoc prawna, albo na inny język wskazany przez to państwo.

§ 11. ⁽⁷⁾ 1. W przypadku wniosku o doręczenie pism do wniosku dołącza się sporządzone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie pism podlegających doręczeniu na język urzędowy państwa wezwanego, a jeżeli w państwie wezwanym obowiązuje kilka języków urzędowych, na jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma zostać dokonane doręczenie, albo na inny język wskazany przez to państwo.

2. W przypadku gdy doręczenie ma nastąpić przez zwykłe oddanie pism adresatowi, tłumaczenia nie dołącza się.

§ 12. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej można oznaczyć jako pilny i określić termin, w jakim powinien zostać wykonany, uzasadniając przyczynę, dla której wniosek tak oznaczono.

§ 13. Sąd polski, sporządzając wniosek, rozważa, czy nie dotyczy on czynności, których dokonanie mogłoby naruszyć suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne podstawowe interesy państwa wezwanego.

§ 14. 1. ⁽⁸⁾ Pisma podlegające wysłaniu do organów zagranicznych, przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej bądź przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej podpisuje sędzia.

2. ⁽⁹⁾ Pod podpisem wpisuje się pismem maszynowym imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby podpisującej lub umieszcza się stempel zawierający te dane oraz pismo opatruje się pieczęcią urzędową.

3. Pisma sądu rejonowego przesyła się do prezesa sądu okręgowego w celu nadania im dalszego biegu.

§ 15. 1. ⁽¹⁰⁾ Dokumenty dołącza się do pism w formie odpisów.

2. W razie konieczności przesłania oryginału dokumentu, w aktach pozostawia się odpis dokumentu.

3. Załączniki łączy się z pismem, tak aby nie było niebezpieczeństwa ich utraty lub zamiany. Liczbę i rodzaj załączników wymienia się w przesyłanym piśmie. Fotografie, karty z próbkami pisma i inne tego rodzaju materiały nakleja się na arkuszu papieru, wskazując, jaką osobę lub przedmiot przedstawiają.

§ 16. Korespondencję nie dotyczącą pomocy prawnej, otrzymaną przez sądy rejonowe bezpośrednio od sądów i innych organów państwa obcego oraz od przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych państw obcych w Polsce przesyła się do wglądu prezesowi sądu okręgowego, wraz z odpowiedzią przygotowaną w języku polskim, w celu nadania dalszego biegu.

§ 17. Prezes sądu lub jego zastępca sprawuje nadzór nad sprawami dotyczącymi obrotu prawnego z zagranicą, a w szczególności kontroluje terminowość oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących przy załatwianiu tych spraw.

§ 18. ⁽¹¹⁾ 1. Pisma podlegające wysłaniu za granicę prezesa sądów okręgowych i prezesa sądów apelacyjnych kierują do:

- 1) Ministra Sprawiedliwości, jeżeli mają być wysłane do państwa, z którym zawarta jest umowa międzynarodowa przewidująca porozumiewanie się sądów za pośrednictwem organów centralnych, lub do państwa, z którym brak jest stosunków dyplomatycznych,
- 2) właściwych sądów lub innych organów państw, z którymi zawarto umowy międzynarodowe przewidujące bezpośrednie porozumiewanie się sądów,
- 3) przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej, w pozostałych przypadkach.

2. Wnioski o wydanie osób ściganych lub skazanych, o przejęcie lub przekazanie ścigania karnego oraz o przejęcie lub przekazanie osób skazanych do wykonania wyroku kieruje się w trybie określonym w ust. 1 pkt 1.

§ 19. 1. W przypadku gdy prośba osoby zamieszkałej lub mającej siedzibę za granicą dotyczy wydania dokumentów albo udzielenia informacji poza toczącym się postępowaniem sądowym, od których należy się opłata sądowa lub inna opłata, odpowiedź dla wnioskodawcy, wraz z przygotowanym dokumentem, przesyła się za pośrednictwem prezesa sądu okręgowego razem z pismem przewodnim, sporządzonym w dwóch egzemplarzach, z których jeden adresuje się do prezesa sądu okręgowego, a drugi do przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej. W piśmie przewodnim należy zamieścić prośbę o doręczenie korespondencji za pobraniem należnych opłat.

2. Jeżeli w imieniu osoby, o której mowa w ust. 1, zwraca się przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny jej państwa w Polsce, dokument przesyła się temu przedstawicielstwu lub urzędowi za pośrednictwem prezesa sądu okręgowego, wskazując rachunek bankowy sądu, na który należy dokonać wpłaty.

Rozdział 2

Uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą

§ 20. ⁽¹²⁾ 1. Jeżeli na wniosek osoby zainteresowanej dokument sporządzony w Rzeczypospolitej Polskiej i przeznaczony do użytku za granicą ma być uwierzytelniony, uwierzytelnienie dokonywane jest w następujący sposób:

- 1) na dokumencie sądowym autentyczność podpisu sędziego, referendarza sądowego lub sekretarza sądowego oraz autentyczność pieczęci urzędowej sądu uwierzytelnia:
 - a) prezes właściwego sądu okręgowego albo upoważniony przez niego sędzia lub referendarz sądowy,
 - b) prezes sądu apelacyjnego lub upoważniony przez niego sędzia, jeżeli uwierzytelnienie dotyczy dokumentu sporządzonego przez sąd apelacyjny,
- 2) na dokumencie notarialnym autentyczność podpisu notariusza i jego pieczęci urzędowej uwierzytelnia prezes właściwego sądu okręgowego albo upoważniony przez niego sędzia lub referendarz sądowy,
- 3) na tłumaczeniu dokumentów autentyczność podpisu tłumacza przysięgłego i jego pieczęci uwierzytelnia minister właściwy do spraw zagranicznych.

2. Jeżeli na wniosek osoby zainteresowanej dokument sporządzony w Rzeczypospolitej Polskiej i przeznaczony do użytku za granicą ma być uwierzytelniony przez przedstawicielstwo dyplomatyczne wykonujące funkcje konsularne lub urząd konsularny państwa obcego w Rzeczypospolitej Polskiej, autentyczność podpisu prezesa sądu okręgowego lub apelacyjnego, upoważnionego sędziego lub upoważnionego referendarza sądowego oraz autentyczność pieczęci urzędowej uwierzytelnia minister właściwy do spraw zagranicznych.

3. Po dokonaniu uwierzytelnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, poucza się osobę zainteresowaną o treści ust. 2.

§ 21. ⁽¹³⁾ Klauzula uwierzytelniająca ma następujące brzmienie:

"Niniejszym poświadczam autentyczność podpisu

.....

(imię, nazwisko i stanowisko)

i pieczęci urzędowej

....."

(nazwa sądu)

Pobrano i skasowano opłatę skarbową

w kwocie zł.

.....

(dnia)

.....

(miejscowość)

.....

(podpis osoby uwierzytelniającej i jej tytuł służbowy)

(pieczęć urzędowa)

§ 22. ⁽¹⁴⁾ 1. Prezesi sądów okręgowych i apelacyjnych przesyłają wzory podpisów osób upoważnionych do uwierzytelniania dokumentów, jak również wzory pieczęci urzędowych tych sądów bezpośrednio do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

2. Tłumacze przysięgli przesyłają wzory podpisów, jak również wzory pieczęci bezpośrednio do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

3. Wzory, o których mowa w ust. 1, przesyła się w styczniu każdego roku kalendarzowego; w przypadku zmian osobowych przesyła się je bezzwłocznie.

Rozdział 3

Zasady korespondencji z przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi państw obcych w Polsce

§ 23. W razie bezpośredniego zwrócenia się do sądu przez przedstawicielstwa dyplomatyczne wykonujące funkcje konsularne oraz urzędy konsularne państw obcych w Polsce, sądy, niezwłocznie po załatwieniu lub wyjaśnieniu sprawy, udzielają odpowiedzi w ten sposób, że sądy rejonowe przesyłają ją przez prezesa sądu okręgowego, natomiast sądy okręgowe i apelacyjne - przez prezesów tych sądów.

§ 24. Językiem urzędowym dla korespondencji między przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi państw obcych w Polsce a sądami jest język polski.

§ 25. W przypadku skierowania pisma przez przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny państwa obcego w Polsce do niewłaściwego miejscowo sądu, pismo to przekazuje się niezwłocznie właściwemu sądowi, zawiadamiając o tym bezpośrednio nadawcę.

Rozdział 4

Doręczanie pism podmiotom korzystającym z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego oraz ich przesłuchiwanie w sprawach cywilnych i karnych

§ 26. W celu ustalenia, czy dana osoba, instytucja lub organizacja międzynarodowa korzysta z immunitetu jurysdykcyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej, sąd może zwracać się do Ministra Sprawiedliwości o stwierdzenie tej okoliczności, przesyłając jednocześnie akta sprawy.

§ 27. 1. W przypadku zrzeczenia się immunitetu jurysdykcyjnego przez państwo obce lub organizację międzynarodową sąd, po otrzymaniu zawiadomienia o zrzeczeniu, przesyła do Ministra Sprawiedliwości przeznaczony dla strony pozwanej lub uczestnika postępowania odpis pozwu lub wniosku i wezwanie na termin posiedzenia.

2. Wezwanie sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 1 lub 2 do rozporządzenia.

§ 28. 1. Pisma przeznaczone do doręczenia podmiotom korzystającym z immunitetu jurysdykcyjnego przesyła się do Ministra Sprawiedliwości.

2. Pisma, o których mowa w ust. 1, nie mogą zawierać zagrożenia karą porządkową lub innymi środkami przymusu.

§ 29. 1. Jeżeli zachodzi potrzeba przesłuchania w charakterze świadka członka misji dyplomatycznej korzystającego, w oparciu o prawo wewnętrzne lub postanowienia Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18

kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. Nr 37, poz. 232), albo inne konwencje lub umowy międzynarodowe, z immunitetu dyplomatycznego, sąd zwraca się do tej osoby, za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, o wyrażenie zgody na złożenie zeznań.

2. W sprawach, w których zachodzi potrzeba przesłuchania w charakterze świadka członka urzędu konsularnego, sąd wzywa go bezpośrednio w trybie art. 44 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, sporządzonej w Wiedniu dnia 24 kwietnia 1963 r. (Dz. U. z 1982 r. Nr 13, poz. 98), chyba że dwustronne konwencje konsularne zawarte przez Rzeczpospolitą Polską stanowią inaczej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, gdy sąd zwraca się o udzielenie pisemnych wyjaśnień przez korzystającego z immunitetu członka misji dyplomatycznej lub urzędu konsularnego.

4. Sąd, zwracając się o wyrażenie zgody, określa przedmiot przesłuchania i dołącza wezwanie ze wskazaniem proponowanego terminu przesłuchania.

5. Wezwanie sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

6. Prawdliwość sporządzenia wezwania sprawdza, przed jego wysłaniem, prezes sądu.

§ 30. Termin przesłuchania, poza przypadkami niecierpiącymi zwłoki, wyznacza się w taki sposób, aby między datą wysłania wezwania a zamierzonym przesłuchaniem upłynął okres umożliwiający osobie wezwanej dokładne zapoznanie się z treścią wezwania i przygotowanie się do przesłuchania.

§ 31. Osoba korzystająca z immunitetu nie ma obowiązku składania przyrzeczenia; nie uprzedza się jej również o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania.

Rozdział 5

Wzywanie stron, świadków i biegłych zamieszkałych za granicą

§ 32. 1. W razie konieczności wezwania do osobistego stawiennictwa na rozprawę przed sądem polskim osoby zamieszkałej za granicą w celu przesłuchania jej w charakterze strony, świadka lub biegłego bądź dokonania konfrontacji, sąd wysyła do tej osoby wezwanie do dobrowolnego stawiennictwa, w trybie określonym w § 18.

2. ⁽¹⁵⁾ Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, nie może zawierać zagrożenia karą porządkową lub innymi środkami przymusu. W wezwaniu zamieszcza się pouczenie o tym, że osoba wzywana, na jej żądanie, otrzyma w wysokości określonej prawem polskim zwrot wydatków koniecznych związanych ze stawiennictwem do sądu, w tym kosztów przejazdu, utrzymania i noclegu oraz równowartość utraconego zarobku z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu, oraz pouczenie o możliwości przyznania jej przez sąd wzywający zaliczki na koszty podróży i na utrzymanie w miejscu przesłuchania.

Rozdział 6

Doręczanie wezwań stronom, świadkom i biegłym do osobistego stawiennictwa przed sądami państw obcych

§ 33. ⁽¹⁶⁾ 1. Doręczając osobie przebywającej w Rzeczypospolitej Polskiej wezwanie sądu państwa obcego do dobrowolnego osobistego stawiennictwa w celu złożenia zeznań w charakterze strony, świadka lub biegłego, sąd wezwany informuje osobę wzywaną o możliwości uzyskania pouczenia o przysługujących jej stosownie do umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, lub przepisów odrębnych uprawnieniach na wypadek stawiennictwa przed sądem wzywającym.

2. Pouczenia, o których mowa w ust. 1, dokonuje sąd wezwany.

§ 34. ⁽¹⁷⁾ Pouczenie, o którym mowa w § 33, dotyczy:

- 1) ochrony prawnej, na podstawie której świadek lub biegły, bez względu na posiadane obywatelstwo, nie może być w państwie wzywającym pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani aresztowany, ani nie może odbywać jakiegokolwiek kary orzeczonej przez sąd z powodu przestępstwa będącego przedmiotem postępowania, w związku z którym został wezwany, ani z powodu innego przestępstwa popełnionego przed przekroczeniem granicy państwa wzywającego, ani w związku ze złożeniem zeznania,
- 2) utraty ochrony określonej w pkt 1, jeżeli świadek lub biegły nie opuści terytorium państwa wzywającego w terminie określonym w umowie międzynarodowej, liczonym od czasu, gdy sąd, który go wezwał, zawiadomi go, że obecność jego stała się zbędna, chyba że nie mógłby opuścić terytorium tego państwa z przyczyn od niego niezależnych,
- 3) możliwości przyznania świadkowi lub biegłemu przez sąd wzywający zaliczki na pokrycie kosztów podróży i kosztów utrzymania,

- 4) prawa żądania przez świadka lub biegłego od sądu wzywającego zwrotu wydatków związanych ze stawiennictwem, na które nie została wypłacona zaliczka, oraz równowartości utraconego zarobku.

Rozdział 7

Ustalanie obywatelstwa

§ 35. 1. Sąd ustala obywatelstwo osoby zamieszkałej lub przebywającej w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie posiadanych przez nią dokumentów, w szczególności:

- 1) ⁽¹⁸⁾ dowodu osobistego, paszportu lub stwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego, wydanych przez organ polski,
- 2) paszportu lub innego dokumentu tożsamości wydanego przez organ państwa obcego,
- 3) wydanej przed dniem 1 lipca 2001 r. karty stałego pobytu lub karty czasowego pobytu albo karty pobytu wydanej po dniu 1 lipca 2001 r.

2. ⁽¹⁹⁾ W razie wątpliwości co do dokumentu okazanego przez obywatela państwa obcego należy zwracać się o wyjaśnienie do Komendy Głównej Straży Granicznej.

3. Ustalenia obywatelstwa można dokonać także na podstawie informacji z rejestrów państwowych.

4. O ustaleniu obywatelstwa w myśl ust. 1 należy uczynić dokładną wzmiankę w protokole posiedzenia.

§ 36. W celu ustalenia obywatelstwa osoby zamieszkałej lub przebywającej za granicą sąd może zwrócić się w szczególności do:

- 1) ⁽²⁰⁾ wojewody właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania tej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej o informację, czy dana osoba posiada obywatelstwo polskie, czy też nabyła obywatelstwo państwa obcego,
- 3) właściwego urzędu konsularnego państwa obcego w Polsce lub, za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, przedstawicielstwa dyplomatycznego takiego państwa w Polsce o nadesłanie informacji, czy dana osoba, która zamieszkuje w tym państwie, posiada jego obywatelstwo.

Dział III

Czynności sądów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego

Rozdział 1

Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej⁽²¹⁾

§ 37. Przy zwracaniu się o udzielenie pomocy prawnej do przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej, sądów i innych organów państw obcych sądy sporządzają następujące rodzaje wniosków:

- 1) o doręczenie pisma adresatowi przebywającemu za granicą i zwrócenie urzędowo poświadczonego potwierdzenia odbioru,
- 2) o przesłuchanie świadków, biegłych, stron lub uczestników postępowania albo o dostarczenie innych dowodów, a w szczególności zaświadczeń, odpisów i wyciągów z akt urzędowych oraz przedmiotów,
- 3) o doręczenie świadkowi zamieszkałemu za granicą wezwania do dobrowolnego osobistego stawienia się w sądzie w celu przesłuchania lub konfrontacji,
- 4) innych nieprzewidzianych w pkt 1-3, a w szczególności o nadesłanie akt, informacji, wskazanie świadków lub osób uprawnionych.

§ 38. Jeżeli zachodzi potrzeba doręczenia pisma osobie przebywającej za granicą, sąd może zarządzić dokonanie doręczenia w następujący sposób:

- 1) przez zwykłe oddanie pisma, jeżeli adresat zgodzi się dobrowolnie je przyjąć,
- 2) w formie przewidzianej przez prawo wewnętrzne państwa wezwanego, jeżeli sąd uzna, że pismo powinno być doręczone nawet w razie odmowy dobrowolnego przyjęcia go przez adresata,
- 3) w formie szczególnej, jeżeli forma ta nie jest sprzeczna z prawem państwa wezwanego.

§ 39. 1. ⁽²²⁾ Wnioski o doręczenie pism i przesłuchanie osób mających obywatelstwo polskie można kierować do przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonania w ramach ich kompetencji. Do wniosku o przesłuchanie osoby można dołączyć druk protokołu przesłuchania i treść niezbędnych pouczeń.

2. Jeżeli osoba, która ma być przesłuchana, nie mieszka w miejscowości, w której znajduje się siedziba przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej, do wniosku dołącza się tłumaczenie sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

§ 40. 1. Wnioski o doręczenie pism sporządza się i przesyła w dwóch egzemplarzach, z których tylko jeden adresuje się, w zależności od trybu przesyłania, do właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej, właściwego sądu państwa obcego albo do Ministra Sprawiedliwości.

2. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 41. 1. Pierwsze wezwania na posiedzenia sądowe lub rozprawy oraz dołączone do nich pouczenia sporządza się według wzorów określonych w załącznikach nr 5-13 do rozporządzenia.

2. Wzory wezwań, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio do kolejnych wezwań w sprawie.

§ 42. Jeżeli doręczenie ma nastąpić za potwierdzeniem odbioru, do przesyłanego pisma dołącza się formularz potwierdzenia odbioru sporządzony według wzoru określonego w załączniku nr 14 lub 15 do rozporządzenia.

§ 43. 1. W razie potrzeby dokonania doręczenia kilku osobom przez różne sądy lub inne organy państw obcych, należy sporządzić tyle odpowiednich wniosków, ile sądów lub innych organów będzie właściwych do ich wykonania.

2. Do wniosku o doręczenie należy dołączyć pismo podlegające doręczeniu w liczbie egzemplarzy odpowiadającej liczbie adresatów oraz taką samą liczbę formularzy potwierdzenia odbioru.

3. W przypadku zarządzenia doręczenia pism adresatowi przez zwykłe oddanie, potwierdzeniem odbioru jest pokwitowanie podpisane przez adresata w formie zwrotnego poświadczenia pocztowego poczty zagranicznej, a w braku poświadczenia pocztowego - pismo poświadczające doręczenie bądź formularz potwierdzenia odbioru, wypełniony przez przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 44. ⁽²³⁾ 1. Terminy posiedzeń sądowych wyznacza się z odpowiednim czasowym wyprzedzeniem, z uwzględnieniem specyfiki państwa, w którym ma nastąpić doręczenie, oraz funkcjonowania poczty w stosunkach z tym państwem.

2. Można wyznaczyć więcej niż jeden termin posiedzenia na wypadek, gdyby posiedzenie sądu nie mogło się odbyć w pierwszym terminie.

§ 45. 1. ⁽²⁴⁾ Do wniosków o przeprowadzenie dowodów przesyłanych do przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej albo do sądów lub innych organów państwa obcego stosuje się przepisy § 40, § 43 ust. 1 i § 44 ust. 1.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 16 do rozporządzenia.

§ 46. ⁽²⁵⁾ We wnioskach o udzielenie pomocy prawnej kierowanych do sądu lub innego organu państwa obcego, w stosunkach z którym brak jest odpowiedniej umowy międzynarodowej, zamieszcza się zapewnienie wykonywania wniosków sądów lub innych organów tego państwa na zasadzie wzajemności.

§ 47. 1. ⁽²⁶⁾ Przepisy § 40-45 stosuje się odpowiednio do sporządzania wniosków o dokonanie czynności, o których mowa w § 37 pkt 3 i 4.

2. Wzór wniosku o odebranie zapewnienia spadkowego określa załącznik nr 17 do rozporządzenia.

Rozdział 2

Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej ⁽²⁷⁾

§ 48. 1. Polski sąd wezwany przy wykonywaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej stosuje, w miarę potrzeby, takie same środki przymusu jak przy wykonywaniu tego rodzaju wniosków pochodzących od sądów krajowych.

2. Jeżeli wynika to z treści wniosku, od osoby składającej oświadczenie lub zeznanie sąd może odebrać przysięgę w brzmieniu określonym przez prawo państwa wzywającego.

§ 49. 1. W protokole sporządzonym w wykonaniu wniosku o przesłuchanie osoby wskazuje się podstawę ustalenia tożsamości osoby przesłuchiwanej oraz jej obywatelstwo i miejsce zamieszkania.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, sporządza się pismem maszynowym, bez pomijania jakichkolwiek okoliczności lub pytań zawartych we wniosku o przesłuchanie oraz bez zamieszczania zarządzeń i notatek.

3. ⁽²⁸⁾ Protokół, o którym mowa w ust. 1, jest podpisywany przez sędziego, protokolanta, osobę przesłuchiwaną i strony, jeżeli były obecne, bezpośrednio po złożeniu zeznań, a następnie przesyłany sądowi lub innemu organowi wzywającemu.

§ 50. 1. Jeżeli do wniosku o doręczenie pism nie dołączono formularza potwierdzenia odbioru, potwierdzenie odbioru sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 18 do rozporządzenia.

2. W przypadku nadesłania pisma podlegającego doręczeniu w kilku egzemplarzach, na wniosek organu państwa wzywającego, potwierdzenie odbioru pisma można sporządzić na jednym z tych pism.

3. Odpisy pism procesowych doręcza się tak, aby adresaci mieli możliwość we właściwym czasie, przed terminem rozprawy wyznaczonym w sądzie państwa obcego, podjąć wszelkie kroki potrzebne do obrony swoich praw.

§ 51. 1. Pisma, do których dołączono tłumaczenie na język polski, sąd doręcza adresatowi przez pocztę lub w inny sposób przewidziany w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, przesyłając organowi wzywającemu potwierdzenie doręczenia sporządzone według wzoru określonego w załączniku nr 19 do rozporządzenia, chyba że co innego wynika z treści wniosku.

2. W celu doręczenia pism, których tłumaczenie na język polski nie zostało dołączone, sąd wzywa adresata do stawienia się w sądzie, a w przypadku stawiennictwa sąd poucza o prawie odmowy przyjęcia pisma z powodu braku tłumaczenia.

3. Niestawiennictwo adresata jest równoznaczne z odmową przyjęcia pisma, chyba że z okoliczności sprawy wynika, iż brak jest podstaw do takiego wniosku.

4. O odmowie przyjęcia pisma z powodu braku tłumaczenia na język polski sąd zawiadamia organ wzywający, zwracając wniosek wraz załącznikami.

§ 52. Dokumenty sporządzone w wyniku wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej, wraz z otrzymanym wnioskiem, przesyła się sądowi lub innemu organowi wzywającemu państwa obcego wraz z pismem przewodnim.

§ 53. 1. Koszty powstałe w związku z udzieleniem pomocy prawnej ustala się w złotych polskich. Koszty te pokrywa Skarb Państwa.

2. Po wykonaniu wniosku sąd żąda zwrotu kosztów w walucie polskiej lub w walucie wymienialnej stanowiącej równowartość kwoty w walucie polskiej.

3. Zwrotu kosztów nie żąda się, jeżeli umowa międzynarodowa zapewnia bezpłatne udzielanie pomocy prawnej.

§ 54. 1. Żądanie zwrotu kosztów dołącza się do dokumentów dotyczących wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej, wskazując nazwę banku i numer rachunku.

2. W przypadku stwierdzenia braku wpłaty w ciągu 3 miesięcy od dnia wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej, przesyła się pismo ponaglące, informując o tym Ministra Sprawiedliwości.

Rozdział 3

Dochodzenie roszczeń alimentacyjnych od osób zobowiązanych zamieszkałych za granicą

§ 55. 1. ⁽²⁹⁾ Sądy rejonowe i okręgowe udzielają osobom uprawnionym do dochodzenia roszczeń alimentacyjnych od osób zobowiązanych zamieszkałych za granicą niezbędnych wskazówek i informacji wynikających z umów międzynarodowych, dotyczących sposobu uzyskania świadczeń alimentacyjnych. W wypadku gdy wniosek, dotyczący uzyskania świadczeń alimentacyjnych, nie odpowiada warunkom formalnym, sąd właściwy do przekazania wniosku za granicę zarządza dokonanie przez wnioskodawcę niezbędnych uzupełnień i poprawek.

2. Dokumenty przekazywane na podstawie Konwencji o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r. (Dz. U. z 1961 r. Nr 17, poz. 87), sporządza się według wzorów określonych w załącznikach nr 20-22 do rozporządzenia.

§ 56. ⁽³⁰⁾ Postanowienia § 55 ust. 1 stosuje się w przypadku zasądzenia alimentów przez sąd polski od osoby zamieszkałej w państwie obcym, w stosunkach z którym stwierdzona została faktyczna wzajemność w wykonywaniu orzeczeń alimentacyjnych.

Dział IV

Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych

Rozdział 1

Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej

§ 57. ⁽³¹⁾ 1. Wniosek o przesłuchanie stron, w tym oskarżonych oraz świadków lub biegłych w sprawach karnych, powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu wzywającego, włącznie ze wskazaniem numeru telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości także właściwej osoby i adresu poczty elektronicznej,
- 2) przedmiot i podstawę wniosku,
- 3) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania lub pobytu, imiona rodziców oraz obywatelstwo osoby, o której przesłuchanie się wnosi,
- 4) imię i nazwisko oskarżonego,
- 5) w razie potrzeby, prośbę o dopuszczenie do udziału w czynności przedstawicieli zainteresowanych organów lub osób,
- 6) prośbę o dokonanie odpowiedniego pouczenia osoby przesłuchiwanej.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) teksty pouczeń,
- 2) listę pytań, które należy zadać osobie przesłuchiwanej,
- 3) zwięzły opis stanu faktycznego sprawy.

3. Wniosek o przesłuchanie świadka lub biegłego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość powinien ponadto zawierać:

- 1) przyczynę, dla której przesłuchanie ma odbyć się w tej formie,
- 2) informację, że prawo polskie nie wymaga zgody osoby, która ma być przesłuchana w tej formie,
- 3) w razie potrzeby, prośbę o zapewnienie udziału tłumacza.

4. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 23 do rozporządzenia.

§ 58. Wniosek o przeprowadzenie innych czynności dowodowych lub o udostępnienie akt, dokumentów oraz informacji o karalności oskarżonych powinien zawierać informacje określone w § 57 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5.

§ 59. ⁽³²⁾ 1. Wniosek o czasowe przekazanie osoby pozbawionej wolności za granicą do osobistego stawiennictwa przed sądem w celu przesłuchania w charakterze świadka, przeprowadzenia konfrontacji lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej powinien zawierać, oprócz informacji wymienionych w § 57 ust. 1 pkt 1-4, zapewnienie, że osoba ta będzie pozbawiona wolności do chwili przekazania jej organom państwa wezwanego po wykonaniu wniosku.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, ponadto dołącza się wniosek o doręczenie osobie, której on dotyczy, wezwania do stawiennictwa wraz z odpisem postanowienia o umieszczeniu jej w polskim zakładzie karnym lub areszcie śledczym na czas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 60. Jeżeli zachodzi potrzeba doręczenia pism osobom przebywającym za granicą i instytucjom mającym siedzibę za granicą, sąd sporządza wniosek o doręczenie, według wzoru określonego w załączniku nr 24 do rozporządzenia.

§ 61. 1. Sąd może zarządzić dokonanie doręczenia pisma osobie przebywającej za granicą, w następujący sposób:

- 1) przez zwykłe oddanie pisma, jeżeli adresat zgodzi się dobrowolnie je przyjąć,
- 2) w formie przewidzianej przez prawo wewnętrzne państwa wezwanego, jeżeli sąd uzna, że pismo powinno być doręczone nawet w razie odmowy dobrowolnego przyjęcia go przez adresata,
- 3) w formie szczególnej, jeżeli forma ta nie jest sprzeczna z prawem państwa wezwanego.

2. W wezwaniu do stawiennictwa zamieszcza się pouczenie, że osoba wzywana może otrzymać zwrot kosztów przejazdu w obie strony, kosztów utrzymania i noclegu, oraz o tym, że można przyznać, na jej żądanie, odszkodowanie za zarobek utracony z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu.

3. ⁽³³⁾ (uchylony).

§ 61¹. ⁽³⁴⁾ Do wniosków sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej przepisy § 39, 40, 42-44 i 46 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej

§ 62. ⁽³⁵⁾ Do wykonania wniosków organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej stosuje się odpowiednio przepisy § 48-54. Przy stosowaniu § 50 ust. 1 i § 51 ust. 1 potwierdzenie odbioru sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 24 do rozporządzenia.

§ 62¹. ⁽³⁶⁾ 1. Sąd, który otrzymał wniosek o przesłuchanie świadka lub biegłego za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, ustala czas i miejsca jej dokonania, o czym niezwłocznie zawiadamia, we właściwym trybie, organ państwa obcego.

2. W zawiadomieniu należy podać również szczegółowe dane dotyczące warunków technicznych przesłuchania, zapytanie o potrzebę zapewnienia udziału tłumacza w przesłuchaniu oraz informację, iż organ wezwany będzie domagał się zwrotu poniesionych kosztów, w tym wynagrodzenia tłumacza.

3. Jeśli umowa międzynarodowa tak stanowi lub na wniosek organu wzywającego sąd, który dokonał przesłuchania, przekazuje organowi państwa obcego, we właściwym trybie, protokół z przesłuchania, który powinien zawierać:

- 1) datę i miejsce przesłuchania,
- 2) wskazanie tożsamości osoby przesłuchiwanej,
- 3) wskazanie tożsamości i charakteru, w jakim występowały inne osoby uczestniczące w przesłuchaniu reprezentujące stronę wezwaną,
- 4) ewentualne informacje o zaprzysiężeniu,
- 5) opis warunków technicznych, w jakich przesłuchanie się odbyło.

§ 63. 1. Wniosek o czasowe przekazanie osoby pozbawionej wolności w Rzeczypospolitej Polskiej do stawiennictwa przed sądem państwa obcego w celu dokonania czynności z jej udziałem rozpoznaje sąd, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, a w

przypadku gdy osoba, która ma być czasowo przekazana, jest tymczasowo aresztowana - sąd, do dyspozycji którego osoba ta pozostaje.

2. Czasowe przekazanie osoby, o której mowa w ust. 1, organom państwa obcego może nastąpić jedynie za jej zgodą.

3. Jeżeli do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołączono wezwanie do stawienia lub wniosek o doręczenie wezwania do stawienia został przekazany w terminie późniejszym, sąd doręcza wezwanie osobie pozbawionej wolności w Rzeczypospolitej Polskiej, stosując odpowiednio § 34.

4. Sąd zawiadamia organ wzywający oraz Ministra Sprawiedliwości o sposobie rozstrzygnięcia wniosku w przedmiocie czasowego przekazania.

5. ⁽³⁷⁾ W razie uwzględnienia wniosku sąd, o którym mowa w ust. 1, przekazuje dyrektorowi zakładu karnego nakaz wydania i doprowadzenia do granicy Rzeczypospolitej Polskiej w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości. O przekazaniu nakazu sąd informuje Ministra Sprawiedliwości.

6. ⁽³⁸⁾ (uchylony).

§ 64. W przypadku gdy osoba podlegająca czasowemu przekazaniu nie posiada wymaganego przepisami prawa dokumentu umożliwiającego przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej, sąd występuje o jego wydanie.

Rozdział 3

Występowanie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów

§ 65. Ocena celowości wystąpienia z wnioskiem o wydanie osób oraz sporządzenie wniosku należy do sądu, przed którym toczy się sprawa lub który wydał orzeczenie w pierwszej instancji.

§ 66. 1. Wniosek powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie organu wzywającego, włącznie ze wskazaniem numeru telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości także osoby odpowiedzialnej oraz jej adresu poczty elektronicznej,
- 2) przedmiot i podstawę wniosku,

- 3) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania lub pobytu oraz imiona rodziców osoby ściganej,
- 4) opis stanu faktycznego sprawy,
- 5) informacje o przedawnieniu karalności bądź wykonania kary.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 25 lub 26 do rozporządzenia.

3. Do wniosku dołącza się:

- 1) odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, wraz z uzasadnieniem, lub odpis prawomocnego wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności,
- 2) stwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego osoby ściganej, wydane przez właściwy organ, lub informację o jej obywatelstwie, jeżeli osoba ta nie jest obywatelem polskim,
- 3) ⁽³⁹⁾ tekst przepisów mających zastosowanie w sprawie, w tym tekst przepisów o przedawnieniu,
- 4) w przypadku osoby ściganej w celu wykonania kary pozbawienia wolności - informację o karze pozostałej do odbycia,
- 5) w miarę możliwości: rysopis, fotografię, kartę daktyloskopijną osoby ściganej,
- 6) tłumaczenie wniosku i załączników na język urzędowy państwa wezwanego lub inny wskazany język, sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

§ 67. Sąd sporządza wniosek w dwóch egzemplarzach i wraz z załącznikami przesyła do Ministra Sprawiedliwości celem nadania dalszego biegu.

§ 68. 1. W przypadkach niecierpiących zwłoki sąd, przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie, może zwrócić się do organów państwa, w którym przebywa osoba ścigana, o zastosowanie wobec niej tymczasowego aresztowania.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać informacje wymienione w § 66 ust. 1 i wskazywać na istnienie dokumentów określonych w § 66 ust. 3 pkt 1.

3. Wniosek przesyła się do właściwego organu państwa obcego bezpośrednio lub za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości bądź Biura Międzynarodowej Współpracy Policji Kryminalnej w Warszawie.

§ 69. ⁽⁴⁰⁾ Sąd, który wnioskował o wydanie, zawiadamia zakład karny lub areszt śledczy, w którym osadzono osobę wydaną, jakie postępowanie przed sądem lub jakie orzeczenie skazujące było podstawą wydania. Ponadto sąd, gdy istnieją do tego podstawy, zawiadamia,

że osoba wydana nie może być bez zgody państwa wydającego ścigana, skazana ani pozbawiona wolności w celu wykonania kary za inne przestępstwo popełnione przed dniem wydania, niż to, w związku z którym nastąpiło wydanie.

§ 70. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do wniosków o wydanie przedmiotów.

Rozdział 4

Przekazanie ścigania karnego

§ 71. W sprawach o przestępstwo popełnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez cudzoziemca, przeciwko któremu skierowano akt oskarżenia, sąd ustala dopuszczalność i ocenia celowość wystąpienia z wnioskiem o przejęcie ścigania przez właściwy organ państwa obcego. W przypadku oceny pozytywnej sąd sporządza wniosek i przekazuje go Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 72. 1. Wniosek, o którym mowa w § 71, powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu wzywającego, włącznie ze wskazaniem numeru telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości także osoby odpowiedzialnej oraz jej adresu poczty elektronicznej,
- 2) przedmiot i podstawę wniosku,
- 3) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub pobytu oraz imiona rodziców oskarżonego,
- 4) zwięzły opis stanu faktycznego oraz informacje dotyczące rozmiaru szkody.

2. Do wniosku dołącza się uwierzytelnione odpisy lub wyciągi z akt sprawy, a jeżeli zostały złożone - również pozwы oraz wnioski o ściganie.

3. Wniosek podlega tłumaczeniu przez tłumacza przysięgłego na język urzędowy państwa wezwanego lub inny wskazany język. Załączniki do wniosku tłumaczy się tylko wtedy, gdy jest to wymagane.

4. ⁽⁴¹⁾ Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 27 do rozporządzenia.

§ 73. 1. W razie uwzględnienia wniosku o przejęcie ścigania przez organy państwa obcego wobec osoby tymczasowo aresztowanej w Rzeczypospolitej Polskiej, sąd sporządza

nakaz wydania i przetransportowania oskarżonego do granicy Rzeczypospolitej Polskiej w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Nakaz, o którym mowa w ust. 1, sąd przesyła dyrektorowi właściwego aresztu śledczego.

§ 74. ⁽⁴²⁾ 1. Wraz z osobą tymczasowo aresztowaną przekazuje się organowi państwa obcego dowody rzeczowe, o ile ich charakter na to pozwala.

2. O ile postanowiono o przekazaniu dowodów rzeczowych organowi państwa obcego w przypadkach innych niż określone w ust. 1, sąd zwraca się do organu państwa obcego o wskazanie czasu, miejsca i sposobu ich przekazania.

§ 74¹. ⁽⁴³⁾ Jeżeli oskarżony nie posiada dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy państwa, sąd, przed przekazaniem dyrektorowi aresztu śledczego nakazu, o którym mowa w § 73, zwraca się o wydanie stosownego dokumentu do urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego w Rzeczypospolitej Polskiej państwa, którego obywatelem jest tymczasowo aresztowany, a jeżeli nie jest to możliwe, występuje o wydanie dokumentu, o którym mowa w art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175, z późn. zm.).

Rozdział 5

Przejęcie i przekazanie osób skazanych do wykonania wyroku

§ 75. Po uprawomocnieniu się postanowienia o dopuszczalności przejęcia do wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenia o karze pozbawienia wolności podlegającej wykonaniu lub środka polegającego na pozbawieniu wolności, sąd przesyła niezwłocznie do Ministra Sprawiedliwości jego uwierzytelniony odpis, a jeżeli zastosowano tymczasowe aresztowanie - także odpis takiego postanowienia wraz ze stosownym nakazem przyjęcia.

§ 76. ⁽⁴⁴⁾ Przed wydaniem postanowienia określającego kwalifikację prawną czynu według prawa polskiego oraz karę i środek podlegający wykonaniu sąd zwraca się do Ministra Sprawiedliwości o informację, co do treści oświadczenia złożonego organom państwa obcego odnośnie do warunków, na jakich nastąpiło przejęcie orzeczenia do wykonania.

§ 77. ⁽⁴⁵⁾ Po uprawomocnieniu się postanowienia, określającego kwalifikację prawną czynu według prawa polskiego oraz karę lub środek podlegający wykonaniu, sąd przesyła niezwłocznie jego uwierzytelniony odpis do Ministra Sprawiedliwości, wraz z obliczeniem okresu wykonania kary i informacją, w jakim zakładzie karnym skazany będzie odbywał karę.

§ 78. ⁽⁴⁶⁾ Sąd, który wydał postanowienie, o którym mowa w § 77, zawiadamia niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości o odbyciu przez skazanego kary, o warunkowym zwolnieniu skazanego oraz o ucieczce skazanego z zakładu karnego.

§ 79. W przypadku gdy cudzoziemiec skazany prawomocnie przez sąd polski wyrazi wobec sądu wolę odbycia kary albo środka polegającego na pozbawieniu wolności w innym państwie, sąd ten niezwłocznie zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, przesyłając jednocześnie pismo skazanego lub wyciąg z protokołu.

§ 80. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o dopuszczalności przekazania orzeczenia do wykonania za granicą sąd przesyła Ministrowi Sprawiedliwości jego uwierzytelniony odpis.

§ 81. 1. ⁽⁴⁷⁾ Sąd, który wydał orzeczenie, przesyła niezwłocznie na wniosek Ministra Sprawiedliwości następujące dokumenty:

- 1) uwierzytelniony odpis orzeczenia skazującego wraz ze stwierdzeniem prawomocności i wykonalności,
- 2) treść przepisów prawnych, które były podstawą orzeczenia,
- 3) informację o karze lub środku karnym polegającym na pozbawieniu wolności, który został już wykonany wobec skazanego, informację o okresie tymczasowego aresztowania zaliczonym na poczet kary lub środka oraz o planowanym terminie zakończenia kary,
- 4) dokument zawierający zgodę na przekazanie.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, sąd przesyła, wraz z tłumaczeniem na język urzędowy państwa wezwanego lub inny wskazany język, sporządzonym przez tłumacza przysięgłego.

§ 82. 1. Po pozytywnym rozstrzygnięciu wniosku o przekazanie orzeczenia do wykonania za granicą sąd, który wydał wyrok skazujący lub orzekł środek polegający na

pozbawieniu wolności, przesyła dyrektorowi zakładu karnego, w którym przebywa skazany, nakaz wydania i przetransportowania skazanego do granicy Rzeczypospolitej Polskiej w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.

2. ⁽⁴⁸⁾ Kopię nakazu, o którym mowa w ust. 1, sąd przesyła niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości.

3. ⁽⁴⁹⁾ Przepis § 74¹ stosuje się odpowiednio.

Dział V

Przepis końcowy

§ 83. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1 ⁽⁵⁰⁾

WZÓR PIERWSZEGO WEZWANIA NA ROZPRAWĘ (POSIEDZENIE) W PRZYPADKU ZRZECZENIA SIĘ IMMUNITETU JURYSDYKCYJNEGO

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 2 ⁽⁵¹⁾

WZÓR KOLEJNEGO WEZWANIA NA ROZPRAWĘ (POSIEDZENIE) W PRZYPADKU ZRZECZENIA SIĘ IMMUNITETU JURYSDYKCYJNEGO

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 3 ⁽⁵²⁾

WZÓR WEZWANIA W CHARAKTERZE ŚWIADKA OSOBY KORZYSTAJĄCEJ Z IMMUNITETU

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 4 ⁽⁵³⁾

WZÓR WNIOSKU O DORĘCZENIE PISM W SPRAWACH CYWILNYCH

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Do

Pana/Pani

.....

Sąd w Rzeczpospolita

Polska prosi o spowodowanie doręczenia załączonych pism Panu(i)

.....

(określenie odbiorcy i jego dokładny adres)

1) przez zwykłe oddanie adresatowi,

2) w sposób przewidziany prawem wewnętrznym w

(wymienić państwo)

3) w następującej formie szczególnej:

..... *)

i o zwrot załączonego dowodu doręczenia, po należyтым
wypełnieniu go, lub o zaświadczenie faktu, miejsca i daty
doręczenia.

Gdyby wykonanie niniejszego wniosku nie było możliwe, Sąd prosi
o wskazanie przyczyn stojących temu na przeszkodzie.

Załącza się tłumaczenie na język **)

Sprawa

(wymienić stronę powodową lub wnioskodawcę)

przeciwko

(wymienić stronę pozwaną lub uczestnika postępowania)

o

(wymienić przedmiot postępowania)

Sąd w z góry

wyraża podziękowania za załatwienie powyższej prośby i

zapewnia ***) , że na zasadzie wzajemności gotów jest zawsze wykonywać wnioski Sądów
..... o udzielenie pomocy.

Wykaz pism przeznaczonych do doręczenia:

1.

2.

3.

4.

5.

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

*) W zależności od wyboru sposobu doręczenia niepotrzebne
skreślić.

**) Wypełnia się, gdy chodzi o doręczenie określone w punkcie
2 lub 3.

***) Zapewnienie wzajemności należy zamieścić tylko w wypadku
wniosku do państwa, z którym Polski nie wiąże
międzynarodowa umowa o pomocy prawnej.

WZÓR PIERWSZEGO WEZWANIA NA ROZPRAWĘ

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Do

Pana/Pani

.....

WEZWANIE

Sąd w

doręcza Panu(i) odpis pozwu wniesionego przez

przeciwko w sprawie o

i zawiadamia, że rozprawa sądowa w tej sprawie odbędzie się

dnia o godzinie w sali nr

budynku sądowego w przy ul. nr

Stawiennictwo Pana(i) na rozprawie nie jest obowiązkowe.

Na podstawie art. 207 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego Sąd wzywa Pana(ią) jako stronę pozwaną, aby w ciągu od chwili otrzymania niniejszego wezwania złożył(a) Pan(i) na piśmie w egzemplarzach następujące oświadczenia lub wyjaśnienia:

- a) czy uznaje żądanie pozwu, czy też wnosi o oddalenie powództwa?
- b) czy uznaje twierdzenia pozwu za prawdziwe lub jakie zgłasza zarzuty?
- c) jakie dowody (dokumenty, świadków) przedstawia na poparcie swoich zarzutów?
- d) czy ustanawia pełnomocnika z wyboru zamieszkałego w Polsce?

(podać jego nazwisko i adres)

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załączniki:

1. pouczenie
2. odpis pozwu
3. odpis

Uwaga: Po otrzymaniu niniejszego wezwania należy dokładnie zapoznać się z treścią dołączonego pouczenia.

ZAŁĄCZNIK Nr 6 ⁽⁵⁵⁾

WZÓR PIERWSZEGO WEZWANIA NA POSIEDZENIE

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Do

Pana/Pani

.....

WEZWANIE

Sąd w.....

doręcza Panu(i) odpis wniosku o wszczęcie postępowania

nieprocesowego złożonego przez

.....

.....

w sprawie

i zawiadamia, że posiedzenie Sądu w tej sprawie zostało
wyznaczone

na dzień o godzinie w budynku sądowym w

..... przy ul. nr

Stawiennictwo Pana(i) na posiedzenie nie jest obowiązkowe.

Sąd wzywa jednak Pana(ią) do złożenia na piśmie w terminie

..... następujących oświadczeń.

a)

b)

c)

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załączniki:

1. pouczenie

2. odpis wniosku

3. odpis

Uwaga: Po otrzymaniu niniejszego wezwania należy dokładnie zapoznać się z treścią dołączonego
pouczenia.

ZAŁĄCZNIK Nr 7

WZÓR POUCZENIA O TREŚCI ART. 1135 KPC

Pouczenie*

1. Strony lub uczestnicy postępowania zamieszkali za granicą, jeżeli nie ustanawiają pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Polsce, powinni w ciągu od chwili doręczenia niniejszego wezwania wskazać Sądowi imię, nazwisko i adres pełnomocnika do doręczeń. Pełnomocnikiem do doręczeń może być każda osoba zamieszkała w Polsce, pełnoletnia i mająca zdolność do czynności prawnych.

Po bezskutecznym upływie wskazanego terminu pisma przeznaczonego dla stron lub uczestników postępowania będą, zgodnie z art. 1135 Kodeksu postępowania cywilnego, dołączone do akt sprawy ze skutkiem doręczenia.

2. Strony lub uczestnicy postępowania, którzy nie mają wystarczających środków materialnych na pokrycie kosztów, mogą złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie bezpłatnego pełnomocnika procesowego.

Jeżeli stroną lub uczestnikiem postępowania jest osoba fizyczna, do wniosku należy dołączyć oświadczenie, że nie jest ona w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie powinno obejmować dokładne dane o stanie rodzinnym, majątku i dochodach.

Osobie prawnej, jak również organizacji niemającej osobowości prawnej może być przyznane zwolnienie od kosztów sądowych, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na te koszty.

3. Pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, a w sprawach własności przemysłowej - także rzecznik patentowy, a ponadto współuczestnik sporu, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

Pełnomocnikiem osoby prawnej lub przedsiębiorcy, w tym nieposiadającego osobowości prawnej, może być również pracownik tej jednostki albo jej organu nadrzędnego. Osoba prawna prowadząca, na podstawie odrębnych przepisów, obsługę prawną przedsiębiorcy, osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej może udzielić pełnomocnictwa procesowego - w imieniu podmiotu, którego obsługę prawną prowadzi - adwokatowi lub radcy prawnemu, jeżeli została do tego upoważniona przez ten podmiot.

W sprawach o ustalenie ojcostwa i o roszczenia alimentacyjne pełnomocnikiem może być również przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji społecznej, mającej na celu udzielanie pomocy rodzinie. Wykaz tych organizacji społecznych określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

W sprawach związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego pełnomocnikiem rolnika może być również przedstawiciel organizacji zrzeszającej rolników indywidualnych, której rolnik jest członkiem.

W sprawach związanych z ochroną praw konsumentów pełnomocnikiem może być przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów.

W sprawach związanych z ochroną własności przemysłowej pełnomocnikiem twórcy projektu wynalazczego może być również przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należą sprawy popierania własności przemysłowej i udzielania pomocy twórcom projektów wynalazczych (art. 87 Kodeksu postępowania cywilnego).

W wypadku ustanowienia pełnomocnika procesowego powinien on przy pierwszej czynności procesowej złożyć w tutejszym Sądzie pełnomocnictwo.

-
- * Niniejszy wzór nie obejmuje pouczeń wymaganych przez przepisy o postępowaniach odrębnych.

Pouczenie dołącza się do wezwań określonych w załącznikach nr 5 i 6.

ZAŁĄCZNIK Nr 8

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO PRZED DNIEM 5 LIPCA 1963 R.

Pouczenie dodatkowe (A)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r. oraz w przepisach wprowadzających Kodeks cywilny, prawo dziedziczenia gospodarstwa rolnego, należącego do spadku otwartego przed dniem 5 lipca 1963 r., zachowują spadkobiercy, którzy odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) przed dniem 5 lipca 1963 r., w drodze faktycznego (nieformalnego) działu spadku, objęli w posiadanie spadkowe gospodarstwo rolne lub jego część,
- 2) bezpośrednio przed dniem 5 lipca 1963 r. pracowali w gospodarstwie rolnym należącym do spadku nieprzerwanie co najmniej od roku,
- 3) w dniu 5 lipca 1963 r. prowadzili inne indywidualne gospodarstwo rolne bądź pracowali w gospodarstwie rolnym swoich rodziców, małżonka lub jego rodziców,
- 4) w dniu 5 lipca 1963 r. byli członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracowali w gospodarstwie rolnym takiej spółdzielni,
- 5) w dniu 5 lipca 1963 r. byli małoletni, tj. nie mieli ukończonych 18 lat, bądź pobierali naukę zawodu albo uczęszczali do szkoły,
- 6) w dniu 5 lipca 1963 r. byli trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek - kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat - i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą, pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca, informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

XIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek - po odliczeniu długów - lub zapis przypadłby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego."

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

ZAŁĄCZNIK Nr 9

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 5 LIPCA 1963 R. A 17 MAJA 1964 R.

Pouczenie dodatkowe (B)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w ustawie z dnia 29 czerwca 1963 r. o ograniczeniu podziału gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 28, poz. 168), należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) bezpośrednio przed otwarciem spadku pracowali w tym gospodarstwie nieprzerwanie przynajmniej przez jeden rok,
- 2) prowadzą w chwili otwarcia spadku inne indywidualne gospodarstwo rolne albo pracują w gospodarstwie rolnym współmałżonka lub jego rodziców,
- 3) w chwili otwarcia spadku są małoletni (poniżej lat 18) albo uczniami pobierającymi naukę zawodu lub uczęszczającymi do szkół średnich, albo studentami szkół wyższych,
- 4) w chwili otwarcia spadku są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które są inwalidami I lub II grupy w rozumieniu przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w ustawie z dnia 29 czerwca 1963 r. o ograniczeniu podziału gospodarstw rolnych.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca, informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

XIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek - po odliczeniu długów - lub zapis przypadłby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego."

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

ZAŁĄCZNIK Nr 10

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 18 MAJA 1964 R. A 3 LISTOPADA 1971 R.

Pouczenie dodatkowe (C)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) bezpośrednio przed otwarciem spadku pracowali w tym gospodarstwie nieprzerwanie co najmniej od roku,
- 2) w chwili otwarcia spadku są członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracują w gospodarstwie rolnym takiej spółdzielni,
- 3) w chwili otwarcia spadku bądź prowadzą inne indywidualne gospodarstwo rolne, bądź też pracują w gospodarstwie rolnym współmałżonka lub jego rodziców, albo
- 4) w chwili otwarcia spadku bądź są małoletni (poniżej lat 18), bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół,
- 5) w chwili otwarcia spadku są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek - kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat - i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058-1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca, informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

XIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek - po odliczeniu długów - lub zapis przypadłby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego."

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

**WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU,
GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE
SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 4 LISTOPADA 1971 R. A 5 KWIETNIA
1982 R.**

Pouczenie dodatkowe (D)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) bezpośrednio przed otwarciem spadku pracowali w tym gospodarstwie,
- 2) w chwili otwarcia spadku są członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracują w gospodarstwie rolnym takiej spółdzielni,
- 3) w chwili otwarcia spadku bądź prowadzą inne indywidualne gospodarstwo rolne, bądź też pracują w gospodarstwie rolnym współmałżonka lub jego rodziców,
- 4) w chwili otwarcia spadku bądź są małoletni, bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół,
- 5) w chwili otwarcia spadku są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek - kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat - i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058-1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy

Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

XIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek - po odliczeniu długów - lub zapis przypadłby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego."

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

ZAŁĄCZNIK Nr 12

WZÓR POUCZENIA W SPRAWIE O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 6 KWIETNIA 1982 R. A 30 WRZEŚNIA 1990 R.

Pouczenie dodatkowe (E)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) odpowiadają warunkom wymaganym dla nabycia własności nieruchomości rolnej w drodze przeniesienia własności,
- 2) są małoletni bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół,
- 3) są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za osoby odpowiadające warunkom dla nabycia własności nieruchomości rolnej w drodze przeniesienia własności uważa się osoby, które:

- 1) stale pracują w jakimkolwiek gospodarstwie rolnym bezpośrednio przy produkcji rolnej albo
- 2) mają kwalifikacje do prowadzenia gospodarstwa rolnego, tj. ukończyły szkołę rolniczą, kurs przysposobienia rolniczego lub uzyskały tytuł kwalifikacyjny w zawodach rolniczych.

Natomiast za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek - kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat - i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058-1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

XIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek - po odliczeniu długów - lub zapis przypadłby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego."

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

ZAŁĄCZNIK Nr 13

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 1 PAŹDZIERNIKA 1990 R. A 13 LUTEGO 2001 R.

Pouczenie dodatkowe (F)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) stale pracują bezpośrednio przy produkcji rolnej,
- 2) mają przygotowanie zawodowe do prowadzenia produkcji rolnej,
- 3) są małoletni (poniżej 18 lat) bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół,
- 4) są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za osobę mającą przygotowanie do prowadzenia gospodarstwa rolnego uważa się osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła zasadniczą lub średnią szkołę rolniczą albo szkołę ekonomiczną o specjalności przydatnej do prowadzenia produkcji rolnej,
- 2) ukończyła szkołę wyższą o kierunku rolniczym lub ekonomicznym, jeżeli kierunek ukończonych studiów daje przygotowanie do prowadzenia produkcji rolnej,
- 3) uzyskała przygotowanie zawodowe do pracy w rolnictwie w drodze doskonalenia zawodowego, prowadzonego przez uprawnione do tego zakłady pracy, jednostki organizacyjne i inne osoby prawne lub fizyczne,
- 4) wykaże się stałą pracą w gospodarstwie rolnym bezpośrednio przy produkcji rolnej przez okres co najmniej roku.

Nadmienia się również, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek - kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat - i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058-1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

XIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek - po odliczeniu długów - lub zapis przypadałby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego."

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

ZAŁĄCZNIK Nr 14

WZÓR POTWIERDZENIA ODBIORU (JĘZYK ROSYJSKI I NIEMIECKI)

Potwierdzenie odbioru

Подтверждение о вручении

Zustellungsurkunde

Sąd wzywający i sygnatura jego akt Запрашивающий суд и номер дела Das ersuchende Gericht und Aktenzeichen
Oznaczenie pism przeznaczonych do doręczenia Наименование документов направленных для вручения Bezeichnung der Schriftstücke
Imię i nazwisko oraz adres odbiorcy Фамилия, имя и адрес получателя Vorname, Name und Wohnort des Empfängers
Podpis odbiorcy oraz miejsce i data doręczenia lub przyczyna niedoręczenia Подпись получателя, местность и дата вручения или причина невручения Unterschrift des Empfängers, Ort und Datum der Zustellung oder Ursache, warum die Zustellung unterblieben ist
Podpis osoby dokonującej doręczenia i pieczęć organu wezwanego Подпись лица совершившего вручение и печать Unterschrift desjenigen, der die Zustellung vorgenommen hat, und Dienstsiegel des ersuchten Organs

Uwaga: Jeżeli doręczenie nie może być dokonane do rąk własnych odbiorcy, może ono nastąpić w każdy inny sposób przewidziany przez prawo miejscowe.

Примечание: Если врученьї не может быть осуществлено в собственные руки получателя, оно может быть исполнено всяким иным способом, предусмотренным местными законами.

Bemerkung: Falls sich die Zustellung zu eigenen Händen des Empfängers nicht bewirken lässt, kann sie auch auf jede andere Art vorgenommen werden, die nach den örtlichen Gesetzen zulässig ist.

ZAŁĄCZNIK Nr 15

WZÓR POTWIERDZENIA ODBIORU (JĘZYK FRANCUSKI I ANGIELSKI)

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 16 ⁽⁵⁶⁾

WZÓR WNIOSKU O PRZEPROWADZENIE DOWODU

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 17 ⁽⁵⁷⁾

WZÓR WNIOSKU O UDZIELENIE POMOCY PRAWNEJ PRZEZ ODEBRANIE ZAPEWNIENIA SPADKOWEGO

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Wniosek o udzielenie pomocy prawnej przez odebranie zapewnienia spadkowego

Sąd w

Rzeczpospolita Polska przesyła wyrazy wysokiego poważania

Sądowi i zwraca się z uprzejmą prośbą o

udzielenie pomocy prawnej w następującej sprawie:

Przed Sądem w na wniosek
..... toczy się postępowanie w sprawie o stwierdzenie
nabycia spadku po zmarłym dnia
w

W postępowaniu tym niezbędne jest ustalenie z urzędu
wszystkich spadkobierców zmarłego.

W związku z powyższym Sąd w
uprzejmie prosi o wezwanie:

.....

1) zam.

2) zam.

3) zam.

i odebranie od nich oświadczenia w formie odpowiedzi na pytania
zawarte w załączonej liście.

Sąd w uprzejmie prosi,
aby po uprzedzeniu spadkobierców o odpowiedzialności karnej za
złożenie fałszywego oświadczenia i odebraniu od nich
przysięgi (przysięgi) w formie przewidzianej ustawami
obowiązującymi w oświadczenie to zostało
zaprotokołowane, własnoręcznie podpisane przez spadkobierców, a
następnie po poświadczeniu podpisów przesłane do tegoż
Sądu.

Sąd w z góry wyraża
podziękowanie za załatwienie powyższej prośby.

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik

.....

ZAŁĄCZNIK Nr 18

WZÓR POTWIERDZENIA ODBIORU

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Potwierdzenie odbioru pism

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że w dniu dzisiejszym
otrzymałem niżej wymienione pisma z Sądu

.....

(podać nazwę sądu zagranicznego)

w

(sygnatura akt sądu zagranicznego)

1)

2)

3)

..... dnia

.....

(czytelny podpis osoby (czytelny podpis odbiorcy*)
dokonującej doręczenia)

(pieczęć Sądu)

* Jeżeli adresatem pisma nie jest osoba fizyczna, należy obok podpisu podać stanowisko
służbowe osoby upoważnionej do odebrania tego pisma.

ZAŁĄCZNIK Nr 19

WZÓR POTWIERDZENIA DOKONANIA DORĘCZENIA

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Potwierdzenie dokonania doręczenia

Sąd Rejonowy zaświadcza, że nadesłane
przez Sąd w przy wniosku
z dnia pisma w sprawie cywilnej
(sygnatura akt)

- 1) odpis pozwu
- 2) wezwanie
- 3)
- 4) tłumaczenie na język polski

nie mogły być doręczone do rąk własnych odbiorcy, który odmówił
ich przyjęcia - pomimo wezwania nie stawiał się, aby te pisma
odebrać.*

Wobec tego doręczenie nastąpiło w formie przewidzianej przez prawo polskie - tj. przez
złożenie pism w urzędzie pocztowym w
..... w dniu po dokonaniu -
uprzednio pisemnego zawiadomienia o złożeniu.

Tym samym doręczenie stało się skuteczne w dniu złożenia
pism, tj. w dniu

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

* Niepotrzebny tekst skreślić.

ZAŁĄCZNIK Nr 20 ⁽⁵⁸⁾

**WZÓR PISMA ORGANU PRZESYŁAJĄCEGO W SPRAWIE PRZEKAZANIA
ORGANOWI PRZYJMUJĄCEMU WNIOSKU OSOBY UPRAWNIONEJ**

Sąd Okręgowy

w

Rzeczpospolita Polska

Sygnatura akt

Data

Do

.....

(wymienić oryginalną nazwę
organu przyjmującego)

w

(wymienić nazwę państwa)

Dotyczy: Realizacji roszczeń o alimenty
na podstawie Konwencji o dochodzeniu
roszczeń alimentacyjnych za granicą,
sporządzonej w Nowym Jorku
dnia 20 czerwca 1956 r.

W sprawie o uzyskanie renty alimentacyjnej

.....

(imię i nazwisko uprawnionego)

urodz. dnia

zamieszkałego w

obywatela

(wskazać obywatelstwo)

dziecka urodzonego z małżeństwa (lub pozamałżeńskiego)

.....

(wymienić imiona i nazwiska rodziców lub matki)

w imieniu którego działa jako ustawowy przedstawiciel

..... zam.

przeciwko

.....

(imię i nazwisko zobowiązanego)

urodz. zam.

obywatelowi.....

(wymienić obywatelstwo)

z zawodu

Sąd Okręgowy w jako organ

przesyłający przewidziany w art. 2 ust. 1 Konwencji o

dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą pozwala sobie

na podstawie art. 4 ust. 1 wymienionej Konwencji przesłać

.....

(wymienić oryginalną nazwę organu przyjmującego)

jako organowi przyjmującemu

(wymienić nazwę państwa)

1) wniosek osoby uprawnionej wraz z załącznikami,

2) opinię organu przesyłającego

wraz z tłumaczeniem powyższych dokumentów na język,

.....

i uprzejmie prosi o potwierdzenie odbioru wyżej

wyszczególnionych pism, nadanie sprawie biegu oraz informowanie

o przebiegu sprawy.

Sąd Okręgowy w z góry dziękuje za

załatwienie sprawy.

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

ZAŁĄCZNIK Nr 21

WNIOSEK OSOBY UPRAWNIONEJ DO UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

.....

(miejscowość, data)

Do

.....

(wymienić nazwę organu
przyjmującego)

w

(wymienić nazwę państwa)

Podstawa do złożenia wniosku:

Konwencja o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą,
sporządzona w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r.

Wniosek w sprawie uzyskania świadczeń alimentacyjnych

..... urodz. dnia.....

(imię i nazwisko uprawnionego)

.....W

zamieszkałego w

dziecka urodzonego z małżeństwa lub pozamałżeńskiego

.....

(wymienić imiona i nazwiska rodziców lub matki)

obywatela,

(wymienić obywatelstwo)

w imieniu którego działa jako ustawowy przedstawiciel

.....

(imię i nazwisko)

.....

..... zam. w

.....

przeciwko

..... urodz.

(imię i nazwisko zobowiązanego)

w zam.

obywatelowi z zawodu

o

w związku z tym, że

.....

(podać stan faktyczny i dowody, jak również wysokość
dochodzonego roszczenia w walucie

.....

państwa, w którym przebywa zobowiązany)

Na tej podstawie uprzejmie proszę

.....

(wymienić nazwę organu przyjmującego)

o spowodowanie:

uregulowania roszczenia w drodze ugody, a w razie potrzeby o:

1) wszczęcie i prowadzenie sprawy w drodze postępowania
sądowego,

2) przeprowadzenie egzekucji z wyroku albo innego tytułu
zasądzającego alimenty*,

.....

.....

(podpis ustawowego przedstawiciela)

Załączniki:

- 1) pełnomocnictwo,
- 2)
- 3)
- 4) tłumaczenie na język

* Niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK Nr 22

WZÓR PEŁNOMOCNICTWA

Pełnomocnictwo

Ja niżej podpisany(a)

....., zam.

..... będąc ustawowym przedstawicielem*

....., zam.

zgodnie z art. 3 ust. 3 Konwencji o dochodzeniu roszczeń
alimentacyjnych za granicą, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 20
czerwca 1956 r., upoważniam niniejszym**

.....

jako organ przyjmujący przewidziany w art. 2 ust. 2 wymienionej
Konwencji do zastępowania mnie z prawem substytucji przeciwko

.....

.....

zam.

O

we wszelkich czynnościach właściwych dla uzyskania alimentów,
włącznie z uregulowaniem roszczenia w drodze ugody i, w razie
potrzeby, do wszczęcia i prowadzenia sprawy z powództwa o
alimenty oraz przeprowadzenia egzekucji z wyroku albo
jakiegokolwiek innego tytułu sądowego zasądzającego alimenty.

..... data

(miejscowość)

.....

(podpis)

- * Wyrazy te wpisuje się w razie potrzeby, gdy roszczenie dotyczy alimentów na rzecz osoby małoletniej, przy czym podaje się imię i nazwisko oraz datę urodzenia tej osoby.
- ** Wypełnić przez podanie nazwy organu przyjmującego.

ZAŁĄCZNIK Nr 23 ⁽⁵⁹⁾

WZÓR WNIOSKU O DOKONANIE CZYNNOŚCI W SPRAWIE KARNEJ

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 24 ⁽⁶⁰⁾

WZÓR WNIOSKU O DORECZENIE ZA GRANICĄ PISM SĄDOWYCH W SPRAWIE KARNEJ

wzór

Potwierdzenie doręczenia

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 25 ⁽⁶¹⁾

WZÓR WNIOSKU O WYDANIE LUB PRZEWÓZ OSOBY ŚCIGANEJ W CELU PRZEPROWADZENIA POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

Wniosek
o wydanie lub przewóz osoby ściganej w celu przeprowadzenia
postępowania sądowego

Przed Sądem w Rzeczpospolita
Polska toczy się postępowanie karne przeciwko oskarżonemu
..... na podstawie aktu oskarżenia z dnia
..... wniesionego przez Prokuratora
w

Wobec tego, że oskarżony
przebywa obecnie w,
(nazwa państwa wezwanego)

Sąd w na podstawie
postanowień art.
(wymienić pełne brzmienie umowy
międzynarodowej regulującej wydawanie osób
w stosunkach z danym państwem^{*)})

wnosi o wydanie wymienionego oskarżonego w celu przeprowadzenia
postępowania sądowego.

Dane personalne oskarżonego:

- 1) imię (imiona)
- 2) nazwisko
- 3) pseudonim
- 4) data urodzenia
- 5) miejsce urodzenia
(podać miejscowość, województwo i nazwę państwa)
- 6) imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki
- 7) obywatelstwo
- 8) stan cywilny

9) poprzednia karalność

10) miejsce zamieszkania lub pobytu za granicą

.....

(w miarę możliwości podać dokładny adres)

Dane dotyczące popełnionego przestępstwa

..... oskarżony został o to, że:

(imię i nazwisko)

.....

.....

(podać treść zarzutów lub zwięzły opis stanu faktycznego
popełnionych czynów oraz - w sprawach o przestępstwa przeciwko
mieniu - ustaloną lub przypuszczalną wysokość wyrządzonej
szkody)

Opisane wyżej czyny podlegają w Rzeczypospolitej Polskiej karze
na podstawie przepisów art. Kodeksu karnego, które brzmią,
jak następuje:

"Art."

"Art."

Według przepisów prawa karnego Rzeczypospolitej Polskiej
przedawnienie ścigania czynu popełnionego przez oskarżonego nie
nastąpiło.

"Art."

Przedawnienie ścigania karnego nastąpi w dniu

Do niniejszego wniosku Sąd załącza:

1) postanowienie z dnia o zastosowaniu

aresztowania wydane przez,

2) zaświadczenie dotyczące obywatelstwa oskarżonego,

3) rysopis oskarżonego,

4) fotografię oskarżonego,

5) kartę z odciskami palców oskarżonego,

6)

Sędzia

.....
(podpis)

(pieczęć Sądu)

*) W razie braku odpowiedniego porozumienia międzynarodowego zamieszcza się następującą treść "na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego".

ZAŁĄCZNIK Nr 26 ⁽⁶²⁾

WZÓR WNIOSKU O WYDANIE LUB PRZEWÓZ OSOBY SKAZANEJ W CELU WYKONANIA KARY

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

Wniosek

o wydanie lub przewóz osoby ściganej w celu wykonania kary

Wyrokiem Sądu w

Rzeczpospolita Polska, oskarżony

skazany został na karę lat pozbawienia wolności oraz

.....
Wyrok ten stał się prawomocny w dniu

Wobec tego, że skazany przebywa obecnie

w,

(nazwa państwa wezwanego)

Sąd w na podstawie

postanowień art.

.....

(wymienić pełne brzmienie umowy międzynarodowej regulującej
wydawanie osób w stosunkach z danym państwem^{*)})

wnosi o wydanie wymienionego oskarżonego w celu wykonania
orzeczonej wobec niego kary.

Dane personalne oskarżonego:

1) imię (imiona)

2) nazwisko

3) pseudonim

4) data urodzenia

5) miejsce urodzenia

(podać miejscowość, województwo i nazwę państwa)

6) imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki

7) obywatelstwo

8) stan cywilny

9) poprzednia karalność

10) miejsce zamieszkania lub pobytu za granicą

.....

(w miarę możliwości podać dokładny adres)

Dane dotyczące popełnionego przestępstwa

..... skazany został za to, że:

(imię i nazwisko)

.....

.....

(podać zgodnie z wyrokiem. Jeżeli wyrok nie zawiera
uzasadnienia, należy zwięźle opisać stan faktyczny każdego
przestępstwa)

Opisane wyżej czyny podlegają w Rzeczypospolitej Polskiej karze
na podstawie przepisów art. Kodeksu karnego, które brzmią,
jak następuje:

"Art."

"Art."

Według przepisów prawa karnego Rzeczypospolitej Polskiej

przedawnienie wykonania orzeczonej kary nie nastąpiło.

"Art."

Przedawnienie wykonania kary nastąpi w dniu

Do niniejszego wniosku Sąd załącza:

- 1) uwierzytelniony odpis prawomocnego wyroku z dnia,
- 2) zaświadczenie dotyczące obywatelstwa oskarżonego,
- 3) rysopis oskarżonego,
- 4) fotografię oskarżonego,
- 5) kartę z odciskami palców oskarżonego,
- 6)

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

*) W razie braku odpowiedniego porozumienia międzynarodowego zamieszcza się następującą treść "na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego".

ZAŁĄCZNIK Nr 27 ⁽⁶³⁾

WZÓR WNIOSKU O PRZEJĘCIE ŚCIGANIA KARNEGO

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

WNIOSEK
o przejęcie ścigania karnego

Przed Sądem w

Rzeczpospolita Polska toczy się postępowanie karne przeciwko
oskarżonemu o czyn z art. Kodeksu
karnego.

Wobec tego, że oskarżony jest
obywatel/ma stałe miejsce zamieszkania na terytorium
..... Sąd w
na podstawie postanowień art.

.....
(wymienić pełne brzmienie umowy międzynarodowej regulującej
przekazywanie ścigania karnego z danym państwem^{*)})
wnosi o przejęcie ścigania karnego przeciwko oskarżonemu.

Dane personalne oskarżonego:

- 1) imię (imiona):
- 2) nazwisko:
- 3) data urodzenia:
- 4) miejsce urodzenia:
- 5) imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki:
- 6) obywatelstwo:
- 7) stan cywilny:
- 8) miejsce zamieszkania lub pobytu:

Dane dotyczące przestępstwa:

..... oskarżony został o to, że:
(imię i nazwisko)

.....
(podać zgodnie z aktem oskarżenia)

Opisane wyżej czyny podlegają karze w Rzeczypospolitej Polskiej
na podstawie następujących przepisów Kodeksu karnego, które
brzmia, jak następuje:

"Art."

"Art."

Według przepisów prawa karnego Rzeczypospolitej Polskiej
przedawnienie ścigania czynu popełnionego przez oskarżonego nie
nastąpiło.

"Art."

Przedawnienie ścigania karnego nastąpi w dniu

Do niniejszego wniosku Sąd załącza:

1. Uwierzytelnione odpisy dokumentów z akt sprawy
2. Wnioski o ściganie lub odpisy pozwów (o ile są wymagane lub
zostały złożone)
3.

*) W razie braku odpowiedniego porozumienia międzynarodowego
zamieszcza się następującą treść "na podstawie przepisów
Kodeksu postępowania karnego".

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

¹⁾ § 4 zmieniony przez § 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. ([Dz.U.05.109.916](#))
zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

²⁾ § 4¹ dodany przez § 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. ([Dz.U.05.109.916](#))
zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

³⁾ § 5 zmieniony przez § 1 pkt 3 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. ([Dz.U.05.109.916](#))
zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

⁴⁾ § 8 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 4 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r.
([Dz.U.05.109.916](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

- ⁵⁾ § 8 ust. 3 zmieniony przez § 1 pkt 4 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁶⁾ § 10 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 5 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁷⁾ § 11 zmieniony przez § 1 pkt 6 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁸⁾ § 14 ust. 1 zmieniony przez § 1 pkt 7 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁹⁾ § 14 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 7 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹⁰⁾ § 15 zmieniony przez § 1 pkt 8 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹¹⁾ § 18 zmieniony przez § 1 pkt 9 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹²⁾ § 20 zmieniony przez § 1 pkt 10 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹³⁾ § 21 zmieniony przez § 1 pkt 11 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹⁴⁾ § 22 zmieniony przez § 1 pkt 12 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹⁵⁾ § 32 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 13 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹⁶⁾ § 33 zmieniony przez § 1 pkt 14 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹⁷⁾ § 34 zmieniony przez § 1 pkt 14 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹⁸⁾ § 35 ust. 1 pkt 1 zmieniony przez § 1 pkt 15 lit. a) rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ¹⁹⁾ § 35 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 15 lit. b) rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²⁰⁾ § 36 pkt 1 zmieniony przez § 1 pkt 16 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²¹⁾ Tytuł rozdziału 1 zmieniony przez § 1 pkt 17 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

- ²²⁾ § 39 ust. 1 zmieniony przez § 1 pkt 18 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²³⁾ § 44 zmieniony przez § 1 pkt 19 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²⁴⁾ § 45 ust. 1 zmieniony przez § 1 pkt 20 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²⁵⁾ § 46 zmieniony przez § 1 pkt 21 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²⁶⁾ § 47 ust. 1 zmieniony przez § 1 pkt 22 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²⁷⁾ Tytuł rozdziału 2 zmieniony przez § 1 pkt 23 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²⁸⁾ § 49 ust. 3 zmieniony przez § 1 pkt 24 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ²⁹⁾ § 55 ust. 1 zmieniony przez § 1 pkt 25 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³⁰⁾ § 56 zmieniony przez § 1 pkt 26 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³¹⁾ § 57 zmieniony przez § 1 pkt 27 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³²⁾ § 59 zmieniony przez § 1 pkt 28 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³³⁾ § 61 ust. 3 uchylony przez § 1 pkt 29 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³⁴⁾ § 61¹ dodany przez § 1 pkt 30 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³⁵⁾ § 62 zmieniony przez § 1 pkt 31 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³⁶⁾ § 62¹ dodany przez § 1 pkt 32 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³⁷⁾ § 63 ust. 5 zmieniony przez § 1 pkt 33 lit. a) rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ³⁸⁾ § 63 ust. 6 uchylony przez § 1 pkt 33 lit. b) rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

- ³⁹⁾ § 66 ust. 3 pkt 3 zmieniony przez § 1 pkt 34 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴⁰⁾ § 69 zmieniony przez § 1 pkt 35 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴¹⁾ § 72 ust. 4 dodany przez § 1 pkt 36 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴²⁾ § 74 zmieniony przez § 1 pkt 37 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴³⁾ § 74¹ zmieniony przez § 1 pkt 38 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴⁴⁾ § 76 zmieniony przez § 1 pkt 39 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴⁵⁾ § 77 zmieniony przez § 1 pkt 39 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴⁶⁾ § 78 zmieniony przez § 1 pkt 39 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴⁷⁾ § 81 ust. 1 zmieniony przez § 1 pkt 40 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴⁸⁾ § 82 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 41 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁴⁹⁾ § 82 ust. 3 zmieniony przez § 1 pkt 41 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁵⁰⁾ Załącznik nr 1 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r. Zmiany nie zostały naniesione na tekst.
- ⁵¹⁾ Załącznik nr 2 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r. Zmiany nie zostały naniesione na tekst.
- ⁵²⁾ Załącznik nr 3 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r. Zmiany nie zostały naniesione na tekst.
- ⁵³⁾ Załącznik nr 4 zmieniony przez § 1 pkt 42 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

- ⁵⁴⁾ Załącznik nr 5 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁵⁵⁾ Załącznik nr 6 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁵⁶⁾ Załącznik nr 16 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r. Zmiany nie zostały naniesione na tekst.
- ⁵⁷⁾ Załącznik nr 17 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁵⁸⁾ Załącznik nr 20 zmieniony przez § 1 pkt 48 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁵⁹⁾ Załącznik nr 23 zmieniony przez § 1 pkt 43 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁶⁰⁾ Załącznik nr 24 zmieniony przez § 1 pkt 44 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁶¹⁾ Załącznik nr 25 zmieniony przez § 1 pkt 45 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁶²⁾ Załącznik nr 26 zmieniony przez § 1 pkt 46 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.
- ⁶³⁾ Załącznik nr 27 dodany przez § 1 pkt 47 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2005 r. (Dz.U.05.109.916) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 6 lipca 2005 r.

USTAWA

z dnia 17 grudnia 2004 r.

o prawie pomocy w postępowaniu w sprawach cywilnych prowadzonym w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz o prawie pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem takiego postępowania¹⁾ ⁽¹⁾

(Dz. U. z dnia 17 stycznia 2005 r.)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. ⁽²⁾ Ustawa określa:

- 1) zasady, warunki i tryb przyznawania osobom fizycznym mającym miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej prawa pomocy w postępowaniu w sprawach cywilnych, które ma być wszczęte lub jest prowadzone w Polsce, a także prawa pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem takiego postępowania;
- 2) zasady, warunki i tryb przyznawania osobom fizycznym mającym miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej prawa pomocy na potrzeby postępowania w sprawach cywilnych, które ma być wszczęte lub jest prowadzone w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, a także prawa pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem takiego postępowania.

2. Jeżeli osoba fizyczna ubiegająca się o przyznanie jej prawa pomocy lub korzystająca z tego prawa, zwana dalej "wnioskodawcą", nie ma obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przepisy ustawy stosuje się do niej wówczas, gdy przebywa na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej zgodnie z prawem tego państwa.

3. Państwem członkowskim Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy jest każde państwo członkowskie Unii Europejskiej z wyłączeniem Królestwa Danii, zwane dalej "państwem członkowskim".

Art. 2. O możliwości ubiegania się o prawo pomocy decyduje miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w dacie złożenia wniosku o przyznanie tego prawa do organu właściwego według art. 8 lub art. 21. Późniejsza zmiana miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu przez wnioskodawcę nie wpływa na możliwość ubiegania się o przyznanie lub korzystania z prawa pomocy.

Art. 3. ⁽³⁾ W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania w przedmiocie przyznania prawa pomocy stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.²⁾) oraz ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398).

Art. 3a. ⁽⁴⁾ Przyznanie prawa pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu nie jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego.

Rozdział 2

Prawo pomocy w postępowaniu prowadzonym w Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 4. ⁽⁵⁾ 1. Wnioskodawca mający miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy w postępowaniu, które ma być wszczęte lub jest prowadzone w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie i na warunkach określonych w przepisach niniejszego rozdziału.

2. Wnioskodawca mający miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem postępowania w sprawie cywilnej, w której jurysdykcja przysługuje sądom polskim.

Art. 5. 1. Prawo pomocy obejmuje:

- 1) zwolnienie od kosztów sądowych;

- 2) ustanowienie adwokata albo radcy prawnego - jeżeli to możliwe, władającego językiem zrozumiałym dla wnioskodawcy - w celu świadczenia przez niego pomocy prawnej, w szczególności udzielenia wnioskodawcy niezbędnej porady prawnej oraz występowania w jego imieniu przed sądem;
- 3) ponoszenie przez Skarb Państwa niezbędnych kosztów podróży wnioskodawcy związanych z nakazanym przez sąd jego osobistym stawiennictwem, jeżeli wnioskodawca nie może być przesłuchany w inny sposób.

2. Przepisy o przyznaniu prawa pomocy w zakresie dotyczącym ustanowienia adwokata lub radcy prawnego oraz pokrycia niezbędnych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mają odpowiednie zastosowanie do wnioskodawcy korzystającego z ustawowego zwolnienia od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych według prawa polskiego.

Art. 6. 1. Prawo pomocy może być pełne albo częściowe.

2. Pełne prawo pomocy obejmuje całkowite zwolnienie od kosztów sądowych, ustanowienie adwokata albo radcy prawnego oraz pokrycie niezbędnych wydatków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3.

3. Częściowe prawo pomocy obejmuje ustanowienie adwokata albo radcy prawnego, a ponadto może obejmować:

- 1) częściowe zwolnienie od kosztów sądowych albo
- 2) częściowe zwolnienie od kosztów sądowych oraz częściowe pokrycie niezbędnych wydatków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3.

4. Częściowe zwolnienie od kosztów sądowych lub częściowe pokrycie wydatków polega na zwolnieniu od poniesienia lub pokryciu ułamkowej ich części i w takim samym ułamku rozciąga się na postępowanie wykonawcze albo egzekucyjne.

Art. 7. 1. Prawo pomocy może być przyznane wnioskodawcy na jego wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w jego toku. Wniosek jest wolny od opłat sądowych.

2. Wniosek sporządza się na piśmie w języku polskim albo w języku angielskim. Jeżeli dokumenty uzasadniające wniosek nie są sporządzone w jednym z tych języków, do wniosku dołącza się ich tłumaczenie na język polski lub język angielski dokonane przez osobę uprawnioną według prawa państwa członkowskiego do dokonywania tłumaczeń.

Art. 8. 1. Wniosek o przyznanie prawa pomocy składa się w sądzie, w którym ma być wszczęte lub jest prowadzone postępowanie rozpoznawcze. Jeżeli wniosek dotyczy

przyznania prawa pomocy w postępowaniu wykonawczym albo egzekucyjnym, składa się go w sądzie rejonowym, w którego obszarze właściwości jest lub ma być wykonane orzeczenie lub prowadzona egzekucja.

2. Wniosek o przyznanie prawa pomocy można złożyć również za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej lub za pośrednictwem wyznaczonego w tym celu właściwego organu państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Ministerstwo Sprawiedliwości niezwłocznie przekazuje wniosek do właściwego sądu.

Art. 9. 1. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie wnioskodawcy obejmujące dane o jego stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające zawarte w nim dane oraz dokumenty potwierdzające obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu wnioskodawcy, a jeżeli wnioskodawca nie ma obywatelstwa państwa członkowskiego - dokument potwierdzający, że wnioskodawca przebywa na terytorium państwa członkowskiego zgodnie z prawem tego państwa.

1a. ⁽⁶⁾ Wniosek o przyznanie prawa pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem postępowania w sprawie cywilnej powinien ponadto zawierać szczegółowe przedstawienie okoliczności faktycznych tej sprawy.

1b. ⁽⁷⁾ Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się oświadczenie wnioskodawcy wskazujące, czy wnioskodawcy zostało już wcześniej przyznane prawo pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu w tej sprawie, a jeżeli prawo takie było już przyznane, lecz nie doszło do zawarcia ugody, to z jakich przyczyn do zawarcia ugody nie doszło.

2. Wniosek o przyznanie prawa pomocy może być złożony na urzędowym formularzu.

Art. 10. 1. Jeżeli oświadczenie wnioskodawcy zawarte we wniosku o przyznanie prawa pomocy jest niewystarczające do oceny rzeczywistego stanu rodzinnego, majątku i dochodów wnioskodawcy albo budzi wątpliwości co do prawdziwości, sąd wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż miesiąc.

2. Uzupełnienie braków wniosku następuje przez złożenie dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów. Dokumentami tymi mogą być w szczególności odpisy zeznań podatkowych, wyciągi lub wykazy z posiadanych rachunków bankowych, depozytów bankowych, papierów wartościowych oraz zaświadczenia o wysokości wynagrodzeń za pracę, honorariów i innych należności i otrzymywanych świadczeń, w tym emerytur, rent i alimentów.

3. ⁽⁸⁾ Jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 9 ust. 1a, nie zawiera przedstawienia okoliczności faktycznych sprawy, sąd wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż miesiąc.

Art. 11. Jeżeli wnioskodawca mimo wezwania nie uzupełni braków wniosku w określonym terminie, sąd rozpoznaje wniosek na podstawie przedstawionych danych.

Art. 12. 1. W przedmiocie wniosku o przyznanie prawa pomocy orzeka sąd.

2. Sądem właściwym do rozpoznania wniosku jest sąd, przed którym ma być wszczęte lub jest prowadzone postępowanie rozpoznawcze. Jeżeli wniosek dotyczy przyznania prawa pomocy w postępowaniu wykonawczym albo egzekucyjnym, właściwy jest sąd rejonowy, w którego obszarze właściwości jest lub ma być wykonane orzeczenie lub prowadzona egzekucja.

2a. ⁽⁹⁾ Sądem właściwym do rozpoznania wniosku, o którym mowa w art. 9 ust. 1a, jest sąd, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy, której dotyczy wniosek.

3. Postanowienie sądu może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Art. 13. 1. Sąd przyznaje prawo pomocy, jeżeli wnioskodawca wykaże, że nie jest w stanie ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny kosztów postępowania, o których mowa w art. 5 ust. 1.

2. Pełne prawo pomocy sąd przyznaje, gdy wnioskodawca wykazał, że nie jest w stanie ponieść jakichkolwiek kosztów postępowania, a częściowe - gdy wykazał, że nie jest w stanie ponieść pełnych kosztów postępowania.

Art. 14. 1. Jeżeli wnioskodawca ubiega się o prawo pomocy w postępowaniu o uznanie orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim albo o stwierdzenie wykonalności takiego orzeczenia lub ugody zawartej przed sądem innego państwa członkowskiego lub dokumentu urzędowego sporządzonego w innym państwie członkowskim, albo w postępowaniu egzekucyjnym lub wykonawczym, które jest lub ma być prowadzone na podstawie takiego orzeczenia, ugody lub dokumentu, i korzystał z prawa pomocy w innym państwie członkowskim, w którym prowadzone było postępowanie zakończone wydaniem orzeczenia lub zawarciem ugody albo w którym został sporządzony dokument, sąd może odmówić przyznania prawa pomocy lub przyznać je w mniejszym zakresie tylko w razie

istotnej zmiany sytuacji majątkowej lub rodzinnej wnioskodawcy, która wystąpiła po przyznaniu mu prawa pomocy w innym państwie członkowskim.

2. Sąd nie jest związany przyznaniem wnioskodawcy prawa pomocy w innym państwie członkowskim wyłącznie na potrzeby postępowania, które ma być wszczęte lub jest prowadzone w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 15. 1. Jeżeli wnioskodawca nie wykazał, że istnieją okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 1, w tym nie przedstawił wszystkich wymaganych danych, o których mowa w art. 9 ust. 1, sąd odmawia przyznania prawa pomocy.

2. Sąd odmawia przyznania prawa pomocy także w razie oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia lub obrony praw.

3. ⁽¹⁰⁾ Sąd może odmówić przyznania prawa pomocy z przyczyn dotyczących istoty sprawy, jeżeli wcześniej zostało przyznane wnioskodawcy w tej sprawie prawo pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem postępowania w sprawie cywilnej, lecz do zawarcia ugody nie doszło.

Art. 16. 1. Wnioskodawca korzystający z prawa pomocy obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych nie wnosi opłat sądowych i nie ponosi wydatków, które ponosi za niego Skarb Państwa w całości lub w części objętej zwolnieniem. Zwolnienie od wydatków obejmuje w szczególności ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów tłumaczenia dokumentów niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy, których złożenia wymaga sąd lub inny właściwy organ albo które składa wnioskodawca, a także kosztów podróży i niezbędnych wydatków świadków wezwanych do sądu na żądanie wnioskodawcy, jeżeli nie mogą być przesłuchani w inny sposób.

2. Skarb Państwa ponosi koszty ustanowienia adwokata albo radcy prawnego, które obejmują:

- 1) wynagrodzenie odpowiednio według stawek opłat za czynności adwokatów albo czynności radców prawnych ustanowionych z urzędu, określone w odrębnych przepisach;
- 2) niezbędne, udokumentowane wydatki adwokata albo radcy prawnego, w szczególności wydatki związane z porozumiewaniem się w niezbędnym zakresie z wnioskodawcą niewładającym językiem polskim za pośrednictwem tłumacza, w tym tłumaczeniem rozmów pełnomocnika z wnioskodawcą poza czynnościami sądowymi; wynagrodzenie tłumacza pośredniczącego w porozumiewaniu się adwokata albo radcy prawnego z wnioskodawcą nie

może przekraczać stawek przewidzianych w przepisach o wynagrodzeniu tłumaczy przysięgłych.

Art. 17. 1. Na uzasadniony wniosek ustanowionego adwokata albo radcy prawnego przewodniczący albo sąd może przyznać zaliczkę na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 16 ust. 2 pkt 2.

2. Wnioskodawcy korzystającemu z prawa pomocy obejmującego koszty, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, przewodniczący albo sąd może przyznać zaliczkę na ich pokrycie.

3. Osoba, której przyznano zaliczkę, jest obowiązana rozliczyć się z niej, na podstawie rachunków, w terminie miesiąca od jej otrzymania, nie później jednak niż przed wydaniem postanowienia w przedmiocie kosztów.

4. Na postanowienie oraz zarządzenie o odmowie przyznania zaliczki osobie uprawnionej do jej otrzymania przysługuje zażalenie. Zażalenie jest wolne od opłat sądowych.

Art. 18. 1. Sąd cofa przyznane prawo pomocy w całości lub w części, jeżeli po jego przyznaniu ujawnią się okoliczności wskazujące na to, że podstawy przyznania prawa pomocy nie istniały lub przestały istnieć.

2. W razie cofnięcia przyznanego prawa pomocy wnioskodawca obowiązany jest uiścić wszystkie należne opłaty sądowe, pokryć wynagrodzenie ustanowionego dla niego adwokata albo radcy prawnego oraz zwrócić wydatki i koszty, które poniósł za niego Skarb Państwa. Jeżeli okoliczności uzasadniające przyznanie prawa pomocy istniały w chwili składania wniosku, sąd może obciążyć wnioskodawcę tymi obowiązkami tylko częściowo, stosownie do zmiany, jaka nastąpiła w jego sytuacji rodzinnej, majątku i dochodach.

3. Postanowienie sądu może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Art. 19. 1. Na postanowienie sądu pierwszej instancji o odmowie przyznania prawa pomocy lub jego cofnięciu przysługuje zażalenie. Zażalenie jest wolne od opłat sądowych.

2. Postanowienie o odmowie przyznania prawa pomocy lub o jego cofnięciu sąd uzasadnia z urzędu.

Art. 20. Przyznanie prawa pomocy nie zwalnia wnioskodawcy od obowiązku zwrotu kosztów postępowania przeciwnikowi, jeżeli obowiązek taki wynika z innych przepisów.

Rozdział 3

Prawo pomocy w postępowaniu prowadzonym w innym państwie członkowskim

Art. 21. ⁽¹¹⁾ 1. Wnioskodawca, który ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, ubiegający się o prawo pomocy w postępowaniu, które ma być wszczęte lub jest prowadzone w innym państwie członkowskim, może złożyć wniosek o przyznanie tego prawa również za pośrednictwem sądu okręgowego właściwego dla miejsca jego zamieszkania lub zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Wnioskodawca, który ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem postępowania w sprawie cywilnej, w której jurysdykcja przysługuje sądom innego państwa członkowskiego, na warunkach określonych w niniejszym rozdziale.

Art. 22. 1. Wniosek sporządza się na urzędowym formularzu, o którym mowa w art. 9 ust. 2, w języku polskim oraz w języku wymaganym przez prawo państwa członkowskiego, do którego wniosek ma być przekazany.

2. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające zawarte w nim dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wnioskodawcy oraz dokumenty potwierdzające obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu wnioskodawcy, a jeżeli wnioskodawca nie ma obywatelstwa państwa członkowskiego - dokument potwierdzający, że wnioskodawca przebywa w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z prawem polskim. Dokumenty te składa się także w tłumaczeniu na język wymagany przez prawo państwa członkowskiego, do którego wniosek ma być przekazany, dokonany przez osobę uprawnioną do dokonywania tłumaczeń według prawa państwa członkowskiego.

Art. 23. 1. Sąd, do którego wpłynął wniosek o przyznanie prawa pomocy w innym państwie członkowskim, bada, czy wniosek odpowiada warunkom formalnym określonym w art. 22.

2. Jeżeli wniosek nie odpowiada warunkom, o których mowa w art. 22, przewodniczący wzywa do jego uzupełnienia lub poprawienia, wskazuje braki we wniosku, udziela wskazań co do sposobu ich usunięcia, zakreślając wnioskodawcy stosowny termin.

3. W razie nieusunięcia przez wnioskodawcę w terminie braków przewodniczący zwraca wniosek.

4. Na zarządzenie o zwrocie wniosku przysługuje zażalenie. Zażalenie jest wolne od opłat sądowych.

Art. 24. 1. Sąd odmawia przekazania wniosku właściwemu organowi innego państwa członkowskiego, jeżeli wniosek jest oczywiście bezzasadny albo dotyczy sprawy, która nie jest objęta zakresem stosowania ustawy.

2. Postanowienie o odmowie przekazania wniosku może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

3. Na postanowienie o odmowie przekazania wniosku przysługuje zażalenie. Zażalenie jest wolne od opłat sądowych.

Art. 25. 1. Sąd przekazuje wniosek o przyznanie prawa pomocy właściwemu organowi innego państwa członkowskiego w terminie 15 dni od dnia wniesienia do sądu prawidłowo sporządzonego wniosku w języku wymaganym przez prawo państwa członkowskiego, do którego wniosek ma być przekazany, wraz z dokumentami uzasadniającymi wniosek przetłumaczonymi na ten język, a jeżeli wniosek wymagał poprawienia lub uzupełnienia - w terminie 15 dni od dnia usunięcia jego braków.

2. Do wniosku dołącza się formularz przekazania wniosku o przyznanie prawa pomocy, wypełniony przez sąd w języku wymaganym przez prawo państwa członkowskiego, do którego wniosek ma być przekazany.

Art. 26. Wnioskodawca, który złożył wniosek o przyznanie prawa pomocy w postępowaniu, które ma być wszczęte lub jest prowadzone w innym państwie członkowskim, za pośrednictwem sądu okręgowego, może uzyskać także w Rzeczypospolitej Polskiej prawo pomocy na potrzeby tego postępowania w zakresie:

- 1) zwolnienia od wydatków obejmujących koszty tłumaczenia wniosku o przyznanie prawa pomocy w innym państwie członkowskim oraz niezbędnych dokumentów uzasadniających ten wniosek;
- 2) ustanowienia adwokata albo radcy prawnego w celu udzielenia przez niego wnioskodawcy pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej na potrzeby postępowania, które ma być wszczęte lub jest prowadzone w innym państwie członkowskim, do dnia otrzymania wniosku o przyznanie prawa pomocy przez właściwy organ tego państwa członkowskiego.

Art. 27. Skarb Państwa ponosi koszty ustanowienia adwokata albo radcy prawnego oraz tłumaczenia, o którym mowa w art. 26 pkt 1. Przepis art. 16 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 28. 1. W przedmiocie wniosku o przyznanie prawa pomocy orzeka sąd. Wniosek jest wolny od opłat sądowych.

2. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Art. 29. Sąd przyznaje prawo pomocy, jeżeli wnioskodawca wykaze, że nie jest w stanie ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny kosztów, o których mowa w art. 26.

Art. 30. Adwokat lub radca prawny ustanowiony dla osoby korzystającej z prawa pomocy, o którym mowa w art. 26, działa do chwili, w której zostanie poinformowany przez sąd o otrzymaniu wniosku o przyznanie prawa pomocy w innym państwie członkowskim przez właściwy organ tego państwa.

Art. 31. Do odmowy przyznania i cofnięcia przyznanego prawa pomocy, o którym mowa w art. 26, przepisy art. 18 i 19 stosuje się odpowiednio.

Art. 32. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór i sposób udostępnienia urzędowego formularza wniosku o przyznanie prawa pomocy, o którym mowa w art. 9 ust. 2, kierując się wymaganiami przewidzianymi dla wniosków o przyznanie prawa pomocy, potrzebą zawarcia w nich odpowiednich pouczeń ułatwiających wypełnienie wniosku i koniecznością zapewnienia ich dostępności osobom zainteresowanym;
- 2) wzór urzędowego formularza przekazania wniosku o przyznanie prawa pomocy, o którym mowa w art. 25 ust. 2, mając na względzie konieczność udostępnienia państwom członkowskim Unii Europejskiej, do których jest kierowany, danych umożliwiających nadanie wnioskowi o przyznanie prawa pomocy prawidłowego biegu;
- 3) ⁽¹²⁾ szczegółowy sposób ponoszenia kosztów prawa pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem postępowania, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Krajowej Rady Radców Prawnych, z uwzględnieniem sposobu ustalania tych kosztów oraz maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Przepisy niniejszej ustawy wdrażają dyrektywę 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. przyjętą w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (Dz. Urz. WE L 26 z 31.01.2003).
- ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466 i Nr 104, poz. 708 i 711.

-
- ¹⁾ Tytuł zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ²⁾ Art. 1 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ³⁾ Art. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ⁴⁾ Art. 3a dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ⁵⁾ Art. 4 zmieniony przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ⁶⁾ Art. 9 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ⁷⁾ Art. 9 ust. 1b dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ⁸⁾ Art. 10 ust. 3 dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ⁹⁾ Art. 12 ust. 2a dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ¹⁰⁾ Art. 15 ust. 3 dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ¹¹⁾ Art. 21 zmieniony przez art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.
- ¹²⁾ Art. 32 pkt 3 dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. ([Dz.U.06.120.824](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 lipca 2006 r.

USTAWA
z dnia 5 grudnia 2008 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego
oraz niektórych innych ustaw^[1]

Art. 1.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.^[2]) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. Powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda.”;

2) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. Niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48, sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.”;

3) w art. 130²:

a) uchyla się § 3 i 4;

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy obowiązek uiszczenia opłaty stosunkowej powstał na skutek sprawdzenia przez sąd wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia.”;

4) w art. 235 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Jeżeli charakter dowodu się temu nie sprzeciwia, sąd orzekający może postanowić, że jego przeprowadzenie nastąpi przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających dokonanie tej czynności na odległość. Sąd orzekający przeprowadza dowód w obecności sądu wezwanego lub referendarza sądowego w tym sądzie.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń i środków technicznych umożliwiających przeprowadzenie dowodu na odległość, sposób korzystania z tego rodzaju urządzeń i środków, jak również sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów dokonanych podczas jego przeprowadzenia, mając na względzie konieczność właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu lub dźwięku przed utratą dowodu, jego zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem.”;

5) w art. 398²² § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Na orzeczenie referendarza sądowego co do istoty sprawy, orzeczenie kończące postępowanie, orzeczenia, o których mowa w art. 394 § 1 pkt 1, 2, 4², 5-9, orzeczenie co do nadania klauzuli wykonalności, a także orzeczenia co do stwierdzenia wykonalności europejskiego nakazu zapłaty i co do wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 795⁸, przysługuje skarga, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Skargę rozpoznaje sąd, w którym wydano zaskarżone orzeczenie.

§ 2. W razie wniesienia skargi orzeczenie referendarza sądowego traci moc, z wyjątkiem orzeczenia o nadaniu klauzuli wykonalności i orzeczeń o stwierdzeniu wykonalności europejskiego nakazu zapłaty i o wydaniu zaświadczenia, o którym mowa w art. 795⁸.”;

6) w art. 403:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.”,

b) uchyla się § 3;

7) w art. 412 uchyla się § 3;

8) w art. 424¹¹ § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli w chwili orzekania sprawa ze względu na osobę nie podlegała orzecznictwu sądów polskich albo w sprawie droga sądowa była niedopuszczalna, Sąd Najwyższy – stwierdzając niezgodność orzeczenia z prawem – uchyla zaskarżone orzeczenie oraz orzeczenie sądu pierwszej instancji i odrzuca pozew albo umarza postępowanie.”;

9) art. 479^{1a} otrzymuje brzmienie:

„Art. 479^{1a}. W sprawach gospodarczych rozpoznawanych według przepisów niniejszego działu, przepisy o innych postępowaniach odrębnych stosuje się w zakresie, w którym nie są one sprzeczne z przepisami tego działu. Nie dotyczy to spraw gospodarczych

rozpoznawanych w europejskim postępowaniu nakazowym albo europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń.”;

10) uchyla się art. 479^{8a};

11) w art. 479¹² § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W razie niezłożenia odpisu wezwania do dobrowolnego spełnienia żądania lub reklamacji wraz z dowodem doręczenia albo wysłania go pozwanemu przesyłką poleconą, stosuje się przepis art. 130.”;

12) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII dodaje się dział VII w brzmieniu:

„Dział VII

Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych

Rozdział 1.

Europejskie postępowanie nakazowe

Art. 505¹⁵. § 1. Sąd rozpoznaje sprawę w europejskim postępowaniu nakazowym, jeżeli są spełnione warunki określone w przepisach odrębnych.

§ 2. W sprawie rozpoznawanej według przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się przepisów o innych postępowaniach odrębnych.

Art. 505¹⁶. § 1. Europejskie postępowanie nakazowe należy do właściwości sądów rejonowych i okręgowych.

§ 2. Europejski nakaz zapłaty może wydać także referendarz sądowy.

§ 3. Referendarz sądowy może wydawać zarządzenia.

Art. 505¹⁷. Rozpoznanie sprawy następuje na posiedzeniu niejawnym.

Art. 505¹⁸. § 1. Jeżeli europejski nakaz zapłaty, zgodnie z przepisami odrębnymi, może zostać wydany tylko co do części roszczenia i powód wyraża na to zgodę, sprawę co do pozostałej części roszczenia sąd rozpoznaje we właściwym trybie. W przypadkach wskazanych w ustawie sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniach odrębnych, z wyłączeniem przepisów o postępowaniu nakazowym i upominawczym.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, jeżeli sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, przewodniczący wyznacza termin, w którym powód jest obowiązany w piśmie procesowym podać wszystkie twierdzenia oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaże, iż ich powołanie w wyznaczonym terminie nie było możliwe albo że potrzeba ich

powołania wynikała później. Przepis art. 479¹² § 1 zdanie drugie stosuje się. Wraz z odpisem pozwu pozwanemu doręcza się odpis pisma procesowego powoda.

Art. 505¹⁹. § 1. W razie wniesienia sprzeciwu zgodnie z przepisami odrębnymi, europejski nakaz zapłaty traci moc, a sąd rozpoznaje sprawę we właściwym trybie. W przypadkach wskazanych w ustawie sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniach odrębnych, z wyłączeniem przepisów o postępowaniu nakazowym i upominawczym.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, jeżeli sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, przewodniczący, zawiadamiając powoda o wniesieniu sprzeciwu, wyznacza termin, w którym powód obowiązany jest w piśmie procesowym podać wszystkie twierdzenia oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaze, iż ich powołanie w wyznaczonym terminie nie było możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikała później. Przepis art. 479¹² § 1 zdanie drugie stosuje się.

§ 3. Doręczając odpis pisma, o którym mowa w § 2, przewodniczący wyznacza termin, w którym pozwany jest obowiązany w piśmie procesowym podać wszystkie twierdzenia, zarzuty oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaze, iż ich powołanie w wyznaczonym terminie nie było możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikała później. Przepis art. 479¹⁴ § 2 zdanie drugie stosuje się.

§ 4. Jeżeli powód zgodnie z przepisami odrębnymi zażądał zakończenia postępowania na wypadek wniesienia sprzeciwu, sąd umarza postępowanie, orzekając o kosztach jak przy cofnięciu pozwu.

Art. 505²⁰. § 1. W razie stwierdzenia, że istnieje określona w przepisach odrębnych podstawa do uchylenia europejskiego nakazu zapłaty, na wniosek pozwanego sąd, który go wydał, a w przypadku nakazu wydanego przez referendarza sądowego – sąd, przed którym wytoczono powództwo, uchyła nakaz zapłaty.

§ 2. Wniosek powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego i wskazywać okoliczności uzasadniające uchylenie europejskiego nakazu zapłaty.

§ 3. Przed uchyleniem europejskiego nakazu zapłaty sąd wysłucha powoda na posiedzeniu lub zażąda od niego oświadczenia na piśmie.

§ 4. Na postanowienie sądu w przedmiocie uchylenia europejskiego nakazu zapłaty przysługuje zażalenie.

Rozdział 2.

Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń

Art. 505²¹. § 1. Sąd rozpoznaje sprawę w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, jeżeli spełnione są warunki określone w przepisach odrębnych.

§ 2. W sprawie rozpoznawanej według przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się przepisów o innych postępowaniach odrębnych.

Art. 505²². § 1. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń należy do właściwości sądów rejonowych i okręgowych.

§ 2. Referendarz sądowy może wydawać zarządzenia.

Art. 505²³. Rozpoznanie sprawy następuje na posiedzeniu niejawnym. Sąd może wyznaczyć rozprawę w przypadkach wskazanych w przepisach odrębnych.

Art. 505²⁴. Jeżeli przepisy odrębne przewidują, że pozew powinien zostać zwrócony, sąd wydaje postanowienie.

Art. 505²⁵. § 1. Świadek składa zeznanie na piśmie, jeżeli sąd tak postanowi. W takim przypadku świadek składa przyrzeczenie przez podpisanie tekstu przyrzeczenia. Świadek obowiązany jest złożyć tekst zeznania w sądzie w terminie wyznaczonym przez sąd. Przepisy art. 165 § 2, art. 274 § 1 i art. 276 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Przesłuchanie strony następuje na piśmie, jeżeli sąd tak postanowi. Przepisu art. 303 nie stosuje się.

Art. 505²⁶. Wyrok wydany na posiedzeniu niejawnym wiąże sąd od chwili podpisania sentencji. Sąd z urzędu doręcza wyrok obu stronom z pouczeniem o przysługujących im środkach zaskarżenia.

Art. 505²⁷. § 1. Przepisy art. 505⁹–505¹¹, art. 505¹² § 1 i 3 oraz art. 505¹³ stosuje się.

§ 2. Uchylając zaskarżony wyrok, sąd drugiej instancji przekazuje sprawę do rozpoznania z wyłączeniem przepisów o postępowaniach odrębnych.”;

13) po art. 598¹³ dodaje się art. 598¹⁴ w brzmieniu:

„Art. 598¹⁴. § 1. Dla przymusowego odebrania, zgodnie z art. 598⁶–598¹², osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką, na podstawie orzeczenia sądu albo innego organu państwa obcego, niezbędne jest stwierdzenie wykonalności tego orzeczenia. Przepisy art. 1150–1151² i 1151⁴ stosuje się odpowiednio.

§ 2. Wniosek, o którym mowa w art. 598⁶, uprawniony składa do sądu opiekuńczego, który byłby właściwy w sprawie o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką.”;

14) art. 734 otrzymuje brzmienie:

„Art. 734. Do udzielenia zabezpieczenia właściwy jest sąd, do którego właściwości należy rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji. Jeżeli nie można ustalić takiego sądu, właściwy jest sąd, w którego okręgu ma być wykonane postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia, a z braku tej podstawy lub w przypadku, w którym postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia miało być wykonane w okręgach różnych sądów – sąd rejonowy dla m. st. Warszawy. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia zgłoszony w toku postępowania rozpoznaje sąd tej instancji, w której toczy się postępowanie, z wyjątkiem przypadku, gdy sądem tym jest Sąd Najwyższy. Wtedy o zabezpieczeniu orzeka sąd pierwszej instancji.”;

15) w art. 795³ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego wierzycielowi przysługuje zażalenie. Odpisu zażalenia nie doręcza się dłużnikowi.”;

16) w części trzeciej w tytule I po dziale IIa dodaje się działy IIb i IIc w brzmieniu:

„Dział IIb.

Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty

Art. 795⁶. § 1. Sąd, który wydał europejski nakaz zapłaty, stwierdza z urzędu jego wykonalność, jeżeli zostały spełnione warunki określone w przepisach odrębnych.

§ 2. Postanowienie może wydać także referendarz sądowy.

Art. 795⁷. Na postanowienie w przedmiocie stwierdzenia wykonalności przysługuje zażalenie.

Dział IIc.

Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń

Art. 795⁸. § 1. Sąd, który wydał orzeczenie w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, wydaje na wniosek wierzyciela zaświadczenie określone w przepisach odrębnych, jeżeli spełnione są warunki określone w tych przepisach.

§ 2. Postanowienie może wydać także referendarz sądowy.

Art. 795⁹. Na postanowienie w przedmiocie wydania zaświadczenia przysługuje zażalenie.”;

17) w art. 820² § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W przypadku egzekucji prowadzonej na podstawie tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności tytułu egzekucyjnego, o którym mowa w art. 1153¹, art. 1153⁴ i art. 1153⁷, albo na podstawie tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności orzeczenia sądu wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie

drobnych roszczeń, sąd może na wniosek dłużnika zawiesić postępowanie także z innych przyczyn przewidzianych w przepisach odrębnych.”;

18) art. 840³ otrzymuje brzmienie:

„Art. 840³. Jeżeli podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 1153¹, art. 1153⁴ lub art. 1153⁷, dłużnik może w drodze powództwa żądać odmowy wykonania takiego tytułu, w całości lub części, na podstawie określonej w przepisach odrębnych. Odmowa wykonania ma skutki pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.”;

19) uchyla się art. 1096 i skreśla się poprzedzające go wyrazy „Przepis wstępny”;

20) art. 1097 i 1098 otrzymują brzmienie:

Art. 1097. § 1. Jurysdykcja krajowa istniejąca w chwili wszczęcia postępowania trwa nadal, choćby jej podstawy odpadły w toku postępowania.

§ 2. Sąd nie może uznać, że brak jest jurysdykcji krajowej, jeżeli jej podstawy powstały w toku postępowania.

Art. 1098. § 1. Jeżeli sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami zawisła przed sądem państwa obcego wcześniej niż przed sądem polskim, sąd polski zawiesza postępowanie. Sąd nie zawiesza jednak postępowania, jeżeli orzeczenie, które ma wydać sąd państwa obcego, nie będzie spełniało przesłanek jego uznania w Rzeczypospolitej Polskiej lub nie można oczekiwać, że postępowanie przed sądem państwa obcego zostanie prawomocnie zakończone w rozsądnym terminie.

§ 2. Po zakończeniu postępowania przed sądem państwa obcego, sąd umarza postępowanie, jeżeli orzeczenie sądu państwa obcego podlega uznaniu w Rzeczypospolitej Polskiej; w przeciwnym przypadku sąd postanowi podjąć postępowanie.

§ 3. Sąd na wniosek strony może także podjąć zawieszone postępowanie, jeżeli postępowanie przed sądem państwa obcego nie zostało zakończone w rozsądnym terminie.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do sprawy zawisłej przed innym niż sąd organem państwa obcego.”;

21) po art. 1098 dodaje się art. 1098¹ w brzmieniu:

„Art. 1098¹. Jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego postępowania w sprawie cywilnej toczącego się przed sądem lub innym organem państwa obcego, sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, chyba że orzeczenie, które ma wydać sąd albo inny organ państwa obcego, nie spełni przesłanek jego uznania w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

22) art. 1099 otrzymuje brzmienie:

Art. 1099. § 1. Brak jurysdykcji krajowej sąd bierze pod rozważę z urzędu w każdym stanie sprawy. W razie stwierdzenia braku jurysdykcji krajowej sąd odrzuca pozew albo wniosek, z zastrzeżeniem art. 1104 § 2 lub art. 1105 § 5.

§ 2. Brak jurysdykcji krajowej stanowi przyczynę nieważności postępowania.”;

23) po art. 1099 dodaje się art. 1099¹ w brzmieniu:

Art. 1099¹. § 1. Jeżeli brak podstaw uzasadniających jurysdykcję krajową w sprawie, a przeprowadzenie postępowania przed sądem lub innym organem państwa obcego nie jest możliwe albo nie można wymagać jego przeprowadzenia, sprawa należy do jurysdykcji krajowej, gdy wykazuje wystarczający związek z polskim porządkiem prawnym.

§ 2. W razie prawomocnego ustalenia przez sąd, że orzeczenie sądu lub innego organu państwa obcego nie podlega uznaniu w Rzeczypospolitej Polskiej, sprawa rozstrzygnięta tym orzeczeniem należy do jurysdykcji krajowej mimo braku podstaw uzasadniających tę jurysdykcję, jeżeli wykazuje wystarczający związek z polskim porządkiem prawnym.”;

24) uchyla się art. 1100–1102 oraz skreśla się poprzedzające je wyrazy: „Tytuł II. Przepisy łączne dla jurysdykcji krajowej (w postępowaniu procesowym i nieprocesowym)”;

25) art. 1103 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1103. Sprawy rozpoznawane w procesie należą do jurysdykcji krajowej, jeżeli pozwany ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

26) po art. 1103 dodaje się art. 1103¹–1103¹⁰ w brzmieniu:

Art. 1103¹. § 1. Sprawy małżeńskie oraz sprawy dotyczące małżeńskich stosunków majątkowych należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy:

1) oboje małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania lub ostatnie miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jedno z nich nadal ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, lub

2) małżonek będący powodem ma co najmniej od roku bezpośrednio przed wszczęciem postępowania miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, lub

3) małżonek będący powodem jest obywatelem polskim i ma co najmniej od sześciu miesięcy bezpośrednio przed wszczęciem postępowania miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, lub

4) oboje małżonkowie są obywatelami polskimi.

§ 2. Jurysdykcja krajowa jest wyłączna, jeżeli oboje małżonkowie są obywatelami polskimi oraz mają miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Jurysdykcja krajowa w sprawie małżeńskiej obejmuje także orzekanie o władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi małżonków.

Art. 1103². § 1. Sprawy ze stosunków między rodzicami i dziećmi należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy:

1) dziecko albo przysposobiony lub przysposabiający mają miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej lub

2) powód, jeżeli nie jest nim dziecko, ma co najmniej od roku bezpośrednio przed wszczęciem postępowania miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, lub

3) powód, jeżeli nie jest nim dziecko, jest obywatelem polskim i ma co najmniej od sześciu miesięcy bezpośrednio przed wszczęciem postępowania miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, lub

4) powód i pozwany są obywatelami polskimi.

§ 2. Jurysdykcja krajowa jest wyłączna, jeżeli wszystkie osoby występujące jako strony są obywatelami polskimi oraz mają miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1103³. § 1. Sprawy o alimenty oraz sprawy o roszczenia związane z ustaleniem pochodzenia dziecka należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy powodem jest uprawniony, który ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Sprawa o alimenty rozpoznawana łącznie ze sprawą małżeńską należy do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy do jurysdykcji krajowej należy sprawa małżeńska.

§ 3. Sprawa o roszczenia związane z ustaleniem pochodzenia dziecka rozpoznawana łącznie ze sprawą o ustalenie pochodzenia dziecka należy do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy do jurysdykcji krajowej należy sprawa o ustalenie pochodzenia dziecka.

Art. 1103⁴. § 1. Sprawy z zakresu prawa pracy, w których pracownik jest powodem, należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy praca zazwyczaj jest, była lub miała być wykonywana w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Sprawy z powództwa pracownika, dotyczące zapewnienia warunków zatrudnienia zgodnie z art. 67¹ i art. 67² Kodeksu pracy, należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy pracownik jest albo był skierowany do pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez pracodawcę mającego siedzibę w państwie będącym członkiem Unii Europejskiej.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio, gdy pracownik został skierowany do pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez pracodawcę mającego siedzibę w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej.

Art. 1103⁵. § 1. Sprawy ze stosunku ubezpieczenia przeciwko ubezpieczycielowi należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy:

1) powód ma miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej lub

2) istnieje jurysdykcja krajowa w sprawie przeciwko ubezpieczycielowi głównemu, a pozwany ubezpieczyciel jest współubezpieczycielem, lub

3) zdarzenie wywołujące szkodę nastąpiło w Rzeczypospolitej Polskiej, a sprawa dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczenia nieruchomości albo ubezpieczenia nieruchomości i ruchomości, gdy powstała na nich szkoda wynikła z jednego zdarzenia.

§ 2. W sprawach, o których mowa w § 1, ubezpieczyciel jest traktowany jako mający miejsce zamieszkania albo siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ma zakład lub oddział w Rzeczypospolitej Polskiej, a sprawa wynikła z działalności tego zakładu lub oddziału.

Art. 1103⁶. § 1. Sprawy wynikające z umów, jeżeli powodem jest konsument, należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy konsument ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej i w Rzeczypospolitej Polskiej podjął czynności niezbędne do zawarcia umowy.

§ 2. W sprawach, o których mowa w § 1, druga strona umowy z konsumentem jest traktowana jak podmiot mający miejsce zamieszkania albo siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ma zakład lub oddział w Rzeczypospolitej Polskiej, a umowa z konsumentem została zawarta w ramach działalności zakładu lub oddziału.

Art. 1103⁷. Sprawy rozpoznawane w procesie, inne niż wymienione w art. 1103¹–1103⁶, należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy dotyczą:

- 1) zobowiązania wynikającego z czynności prawnej, które zostało wykonane albo ma lub miało być wykonane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zobowiązania niewynikającego z czynności prawnej, które powstało w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) działalności znajdującego się w Rzeczypospolitej Polskiej zakładu lub oddziału pozwanego;
- 4) roszczenia o prawo majątkowe, a pozwany ma majątek w Rzeczypospolitej Polskiej lub przysługują mu prawa majątkowe w Rzeczypospolitej Polskiej o znacznej wartości w stosunku do wartości przedmiotu sporu;
- 5) przedmiotu sporu znajdującego się w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) spadku po osobie, która w chwili śmierci miała miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1103⁸. § 1. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą sprawy o prawa rzeczowe na nieruchomości i o posiadanie nieruchomości położonej w Rzeczypospolitej Polskiej, jak również sprawy ze stosunku najmu, dzierżawy i innych stosunków dotyczących używania takiej nieruchomości, z wyjątkiem spraw o czynsz i inne należności związane z używaniem lub pobieraniem pożytków z takiej nieruchomości.

§ 2. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą także sprawy niewymienione w § 1 w zakresie, w którym rozstrzygnięcie dotyczy praw rzeczowych, posiadania lub używania nieruchomości położonej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1103⁹. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą sprawy o rozwiązanie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, jak również o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwał ich organów, jeżeli osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną ma siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1103¹⁰. § 1. Jeżeli do jurysdykcji krajowej należy sprawa z powództwa głównego, jurysdykcja ta obejmuje również sprawę z powództwa wzajemnego.

§ 2. Jeżeli w sprawie występuje współuczestnictwo materialne, a jurysdykcja krajowa istnieje w stosunku do jednego ze współuczestników, sprawa należy do jurysdykcji krajowej w stosunku do wszystkich współuczestników.”;

27) art. 1104 i 1105 otrzymują brzmienie:

Art. 1104. § 1. Strony oznaczonego stosunku prawnego mogą umówić się na piśmie o poddanie wynikłych lub mogących wyniknąć z niego spraw o prawa majątkowe jurysdykcji sądów polskich.

§ 2. Poddanie jurysdykcji sądów polskich spraw, o których mowa w § 1, może nastąpić również przez wdanie się w spór co do istoty sprawy, jeżeli pozwany nie podniesie zarzutu braku jurysdykcji krajowej.

§ 3. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się w sprawach, które według przepisów prawa polskiego należą do wyłącznej jurysdykcji sądów państwa obcego.

Art. 1105. § 1. Strony oznaczonego stosunku prawnego mogą umówić się na piśmie o poddanie jurysdykcji sądów państwa obcego wynikłych lub mogących wyniknąć z niego spraw o prawa majątkowe, wyłączając jurysdykcję sądów polskich, jeżeli umowa taka jest skuteczna według prawa mającego do niej zastosowanie w państwie obcym.

§ 2. Umowa wyłączająca jurysdykcję sądów polskich nie może dotyczyć spraw:

- 1) należących do wyłącznej jurysdykcji sądów polskich;
- 2) z zakresu prawa pracy, chyba że umowa zostanie zawarta po powstaniu sporu;
- 3) wynikłych lub mogących wyniknąć z umów zawartych przez konsumenta, który ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wynikłych lub mogących wyniknąć ze stosunku ubezpieczenia.

§ 3. Jurysdykcji sądów polskich nie wyłącza umowa, na podstawie której tylko jedna ze stron może wytoczyć powództwo przed sądy państwa obcego.

§ 4. W sprawach wymienionych w § 2 pkt 3 dopuszczalne jest zawarcie umowy, na podstawie której konsument może wytoczyć powództwo przed sądy państwa obcego.

§ 5. W sprawach wymienionych w § 2 pkt 4 dopuszczalne jest zawarcie umowy, na podstawie której powództwo przeciwko ubezpieczycielowi może być wytoczone przed sądy państwa obcego.

§ 6. Jeżeli strony zawarły umowę wyłączającą jurysdykcję sądów polskich, art. 1104 § 2 stosuje się odpowiednio.”;

28) po art. 1105 dodaje się art. 1105¹ w brzmieniu:

„Art. 1105¹. Wymaganie zawarcia umowy na piśmie, przewidziane w art. 1104 § 1 i art. 1105 § 1, jest spełnione, jeżeli umowa jest zamieszczona w dokumencie podpisanym przez strony lub w wymienionych między nimi pismach lub oświadczeniach złożonych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które pozwalają utrwalić ich treść. Powołanie się w umowie podstawowej na dokument zawierający postanowienie odpowiadające umowie określonej w art. 1104 § 1 lub art. 1105 § 1 spełnia wymaganie dotyczące formy tej umowy, jeżeli umowa podstawowa jest sporządzona na piśmie, a to powołanie czyni umowę częścią umowy podstawowej.”;

29) art. 1106 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1106. § 1. Do jurysdykcji krajowej należą sprawy o uznanie za zmarłego i o stwierdzenie zgonu osoby będącej obywatelem polskim lub cudzoziemcem mającego ostatnie miejsce zamieszkania lub ostatnie miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Sąd polski może uznać za zmarłego cudzoziemca mającego ostatnie miejsce zamieszkania i ostatnie miejsce zwykłego pobytu za granicą, jeżeli sprawa wykazuje wystarczający związek z polskim porządkiem prawnym.

§ 3. Do jurysdykcji krajowej należą również sprawy o stwierdzenie zgonu cudzoziemca mającego miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu za granicą, jeżeli zgon nastąpił w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

30) po art. 1106 dodaje się art. 1106¹–1106⁴ w brzmieniu:

Art. 1106¹. § 1. Do jurysdykcji krajowej należą sprawy o ubezwłasnowolnienie osoby będącej obywatelem polskim lub cudzoziemcem mającego miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Jurysdykcja krajowa jest wyłączna, jeżeli osoba, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, jest obywatelem polskim, mającym miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1106². § 1. Do jurysdykcji krajowej należą sprawy małżeńskie, jeżeli jeden z małżonków albo jedna z osób zamierzających zawrzeć małżeństwo jest obywatelem polskim albo, będąc cudzoziemcem, ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej bądź zamierza zawrzeć małżeństwo w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Sprawy o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy majątek wspólny albo jego znaczna część znajduje się w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1106³. Do jurysdykcji krajowej należą sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi, jeżeli:

1) dziecko, którego sprawa dotyczy, ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej lub

2) wnioskodawca i dziecko, którego sprawa dotyczy, są obywatelami polskimi.

Art. 1106⁴. § 1. Do jurysdykcji krajowej należą sprawy o przysposobienie, jeżeli osoba, która ma być przysposobiona, jest obywatelem polskim albo, będąc cudzoziemcem, ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Sprawy o przysposobienie należą do jurysdykcji krajowej także wtedy, gdy przysposabiający jest obywatelem polskim i ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej. W razie przysposobienia wspólnego przez małżonków wystarczające jest, że jeden z małżonków jest obywatelem polskim i ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Jurysdykcja krajowa jest wyłączna, jeżeli przysposabiający, a w razie przysposobienia wspólnego – każdy z przysposabiających małżonków, oraz osoba, która ma być przysposobiona, są obywatelami polskimi, mającymi miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

31) art. 1107 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1107. § 1. Do jurysdykcji krajowej należą sprawy z zakresu opieki i kurateli nad osobą będącą obywatelem polskim lub cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, jak również sprawy z zakresu kurateli nad osobą prawną lub niebędącą osobą prawną jednostką organizacyjną, mającą siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej. Ustanowienie kurateli do załatwienia poszczególnych spraw należy do jurysdykcji krajowej, jeżeli należy do niej ta sprawa.

§ 2. Sądy polskie mogą w razie potrzeby wydawać zarządzenia w zakresie opieki i kurateli co do położonego w Rzeczypospolitej Polskiej majątku cudzoziemca mającego miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu za granicą, jeżeli okaże się to konieczne w interesie tego cudzoziemca.

§ 3. Sądy polskie mogą wydawać zarządzenia w zakresie opieki i kurateli również w przypadkach innych niż wymienione w § 1 i 2, jeżeli sprawa wykazuje wystarczający związek z polskim porządkiem prawnym lub jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia ochrony cudzoziemcowi, który przebywa w Rzeczypospolitej Polskiej, mającemu miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu za granicą.”;

32) po art. 1107 dodaje się art. 1107¹ w brzmieniu:

„Art. 1107¹. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą sprawy o prawa rzeczowe na nieruchomości i o posiadanie nieruchomości położonej w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

33) art. 1108 i 1109 otrzymują brzmienie:

„Art. 1108. § 1. Do jurysdykcji krajowej należą sprawy spadkowe, jeżeli spadkodawca w chwili śmierci był obywatelem polskim lub miał miejsce zamieszkania bądź miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Do jurysdykcji krajowej należą również sprawy spadkowe, jeżeli majątek spadkowy albo jego znaczna część znajduje się w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1109. W stosunku do spadku podlegającego jurysdykcji sądu polskiego po osobie, która w chwili śmierci nie miała miejsca zamieszkania lub miejsca zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, sąd może wydać postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku na wniosek polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.”;

34) po art. 1109 dodaje się art. 1109¹ w brzmieniu:

Art. 1109¹. § 1. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą sprawy z zakresu postępowania rejestrowego dotyczące rejestru prowadzonego w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą rozpoznawane przez sąd rejestrowy sprawy o rozwiązanie osoby prawnej lub niebędącej osobą prawną jednostki organizacyjnej, jeżeli osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną ma siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Do jurysdykcji krajowej należą również inne sprawy rozpoznawane przez sąd rejestrowy, jeżeli właściwy miejscowo sąd rejestrowy znajduje się w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

35) art. 1110 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1110. Do jurysdykcji krajowej należą również inne niż wymienione w art. 1106–1109¹ sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym, jeżeli sprawa dotyczy osoby będącej obywatelem polskim, cudzoziemcą mającego miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej albo osoby prawnej lub niebędącej osobą prawną jednostki organizacyjnej, mającej siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, a także, jeżeli sprawa z innych względów wykazuje wystarczający związek z polskim porządkiem prawnym.”;

36) po art. 1110 dodaje się art. 1110¹ i 1110² w brzmieniu:

„Art. 1110¹. W sprawach o podział majątku wspólnego, o dział spadku, jak również w sprawach dotyczących zarządu związanego ze współwłasnością i o zniesienie współwłasności, przepisy art. 1104–1105¹ stosuje się odpowiednio.

Art. 1110². Jurysdykcja krajowa w sprawach rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym jest wyłączna w zakresie, w którym rozstrzygnięcie dotyczy praw rzeczowych na nieruchomości lub posiadania nieruchomości położonej w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

37) w części czwartej w księdze pierwszej po tytule IV dodaje się tytuł IVa w brzmieniu:

„Tytuł IVa.

Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym

Art. 1110³. § 1. Przepisy o podstawach jurysdykcji krajowej zawarte w tytule III i tytule IV stosuje się odpowiednio w postępowaniu zabezpieczającym. Umowa, o której mowa w art. 1105 § 1, jest jednak bezskuteczna, jeżeli wyłącza jurysdykcję sądów polskich jedynie w postępowaniu zabezpieczającym.

§ 2. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym istnieje także wtedy, gdy zabezpieczenie może być wykonane w Rzeczypospolitej Polskiej lub wywołać skutek w Rzeczypospolitej Polskiej.

rt. 1110⁴. § 1. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą sprawy egzekucyjne, jeżeli egzekucja ma być wszczęta lub jest prowadzona w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia.

§ 3. Do wyłącznej jurysdykcji krajowej należą sprawy z powództw przeciwegzekucyjnych, jeżeli egzekucja ma być wszczęta lub jest prowadzona w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

38) w części czwartej w księdze pierwszej w nazwie tytułu V wyrazy: „Tytuł V. Zwolnienie od jurysdykcji krajowej” zastępuje się wyrazami: „Księga pierwsza a. Immunitet sądowy i egzekucyjny”;

39) art. 1111–1113 otrzymują brzmienie:

„Art. 1111. § 1. Nie mogą być pozywane przed sądy polskie następujące osoby:

1) uwierzytelnieni w Rzeczypospolitej Polskiej szefowie przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych;

2) członkowie personelu dyplomatycznego przedstawicielstw państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej;

3) inne osoby korzystające z immunitetów dyplomatycznych na mocy ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych;

4) członkowie rodzin osób wymienionych w pkt 1–3, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i nie mają obywatelstwa polskiego.

§ 2. Przepisy § 1 nie mają zastosowania do osób w nim wymienionych w odniesieniu do:

1) spraw z zakresu prawa rzeczowego dotyczących prywatnego mienia nieruchomości położonego w Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że mienie to jest w posiadaniu tych osób w imieniu państwa wysyłającego dla celów przedstawicielstwa dyplomatycznego lub odpowiedniej organizacji międzynarodowej dla celów organizacji;

2) spraw dotyczących spadków, w których osoby te występują jako spadkobiercy, zapisobiercy, wykonawcy testamentów, zarządcy lub kuratorzy spadku w charakterze osób prywatnych, nie zaś w imieniu państwa wysyłającego lub odpowiedniej organizacji międzynarodowej;

3) spraw dotyczących zawodowej lub gospodarczej działalności tych osób, wykonywanej przez nie w Rzeczypospolitej Polskiej poza funkcjami urzędowymi.

Art. 1112. § 1. Nie mogą być pozywane przed sądy polskie w sprawach wchodzących w zakres czynności dokonanych w toku pełnienia ich funkcji urzędowych następujące osoby:

1) urzędnicy pełniący funkcje konsularne w imieniu państw obcych niezależnie od posiadanego obywatelstwa;

2) cudzoziemcy będący pracownikami administracyjnymi i technicznymi przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej lub członkami personelu służby przedstawicielstw dyplomatycznych oraz inne osoby zrównane z nimi na mocy ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych.

§ 2. Przepis § 1 nie ma zastosowania w stosunku do urzędników pełniących funkcje konsularne oraz pracowników administracyjnych i technicznych urzędów konsularnych w przypadku wytoczenia przeciwko tym osobom powództw:

1) wynikłych z zawarcia przez nie umowy, w której nie występowały wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciele państwa wysyłającego;

2) o wynagrodzenie szkody powstałej w wyniku wypadku spowodowanego w Rzeczypospolitej Polskiej przez pojazd, statek morski, statek żeglugi śródlądowej lub statek powietrzny.

Art. 1113. Immunitet sądowy sąd bierze pod rozagę z urzędu w każdym stanie sprawy. W razie stwierdzenia istnienia immunitetu sąd odrzuca pozew albo wniosek. Rozpoznanie sprawy z naruszeniem immunitetu sądowego powoduje nieważność postępowania. Jeżeli osoba, przeciwko której albo z udziałem której wszczęto sprawę, uzyska immunitet sądowy w toku postępowania, sąd umarza postępowanie.”;

40) po art. 1113 dodaje się art. 1113¹ w brzmieniu:

Art. 1113¹. § 1. Osoby wymienione w art. 1111 § 1, jak również osoby wymienione w art. 1112 § 1 pkt 2, z wyjątkiem pracowników administracyjnych i technicznych urzędów konsularnych państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej, nie mają obowiązku składania zeznań w charakterze świadków lub występowania w charakterze biegłego lub tłumacza, jak również obowiązku przedstawienia dokumentu lub przedmiotu oględzin, chyba że uprawniona do tego osoba wyrazi zgodę.

§ 2. Urzędnicy pełniący funkcje konsularne, pracownicy administracyjni i techniczni urzędów konsularnych państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 1112 § 1, jak również członkowie personelu służby tych urzędów będący cudzoziemcami, nie mają obowiązku – co do faktów związanych z wykonywaniem ich funkcji – składania zeznań w charakterze świadków lub występowania w charakterze biegłych co do treści prawa państwa wysyłającego, jak również obowiązku przedstawienia dokumentu lub przedmiotu oględzin, chyba że uprawniona do tego osoba wyrazi zgodę.

§ 3. W razie wyrażenia zgody, o której mowa w § 1 lub 2, nie można stosować środków przymusu, ani grozić ich zastosowaniem.”;

41) art. 1114 i 1115 otrzymują brzmienie:

Art. 1114. § 1. Przepisy art. 1111 § 1 i art. 1112 § 1 nie mają zastosowania w przypadku, jeżeli państwo wysyłające w sposób wyraźny zrzeknie się immunitetu sądowego w stosunku do osób wymienionych w tych przepisach.

§ 2. W stosunku do urzędników międzynarodowych, korzystających z immunitetu sądowego, zrzeczenie się immunitetu przewidziane w § 1 musi być dokonane przez odpowiednią organizację międzynarodową.

§ 3. Niezależnie od postanowień § 1 i 2 osobom wymienionym w art. 1111 § 1 i art. 1112 § 1 nie przysługuje immunitet sądowy w sprawach:

- 1) w których osoby te wszczynają postępowanie przed sądem polskim;
- 2) z powództw wzajemnych przeciwko tym osobom;
- 3) z powództw przeciwegzekucyjnych wytoczonych przeciwko nim.

Art. 1115. § 1. Przeciwko osobom, które na podstawie art. 1111 § 1 i art. 1112 § 1 korzystają z immunitetu sądowego w zakresie przewidzianym w tych przepisach, nie może być także prowadzona egzekucja, chyba że chodzi o sprawę, w której osobom tym nie przysługuje immunitet sądowy.

§ 2. Przeciwko osobom określonym w § 1, w stosunku do których państwo wysyłające lub odpowiednia organizacja międzynarodowa zrzekły się immunitetu sądowego, może być prowadzona egzekucja jedynie w przypadku wyraźnego zrzeczenia się immunitetu przez państwo wysyłające lub odpowiednią organizację międzynarodową także w odniesieniu do postępowania egzekucyjnego.

§ 3. Jeżeli prowadzenie egzekucji jest dozwolone, niedopuszczalna jest egzekucja z mienia służącego do użytku urzędowego oraz przez stosowanie przymusu wobec osoby dłużnika.

§ 4. Egzekucja jest niedopuszczalna w pomieszczeniach zajmowanych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne, misje zagraniczne lub urzędy konsularne państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w mieszkaniach osób wymienionych w art. 1111 § 1, chyba że szef przedstawicielstwa dyplomatycznego, misji zagranicznej lub urzędu konsularnego wyrazi na to zgodę.”;

42) po art. 1115 dodaje się art. 1115¹ w brzmieniu:

„Art. 1115¹. Przepisy art. 1111–1115 stosuje się odpowiednio w postępowaniu zabezpieczającym.”;

43) art. 1116 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1116. W razie wątpliwości co do istnienia immunitetu sądowego lub egzekucyjnego sąd może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości o informację.”;

44) art. 1117 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1117. § 1. Zdolność sądową cudzoziemców, zagranicznych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi określa się według prawa właściwego dla ich zdolności prawnej.

§ 2. Zdolność procesową podmiotów wymienionych w § 1 określa się według prawa właściwego dla ich zdolności do czynności prawnych.

§ 3. Cudzoziemiec niemający zdolności procesowej według prawa wskazanego w § 2 może dokonywać czynności procesowych przed sądem polskim, jeżeli miałby zdolność procesową według prawa polskiego.”;

45) art. 1119–1121 otrzymują brzmienie:

„Art. 1119. Powód, który nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jest obowiązany na żądanie pozwanego złożyć kaucję na zabezpieczenie kosztów procesu.

Art. 1120. Powód nie ma obowiązku określonego w art. 1119:

- 1) jeżeli ma w Rzeczypospolitej Polskiej majątek wystarczający na zapłatę kosztów;
- 2) jeżeli przysługuje mu lub uzyskał zwolnienie od kosztów sądowych;
- 3) w sprawach małżeńskich niemajątkowych, w sprawach z powództwa wzajemnego oraz w postępowaniu nakazowym, upominawczym i uproszczonym;
- 4) w sprawach, które strony zgodnie poddały jurysdykcji sądów polskich;
- 5) jeżeli orzeczenie sądu polskiego zasądzające koszty procesu od powoda na rzecz pozwanego byłoby wykonalne w państwie, w którym powód ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedzibę.

Art. 1121. § 1. Pozwany może zgłosić żądanie zabezpieczenia kosztów przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy.

§ 2. Późniejsze zgłoszenie żądania jest dopuszczalne, jeżeli dopiero w toku sprawy:

- 1) pozwany dowiedział się, że powód nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 2) ustała podstawa prawna do zwolnienia powoda od obowiązku złożenia kaucji.”;

46) w art. 1123 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kaucję składa się na rachunek depozytowy sądu, chyba że sąd określi inny sposób jej złożenia.”;

47) w art. 1124 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Po bezskutecznym upływie terminu sąd odrzuca pozew lub środek odwoławczy, orzekając o kosztach jak w przypadku cofnięcia pozwu.”;

48) art. 1127 i 1128 otrzymują brzmienie:

„Art. 1127. Pierwszeństwo zaspokojenia z kaucji złożonej przez powoda przysługuje pozwanemu przed wszystkimi innymi wierzycielami powoda.

Art. 1128. Przepisy tytułu niniejszego stosuje się odpowiednio w postępowaniu nieprocesowym.”;

49) art. 1129 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1129. Cudzoziemcy, zagraniczne osoby prawne i jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi korzystają ze zwolnienia od kosztów sądowych na zasadach przewidzianych w przepisach odrębnych.”;

50) w części czwartej w księdze drugiej tytuł tytułu IV otrzymuje brzmienie:

„Pomoc prawna”;

51) art. 1130 i 1131 otrzymują brzmienie:

„Art. 1130. § 1. W sprawach przeprowadzania dowodów i dokonywania innych czynności oraz doręczania pism sądowych sądy porozumiewają się z sądami lub innymi organami państw obcych oraz z polskimi przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

§ 2. Czynności, o których mowa w § 1, może wykonywać referendarz sądowy, z wyjątkiem przeprowadzania dowodu.

Art. 1131. § 1. Sądy występują o przeprowadzenie dowodów za granicą do sądów lub innych organów państw obcych.

§ 2. Wnioski są przesyłane bezpośrednio, jeżeli taki sposób dopuszcza prawo państwa wezwanego, lub za pośrednictwem polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego. Nie wyłącza to innych sposobów przysyłania wniosków.

§ 3. Sąd może wnosić o bezpośrednie zawiadomienie go, stron i ich przedstawicieli, w tym pełnomocników, o miejscu i czasie przeprowadzenia dowodu w celu umożliwienia obecności przy przeprowadzeniu dowodu lub udziału w tej czynności.

§ 4. Jeżeli nie sprzeciwia się temu prawo państwa wezwanego, sąd może wyznaczyć jednego ze swych członków (sędzia wyznaczony), aby był obecny przy przeprowadzaniu za granicą dowodu przez sąd lub inny organ państwa wezwanego, jak również, aby brał udział w tej czynności. Sąd może w tym celu wyznaczyć również biegłego.

§ 5. Za zgodą państwa wezwanego sąd lub sędzia wyznaczony może przeprowadzić dowód bezpośrednio w państwie wezwanym. Przepisów kodeksu o środkach przymusu nie stosuje się.

§ 6. W przypadkach wskazanych w § 1–5 sąd może postanowić, w porozumieniu z sądem lub innym organem państwa wezwanego, że przeprowadzenie dowodu, którego charakter się temu nie sprzeciwia, nastąpi przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających obecność lub udział w dokonaniu tej czynności albo jej dokonanie na odległość.”;

52) po art. 1131 dodaje się art. 1131¹ w brzmieniu:

„Art. 1131¹. Przepis art. 1131 stosuje się odpowiednio, jeżeli sądy występują do sądów lub innych organów państw obcych o dokonanie innych czynności niż przeprowadzenie dowodów.”;

53) art. 1132 i 1133 otrzymują brzmienie:

Art. 1132. § 1. Sądy występują o doręczenie pism sądowych osobie mającej miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedzibę za granicą do sądów lub innych organów państw obcych.

§ 2. Wnioski są przesyłane bezpośrednio, jeżeli taki sposób dopuszcza prawo państwa wezwanego, lub za pośrednictwem polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego. Nie wyłącza to innych sposobów przesyłania wniosków.

Art. 1133. § 1. Sąd może doręczyć pisma sądowe osobie przebywającej lub mającej siedzibę za granicą pocztą listem poleconym za potwierdzeniem odbioru, jeżeli taki sposób dopuszcza prawo państwa, w którym ma nastąpić doręczenie.

§ 2. Jeżeli nie jest możliwe doręczenie z powodu odmowy wykonania wniosku przez sąd lub inny organ państwa wezwanego lub długotrwałego niewykonywania wniosku, sąd może doręczyć pisma w sposób określony w § 1, także wówczas, gdy takiego sposobu nie dopuszcza prawo państwa, w którym ma nastąpić doręczenie.”;

54) po art. 1133 dodaje się art. 1133¹ w brzmieniu:

„Art. 1133¹. Przepisy art. 1132 i 1133 stosuje się odpowiednio do doręczania pism pozasądowych.”;

55) art. 1134 i 1135 otrzymują brzmienie:

„Art. 1134. Sądy mogą występować do polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego o przeprowadzenie dowodu lub o doręczenie pisma, jeżeli osoba mająca być przesłuchana lub odbiorca pisma jest obywatelem polskim przebywającym za granicą.

Art. 1135. § 1. Sądy polskie przeprowadzają dowody i doręczają pisma na wniosek sądów i innych organów państw obcych. W przypadkach takich właściwy jest sąd rejonowy, w którego okręgu ma być przeprowadzony dowód lub ma nastąpić doręczenie pisma.

§ 2. Sąd polski odmawia wykonania czynności wymienionych w § 1, jeżeli:

1) ich wykonanie byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego);

2) ich wykonanie nie należy do zakresu działania sądów polskich;

3) państwo, z którego pochodzi wniosek, odmawia sądom polskim wykonywania takich czynności;

4) nie została złożona w terminie zaliczka, o której mowa w art. 1135¹ § 3.”;

56) po art. 1135 dodaje się art. 1135¹–1135⁵ w brzmieniu:

Art. 1135¹. § 1. Wykonanie wniosku sądu lub innego organu państwa obcego o przeprowadzenie dowodu lub doręczenie pism sądowych przez sąd polski odbywa się według prawa polskiego. Sąd wezwany może jednak na wniosek sądu lub innego organu państwa obcego zastosować przy wykonaniu wniosku inny sposób od przewidzianego przez prawo polskie, jeżeli ten sposób wykonania wniosku nie jest zakazany przez prawo polskie i nie jest sprzeczny z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego).

§ 2. Jeżeli sąd lub inny organ państwa obcego zwróci się do sądu o doręczenie pisma sądowego osobie przebywającej w Rzeczypospolitej Polskiej, nie dołączając tłumaczenia tego pisma na język polski, doręcza się je odbiorcy, o ile zechce je przyjąć. Odbiorcę, który odmawia przyjęcia pisma, należy pouczyć o możliwości wystąpienia w związku z tym niekorzystnych skutków prawnych za granicą.

§ 3. Jeżeli w wykonaniu wniosku sądu lub innego organu państwa obcego mogą powstać koszty związane z udziałem biegłych, tłumaczy, świadków i innych osób, sąd wykonuje wniosek dopiero po złożeniu w wyznaczonym terminie stosownej zaliczki przez sąd lub inny organ państwa obcego. To samo dotyczy kosztów mogących powstać w wyniku zastosowania innego sposobu niż przewidziany przez prawo polskie.

Art. 1135². § 1. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, sądy zawiadamiają bezpośrednio sąd lub inny organ państwa wzywającego, jak również strony i ich przedstawicieli, w tym pełnomocników, o miejscu i czasie przeprowadzenia dowodu w celu umożliwienia obecności przy przeprowadzeniu dowodu lub udziału w tej czynności tylko na ich wniosek.

§ 2. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, sędzia lub inna osoba wyznaczona przez sąd lub inny organ państwa wzywającego mogą być obecni przy przeprowadzaniu dowodu lub brać udział w tej czynności tylko za zgodą sądu.

§ 3. Na wniosek sądu lub innego organu państwa wzywającego sąd może wyrazić zgodę na bezpośrednie przeprowadzenie dowodu w Rzeczypospolitej Polskiej przez sąd lub inny organ państwa wzywającego lub wyznaczone przez nich osoby, jeżeli przeprowadzenie dowodu nie będzie sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego). W takim przypadku sąd na wniosek sądu lub innego organu państwa wzywającego stosuje przepisy kodeksu o środkach przymusu. Przeprowadzenie dowodu następuje w obecności sądu lub sędziego wyznaczonego.

§ 4. W przypadkach wskazanych w § 1–3 sąd może wyrazić zgodę na przeprowadzenie dowodu, którego charakter się temu nie sprzeciwia, przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających obecność lub udział w dokonaniu tej czynności albo jej dokonanie na odległość.

Art. 1135³. § 1. Doręczenie pism sądowych osobom przebywającym w Rzeczypospolitej Polskiej, którym przysługuje immunitet sądowy lub egzekucyjny, oraz innym osobom przebywającym w budynkach lub pomieszczeniach korzystających z nietykalności na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, dokonuje się za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do doręczania pism sądowych obywatelom polskim przebywającym za granicą, którzy korzystają z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego.

Art. 1135⁴. Przepisy art. 1135–1135³ stosuje się odpowiednio do wykonywania przez sądy polskie innych czynności niż przeprowadzanie dowodu oraz do doręczania pism pozasądowych.

Art. 1135⁵. § 1. Strona mająca miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedzibę za granicą, jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązana jest wskazać w Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do doręczeń.

§ 2. W razie niewskazania pełnomocnika do doręczeń, przeznaczone dla tej strony pisma sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. Stronę należy o tym pouczyć przy pierwszym doręczeniu. Strona powinna być również pouczona o możliwości złożenia odpowiedzi na pismo wszczynające postępowanie i wyjaśnień na piśmie oraz o tym, kto może być ustanowiony pełnomocnikiem.”;

57) art. 1137 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1137. Sąd może zabezpieczyć dowód znajdujący się w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jest to potrzebne do dochodzenia roszczenia za granicą. Wniosek o zabezpieczenie dowodu składa się w sądzie rejonowym, w którego okręgu dowód ma być przeprowadzony. O terminie wyznaczonym do przeprowadzenia dowodu zawiadamia się wnioskodawcę, chyba że zachodzi wypadek niecierpiący zwłoki. Poza tym stosuje się odpowiednio art. 310 oraz art. 312–314.”;

58) art. 1138 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1138. Zagraniczne dokumenty urzędowe mają moc dowodową na równi z polskimi dokumentami urzędowymi. Dokument dotyczący przeniesienia własności nieruchomości położonej w Rzeczypospolitej Polskiej powinien być uwierzytelniony przez polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny. To samo dotyczy dokumentu, którego autentyczności strona zaprzeczyła.”;

59) w części czwartej w księdze drugiej tytuł tytułu VII otrzymuje brzmienie:

„Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach”;

60) art. 1139 i 1140 otrzymują brzmienie:

Art. 1139. § 1. W sprawach spadkowych z zakresu postępowania nieprocesowego, w których sądom polskim nie przysługuje jurysdykcja, dokonują one z urzędu zabezpieczenia spadku oraz otwarcia i ogłoszenia testamentu. Zawiadamia się o tym właściwego konsula, który może uczestniczyć w postępowaniu.

§ 2. Organom państwa, którego obywatelem był spadkodawca, wydaje się na żądanie wypis testamentu oraz protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu. Oryginał testamentu może być wydany, jeżeli nie przewiduje się dalszych czynności urzędowych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1140. § 1. Sąd z urzędu postanowi o wezwaniu przez ogłoszenie osób roszcujących sobie prawa do spadku, spadkobierców i wierzycieli spadkodawcy, aby w ciągu trzech miesięcy zgłosili i uprawdopodobnili swoje prawa. W ogłoszeniu należy wskazać obywatelstwo, miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu spadkodawcy.

§ 2. Ogłoszenie doręcza się właściwemu urzędowi skarbowemu i konsulowi.”;

61) w art. 1141 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W przeciwnym razie wyznacza się rozprawę, na którą wzywa się osoby zainteresowane. Po wysłuchaniu stawających sąd wyda postanowienie o zabezpieczeniu zgłoszonych i uprawdopodobnionych praw osób zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz obywateli polskich zamieszkałych za granicą, jak również o zabezpieczeniu należnych podatków. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.”;

62) w art. 1142 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli cudzoziemiec zmarł w Rzeczypospolitej Polskiej w czasie podróży, a nie miał w Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania lub miejsca zwykłego pobytu ani majątku oprócz rzeczy przy nim znalezionych, rzeczy te będą zabezpieczone z urzędu przez sąd, który zawiadamia o tym właściwego konsula.”;

63) art. 1143 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1143. § 1. Sąd z urzędu ustala i stosuje właściwe prawo obce. Sąd może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu tego prawa oraz o wyjaśnienie obcej praktyki sądowej.

§ 2. Sąd może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości również o udzielenie informacji co do istnienia wzajemności w stosunkach z państwem obcym.

§ 3. Celem ustalenia treści prawa obcego lub obcej praktyki sądowej albo istnienia wzajemności sąd może zastosować także inne środki, w tym zasięgnąć opinii biegłych.”;

64) w części czwartej w księdze drugiej tytuł tytułu IX otrzymuje brzmienie:

„Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie zaświadczeń”;

65) po art. 1144 dodaje się art. 1144¹ w brzmieniu:

„Art. 1144¹. Jeżeli przepisy odrębne przewidują wydanie zaświadczenia na potrzeby uznania lub stwierdzenia wykonalności orzeczenia, ugody lub innego tytułu egzekucyjnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, zaświadczenie takie wystawia, stosując formularz określony we właściwych przepisach odrębnych, na wniosek zainteresowanego, przewodniczący w sądzie, który wydał orzeczenie albo zatwierdził ugodę lub przed którym ugoda została zawarta. W przypadku innych tytułów egzekucyjnych właściwy do wystawienia zaświadczenia jest przewodniczący w sądzie rejonowym, w którego okręgu tytuł został sporządzony.”;

66) w części czwartej tytuł księgi trzeciej otrzymuje brzmienie:

„Uznanie i stwierdzenie wykonalności”;

67) w części czwartej w księdze trzeciej tytuł tytułu I otrzymuje brzmienie:

„Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych”;

68) art. 1145–1148 otrzymują brzmienie:

„Art. 1145. Orzeczenia sądów państw obcych wydane w sprawach cywilnych podlegają uznaniu z mocy prawa, chyba że istnieją przeszkody określone w art. 1146.

Art. 1146. § 1. Orzeczenie nie podlega uznaniu, jeżeli:

- 1) nie jest prawomocne w państwie, w którym zostało wydane;
- 2) zapadło w sprawie należącej do wyłącznej jurysdykcji sądów polskich;
- 3) pozwanemu, który nie wdał się w spór co do istoty sprawy, nie doręczono należycie i w czasie umożliwiającym podjęcie obrony pisma wszczynającego postępowanie;
- 4) strona w toku postępowania była pozbawiona możliwości obrony;
- 5) sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami zawisła w Rzeczypospolitej Polskiej wcześniej niż przed sądem państwa obcego;
- 6) jest sprzeczne z wcześniej wydanym prawomocnym orzeczeniem sądu polskiego albo wcześniej wydanym prawomocnym orzeczeniem sądu państwa obcego, spełniającym przesłanki jego uznania w Rzeczypospolitej Polskiej, zapadłymi w sprawie o to samo roszczenie między tymi samymi stronami;
- 7) uznanie byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego).

§ 2. Przeszkody określone w § 1 pkt 5 i 6 stosuje się odpowiednio do sprawy zawisłej przed innym niż sąd organem polskim lub organem państwa obcego oraz do rozstrzygnięcia wydanego przez inny niż sąd organ polski lub organ państwa obcego.

§ 3. Przepisów § 1 pkt 5 i 6 nie stosuje się, gdy orzeczenie sądu państwa obcego stwierdza, zgodnie z przepisami tego państwa o jurysdykcji krajowej, nabycie przez osobę mieszkającą albo mającą siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej mienia spadkowego znajdującego się w chwili śmierci spadkodawcy na obszarze państwa obcego.

Art. 1147. § 1. Osoba powołująca się na uznanie orzeczenia sądu państwa obcego jest zobowiązana przedstawić:

- 1) urzędowy odpis orzeczenia;
- 2) dokument stwierdzający, że orzeczenie jest prawomocne, chyba że prawomocność orzeczenia wynika z jego treści;

3) uwierzytelniony przekład na język polski dokumentów wymienionych w pkt 1 i 2 oraz w § 2.

§ 2. Jeżeli orzeczenie zostało wydane w postępowaniu, w którym pozwany nie wdał się w spór co do istoty sprawy, należy przedstawić dokument stwierdzający, że pismo wszczynające postępowanie zostało mu doręczone.

Art. 1148. § 1. Każdy, kto ma w tym interes prawny, może wystąpić do sądu z wnioskiem o ustalenie, że orzeczenie sądu państwa obcego podlega albo nie podlega uznaniu.

§ 2. Do wniosku o ustalenie, że orzeczenie sądu państwa obcego podlega uznaniu, należy dołączyć dokumenty wymienione w art. 1147, a do wniosku o ustalenie, że orzeczenie nie podlega uznaniu, urzędowy odpis orzeczenia wraz z jego uwierzytelnionym przekładem na język polski.”;

69) po art. 1148 dodaje się art. 1148¹ w brzmieniu:

„Art. 1148¹. § 1. Wniosek, o którym mowa w art. 1148, rozpoznaje sąd okręgowy, który byłby miejscowo właściwy do rozpoznania sprawy rozstrzygniętej orzeczeniem sądu państwa obcego lub w którego okręgu znajduje się miejscowo właściwy sąd rejonowy, a w braku tej podstawy – Sąd Okręgowy w Warszawie.

§ 2. W terminie dwóch tygodni od doręczenia wniosku strona może przedstawić sądowi stanowisko w sprawie. Sąd może rozpoznać wniosek na posiedzeniu niejawnym.

§ 3. Na postanowienie sądu okręgowego w przedmiocie ustalenia przysługuje zażalenie, a od postanowienia sądu apelacyjnego – skarga kasacyjna; można także żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym postanowieniem w przedmiocie ustalenia.”;

70) art. 1149 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1149. Przepisy art. 170 i art. 400 stosuje się odpowiednio do prawomocnych postanowień sądu polskiego ustalających, że orzeczenia sądu państwa obcego orzekające rozwód lub unieważnienie małżeństwa albo ustalające nieistnienie małżeństwa podlegają uznaniu.”;

71) po art. 1149 dodaje się art. 1149¹ w brzmieniu:

„Art. 1149¹. Przepisy tytułu niniejszego stosuje się odpowiednio do rozstrzygnięć innych organów państw obcych wydanych w sprawach cywilnych.”;

72) w części czwartej w księdze trzeciej tytuł tytułu II otrzymuje brzmienie:

„Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych”;

73) art. 1150 i 1151 otrzymują brzmienie:

„Art. 1150. Orzeczenia sądów państw obcych w sprawach cywilnych, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, stają się tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski. Stwierdzenie wykonalności następuje, jeżeli orzeczenie jest wykonalne w państwie, z którego pochodzi, oraz nie istnieją przeszkody określone w art. 1146 § 1 i 2.

Art. 1151. § 1. Stwierdzenie wykonalności następuje na wniosek wierzyciela przez nadanie orzeczeniu sądu państwa obcego klauzuli wykonalności.

§ 2. Do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności należy dołączyć dokumenty wymienione w art. 1147, a ponadto dokument stwierdzający, że orzeczenie jest wykonalne w państwie, z którego pochodzi, chyba że wykonalność wynika z treści orzeczenia lub prawa tego państwa.”;

74) po art. 1151 dodaje się art. 1151¹–1151⁴ w brzmieniu:

„Art. 1151¹. § 1. O nadaniu klauzuli wykonalności orzeka sąd okręgowy miejsca zamieszkania albo siedziby dłużnika, a w braku takiego sądu – sąd okręgowy, w którego okręgu ma być prowadzona egzekucja.

§ 2. W terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia odpisu wniosku dłużnik może przedstawić stanowisko w sprawie. Sąd rozpoznaje wniosek na posiedzeniu niejawnym.

§ 3. Na postanowienie sądu okręgowego w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności służy zażalenie, a od postanowienia sądu apelacyjnego – skarga kasacyjna; można także żądać wznowienia postępowania zakończonym prawomocnym postanowieniem w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Przepisu art. 795 § 2 nie stosuje się.

Art. 1151². § 1. Egzekucja na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego może być wszczęta po uprawomocnieniu się postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności. Do czasu upływu terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie sądu okręgowego o nadaniu klauzuli wykonalności, a w razie wniesienia zażalenia – do czasu jego rozpoznania przez sąd apelacyjny, postanowienie to stanowi tytuł zabezpieczenia. Sposób zabezpieczenia określa wierzyciel we wniosku o dokonanie zabezpieczenia. Dla orzeczeń obejmujących roszczenia pieniężne dopuszczalne są wyłącznie rodzaje zabezpieczeń wymienione w art. 747. W razie potrzeby rodzaj zabezpieczenia może określić na wniosek wierzyciela także sąd okręgowy w postanowieniu o nadaniu klauzuli wykonalności. Do zabezpieczenia tego art. 750–752⁶, art. 754¹, art. 755 i art. 757 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Wykonanie zabezpieczenia, o którym mowa w § 1, sąd okręgowy może uzależnić od złożenia przez wierzyciela kaucji. Dłużnikowi przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia z kaucji złożonej przez wierzyciela przed wszystkimi innymi wierzycielami wierzyciela.

§ 3. W razie oddalenia zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności albo wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności sąd apelacyjny może uzależnić wykonanie orzeczenia sądu państwa obcego od złożenia stosownego zabezpieczenia przez wierzyciela. Sąd może, jeżeli na skutek wykonania orzeczenia mogłaby wyniknąć dla dłużnika niepowetowana szkoda, wstrzymać wykonanie orzeczenia do czasu upływu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, a w razie jej wniesienia – do czasu jej rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Art. 1151³. W przypadkach, o których mowa w art. 840 § 1, podstawy powództwa o pozbawienie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nie mogą stanowić zarzuty co do przeszkód określonych w art. 1146 § 1 i 2.

Art. 1151⁴. Przepisy art. 1150–1151³ stosuje się odpowiednio do rozstrzygnięć innych organów państw obcych wydanych w sprawach cywilnych.”;

75) art. 1152 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1152. Ugody w sprawach cywilnych zawarte przed sądami i innymi organami państw obcych lub przez nie zatwierdzone stają się tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności, jeżeli są one wykonalne w państwie pochodzenia i nie są sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego). Przepisy art. 1151–1151³ stosuje się odpowiednio.”;

76) uchyla się art. 1153;

77) po art. 1153² dodaje się art. 1153³ w brzmieniu:

„Art. 1153³. Przepisów art. 1150–1152 nie stosuje się.”;

78) w części czwartej w księdze trzeciej po tytule III dodaje tytuły IV i V w brzmieniu:

„Tytuł IV. Wykonalność europejskich nakazów zapłaty wydanych przez sądy państw członkowskich Unii Europejskiej

Art. 1153⁴. Europejskie nakazy zapłaty wydane przez sądy państw członkowskich Unii Europejskiej, których wykonalność została stwierdzona w tych państwach na podstawie przepisów odrębnych, są tytułami egzekucyjnymi i podlegają wykonaniu w Rzeczypospolitej Polskiej po nadaniu klauzuli wykonalności.

Art. 1153⁵. Tytułom egzekucyjnym, o których mowa w art. 1153⁴, klauzulę wykonalności nadaje sąd rejonowy właściwości ogólnej dłużnika, a jeżeli tej właściwości nie można ustalić – sąd rejonowy, w którego okręgu ma być wszczęta egzekucja.

Art. 1153⁶. Przepisów art. 1150–1152 nie stosuje się.

Tytuł V.

Wykonalność orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej wydanych w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń

Art. 1153⁷. Orzeczenia sądów państw członkowskich Unii Europejskiej wydane w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, opatrzone w tych państwach zaświadczeniem na podstawie przepisów odrębnych, są tytułami egzekucyjnymi i podlegają wykonaniu w Rzeczypospolitej Polskiej po nadaniu klauzuli wykonalności.

Art. 1153⁸. Tytułom egzekucyjnym, o których mowa w art. 1153⁷, klauzulę wykonalności nadaje sąd rejonowy właściwości ogólnej dłużnika, a jeżeli tej właściwości nie można ustalić – sąd rejonowy, w którego okręgu ma być wszczęta egzekucja.

Art. 1153⁹. Przepisów art. 1150–1152 nie stosuje się.”;

79) w art. 1162 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wymaganie dotyczące formy zapisu na sąd polubowny jest spełnione także wtedy, gdy zapis zamieszczony został w wymienionych między stronami pismach lub oświadczeniach złożonych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które pozwalają utrwalić ich treść. Powołanie się w umowie na dokument zawierający postanowienie o poddaniu sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego spełnia wymagania dotyczące formy zapisu na sąd polubowny, jeżeli umowa ta jest sporządzona na piśmie, a to powołanie się jest tego rodzaju, że czyni zapis częścią składową umowy.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688, z późn. zm.[\[3\]](#)) w art. 73 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpisanie wzmianki dodatkowej lub zamieszczenia przypisku w akcie stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego następuje, jeżeli orzeczenie to podlega uznaniu na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego lub innych właściwych przepisów.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.[\[4\]](#)) po art. 69 dodaje się art. 69a w brzmieniu:

„Art. 69a. Sąd karny orzekający o odpowiedzialności karnej za przestępstwo ma jurysdykcję w sprawie o roszczenia majątkowe wynikające z tego przestępstwa. Przepis ten stosuje się odpowiednio do prokuratora w postępowaniu przygotowawczym w sytuacji określonej w art. 69 § 2.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.[\[5\]](#)) w art. 13 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) cywilnych podlegających rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, z wyjątkiem spraw rozpoznawanych w europejskim postępowaniu nakazowym, oraz dotyczących depozytów sądowych i przepadku rzeczy.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052, z późn. zm.[\[6\]](#)) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. Sąd Najwyższy na wniosek Prokuratora Generalnego unieważnia prawomocne orzeczenie wydane w sprawie, która w chwili orzekania ze względu na osobę nie podlegała orzecznictwu sądów polskich lub w której w chwili orzekania droga sądowa była niedopuszczalna, jeżeli orzeczenie to nie może być wzruszone w trybie przewidzianym w ustawach o postępowaniach sądowych.”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.[\[7\]](#)) w art. 106 uchyla się ust. 10.

Art. 7.

W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398, z późn. zm.[\[8\]](#)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Połowę opłaty pobiera się od sprzeciwu od wyroku zaocznego i od wniosku o uchylenie europejskiego nakazu zapłaty.”;

2) w art. 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłatę stałą w kwocie 300 zł pobiera się od wniosku o:

1) ustalenie, że orzeczenie sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcie innego organu państwa obcego podlega albo nie podlega uznaniu;

2) stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego albo ugody zawartej przed tym sądem lub organem lub zatwierdzonej przez ten sąd lub organ;

3) uznanie lub stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu polubownego lub ugody zawartej przed tym sądem.”;

3) po art. 27a dodaje się art. 27b w brzmieniu:

„Art. 27b. Opłatę stałą w kwocie 100 zł pobiera się od pozwu w sprawie rozpoznawanej w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń.”;

4) w art. 71 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8–10 w brzmieniu:

„8) wydanie zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego;

9) uchylenie zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego;

10) wydanie zaświadczenia o utracie lub ograniczeniu wykonalności tytułu egzekucyjnego opatrzonego zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego.”;

5) w art. 79 w ust. 1 w pkt 2 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) pozwu w europejskim postępowaniu nakazowym, jeżeli uprawomocnił się europejski nakaz zapłaty;”.

Art. 8.

1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie, z zastrzeżeniem ust. 2–5.

2. Jeżeli sąd miał jurysdykcję krajową w sprawie na podstawie określonej w przepisach dotychczasowych, jurysdykcja ta istnieje nadal, choćby ta podstawa nie była przewidziana w przepisach ustawy.

3. Sąd nie może uznać, że brak jest jurysdykcji krajowej, jeżeli w sprawie istnieje podstawa jurysdykcji określona w przepisach ustawy, choćby ta podstawa nie była przewidziana w przepisach dotychczasowych.

4. Przepisy art. 1130–1135⁴ ustawy wymienionej w art. 1 w zakresie dotyczącym wykonywania przez sądy polskie innych czynności niż przeprowadzanie dowodu, w brzmieniu określonym przepisami ustawy, stosuje się do czynności procesowych dokonywanych po dniu wejścia w życie ustawy, choćby postępowanie w sprawie wszczęte zostało przed dniem wejścia w życie ustawy.

5. Uznaniu lub stwierdzeniu wykonalności na podstawie przepisów ustawy podlegają orzeczenia, rozstrzygnięcia lub ugody, które zostały wydane albo zawarte lub zatwierdzone po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 5, 9, 12 i 15–18 oraz pkt 78 w zakresie dodawanych art. 1153⁴, art. 1153⁵, art. 1153⁷ i art. 1153⁸, a także art. 7 pkt 1 i 3–5, które wchodzi w życie z dniem 12 grudnia 2008 r.

MARSZAŁEK SEJMU

/-/ Bronisław Komorowski

[1]⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej oraz ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

[2]⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i poz. 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, , Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845 oraz z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i poz. 619, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796 i Nr 171, poz. 1056.

[3]⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 181, poz. 1287 oraz z 2008 r. Nr 82, poz. 1121 i Nr 195, poz. 1198.

[4]⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz.

680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903 oraz z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686 i Nr 123, poz. 802.

[5]¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 91, poz. 1070 i Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698 oraz z 2008 r. Nr 41, poz. 251.

[6]¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

[7]¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 48, poz. 447, Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 112, poz. 769 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1056.

[8]¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 126, poz. 876 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 123, Nr 25, poz. 162, Nr 82, poz. 560, Nr 123, poz. 849, Nr 125, poz. 873 i Nr 191, poz. 1371.